

XI S E S J A
RADY GMINY INOWROCŁAW
18 marca 2025 r. o godz. 15:00

RADA GMINY
Inowrocław

BR.0002.11.2025

Inowrocław, dnia 11 marca 2025 r.

ZAWIADOMIENIE
dotyczące posiedzeń Komisji Rady Gminy Inowrocław

Komisja Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Gminy

Posiedzenie Komisji odbędzie się w Urzędzie Gminy Inowrocław - w sali narad /parter/,
dnia 13 marca 2025 r. o godz. 14:00

Temat posiedzenia:

Opiniowanie materiałów na sesje.

Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska

Posiedzenie Komisji odbędzie się w Urzędzie Gminy Inowrocław - w sali narad /parter/,
dnia 13 marca 2025 r. o godz. 14:00

Temat posiedzenia:

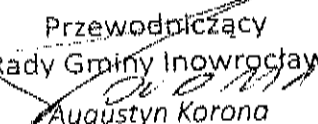
Opiniowanie materiałów na sesje.

Komisja Rewizyjna

Posiedzenie Komisji odbędzie się w Urzędzie Gminy Inowrocław - w sali narad /parter/,
dnia 13 marca 2025 r. o godz. 15:00

Temat posiedzenia:

Przyjęcie protokołu z przeprowadzonej kontroli.

Przewodniczący
Rady Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

Szanowni Państwo

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r. poz. 1465 z późn.zm.) zwołuję XI sesję Rady Gminy Inowrocław na 18 marca 2025 r. o godz. 15:00. Obrady sesji odbędą się w budynku Urzędu Gminy Inowrocław przy ul. Królowej Jadwigi 43 w sali narad.

Porządek obrad:

I. Otwarcie obrad sesji;

II. Stwierdzenie quorum;

III. Przyjęcie wniosków do porządku obrad sesji;

IV. Informacja Przewodniczącego Rady o działaniach podejmowanych w okresie między sesyjnym;

V. Informacja o działaniach Wójta między sesjami;

VI. Projekt uchwały w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030". str. 5.

- wystąpienie Naczelnika Wydziału Cyfryzacji, Rozwoju i Inicjatyw Europejskich,

- opinia Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Gminy,

- dyskusja,

- podjęcie uchwały;

VII. Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w miejscowości Cieślin. str. 101

- wystąpienie Naczelnika Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska,

- opinia Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Gminy,

- dyskusja,

- podjęcie uchwały;

VIII. Projekt uchwały w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Inowrocław na lata 2025-2028 z perspektywą 2029-2032. str. 103

- wystąpienie Naczelnika Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska,

- opinia Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska,

- dyskusja,

- podjęcie uchwały;

IX. Projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego. str. 103

- wystąpienie Skarbnika Gminy Inowrocław,

- opinia Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Gminy,

- dyskusja,

- podjęcie uchwały;

X. Projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego. str. 205

- wystąpienie Skarbnika Gminy Inowrocław,
- opinia Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Gminy,
- dyskusja,
- podjęcie uchwały;

XI. Projekt uchwały w sprawie zwolnienia samorządowego zakładu budżetowego – Gminnego Zakładu Komunalnego Inowrocław z siedzibą w Kruśliwcu z obowiązku dokonania wpłaty do budżetu nadwyżki środków obrotowych za 2024 rok. str. 207

- wystąpienie Skarbnika Gminy Inowrocław,
- opinia Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Gminy,
- dyskusja,
- podjęcie uchwały;

XII. Projekt uchwały zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowrocław na rok 2025. str. 209

- wystąpienie Skarbnika Gminy Inowrocław,
- opinia Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Gminy,
- dyskusja,
- podjęcie uchwały;

XIII. Przedstawienie wyników kontroli przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną Gminnego Zakładu Komunalnego w zakresie: stanu majątkowego, wydatków, zatrudnienia, wynagrodzeń, planów inwestycyjnych (wykonanych i przyszłych).

- wystąpienie Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej;

XIV. Wolne wnioski, oświadczenia oraz komunikaty i informacje.

XV. Zamknięcie obrad sesji.

Przewodniczący
Rady Gminy Inowrocław
Augustyn Korona

Niniejsze zawiadomienie stanowi podstawę do udzielenia radnemu przez zakład pracy zwolnienia od pracy zawodowej na podstawie art.25 ust.3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym(Dz. U. 2024 r. poz. 1465 z późn.zm.).

Projekt

z dnia 7 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR
RADY GMINY INOWROCŁAW

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030"

Na podstawie art. 10e, art. 10f ust. 4 i art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)¹⁾, Rada Gminy Inowrocław uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Strategię Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030", która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXXVIII/362/2021 Rady Gminy Inowrocław z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2021-2030.

§ 3. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy Inowrocław.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY

Justyna Jarzynowska

Naczelnik
Wydziału Cyfryzacji, Rozwoju
i Inicjatyw Europejskich

Arkadiusz Dąbrowski

Sekretarz
Gminy Inowrocław

Maciej Przeździecki

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940

Uzasadnienie

"Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030" jest istotnym dokumentem określającym plany rozwoju lokalnego i kluczowe kierunki rozwoju gminy. Strategia wskazuje wizję, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania. Dokument zawiera syntetyczną diagnozę Gminy w zakresie sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz analizę strategiczną sił i słabości. Jest jednym z podstawowych instrumentów zarządzania i stanowi podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe długookresowej polityki rozwoju gminy.

Strategia przewiduje wzrost atrakcyjności gminy dla mieszkańców oraz dla przyjezdnych korzystających z dostępnych w gminie usług. Konieczność opracowania nowego dokumentu podyktowana jest dynamicznymi zmianami zachodzącymi w polityce społeczno-gospodarczo-przestrzennej gminy.

Przyjęcie strategii poprzedzone zostało konsultacjami społecznymi, które zostały przeprowadzone od 13 listopada 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Informacja o konsultacjach, terminie sposobie przekazywania uwag do projektu Strategii Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030 była dostępna na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Inowrocław, na stronie internetowej Gminy Inowrocław oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych w terminie ich trwania wpłynęły formularze z uwagami, które zostały uzgłęnione w projekcie. Projekt dokumentu został przedłożony Zarządowi Województwa Kujawsko - Pomorskiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie. Projekt strategii przedłożono również Dyrektorowi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Bydgoszczy celem uzyskania opinii o odstąpieniu lub konieczności sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zapisy w dokumencie strategicznym zostały ujęte w sposób zapewniający optymalne spektrum możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych dla realizacji zawartych w strategii celów. Strategia jest spójna z wytycznymi unijnymi oraz koresponduje z dokumentami planistycznymi różnych szczebli, w tym m.in. Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko - Pomorskiego do 2030.

Merytoryczne uzasadnienie kształtu dokumentu oraz wybranych kierunków działań, celów strategicznych i celów operacyjnych zawarto w treści Strategii. W świetle powyższego, podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024 - 2030” jest uzasadnione

Przewodniczący Rady Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY
Justyna Jarzynowska
Wójt Gminy Inowrocław
Grzegorz Piątek

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy Inowrocław

z dnia 2025 r.

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

Wójt Gminy Inowrocław

Grzegorz Hujtek

Inowrocław 2024

Zamawiający:

Gmina Inowrocław
ul. Królowej Jadwigi 43
88-100 Inowrocław

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej
– Kierownika Projektu:

Joanna Kaszubska – Konsultant
Mateusz Grzelak – Analityk

Spis treści

Wstęp	4
1. Wnioski z diagnozy.....	9
1.1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy.....	9
1.2. Analiza SWOT	13
1.3. Potencjał gminy	16
1.4. Bariery i potrzeby rozwojowe.....	17
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań.....	18
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Inowrocław	38
3.1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych.....	38
3.2. System powiązań przyrodniczych.....	44
3.3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych.....	47
3.4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej	52
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.....	60
4.1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu	60
4.2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	66
4.3. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej	68
4.4. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	71
4.5. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego	71
4.6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej	73
4.7. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW.....	77
4.8. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ...	77
4.9. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	78
4.10. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	80
5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	81
6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy.....	86
7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	87
8. Źródła finansowania Strategii Rozwoju	91
Spis tabel i rysunków.....	99

Wstęp

Strategia rozwoju jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia rozwoju stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki.

Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrażania projektów współfinansowanych m.in. ze środków zewnętrznych.

W ramach prac nad strategią rozwoju przeprowadzono diagnozę, której celem była analiza potencjału społeczno-gospodarczego gminy Inowrocław, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania. Diagnoza jest punktem wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i działań¹.

W oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy w Strategii Rozwoju przedstawiono plan działań do 2030 roku. Określone zostały następujące elementy: wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono działania, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

Uwarunkowania programowe

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030 stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój gminy, przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2023-2026,
- Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+.

¹ Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030 stanowi odrębny raport. W niniejszej Strategii uwzględniono najważniejsze wnioski z diagnozy.

Poniżej dokonano opisu zgodności założeń strategicznych Gminy z dokumentami wyższego rzędu.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia została przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 r. poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną,
- cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony,
- cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Cele zakładane do realizacji przez Gminę Inowrocław wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 r. poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Gminy Inowrocław zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Gminy Inowrocław, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2023 – 2026

Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2023 – 2026 przyjęty został uchwałą Rady Ministrów nr 242 z dnia 8 grudnia 2023 r. (M.P. z 2023 r. poz. 1470).

Celem programu jest zapewnienie efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami poprzez m.in. ochronę i zarządzanie zabytkami o wyjątkowej wartości, podnoszenie wiedzy o zasobach zabytkowych kraju, cyfryzację i podniesienie jakości prowadzonych postępowań administracyjnych czy zwiększenie zastosowania nowych technologii. Dokument jest głównym dokumentem strategicznym niezbędnym do realizacji ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Najważniejszymi celami programu są:

- Ochrona i zarządzanie zabytkami o wyjątkowej wartości poprzez m.in.:
 - model i system wartościowania zabytków;
 - plany zarządzania dla pomników historii;
 - wsparcie procesu tworzenia planów ochrony parków kulturowych;
 - system bezpieczeństwa zabytków;
 - projektowanie konserwatorskie.
- Cyfryzacja i podniesienie jakości prowadzenia postępowań administracyjnych poprzez m.in.:
 - cyfryzację procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie ochrony zabytków;
 - opracowanie i realizację programu szkoleń specjalistycznych dla pracowników wojewódzkich urzędów ochrony zabytków.
- Zwiększenie zastosowania nowych technologii w ochronie zabytków poprzez m.in.:
 - wdrożenie i rozwój programu wsparcia zarządzania dziedzictwem archeologicznym (AZP+);
 - digitalizację i udostępnianie zasobu archiwalnego;
 - rozwój portalu zabytek.pl.
- Edukacja i podnoszenie świadomości społecznej wartości dziedzictwa kulturowego poprzez m.in.:
 - włączenie edukacji ochrony zabytków do programów nauczania w szkołach;
 - kampanie społeczno-edukacyjne dotyczące zagrożeń dla dziedzictwa kulturowego;
 - wsparcie merytoryczne służb mundurowych oraz organów wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących przestępczości przeciwko zabytkom.
- Wzmacnianie narzędzi ochrony zabytków wobec zmian klimatycznych poprzez m.in.:
 - wsparcie procesu tworzenia gminnych programów opieki nad zabytkami;
 - warsztaty konserwatorskie – praktyka prac konserwatorskich;
 - wzmacnianie kompetencji zawodów rzemieślniczych;
 - inwestycje w obiektach zabytkowych – szkolenia dla samorządów.

Jednym z celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030 jest wysokiej jakości oferta edukacyjno-kulturowa, w ramach którego wyznaczono takie kierunki działań jak ochrona zasobów kulturowych oraz poszerzenie oferty kulturalnej. Zgodnie z powyższym oba dokumenty są ze sobą spójne.

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ przyjęta została uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 roku.

Celem nadrzędnym Strategii jest: „Jakość życia typowa dla wysoko rozwiniętych regionów europejskich”.

Cel ten zamierza się osiągnąć poprzez koncentrację działań w czterech obszarach tematycznych rozwoju, dla których określone zostały następujące cele główne i operacyjne:

— Obszar Społeczeństwo:

- Cel główny: 1. Skuteczna edukacja:
 - Podniesienie jakości kształcenia i wychowania,
 - Edukacja dla gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach,
 - Kształtowanie środowiska edukacyjnego,
 - Rozwój szkolnictwa wyższego,
- Cel główny: 2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo:
 - Aktywność społeczna i rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
 - Rozwój wrażliwy społecznie,
 - Zdrowie,
 - Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe,
 - Sport i aktywność fizyczna.

— Obszar Gospodarka:

- Cel główny: 3. Konkurencyjna gospodarka:
 - Odbudowa gospodarki po COVID-19,
 - Innowacyjna gospodarka–nauka, badania i wdrożenia,
 - Rozwój przedsiębiorczości,
 - Rozwój sektora rolno-spożywczego,
 - Rozwój turystyki,
 - Internacjonalizacja gospodarki,
 - Nowoczesny rynek pracy,

— Obszar Przestrzeń:

– Cel główny: 4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko:

- Infrastruktura rozwoju społecznego,
- Środowisko przyrodnicze,
- Przestrzeń kulturowa,
- Przestrzeń dla gospodarki,
- Infrastruktura transportu,
- Infrastruktura techniczna,
- Czysta energia i bezpieczeństwo energetyczne,
- Potencjały endogeniczne.

— Obszar Spójność:

– Cel główny: 5. Spójne i bezpieczne województwo:

- Transport publiczny,
- Cyfryzacja,
- Bezpieczeństwo,
- Współpraca dla rozwoju regionu.

Wyżej wymienione cele na szczeblu wojewódzkim są spójne z celami rozwojowymi określonymi przez Strategię Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030. Realizacja ich założeń wpłynie na osiągnięcie zakładanych efektów na terenie gminy i województwa kujawsko-pomorskiego.

1. Wnioski z diagnozy

Zgodnie z art.10a ust.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2025 poz. 198) podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. W ramach przeprowadzonej diagnozy dokonano analizy sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Ponadto uwzględniono analizę zdolności inwestycyjnej Gminy i potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego.

Kompleksowa diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Inowrocław na potrzeby opracowania niniejszej Strategii Rozwoju stanowi odrębny raport.

1.1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy

Podsumowanie sfery społecznej

Liczba ludności na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się na względnie stałym poziomie, z niedużą tendencją wzrostową, co związane jest z sąsiedztwem Inowrocławia, w którym

zachodzi proces suburbanizacji. Przyrost naturalny na terenie gminy zanotował z kolei spadek, przyjmując w ostatnich latach wartości ujemne.

Porównując powiat inowrocławski, na przestrzeni lat 2019-2023 zaobserwowano spadek liczby ludności o 5,79%. Analogiczna sytuacja występuje również w odniesieniu do całego województwa kujawsko-pomorskiego, gdzie również obserwuje się zmniejszanie liczby ludności. Oznacza to że gmina cechuje się relatywnie korzystną sytuacją demograficzną.

Na terenie gminy rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, a maleje liczba osób w wieku produkcyjnym, co wskazuje na postępujący proces starzenia społeczeństwa. Jest to sytuacja spójna z ogólnokrajowymi zmianami demograficznymi. W przyszłości może to skutkować przekształceniem sfery społeczno-gospodarczej oraz wzrostem obciążenia ekonomicznego społeczeństwa, jak również koniecznością rozwoju infrastruktury opiekuńczej i zdrowotnej. W wyniku postępującego procesu starzenia się społeczeństwa, wśród beneficjentów pomocy społecznej coraz częściej będą osoby starsze, w tym o ograniczonej samodzielności, chore i niepełnosprawne. Obecnie główny ciężar opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi spoczywa na ich rodzinach i na jednostce samorządu terytorialnego. W związku z tym jednym z kluczowych zadań spoczywającym na Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej staje się zapewnienie odpowiednich usług opiekuńczych dla mieszkańców gminy Inowrocław.

Pozytywnym aspektem ostatnich lat jest spadek liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej.

W zakresie poziomu edukacji, wyniki uzyskiwane przez uczniów szkół podstawowych na terenie gminy w egzaminie ósmoklasisty są w zdecydowanej większości niższe od średniej dla powiatu inowrocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego.

Na terenie gminy prowadzone są różnorodne zajęcia, wydarzenia dla różnych grup wiekowych. Kluczową rolę w kształtowaniu oferty kulturalnej odgrywają: Gminna Biblioteka Publiczna w Jaksicach, Centrum Dziedzictwa Kujaw Zachodnich w Łojewie oraz jednostki oświatowe, których działalność uzupełniają stowarzyszenia. Funkcjonuje tu rozwinięta infrastruktura sportowa oraz działa wiele organizacji pozarządowych realizujących działania w sferze sportu i rekreacji.

Gmina Inowrocław posiada dobre warunki dla rozwoju turystyki wypoczynkowej. Do walorów turystycznych zaliczyć można: zachowane dziedzictwo kulturowe, bogatą historię, korzystne położenie oraz walory krajoznawcze z zachowanymi naturalnymi krajobrazami.

Elementem podnoszącym atrakcyjność gminy są przebiegające przez jej teren szlaki turystyczne oraz rozwinięta oferta noclegowo-gastronomiczna.

Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej jest ograniczony. Podstawową opiekę zapewniają niepubliczne ośrodki zdrowia, natomiast dostęp mieszkańców do specjalistycznej opieki medycznej i szpitala zapewniają podmioty zlokalizowane w pobliskich miastach, głównie w Inowrocławiu.

Do pozytywnych aspektów zaliczyć można również wzrost aktywności społecznej mieszkańców przejawiający się poprzez rosnącą frekwencję wyborczą na przestrzeni ostatnich lat oraz liczbę funkcjonujących organizacji pozarządowych. Udział mieszkańców w wyborach, czy uczestnictwo i działalność w stowarzyszeniach o charakterze kulturalnym, ekologicznym i społecznym wpływa również na promocję regionu. Wobec tego istotna jest intensyfikacja działalności kulturalnej i społecznej, poprzez tworzenie miejsc i warunków do spotkań, społecznej integracji, aktywizacji, pielęgnowania lokalnych wartości i tradycji. Wsparcie aktywności społecznej wpływa pozytywnie na wzrost samoświadomości lokalnej mieszkańców oraz przyczynia się do budowania kapitału społecznego.

W zakresie bezpieczeństwa zidentyfikowane problemy nie odbiegają znacząco od tych, które występują w innych gminach. Gmina Inowrocław uznawana jest jako miejsce spokojne.

Podsumowanie sfery gospodarczej

Istotną rolę w gospodarce gminy Inowrocław odgrywa rolnictwo. Koncentracja obiektów handlowo-usługowych występuje przede wszystkim w miejscowości Jaksice.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost liczby podmiotów gospodarczych oraz spadek bezrobocia, co jest związane z rozwojem gospodarczym. Wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej na przestrzeni analizowanych lat może przynieść korzyści dla gminy. Nowo powstałe przedsiębiorstwa generują nowe miejsca pracy, co może przyczynić się do dalszego spadku bezrobocia w regionie. Ponadto, poprawia to sytuację finansową gminy poprzez wzrost dochodów z podatków i opłat lokalnych. Na terenie gminy dominują mikroprzedsiębiorstwa, które są w stanie dostosować swoją ofertę i strategię marketingową do specyfiki lokalnego rynku. Mikroprzedsiębiorstwa są ważnym źródłem zatrudnienia i rozwoju lokalnego, jednak z drugiej strony, ich niewielka skala działalności może utrudniać rozwój i konkurencję z większymi firmami na rynku krajowym i międzynarodowym. Na obszarze gminy nie została wyznaczona strefa inwestycyjna.

Głównymi obszarami w gminie Inowrocław przeznaczonymi dla rozwoju funkcji gospodarczych są tereny położone przy północno-wschodniej części Inowrocławia w okolicy skrzyżowaniu dróg krajowych nr 15 i 25 (obwodnica Inowrocławia) oraz w kierunku południowo-wschodnim (miejscowość Sikorowo) i południowo-zachodnim (miejscowość Batkowo) od Inowrocławia.

Podsumowanie sfery przestrzennej

Gmina posiada atrakcyjne położenie geograficzne, tj. w sąsiedztwie Inowrocławia oraz komunikacyjne, tworzone przez główne szlaki drogowe tj. drogi krajowe nr 15 i 25. Podstawowym zagrożeniem jest rosnące natężenie ruchu na powyższych drogach.

Obszary w bezpośrednim sąsiedztwie Inowrocławia, podlegają procesowi suburbanizacji tj. rozwojowi osadnictwa. Na pozostałym obszarze przeważa rolnictwo. Głównym ośrodkiem usługowo-społecznym jest miejscowość Jaksice.

Pod względem środowiskowym, obszar gminy posiada umiarkowane walory przyrodnicze. Obszar gminy jest w większości bezleśny a istniejące lasy odgrywają jedynie uzupełniającą rolę w systemie przyrodniczym gminy. Z form ochrony przyrody na obszarze gminy wyznaczone zostały: obszar chronionego krajobrazu Lasów Balczewskich oraz 52 pomniki przyrody i jedna aleja dębowa. Ponadto przez obszar gminy przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym.

Przeważają gleby dobrej i średniej jakości, wobec czego gmina posiada potencjał dla rozwoju produkcji rolniczej.

Stan środowiska przyrodniczego ocenić można jako średni. Na obszarze gminy występuje zanieczyszczenie powietrza oraz zły stan wód powierzchniowych. Pozytywnym aspektem jest natomiast dobry stan wód podziemnych oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, głównie instalacji fotowoltaicznych oraz siłowni wiatrowych. Ponadto realizowane są również działania na rzecz poprawy jakości powietrza m.in. termomodernizacje budynków publicznych, budowa ścieżek pieszko-rowerowych czy wsparcie w ramach programu „Czyste Powietrze”.

Na terenie gminy następuje rozwój mieszkalnictwa. Standard mieszkań jest zróżnicowany, ale obserwuje się poprawę stanu technicznego zasobu mieszkaniowego. Ponadto na rozwój mieszkalnictwa na danym terenie wpływ ma również jego uzbrojenie w infrastrukturę techniczną.

Na obszarze gminy wyznaczona została aglomeracja ściekowa Inowrocław o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 78 198, która obejmuje infrastrukturę kanalizacyjną składającą się z sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków komunalnych w Inowrocławiu. W 2022 r. procent budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury kanalizacyjnej wyniósł 18,9%. Aglomeracja oprócz miasta Inowrocław obejmuje miejscowości: Cieślin (w części), Gnojno (w części), Kłopot (w części), Jacewo (w części), Sójkowo (w części), Komaszyce (w części), Marulewy (w części), Jaksice (w części), Strzernkowo (w części), Sławęcinek (w części), Sławęcín (w części), Kruśliwiec (w części), Trzaski (w części) oraz Batkowo (w części).

Dodatkowo miejscowość Łojewo w części jest wpięta do infrastruktury kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni ścieków w Kruszwicy. W pozostałych częściach gminy, niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej, podstawową infrastrukturą techniczną w zakresie gospodarki ściekowej stanowią przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe. W przypadku infrastruktury wodociągowej, do sieci podłączonych w 2022 r. było 96,7% budynków mieszkalnych. Wskazuje to na dużą dysproporcję pomiędzy poziomem skanalizowania i wodociągowania gminy. Obszar gminy jest zaopatrywany w wodę z wodociągów publicznych grupowego zaopatrzenia: Strzemkowo, Dziennice, Cieślin, Łojewo, Jaksice oraz Tupadły.

Na tutejszym terenie funkcjonuje sieć gazowa. Brak jest natomiast sieci ciepłowniczej. Budynki ogrzewane są z indywidualnych i lokalnych kotłowni. Cały obszar gminy jest zelektryfikowany i istnieje tutaj uporządkowany system gospodarki odpadami. W ramach regulaminu, właściciele nieruchomości są zobowiązani do utrzymania czystości oraz porządku na terenach swoich posesji. Część miejscowości posiada dostęp do światłowodu.

1.2. Analiza SWOT

Poniżej przedstawiono tabele, w których określono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, które wywierają wpływ na dalszy rozwój gminy.

Tabela 1. Analiza SWOT – wymiar społeczny

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost liczby ludności, • duża liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym, • aktywność społeczna mieszkańców, • funkcjonowanie wielu organizacji, klubów i stowarzyszeń pozarządowych, • podejmowanie istotnych ze społecznego punktu widzenia przedsięwzięć inwestycyjnych, • pozyskiwanie przez Gminę Inowrocław środków zewnętrznych, • dostęp do szkolnictwa podstawowego na terenie gminy, • dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, • dobry poziom bezpieczeństwa publicznego i przeciwpożarowego (policja, straż pożarna), • funkcjonowanie instytucji kultury, • organizacja wielu imprez i wydarzeń kulturalnych, w tym m.in. Stoły Wielkanocne, Międzynarodowe Mistrzostwa 	<ul style="list-style-type: none"> • ujemny przyrost naturalny, • rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym, • różnica pomiędzy liczbą zameldowanych mieszkańców, a liczbą rzeczywiście zamieszkujących gminę, • brak funkcjonujących żłobków i klubów dziecięcych na obszarze gminy, • mała liczba uczniów w gminnych szkołach, w stosunku do osób w wieku szkolnym mieszkających na terenie gminy, • trudne warunki mieszkaniowe wielu rodzin.

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

<p>Rzeźbienia, Plener Malarski, Święto Dyni, Gala Stanisławy, Carving,</p> <ul style="list-style-type: none"> funkcjonowanie wielu instytucji pomocy społecznej na terenie gminy, które umożliwiają mieszkańcom pokonanie trudnych sytuacji życiowych, rozwiązywanie problemów, okazują wsparcie, zaspokoją podstawowe potrzeby oraz udzielają pomocy psychologicznej dla osób i rodzin, które tego potrzebują, funkcjonowanie na terenie gminy Środowiskowego Domu Samopomocy w Zalinowie oraz Domu Dziennego Pobytu „Senior+” w Zalinowie, funkcjonowanie Centrum Integracji Społecznej w Łojewie, spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej. 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> napływ nowych mieszkańców, urozmaicenie oferty kulturalnej oraz zwiększanie dostępności kultury, rosnąca aktywność i poziom integracji mieszkańców w wyniku realizowanych projektów, utrzymanie się pozytywnych tendencji dotyczących podnoszenia poziomu wykształcenia wśród mieszkańców, nowe możliwości udzielenia pomocy osobom potrzebującym, rozwój instytucji pomocowych oraz zwiększenie świadomości uczniów i mieszkańców na temat ich istnienia, pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na zapobieganie wykluczeniu społecznemu. 	<ul style="list-style-type: none"> postępujący proces starzenia się społeczeństwa, konkurencyjne wydarzenia kulturalne i sportowe w innych gminach, bierność osób objętych pomocą społeczną i nasilanie się postaw roszczeniowych, wykluczenie społeczne osób niepełnosprawnych w przypadku braku objęcia ich działaniami w tej kwestii, zjawisko „dziedziczenia bezrobocia” i wyuczona bezradności.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 2. Analiza SWOT – wymiar gospodarczy

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> wzrost liczby podmiotów gospodarczych, wzrastająca przedsiębiorczość mieszkańców, położenie gminy przy Inowrocławiu, pozwalające nawiązywać atrakcyjne kontakty handlowe, zmniejszający się poziom bezrobocia, 	<ul style="list-style-type: none"> brak firm o dużym zatrudnieniu na terenie gminy, brak wyznaczonej strefy inwestycyjnej na obszarze gminy, zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym, emigracja ludności do większych miast – zwłaszcza osób młodych.
Szanse	Zagrożenia

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

<ul style="list-style-type: none"> wzrost gospodarczy kraju, możliwość wykorzystania naturalnych zasobów gminy dla rozwoju turystyki, budowa nowych zakładów na terenie gminy przez podmioty krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszająca się opłacalność produkcji rolnej, wzrost kosztów budowy infrastruktury technicznej pod rozwój terenów inwestycyjnych.
--	--

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3. Analiza SWOT – wymiar przestrzenny

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> dogodne położenie geograficzne i komunikacyjne, przebiegające przez obszar gminy drogi krajowe nr 15 i 25, duża liczba linii kolejowych, sąsiedztwo Inowrocławia, działania inwestycyjne w zakresie poprawy stanu technicznego dróg. liczne szlaki turystyczne przebiegające przez gminę, Askaukalis w Kruszy Zamkowej, bogate dziedzictwo niematerialne, na które składa się kultura ludowa Kujaw Zachodnich, dostęp do sieci gazowej w kilku miejscowościach, rozbudowana sieć wodociągowa zaopatrująca niemal wszystkich mieszkańców gminy w wodę, zadowalający stan sieci elektroenergetycznej, brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy, uporządkowany system gospodarki odpadami. występujące walory przyrodnicze, w tym znajdujący się na terenie gminy Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich, inwestycje w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego. 	<ul style="list-style-type: none"> obwarzankowe położenie gminy wokół miasta, zły stan techniczny części dróg, niedostateczna sieć ścieżek rowerowych. niedostateczny stopień skanalizowania obszaru gminy, korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych, brak szybkiego Internetu w części gminy, niewielka ilość osób podłączonych do sieci gazowej w skali gminy, ze względu na funkcjonowanie sieci na niewielkim obszarze. bardzo niska lesistość, presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione, brak występujących obszarów o znacznej różnorodności krajobrazowej, ekosystemowej, siedliskowej i gatunkowej. rozproszony układ osadniczy, występujący obszar szczególnego zagrożenia powodzią.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej, położenie nad rzeką Noteć, wzrost zainteresowania wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii przez 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczona ilość środków na rozwój infrastruktury technicznej. niedostateczny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami, degradacja środowiska naturalnego (m.in. zanieczyszczenie powietrza),

<p>indywidualnych mieszkańców, jak również w obiektach publicznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej, • promocja walorów przyrodniczych i kulturowych gminy, • pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury technicznej, • powstawanie nowoczesnych instalacji do przetwarzania odpadów, • wprowadzenie na terenie kraju nowych założeń i wytycznych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • nasilające się zmiany klimatyczne (m.in. ocieplenie się klimatu, susze, ulewne deszcze), • presja urbanizacyjna i turystyczna, • rosnące koszty inwestycji, • ograniczona dostępność do terenów inwestycyjnych umożliwiających w gminie realizację niezbędnych inwestycji, • rosnąca produkcja odpadów komunalnych, • rosnące koszty inwestycji dotyczące rozbudowy infrastruktury technicznej, • ograniczona ilość środków na inwestycje w przyszłych latach, • niewłaściwe postępowanie z odpadami przez część właścicieli nieruchomości.
---	--

Źródło: Opracowanie własne

1.3. Potencjał gminy

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy zidentyfikowano zasoby oraz produkty i usługi, mogące przynieść korzyści bezpośrednie lub pośrednie dla mieszkańców gminy.

Do głównych atutów Gminy, świadczących o jego potencjale rozwojowym należą następujące zasoby oraz produkty i usługi:

a) zasoby (charakterystyczne, nieprzetworzone i użyteczne elementy, materialne lub niematerialne, którymi gmina dysponuje):

- atrakcyjne położenie w sąsiedztwie Inowrocławia, dróg krajowych oraz na przecięciu linii kolejowych o znaczeniu państwowym,
- występowanie w większości, na obszarze gminy dobrych jakościowo gleb,
- spokojna okolica,
- obiekty zabytkowe,
- dziedzictwo kulturowe Kujaw.

b) produkty i usługi (materialne produkty, zdarzenia oraz usługi, które są oferowane przez Gminę Inowrocław):

- dobry poziom bezpieczeństwa publicznego i przeciwpożarowego (policja, straż pożarna), który budzi poczucie bezpieczeństwa i spokoju w opinii publicznej wśród mieszkańców gminy,
- dostęp do infrastruktury sportowej i kultury,
- prowadzenie inwestycji infrastrukturalnych, z których znaczna część dofinansowywana jest ze środków zewnętrznych,

- funkcjonująca sieć wodociągowa zwiększająca atrakcyjność osiedleńczą i gospodarczą Gminy,
- dostęp do sieci gazowej,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, które ograniczają emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego,
- działania inwestycyjne w zakresie poprawy stanu technicznego dróg oraz infrastruktury towarzyszącej,
- dostęp do szkolnictwa podstawowego oraz przedszkoli.

Potencjał rozwojowy Gminy opiera się głównie na wymienionych powyżej zasobach i produktach przyrodniczo-krajobrazowych, historycznych i kulturowych.

1.4. Bariery i potrzeby rozwojowe

Bariery rozwojowe stanowią niekorzystne zjawiska, niewykorzystane potencjały lub wewnętrzne i zewnętrzne czynniki uniemożliwiające lub utrudniające rozwój Gminy Inowrocław. Bariery rozwojowe przedstawiono w układzie: przyczyna → problem → potrzeba rozwiązująca problem.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy określono przyczyny, problemy i jej potrzeby rozwojowe, które przedstawiono.

Tabela 4. Problemy, przyczyny i potrzeby rozwojowe Gminy Inowrocław

Przyczyna	Problem	Potrzeba rozwojowa
<ul style="list-style-type: none"> • brak kompleksowego wyposażenie terenów pod zabudowę mieszkaniową w infrastrukturę techniczną (m.in. kanalizacja, gaz ziemny, światłowód), • niewystarczająca ilość odpowiednio zagospodarowanych terenów rekreacyjnych dla mieszkańców (parki, skwery), • niewystarczająca oferta kulturalna i sportowa dostosowana dla młodych ludzi, • brak atrakcyjnych miejsc pracy na terenie gminy. 	<p>Starzenie się społeczeństwa (wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie wyznaczonych obszarów pod budownictwo jednorodzinne, • kompleksowe wyposażenie terenów pod zabudowę mieszkaniową w infrastrukturę techniczną, • efektywne zagospodarowanie terenów rekreacyjnych dla mieszkańców (parki, skwery), • dostosowanie oferty kulturalnej i sportowej do potrzeb młodych ludzi, • utworzenie placówek opieki dla dzieci do lat 3 lub wprowadzenie instrumentów zachęty do tworzenia się nowych placówek w tym zakresie, • dostosowanie w pełni placówek przedszkolnych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych, • zniesienie barier architektonicznych utrudniających funkcjonowanie osobom starszym oraz niepełnosprawnym, • zwiększanie oferty aktywizacyjnej dla osób starszych zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

Przyczyna	Problem	Potrzeba rozwojowa
<ul style="list-style-type: none"> • brak wyznaczonej strefy inwestycyjnej, z przywilejami podatkowymi, • niewystarczająca promocja oferty inwestycyjnej Gminy, • wyższa atrakcyjność inwestycyjna sąsiednich ośrodków miejskich. 	<p>Niewystarczająco rozwinięty sektor przedsiębiorstw (zbyt mało miejsc pracy, brak ofert pracy dla osób o wysokich kwalifikacjach)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyznaczenie strefy inwestycyjnej w sąsiedztwie dróg krajowych, • poprawa stanu dróg lokalnych i dojazdowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w celu ułatwienia skomunikowania z terenami inwestycyjnymi, • wprowadzenie instrumentów ułatwiających procedury formalne związane z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej, • wprowadzenie instrumentów wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw.
<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczny stopień skanalizowania obszaru gminy, • ryzyko przedostawiania się nieczystości ciekłych z przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych, • wykorzystywanie przez mieszkańców w zakresie spalania wysokoemisyjnych paliw. 	<p>Zanieczyszczenie środowiska naturalnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa sieci kanalizacyjnej, • wsparcie dla mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, • zwiększenie świadomości ekologicznej w zakresie spalania paliw wysokoemisyjnych, • zastosowanie na szerszą skalę instrumentów zachęcających do montażu odnawialnych źródeł energii przez prywatnych właścicieli nieruchomości.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Inowrocław

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań

Strategia Rozwoju powinna stanowić dokument bazowy, wspierać i synergicznie wpływać na realizację celów i działań sprecyzowanych w innych dokumentach planistycznych i strategicznych Gminy, wpływając na ożywienie społeczno-gospodarcze.

Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak Gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

Uwzględniając powyższe, określono następującą wizję rozwoju:

W roku 2030 Gmina Inowrocław jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, wypoczynku, rekreacji i pracy oraz inwestowania, wykorzystującym walory środowiska i położenia oraz rozwój technologii zapewniających dostęp do sprawnej i bezpiecznej infrastruktury, przy jednoczesnym skutecznym zaspokojeniu potrzeb mieszkańców dzięki wykorzystaniu ich zaangażowania i potencjału intelektualnego oraz wspólnej sprawności organizacyjnej jednostek ją tworzących.

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Gminy i wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Gminy. Wytarczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach niniejszej Strategii określono łącznie 3 cele strategiczne, tj. w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

Wymiar społeczny:

— Wysoki kapitał ludzki i społeczny,

Wymiar gospodarczy:

— Rozwój sektora gospodarczego i infrastruktury technicznej w oparciu o bliskość miasta Inowrocław,

Wymiar przestrzenny (środowisko i infrastruktura):

— Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.

Wymiary rozwojowe Gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania i cele zrealizowane w jednym wymiarze rozwojowym wpływają na realizację zadań i celów w innym, dzięki czemu powstaje efekt synergii wzmacniający osiągnięcie wymaganych wskaźników, co tylko przyspiesza realizację określonej wizji rozwoju Gminy.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację szczegółowych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 5. Cele strategiczne i operacyjne

Wymiar	Cel strategiczny	Cele operacyjne
Społeczny	1. Wysoki kapitał ludzki i społeczny	1.1. Wysokiej jakości oferta edukacyjno-kulturowa
		1.2. Aktywne społeczeństwo, które nie jest wykluczone społecznie
		1.3. Atrakcyjna infrastruktura sportowo-rekreacyjna
		1.4. Budowanie marki turystycznej
Gospodarczy	2. Rozwój sektora gospodarczego i infrastruktury technicznej w oparciu o bliskość miasta Inowrocław	2.1. Oferta inwestycyjna gminy o wysokim potencjale
		2.2. Rozbudowana infrastruktura techniczna
		2.3. Dobre warunki dla rozwoju mieszkalnictwa
Przestrzenny	3. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska	3.1. Adaptacja do zmian klimatu
		3.2. Dobra jakość środowiska przyrodniczego
		3.3. Ukształtowany ład przestrzenny

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 1. Wysoki kapitał ludzki i społeczny:

- Cel operacyjny 1.1. Wysokiej jakości oferta edukacyjno-kulturowa,
- Cel operacyjny 1.2. Aktywne społeczeństwo, które nie jest wykluczone społecznie,
- Cel operacyjny 1.3. Atrakcyjna infrastruktura sportowo-rekreacyjna,
- Cel operacyjny 1.4. Budowanie marki turystycznej.

Kapitał ludzki odnosi się do umiejętności, wiedzy, doświadczenia i zdolności ludzi w danej społeczności, natomiast kapitał społeczny do jakości relacji i sieci społecznych. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego w gminie oznacza inwestowanie w edukację, szkolenia, zdrowie i rozwijanie umiejętności mieszkańców, a także współpracę, dzielenie się zasobami oraz wzajemne wsparcie i zaufanie między różnymi grupami społecznymi. Wysoki kapitał ludzki i społeczny wpływa przede wszystkim na poprawę jakości życia poprzez m.in. przyczynianie się do wzrostu gospodarczego za pomocą przyciągania inwestorów oraz dostarczania wyższej jakości produktów i usług przez wykwalifikowanych mieszkańców. Ważnym aspektem jest również zacieśnienie więzi społecznych, co ułatwia wspólną realizację projektów i rozwiązywanie problemów społecznych. W ramach rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego zwiększona zostanie jakość i oferta edukacyjna oraz opieka nad dziećmi do lat 3 poprzez m.in. doposażenie jednostek oświatowych i placówek opiekuńczych. Takie działania przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz realizacji założonych celów. Ważne jest, aby gmina inwestowała zarówno w kapitał ludzki, jak i społeczny. Rozwój kapitału ludzkiego może prowadzić do wzrostu kapitału społecznego i odwrotnie. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego w gminie są ze sobą ściśle powiązane i wzajemnie się wspierają. Inwestowanie w rozwój umiejętności mieszkańców oraz wzmocnienie więzi społecznych może znacznie przyczynić się do trwałego i zrównoważonego rozwoju lokalnej społeczności. Do głównych potrzeb gminy Inowrocław zidentyfikowanych w tym obszarze zaliczyć można:

- zwiększenie dostępności wody pitnej w szkołach np. poprzez zakup uzdatniaczy i filtrów wody w szkołach,
- organizacja większej liczby zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży m.in. sportowych, artystycznych, językowych, z technologii cyfrowej, uniwersytet przedszkolaka itd.,
- wykorzystanie infrastruktury szkolnej do organizacji zajęć dla mieszkańców,
- poprawa dostępności do szkół poprzez stworzenie sieci ścieżek rowerowych i chodników skomunikowanych z jednostkami oświatowymi,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Balczewie,

- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Batkowie,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Cieślinie,
- budowa świetlicy wiejskiej w pobliżu bloku mieszkalnego w Dziennicach,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Górze,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w m. Gnojno,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Jacewie,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku oraz podejmowanie działań poprawiających warunki nauczania w szkole podstawowej i przedszkolu w Jaksicach,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Komaszycach,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Kłopotcie,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Kruszy Duchownej,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Kruszy Podłotowej,
- działania historyczno – turystyczne – odtworzenie kurhanu obok parku w Kruszy Zamkowej – uzupełniającego ciekawą historię miejscowości oraz wspieranie jednego z dwóch obecnie działających klubów piłkarskich z Gminy Inowrocław – LKS Kolorowi Krusza Zamkowa,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Łatkowie,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Łąkocinie,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Łojewie,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Miechowicach,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Marcinkowie,

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Orłowie oraz wspieranie jednego z dwóch obecnie działających klubów piłkarskich z Gminy Inowrocław – LKS Orłowianka Orłowo,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Piotrkowicach,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Pławinie,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Radłówniku,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Sikorowie,
- podejmowanie działań poprawiających warunki nauczania w szkole podstawowej i przedszkolu oraz stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Sławęcinku,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Słońsku,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Tupadłach,
- podejmowanie działań poprawiających warunki nauczania w szkole podstawowej i przedszkolu oraz stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Turzanach,
- stałe uatrakcyjnienie oferty świetlicy wiejskiej skierowanej do mieszkańców w różnym wieku w Trzaskach.

Kluczową rolę w budowaniu, utrzymaniu i wzmocnieniu kapitału społecznego w społecznościach odgrywają stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, które działają w głównej mierze na rzecz społeczności lokalnych, zwracając uwagę na konkretnie identyfikowane problemy i potrzeby. Poprzez budowanie zaufania, wspieranie aktywności obywatelskiej, tworzenie sieci społecznych, rozwijanie umiejętności i aktywizację przestrzeni publicznej, różnego rodzaju stowarzyszenia i organizacje pozarządowe przyczyniają się do zwiększenia zaangażowania mieszkańców w życie społeczności lokalnej, co przyczynia się do trwałego i zrównoważonego rozwoju społecznego. Z tego powodu jednym z wyznaczonych kierunków działań jest wsparcie organizacji pozarządowych. Jego realizacja z pewnością wpłynie na poprawę kapitału społecznego i ludzkiego w gminie.

W ramach celu operacyjnego „Wysokiej jakości oferta edukacyjno-kulturowa” przewidziane są działania na rzecz upowszechniania kultury i dziedzictwa kulturowego, w tym opieki nad obiektami zabytkowymi. Dziedzictwo kulturowe stanowi dorobek materialny poprzednich pokoleń, a także dorobek czasów współczesnych. Jest to wartość materialna i niematerialna określająca pochodzenie i kulturę. Dziedzictwo kulturowe jest fundamentem tożsamości danej społeczności, dlatego ważna jest jego ochrona w celu zachowania dorobku dla przyszłych pokoleń. W ramach działań związanych z dziedzictwem kulturowym planuje się ochronę zasobów kulturowych oraz poszerzenie oferty kulturalnej, a także edukację mieszkańców w zakresie zachowania i pielęgnowania dziedzictwa kulturowego regionu.

Kolejnym aspektem jest aktywizacja i pomoc społeczna, w szczególności przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. W tym zakresie zaplanowano realizację nowych programów aktywizujących dla osób starszych i niepełnosprawnych, likwidację barier architektonicznych, wsparcie rodzin z problemami społecznymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym, zmniejszenie liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej, utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz zapewnianie wsparcia dla osób z uzależnieniami. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa sprawia, iż kluczowa jest intensyfikacja działań samorządu w tym zakresie i powoduje to zmianę zapotrzebowania na usługi społeczne. Aktywizacja mieszkańców wykluczonych społecznie zachęca ich do uczestnictwa w różnych inicjatywach społecznych, programach i projektach. Dzięki temu mają oni możliwość nawiązania kontaktów z innymi mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i instytucjami. Aktywność taka przyczynia się do wzrostu zaufania, współpracy i rozwoju społeczności lokalnej, a w dalszej perspektywie do rozwoju kapitału społecznego i ludzkiego gminy.

Trzeci cel ma za zadanie zwiększenie atrakcyjności infrastruktury i oferty sportowej oraz rekreacyjnej. Planuje się stworzenie i modernizację obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy, co przyczyni się do rozwoju oferty turystycznej oraz napływu osób odwiedzających. Tereny wypoczynkowo-rekreacyjne oraz miejsca spędzania czasu wolnego wpłyną także na wzrost aktywności ruchowej mieszkańców oraz spowodują ogólną poprawę kondycji fizycznej i zdrowotnej. Działania dla osób młodych sprzyjają rozwojowi społeczno-ekonomicznemu jednostki samorządu terytorialnego, gdyż to młodzi ludzie stanowią siłę napędową współczesnych społeczeństw. Powyższe czynniki społeczne mają wpływ na trwalsze budowanie relacji społecznych oraz na poprawę tożsamości lokalnej. Ponadto tworzą podstawę do rozwoju społecznego i gospodarczego. Aktywne społeczeństwo wpływa m.in. na wzrost aktywności organizacji pozarządowych, działających na rzecz rozwoju lokalnego

i podniesienia poziomu życia mieszkańców. Realizacja wyżej określonych celów operacyjnych poprawi jakość życia mieszkańców oraz uatrakcyjni wizerunek gminy. Do głównych potrzeb gminy Inowrocław zidentyfikowanych w tym obszarze zaliczyć można:

- przebudowa lokalnego boiska trawiastego w Batkowie oraz stworzenie boiska wielofunkcyjnego wraz z nowoczesnym placem zabaw i siłownią zewnętrzną – miejsca spotkań mieszkańców,
- doposażenie i rozbudowa placu zabaw i boiska sportowego w Borkowie,
- utworzenie terenów spacerowych, nowoczesnego placu zabaw i siłowni zewnętrznej w Cieślinie,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw oraz utworzenie niewielkich terenów rekreacyjnych w miejscowości Czyste,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw w miejscowości Dulsk,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw w miejscowości Dziennice,
- przebudowa terenów zlokalizowanych przy Szkole Podstawowej w miejscowości Góra – wykonanie parkingu przy szkole oraz nowego boiska do gier zespołowych (typu orlik),
- lepsze zagospodarowanie terenów wokół stawu oraz boiska piłkarskiego w miejscowości Gnojno,
- budowa placu zabaw dla dzieci w Jacewie,
- rozbudowa infrastruktury sportowej w Jaksicach – remont boiska zewnętrznego wraz z montażem piłkochwyłów,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw oraz terenu rekreacyjnego w Komaszycach,
- wykupienie działki/ działek pod plac zabaw i budowa ww. obiektu w miejscowości Karczyn-Wieś,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw w Kruszy Duchownej,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw oraz boiska sportowego w Kruszy Podlotowej,
- rewitalizacja parku wraz z utworzeniem ciągów spacerowych oraz zagospodarowanie terenu wokół wielorodzinnego budynku mieszkalnego (tzw. pałacu) w Kruszy Zamkowej,
- rewitalizacja stawu obok ogródków działkowych w miejscowości Kruśliwiec,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw oraz boiska sportowego w Łatkowie,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw oraz boiska sportowego w Łąkocinie,
- dalsze rozwijanie funkcji turystyczno-rekreacyjnej w Łojewie – koncepcja utworzenia wodnego placu zabaw,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw oraz boiska sportowego w Miechowicach,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw oraz boiska sportowego w Marcinkowie,
- rozbudowa infrastruktury sportowej w Orłowie – budowa sali gimnastycznej i nowej siedziby dla Przedszkola,

- rozbudowa funkcji sportowo-rekreacyjnej miejscowości Pławin – potrzeba przebudowy lokalnego boiska trawiastego – stworzenie boiska wielofunkcyjnego wraz z nowoczesnym placem zabaw i siłownią zewnętrzną – miejsca spotkań mieszkańców,
- doposażenie i rozbudowa placu zabaw w Pławinku,
- doposażenie i rozbudowa placu zabaw w RadłóWKu,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw oraz boiska sportowego w Sikorowie,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw w miejscowości Sójkowo,
- rozbudowa infrastruktury sportowej w Sławęcinku – remont zewnętrznego boiska sportowego,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw w Stefanowie,
- budowa terenu rekreacyjno-sportowego oraz rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw w Słońsku,
- budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Turzanach,
- rozbudowa i uatrakcyjnienie placu zabaw oraz boiska sportowego w Trzaskach,
- wykupienie działki pod plac zabaw i budowa ww. obiektu w miejscowości Witowy.

Budowanie marki turystycznej przez gminę to złożony proces, który wymaga strategicznego planowania i zaangażowania lokalnej społeczności, przedsiębiorców oraz władz. Działania mające na celu stworzenie silnej marki turystycznej mogą przynieść liczne korzyści, takie jak rozwój gospodarczy, zwiększenie liczby turystów i promocję lokalnych produktów. Jednym z głównych rezultatów działań gminy może być rozwój marki gastronomicznej. Włączenie w promocję lokalnych produktów sprawi, że gastronomia stanie się integralną częścią całej oferty turystycznej.

Tabela 6. Cel strategiczny 1. Wysoki kapitał ludzki i społeczny

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horizont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 1.1.					
Wysokiej jakości oferta edukacyjno-kulturowa					
Zwiększenie jakości edukacji	- wzrost jakości edukacji	- Liczba zrealizowanych projektów poprawiających jakość edukacji;	- Budżet gminy;	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	- poprawa dostępu do edukacji	- Liczba doposażonych jednostek oświatowych;	- Fundusze krajowe (m.in. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) i zagraniczne;	- Jednostki oświatowe.	
	- poprawa bazy obiektów oświatowych	- Liczba wybudowanych obiektów.	- Rządowy program Aktywny Miałuch.	-	
	- wzrost dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3	-	-	-	
Ochrona zasobów kulturowych	- poprawa stanu terenów i obiektów zabytkowych	- Liczba zabytków i obiektów zabytkowych, których stan technicznych uległ poprawie;	- Budżet gminy;	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	- wzrost świadomości społecznej dotyczącej zachowania dziedzictwa kulturowego	- Liczba zorganizowanych działań o tematyce kształtowania dziedzictwa kulturowego;	- Fundusze krajowe (m.in. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) i zagraniczne;	- Jednostki kultury;	
	- organizacja wydarzeń historyczno-turystycznych	- Liczba zorganizowanych wydarzeń historyczno-turystycznych.	-	- Jednostki oświatowe.	
	- obiekty kultury w dobrym stanie technicznym	-	-	-	
Poszerzenie oferty kulturalnej	- poprawa dostępności mieszkańców do usług kultury	- Liczba zrealizowanych działań o zakresie poszerzania oferty kulturalnej.	- Budżet gminy;	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	- integracja społeczeństwa	-	- Fundusze krajowe (m.in. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) i zagraniczne;	- Jednostki kultury;	
	- rozwój oferty kulturalnej i dotarcie do szerszego grona odbiorców	-	-	- Jednostki oświatowe.	
	- integracja społeczeństwa	-	-	-	
Wsparcie organizacji pozarządowych	- polepszenie jakości życia mieszkańców	- Liczba organizacji pozarządowych uczestnicząca w życiu publicznym gminy.	- Budżet gminy;	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	- wzrost udziału mieszkańców w życiu publicznym gminy	- Liczba projektów realizowanych z organizacjami pozarządowymi.	- Fundusze krajowe i zagraniczne.	- Jednostki kultury.	
	-	-	-	-	
Cel operacyjny 1.2.					
Aktywne społeczeństwo, które nie jest wykluczone społecznie					
Poprawa warunków funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych	- wzrost dostępności infrastruktury publicznej dla osób z niepełnosprawnością	- Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych;	- Budżet gminy;	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	-	-	- Fundusze krajowe i zagraniczne.	- Gminy Osrodek	

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	<ul style="list-style-type: none"> - rozwinięta oferta usług społecznych skierowanych do seniorów - nowe programy aktywizujące osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami, - rozwój usług opiekuńczych - zwiększona liczba obiektów dla osób starszych i niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba działań aktywizujących skierowanych do osób starszych; - Liczba utworzonych nowych programów aktywizujących osoby starsze; - Liczba uczestników działań aktywizujących; - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem; - Liczba obiektów dla osób starszych i niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - - - - 	<ul style="list-style-type: none"> - Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. 	
Wsparcie rodzin z problemami społecznymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększona liczba programów profilaktycznych - spadek liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba programów profilaktycznych; - Liczba rodzin objęta wsparciem asylista rodzinny; - Liczba osób korzystających z usług pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - - 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Inowrocław; - Gminy Inowrocław; - Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. 	do 2030
Zapewnienie form wsparcia dla osób z uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none"> - rozwinięta oferta pomocy skierowana dla osób z uzależnieniami - aktywizacja osób wykluczonych społecznie z powodu uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przeprowadzonych działań z zakresu wsparcia dla osób z uzależnieniami. 	<ul style="list-style-type: none"> - - 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Inowrocław; - Gminy Inowrocław; - Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. 	do 2030
Zwiększenie dostępu mieszkańców do usług społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - utworzenie Centrum Usług Społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób z dostępem do usług społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> - - 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Inowrocław; - Gminy Inowrocław; - Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. 	do 2030
Cel operacyjny 1.3.					
Atrakcyjna infrastruktura sportowo-rekreacyjna					
Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój oferty spędzenia wolnego czasu - wzrost liczby obiektów i obszarów sportowych, rekreacyjnych i wypoczynkowych 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów sportowych i rekreacyjnych; - Liczba wyznaczonych nowych obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych; 	<ul style="list-style-type: none"> - - 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Inowrocław. 	do 2030

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horizont czasowy wdrażania działania
	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój oferty turystycznej - promocja gminy 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zorganizowanych wyjazdów; - Liczba wybudowanych lub doposażonych placów zabaw; - Liczba utworzonych terenów spacerowych. 			
Cel operacyjny 1.4.					
Budowanie marki turystycznej					
Działania informacyjno – promocyjne we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami	<ul style="list-style-type: none"> - budowa marki gastronomicznej - promocja produktów lokalnych - poszerzenie oferty hotelowej 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przeprowadzonych działań informacyjno-promocyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet gminy; - Fundusze krajowe i zagraniczne. 	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 2. Rozwój sektora gospodarczego i infrastruktury technicznej w oparciu o bliskość miasta Inowrocław:

- Cel operacyjny 2.1. Oferta inwestycyjna gminy o wysokim potencjale,
- Cel operacyjny 2.2. Rozbudowana infrastruktura techniczna,
- Cel operacyjny 2.3. Dobre warunki dla rozwoju mieszkalnictwa.

Na terenie gminy Inowrocław zdiagnozowano problem niewystarczająco rozwiniętego sektora przedsiębiorstw, co przejawia się w zbyt małej liczbie miejsc pracy oraz braku ofert zatrudnienia osób o wysokich kwalifikacjach. Mieszkańcy gminy znajdują jednak prace na terenie pobliskiego Inowrocławia, gdzie funkcjonują specjalne tereny i strefy przemysłowo-inwestycyjne, skupiające zakłady pracy. W związku z tym gmina powinna skoncentrować się na wyznaczeniu i promocji nowych terenów inwestycyjnych oraz wprowadzaniu instrumentów ułatwiających procedury formalne związane z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej. Realizacja działań w tych kierunkach prowadzić będzie do zwiększenia liczby przedsiębiorców na swoim terenie, powstanie nowych miejsc pracy oraz wzrostu poziomu wiedzy mieszkańców z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej.

W przeprowadzonej ankiecie wśród mieszkańców wskazano na zły stan techniczny dróg i infrastruktury okołodrogowej, co świadczy o dużej potrzebie poprawy infrastruktury drogowej. Wychodząc temu naprzeciw, Gmina zaplanowała działania z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej. Mają one posłużyć m.in. polepszeniu stanu dróg, poprawy komfortu transportu drogowego, skrócenia czasu dojazdów oraz wzrostowi bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

Dostęp do podstawowej infrastruktury technicznej wpływa na możliwość prowadzenia inwestycji na danym obszarze, podwyższając jego atrakcyjność inwestycyjną. W związku z powyższym do kierunków zaliczono również rozbudowę i modernizację infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i teleinformatycznej. Zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej wpływa nie tylko na poprawę bezpieczeństwa i zwiększenie jakości życia mieszkańców, ale także na możliwość lepszego funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Rozbudowa infrastruktury technicznej będzie również postępować równolegle z pojawieniem się potrzeb związanych z rozwojem inwestycji.

W Strategii wyznaczono również kierunki działań związane ze wsparciem transportu publicznego oraz budową dróg dla rowerów. Mają one na celu stworzenie wspólnego miejskiego systemu transportu, który wpłynie na spełnienie potrzeby mobilności osób oraz gospodarki w Inowrocławiu i jego obszarze funkcjonalnym, przy zapewnieniu lepszej jakości życia. Istotną potrzebą w tym obszarze jest zwiększenie mobilności osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości przemieszczania się (m.in. seniorzy czy dzieci i młodzież), w szczególności dowóz dzieci do szkół wraz z zapewnieniem opieki. Zapewnienie komunikacji szkolnej z opiekunem oraz rozbudowa siatki połączeń umożliwi jednocześnie większy dostęp do edukacji szkolnej i przedszkolnej.

Wysoka dostępność i jakość technologii cyfrowych podnosi zarówno poziom życia mieszkańców, jak i sprawne funkcjonowanie i rozwój gospodarki. W obliczu dynamicznie rosnącego zapotrzebowania na technologie cyfrowe najistotniejsze jest wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do Internetu szerokopasmowego o wysokich przepustowościach. W związku z tym przewiduje się rozbudowę światłowodowej sieci telekomunikacyjnej oraz sieci komórkowej.

Gmina Inowrocław zlokalizowana jest w sąsiedztwie Inowrocławia, który podlega procesowi suburbanizacji. Należy dążyć do wzrostu konkurencyjności gminy na rynku mieszkaniowym, aby przyciągnąć nowych mieszkańców i deweloperów. Do głównych zadań w tym zakresie zaliczyć można: wyznaczanie nowych obszarów pod rozwój mieszkalnictwa, co wpłynie na poprawę standardów urbanistycznych i planowany rozwój zabudowy, wdrożenie szybszego procesowania postępowań administracyjnych dotyczących inwestycji mieszkaniowych, które mają zachęcić potencjalnych deweloperów do inwestycji. Istotna jest także promocja terenów pod zabudowę mieszkaniową, pozwalająca dotrzeć do szerszego grona deweloperów. Ponadto jednym z zadań własnych samorządu gminnego jest prowadzenie polityki sprzyjającej zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych obywateli. W ramach tego obowiązku na gminie ciąży także zobowiązanie utrzymania substancji mieszkaniowej w należyтым stanie, w tym konieczność przeprowadzania wymaganych napraw i remontów swoich zasobów mieszkaniowych. Z tego powodu wyznaczono niniejszy kierunek zadań, w ramach którego zakłada się nie tylko ich modernizację, ale również budowę nowych gminnych obiektów mieszkalnych. Działania te poprawią stan techniczny budynków i lokali oraz estetykę zasobu mieszkaniowego gminy, przez co pozytywnie wpłyną na poprawę jej wizerunku i zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców.

Tabela 7. Cel strategiczny 2. Rozwój sektora gospodarczego i infrastruktury technicznej w oparciu o bliskość miasta Inowrocław

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 2.1.					
Oferta inwestycyjna gminy o wysokim potencjale					
Wzrost atrakcyjności terenów inwestycyjnych	- wyznaczenie i promocja nowych terenów inwestycyjnych	- Powierzchnia terenów inwestycyjnych;	- Budżet gminy;	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	- większa liczba realizowanych działań na rzecz pozyskania nowych inwestorów	- Liczba utworzonych zakładów pracy na terenach inwestycyjnych.	- Fundusze krajowe i zagraniczne.	-	
	- wzrost potencjału gospodarczego regionu	-	-	-	
	- wzrost dochodów gminy	-	-	-	
	- tworzenie nowych miejsc pracy	-	-	-	
Cel operacyjny 2.2.					
Rozbudowana infrastruktura techniczna					
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej i okolicydrogowej	- dobry stan techniczny dróg	- Długość zmodernizowanych dróg;	- Budżet gminy;	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	- poprawa komfortu transportu drogowego	- Liczba miejsc parkingowych;	- Fundusze krajowe i zagraniczne.	- Zarządcy dróg.	
	- wzrost liczby miejsc parkingowych	- Liczba punktów rozbudowanego lub zmodernizowanego oświetlenia ulicznego.	-	-	
	- zmniejszenie emisji liniowej zanieczyszczeń	- Długość wybudowanych i zmodernizowanych chodników.	-	-	
	- wysoki poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego	-	-	-	
- dobrze oświetlone drogi	-	-	-		
- podniesienie efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego	-	-	-		
- chodniki w dobrym stanie technicznym	-	-	-		
Modernizacja infrastruktury wodociągowej	- wysokiej jakości infrastruktura wodociągowa,	- Liczba awarii sieci wodociągowej;	- Budżet gminy;	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	- zapewnienie bieżących dostaw wody,	- Liczba wybudowanych i zmodernizowanych stacji uzdatniania wody.	- NFOŚiGW w Warszawie;	-	
	- stacje uzdatniania wody w dobrym stanie.	-	- WFOŚiGW;	-	
	-	-	- PROW 2021-2027;	-	
Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej	-	-	- Fundusze krajowe i zagraniczne.	-	do 2030
	-	-	- Budżet gminy;	-	
	-	-	- PROW 2021-2027	-	
-	-	-	- Środki własne mieszkańców;	-	

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków - wzrost liczby zbiorników bezodpływowych - zbiorniki bezodpływowe w dobrym stanie technicznym - efektywne funkcjonujący gminny zakład usług komunalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - Udział ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej na obszarach wiejskich; - Liczba rozbudowanych i zmodernizowanych oczyszczalni ścieków; - Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków; - Liczba wyremontowanych zbiorników bezodpływowych. 	- Fundusze krajowe i zagraniczne.		
Wsparcie transportu publicznego	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa komfortu transportu drogowego i kolejowego - zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego - zwiększenie dostępności autobusowego transportu publicznego - zwiększenie mobilności osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości przemieszczania się (m.in. seniorzy czy dzieci i młodzież) - zmniejszenie emisji liniowej zaplecyszczeń - skrócenie czasu podróży w transportem publicznym 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wybudowanych i zmodernizowanych przystanków komunikacji autobusowej; - Liczba utworzonych obiektów infrastruktury P&R i B&R; - Liczba zmodernizowanych stacji kolejowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet gminy; - PKP; - Fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Inowrocław; - PKP. 	do 2030
Rozbudowa sieci teleinformatycznej i elektroenergetycznej	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększony dostęp mieszkańców do sieci światłowodowej - rozbudowania przewodowa i bezprzewodowa infrastruktura teleinformatyczna - sieć elektroenergetyczna w dobrym stanie technicznym 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba gospodarstw domowych wyposażonych w urządzenie z dostępem do sieci światłowodowej; - Długość sieci elektroenergetycznej; - Liczba poważnych awarii sieci elektroenergetycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet gminy; - Środki własne podmiotów zewnętrznych; - Fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Inowrocław; - Podmioty zewnętrzne. 	do 2030
Budowa sieci szkieletowej tras rowerowych	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie natężenia ruchu na drogach - zmniejszenie emisji liniowej zaplecyszczeń - przeniesienie ruchu rowerowego na wyznaczone drogi dla rowerów - zapewnienie spójnej sieci dróg dla rowerów - wzmocnienie potencjału turystyki rowerowej 	<ul style="list-style-type: none"> - Długość dróg dla rowerów; 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet gminy; - Środki własne podmiotów zewnętrznych; - Fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Inowrocław; - Podmioty zewnętrzne. 	do 2030

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 2.3.					
Dobre warunki dla rozwoju mieszkalnicwa					
Wspieranie działań służących rozwojowi budownictwa mieszkaniowego	- wzrost liczby mieszkań	-	-	-	-
	- wzrost liczby mieszkańców	-	-	-	-
	- wzrost dochodów gminy związanych z podatkami od nieruchomości	-	-	-	-
	- promocja gminy	-	-	-	-
Modernizacja obecnych budynków i mieszkań komunalnych oraz budowa nowych	- dobry stan techniczny komunalnego zasobu mieszkaniowego	-	-	-	-
	- wzrost liczby budynków i mieszkań komunalnych	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 3. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:

- Cel operacyjny 3.1. Adaptacja do zmian klimatu,
- Cel operacyjny 3.2. Dobra jakość środowiska przyrodniczego,
- Cel operacyjny 3.3. Ukształtowany ład przestrzenny.

Zaplanowane działania w ramach celu 3 przyczyniają się do poprawy stanu środowiska oraz zrównoważonego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania gminy. Cechą zrównoważonego i harmonijnego rozwoju jest równowaga pomiędzy tymi elementami, która polega na wyodrębnieniu mocnych stron każdego elementu i niwelowaniu działań powodujących negatywne skutki i konsekwencje.

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja). Biorąc powyższe pod uwagę, gmina zaplanowała działania z zakresu realizacji działań niskoemisyjnych i poprawy jakości powietrza, w tym termomodernizacji budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Dodatkowo zakłada się również prowadzenie działań mających na celu ochronę zasobów środowiska przyrodniczego, edukacji ekologicznej oraz racjonalnej gospodarki odpadami, w tym wsparcie działań na rzecz skutecznego usuwania azbestu.

Ład przestrzenny to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględniając uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Jest on jednym z podstawowych elementów wpływających na postrzeganie atrakcyjności gminy. Uporządkowana przestrzeń wpływa na zrównoważony rozwój i prawidłowe funkcjonowanie gminy, dlatego tak ważna jest aktualizacja dokumentów planistycznych porządkująca jej przestrzeń oraz zachowanie obecnych i wyodrębnienia potencjalnych nowych obszarów rozwojowych, które tworzyłyby harmonijny układ z już istniejącymi. Istotnymi elementami każdego układu przestrzennego jest również infrastruktura techniczna i komunikacyjna oraz środowisko przyrodnicze i kulturowe.

Jednym z kierunków działań jest także współpraca gminy na poziomie ponadlokalnym, która w głównej mierze polegać będzie na dążeniu do wspólnej realizacji określonych działań, służących rozwojowi społeczno-gospodarczemu tutejszemu regionowi. Gmina Inowrocław należy m.in. do Lokalnej Grupy Działania. W ich ramach realizować będą zintegrowane, kompleksowe projekty dotyczące podniesienia jakości infrastruktury czy wzrostu potencjału gospodarczego i poprawy warunków życia mieszkańców. Właściwie zaplanowane i przeprowadzone inwestycje ponadlokalne mogą znacznie przyczynić się do długoterminowego i zrównoważonego rozwoju gminy.

Tabela 8. Cel strategiczny 3. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 3.1. Adaptacja do zmian klimatu					
Realizacja działań nisakoemisyjnych w ramach poprawy stanu powietrza atmosferycznego	spadek emisji zanieczyszczeń	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych;	Budżet gminy;	Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	poprawa komfortu cieplnego w budynkach	Liczba budynków mieszkalnych i obiektów publicznych poddanych termomodernizacji;	Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych; NFOŚiGW w Warszawie; WFOŚiGW; Fundusze krajowe i zagraniczne.	Podmioty prywatne; Właściciele i zarządcy obiektów.	
Rozwój odnawialnych źródeł energii	poprawa efektywności energetycznej budynków	Liczba przeprowadzonych działań niskoemisyjnych.	Budżet gminy;	Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	dostępność nowoczesnych rozwiązań technicznych	Liczba wybudowanych instalacji OZE;	Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych; NFOŚiGW w Warszawie; WFOŚiGW; Fundusze krajowe i zagraniczne.	Podmioty prywatne; Właściciele i zarządcy obiektów.	
Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych	poprawa efektywności energetycznej budynków	Liczba wymierzonych systemów ogrzewania w placówkach oświatowych;	Budżet gminy;	Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	wzrost świadomości społecznej na temat jakości powietrza	Liczba wymierzonych systemów ogrzewania w placówkach oświatowych;	Fundusze krajowe i zagraniczne.	Właściciele i zarządcy obiektów.	
Cel operacyjny 3.2. Dobra jakość środowiska przyrodniczego					
zasoby przyrodnicze gminy w dobrym stanie	stala kontrola stanu środowiska przyrodniczego	Liczba realizowanych działań z zakresu utrzymania istniejących obszarów zieleni urządzonej oraz tworzenie nowych lokalnych i regionalnych terenów zieleni;	Budżet gminy;	Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	wzrost powierzchni objętej ochroną prawną	Powierzchnia terenów zieleni;	Budżet RDOŚ; Fundusze krajowe i zagraniczne.	RDOŚ.	
utworzone parki przyrodnicze przy szkołach	Liczba utworzonych parków przyrodniczych przy szkołach.				

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Sprawny system gospodarowania odpadami	- funkcjonalny system gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym sprawny system odbioru odpadów komunalnych ze szkół	- ilość odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny; - ilość azbestu poddanego utylizacji; - ilość folii rolniczej poddanego utylizacji; - Liczba zlikwidowanych tzw. "dziłkich wysypisk".	- Budżet gminy; - Fundusze krajowe i zagraniczne.	- Urząd Gminy Inowrocław.	do 2030
	- prawidłowe gromadzenie i pozbywanie się odpadów przez mieszkańców, w tym odpadów z działalności rolniczej				
	- spadek udziału wyrobów azbestowych				
Cel operacyjny 3.3.					
Ukształtowany ład przestrzenny					
Współpraca gminy na poziomie ponadlokalnym	- realizacja działań i inwestycji ponadlokalnych	- Liczba zrealizowanych działań i inwestycji ponadlokalnych.	- Budżet gminy; - Środki własne jednostek zewnętrznych; - Fundusze krajowe i zagraniczne.	- Urząd Gminy Inowrocław; - Lokalna Grupa Działania; - Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu; - Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego; Gmina Miastko Inowrocław.	do 2030
	- dobra współpraca z innymi jednostkami samorządowymi				
Poprawa spójności zagospodarowania przestrzennego	- rozwój nowej zabudowy z zachowaniem przyjętego ładu przestrzennego	- Liczba sporządzonych i poddanych aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	- Budżet gminy.	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
	- podniesienie atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej gminy	- Liczba zrealizowanych działań rewitalizacyjnych; - Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji.	- Budżet gminy; - Fundusze krajowe i zagraniczne.	- Urząd Gminy Inowrocław;	do 2030
Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	- uporządkowanie i zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznych				
	- spójna struktura urbanistyczna terenów zabudowanych				

Źródło: Opracowanie własne

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Inowrocław

3.1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

Gmina Inowrocław jest gminą wiejską położoną w południowo-środkowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie inowrocławskim i niemal okalającą ze wszystkich stron miasto Inowrocław. Jednostka samorządowa podzielona jest na następujące sołectwa: Batkowo, Cieślin, Czyste, Gnojno, Góra, Jacewo, Jaksice, Kłopot, Komaszycy, Krusza Duchowna, Krusza Zamkowa, Latkowo, Łąkocin, Łojewo, Marcinkowo, Miechowice, Olszewice, Orłowo, Piotrkowice, Pławin, Radłówek, Sikorowo, Sławęcinek, Słońsko, Trzaski, Tupadły oraz Żalinowo. Siedzibą organów gminy jest miasto Inowrocław, gdzie mieści się również siedziba administracji samorządowej na szczeblu powiatowym.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego² powierzchnia gminy Inowrocław wynosi 17 165 ha, co stanowi 16,93% powierzchni powiatu inowrocławskiego i 0,96% powierzchni województwa kujawsko-pomorskiego. W strukturze funkcjonalnej gminy największy udział procentowy w powierzchni jednostki stanowią użytki rolne.

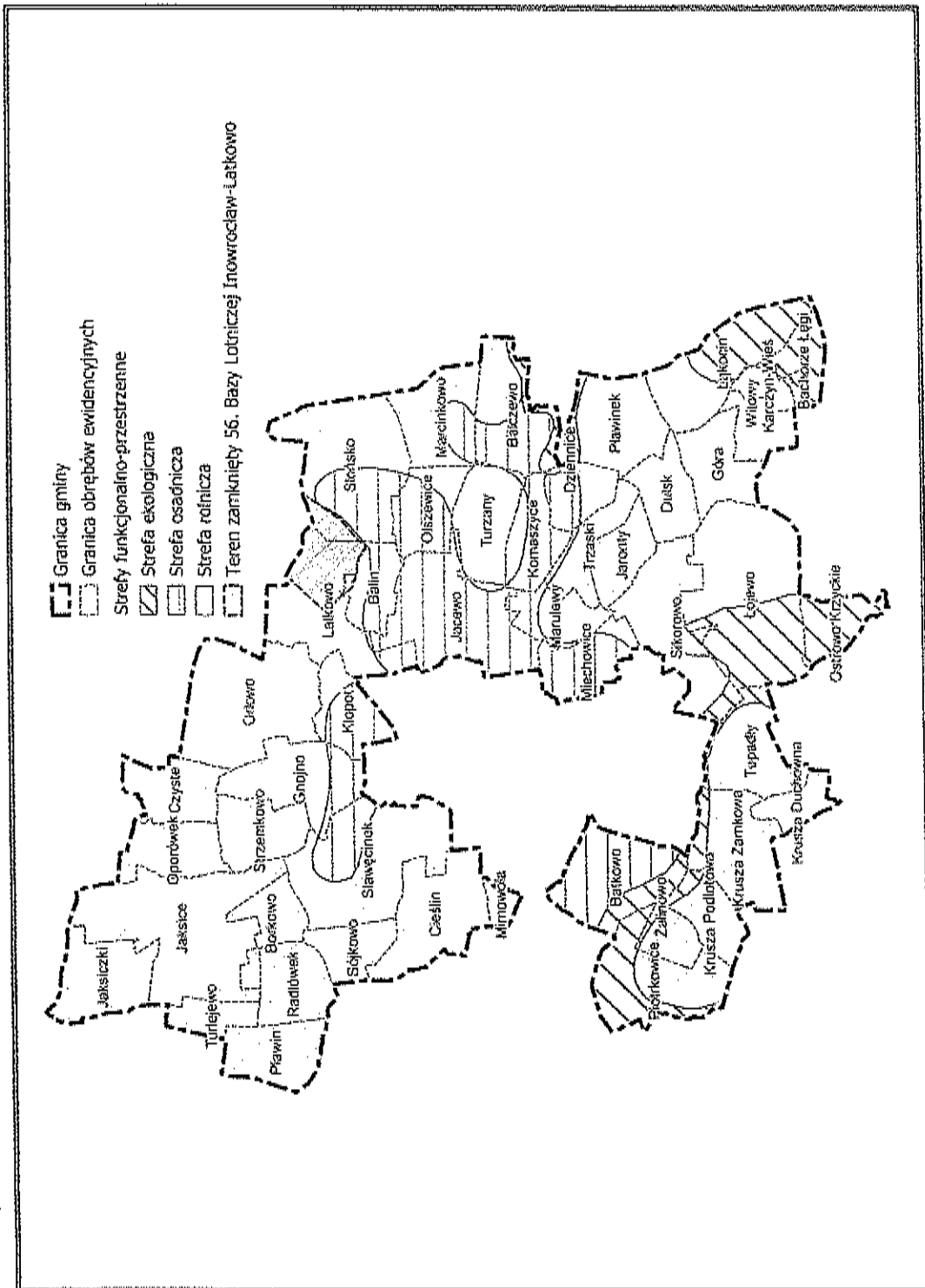
Gmina charakteryzuje się rolniczym charakterem i niedużym udziałem lasów w strukturze użytkowania gruntów. W poszczególnych miejscowościach dominuje zabudowa jednorodzinna wraz z zabudową zagrodową, uzupełniona o podstawowe funkcje usługowe. Część gminy granicząca bezpośrednio z miastem Inowrocław, jest rejonem najintensywniejszego rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Obszary i tereny usługowe oraz produkcyjno-magazynowe występują pojedynczo wśród zabudowy mieszkaniowej.

W strukturze gminy wyróżnić można trzy następujące strefy (jednostki) struktury przestrzennej:

- ekologiczną – obejmującą przede wszystkim dolinę Noteci, która tworzy ciągi ekologiczne oraz obszary leśne i zadrzewione w południowo-wschodniej części gminy,
- osadniczą – obejmującą tereny w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Inowrocław tj. obecne i przyszłe obszary przewidziane do intensywnej zabudowy mieszkaniowej i działalności gospodarczej, związane z procesem suburbanizacji Inowrocławia,
- rolniczą – obejmującą pozostałą część gminy, wskazaną do intensyfikacji produkcji rolnej.

² Dostępne dane GUS z 2014 r.

Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Strefy funkcjonalno-przestrzenne

Źródło: Opracowanie własne

W sferze rozwoju przestrzennego, gmina nie posiada występujących znaczących przeszkód ograniczających rozwój sieci osadniczej. Do mniej znaczących wymienić można głównie tereny zamknięte w użytkowaniu wojskowym, gleby wysokich klas, tereny o niekorzystnych warunkach hydrogeologicznych, bariery fizycznogeograficzne (głównie Noteć z doliną) oraz linie komunikacyjne. Większość wsi posiada znaczące możliwości rozwojowe w ramach istniejącej zwartej zabudowy wsi oraz w formie zabudowy uzupełniającej, wypełniającej niezainwestowane przestrzenie. Rozwój tego typu zabudowy jest najbardziej pożądanym ze względów ekonomicznych, ekologicznych i związanych z racjonalizacją zarządzania gminą (realizacja zadań własnych).

Natomiast głównymi obszarami w gminie Inowrocław przeznaczonymi dla rozwoju funkcji gospodarczych (w tym lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych) są tereny położone przy północno-wschodniej części Inowrocławia w okolicy skrzyżowaniu dróg krajowych nr 15 i 25 (obwodnica Inowrocławia) oraz w kierunku południowo-wschodnim (miejscowość Sikorowo) i południowo-zachodnim (miejscowości Batkowo) od Inowrocławia.

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną identyfikuje się na podstawie zróżnicowań fizycznogeograficznych, a także aktualnego stanu i predyspozycji dla jego zmiany w zakresie pełnionych funkcji. Pod tym względem gmina jest jednostką jednorodną.

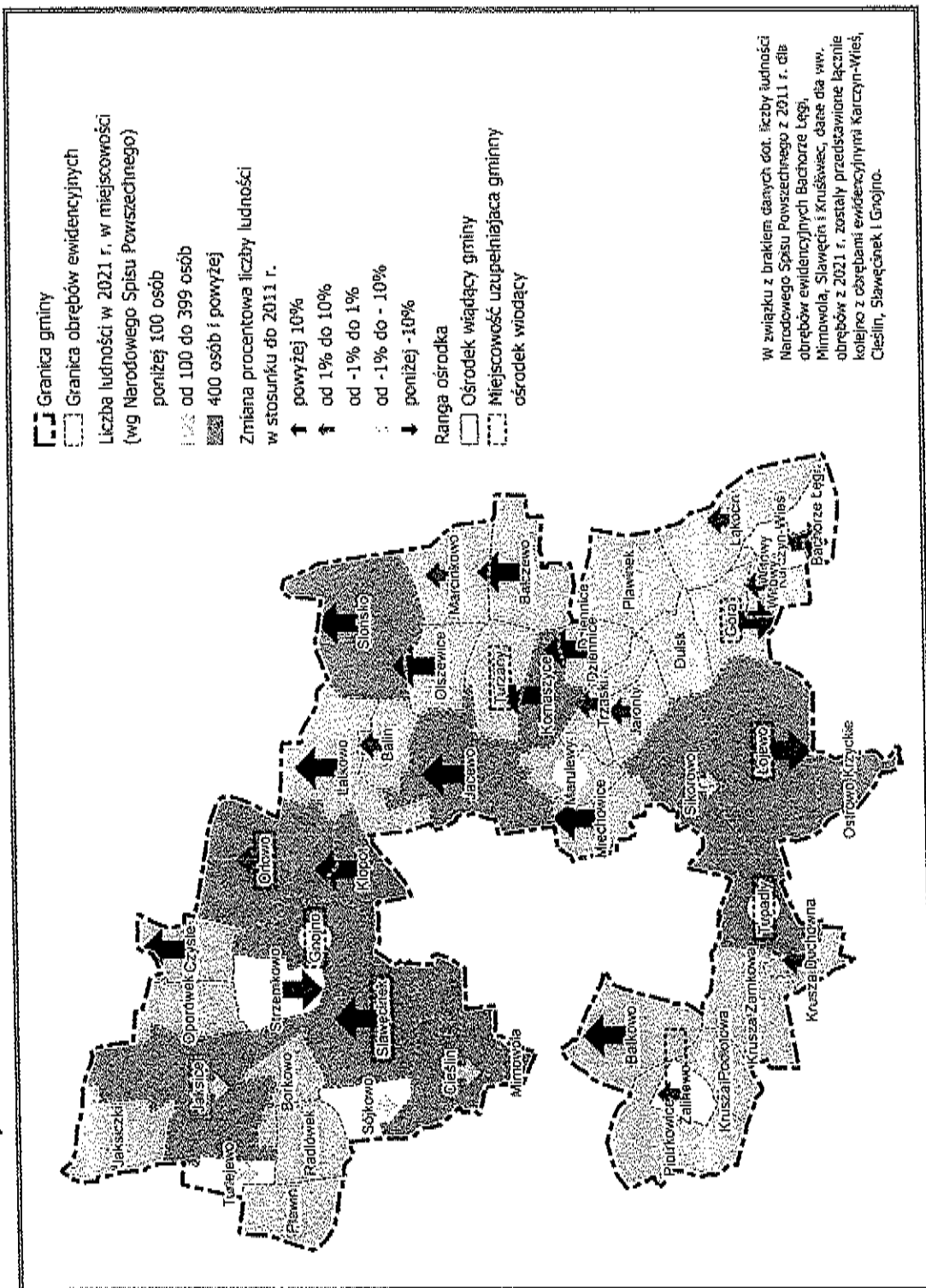
Do najważniejszych determinantów warunkujących rozwój gminy należy:

- podmiejskie położenie warunkujące przebieg większości procesów społeczno-gospodarczych na terenie gminy. Na terenie gminy nie wykształcił się ośrodek centralny, który byłby miejscem koncentracji działalności prowadzonych dla ludności całej gminy. Brakuje typowej hierarchii sieci osadniczej, wynikającej z rozmieszczenia usług, co oznacza, że mieszkańcy w dużym stopniu zależą od miasta Inowrocław w zakresie miejsc pracy oraz dostępu do usług komercyjnych i publicznych.
- struktura przestrzenna miejscowości – większość miejscowości w gminie posiada niewielkie centralne obszary, gdzie koncentrują się lokalne usługi i handel, otoczone przez zabudowę wielorodzinną. Zdecydowana większość miejscowości cechuje się zabudową stosunkowo mało intensywną, rozmieszczoną wzdłuż dróg, bez wykształcenia lokalnych centrów. W związku z tym, liczba ludności poszczególnych miejscowości nie ma większego znaczenia, ponieważ jest ona silnie rozproszona, co utrudnia realizację zadań samorządowych, np. w zakresie infrastruktury technicznej.
- powiązania komunikacyjne z Inowrocławiem – miasto Inowrocław, posiada stosunkowo duży potencjał społeczno-gospodarczy, stanowi węzeł komunikacyjny, w którym zbiegają się linie kolejowe oraz drogi - krajowe, wojewódzkie i część powiatowych. Układ dróg na terenie gminy jest skoncentrowany wokół Inowrocławia, co zapewnia korzystne powiązania

komunikacyjne, umożliwiające szybki dojazd do miasta(niewielkie odległości i krótki czas jazdy w transporcie indywidualnym).

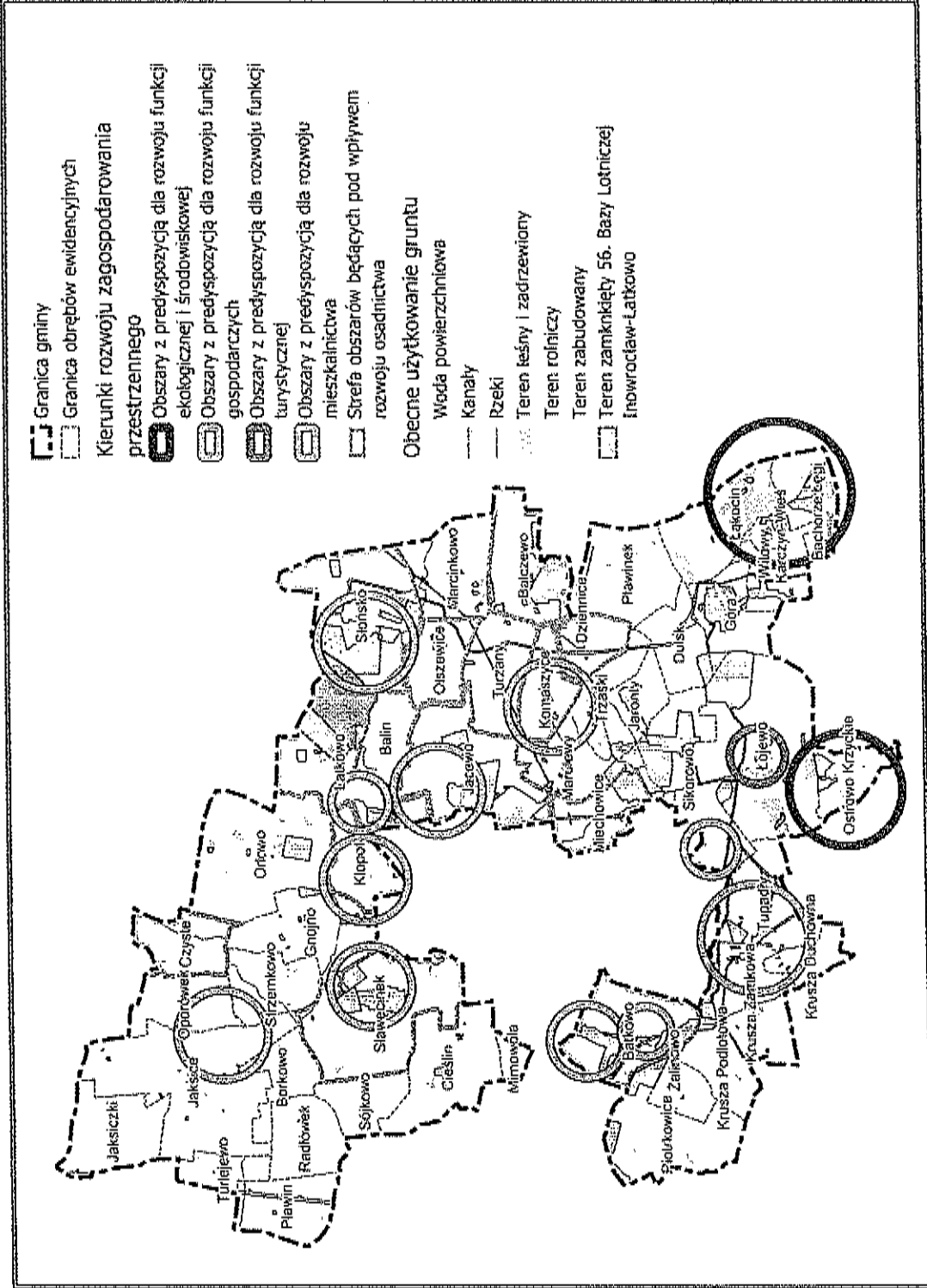
- liczba sieci małych i średnich miejscowości - bardzo duża liczba miejscowości, w tym duża liczba miejscowości małych lub średniej wielkości. Oznacza to w praktyce brak możliwości wyposażenia większości z nich w instytucje usług publicznych – mogą one działać tylko w niewielkiej ich liczbie, co oznacza, że mieszkańcy większości miejscowości muszą wyjechać poza swoje miejsce zamieszkania dla zaspokojenia nawet podstawowych potrzeb.
- większość powierzchni posiada dobre lub bardzo dobre warunki rozwoju rolnictwa, co jest czynnikiem wpływającym ograniczająco na możliwości rozwoju działalności pozarolniczych. Dobre warunki rozwoju rolnictwa wyjaśniają genezę stosunkowo dużego rozproszenia zabudowy.
- warunki fizyczno-geograficzne, które są w niewielkim stopniu zróżnicowane – krajobraz gminy jest równinny, pozbawiony lasów.

Rysunek 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Struktura osadnicza

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Zagospodarowanie terenu

Źródło: Opracowanie własne

3.2. System powiązań przyrodniczych

Gmina Inowrocław zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do nadwiślańskiej dzielnicy klimatycznej. Klimat na tym terenie określany jest, jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przez ścierające się ze sobą kontynentalne i oceaniczne masy powietrza. Średnioroczna suma opadów na obszarze gminy wynosi około 550 mm. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi od 230 do 240 dni. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi ok. -1°C, a w lipcu ok. 19°C, co przekłada się na średnią roczną temperaturę wynoszącą około 8,5°C.

Obszar gminy Inowrocław jest niemal bezleśny. Lesistość na tutejszym terenie wynosi zaledwie 1,9%. Podstawowym gatunkiem lasotwórczym w gminie Inowrocław jest sosna (65%), natomiast do pozostałych, uzupełniających gatunków należą m.in. topola, olcha, brzoza i dąb.

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie gminy znajdują się:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich,
- 52 pomniki przyrody i jedna aleja dębowa.

Przez obszar gminy przebiega dział wodny I rzędu oddzielający dorzecza Odry i Wisły. W dorzeczu Wisły leży północno-wschodnia część gminy, która odwadniana jest kilkoma ciekami wpadającymi do Kanału Parchańskiego. Przeważająca część gminy Inowrocław leży natomiast w dorzeczu rzeki Odry i odwadniana jest przez Noteć i jej dopływy (część centralna i południowa) oraz rzekę Smyrnia i Kanał Smyrnia (część północna), chociaż w rzeczywistości obszary te traktować należy jako lokalne tereny bezodpływowe. Część gminy w kierunku południowo-wschodnim od Inowrocławia znajduje się w zlewni cząstkowej cieku biegnącego od Turzan w kierunku południowo-zachodnim i uchodzącego do Jeziora Szarlej oraz Kanału Bachorze Małe.

Ponadto na terenie gminy Inowrocław znajdują się dwa średniej wielkości jeziora:

- Jezioro Szarlej zajmujące powierzchnię 68,5 ha i objętość 1 572 tys. m³. Jezioro to znajduje się w północnej części rynny Jeziora Gopło,
- Jezioro Piotrkowickie zajmujące powierzchnię 48,7 ha i objętość wody 1 164 tys. m³. Na skutek sztucznego obniżenia lustra wody jezioro to znajduje się w stadium zarastania.

Obszar gminy położony jest w obrębie zlewni następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP): Kanał Parchański (RW2000102796499), Kanał Bachorze (RW60001018817899), Kanał Smyrnia (RW6000101883149), Noteć od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej (RW6000111881999), Stara Noteć (RW6000111882932), Noteć od

Noteci Zachodniej do jez. Wolickiego (RW6000161883199) oraz Szarlejskie (LW10408). Według Map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, dostępnych na stronie internetowej Informatycznego Systemu Ochrony Kraju, na terenie gminy Inowrocław obszarami szczególnego zagrożenia powodziowego są obszary i tereny zalewowe wzdłuż rzeki Noteci. Najbardziej zagrożonym terenem są obszary zamieszkałe i zurbanizowane, które bezpośrednio sąsiadują z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.³

Gmina Inowrocław położona jest w obrębie utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Czwartorzęd na terenie gminy charakteryzuje się stosunkowo małą miąższością, w związku z tym poziomy zalegania wód są płytkie. Obszary znajdujące się w części północno-wschodniej, wschodniej oraz skrajnie południowej są określane, jako pozbawione poziomu użytkowego w utworach czwartorzędowych. Z kolei poziomy trzeciorzędowe o głębokość ok. 50-60 m położone są na północy gminy oraz w jej części środkowej i południowej. Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren gminy Inowrocław leży na obszarze JCWPd nr 43 (PLGW600043) obejmująca większość obszaru gminy oraz nr 45 (PLGW200045), leżąca w północo-wschodniej jej części. Teren gminy Inowrocław leży w obszarze dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Są to: Subzbiornik Inowrocław - Gniezno (nr 143) oraz Dolina Kopalna Wielkopolska (nr 144).

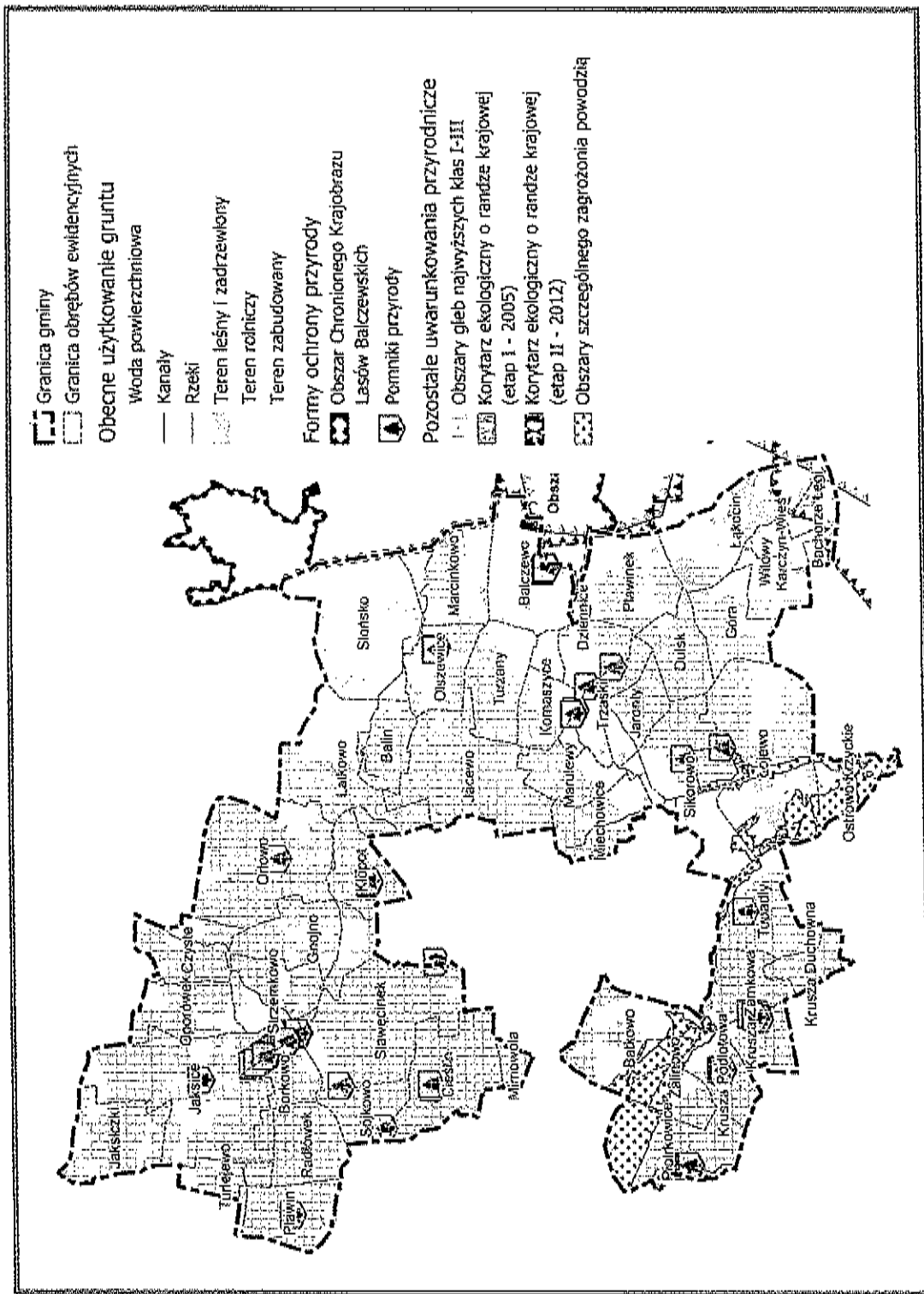
Według podziału fizyczno-geograficznego Polski, obszar gminy położony jest na terytorium jednego makroregionu fizyczno-geograficznego – Pojezierza Wielkopolskiego, w tym dwóch mezoregionów – Pojezierza Żnińsko-Mogileńskiego, obejmującego południowo-zachodni fragment obszaru gminy oraz Równiny Inowrocławskiej obejmującej pozostały obszar gminy. Głównymi utworami przypowierzchniowymi na terenie gminy są gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski, żwiry lodowcowe i mułki rzeczne wykształcone podczas zlodowacenia północnopolskiego. Krajobraz urozmaicają płyty piasków, żwirów, mad rzecznych oraz torfów i namułów pochodzących z okresu holocenu.⁴

Przeważającą większość obszary gminy Inowrocław pokrywają urodzajne czarne ziemie właściwe, które tworzą zwykle gleby kompleksu 1 i 2. Występują one głównie w części północnej, północno-zachodniej, południowej (poza doliną Noteci) oraz środkowo-wschodniej gminy. Na wschodzie gminy występują ponadto płyty czarnych ziem zdegradowanych, które miejscami wykształcają dobre kompleksy (2, 4) choć najczęściej zaliczane są do kompleksów mniej urodzajnych (5, 6). Ponadto na obszarze gminy występują także płyty gleb brunatnych właściwych, brunatnych wylugowanych i kwaśnych oraz bieliców i pseudobieliców.

³ https://wody.isok.gov.pl/lmap_kzgw/?gpmmap=gpMZP (dostęp: 11.04.2024 r.)

⁴ <https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/apps/MapSeries/index.html?appid=8d14826a895641e2be10385ef3005b3c> (dostęp: 11.04.2024 r.)

Rysunek 4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Środowisko przyrodnicze

Źródło: Opracowanie własne

Pod względem występowania złóż kopalin na terenie gminy stwierdzono przede wszystkim złoża kruszyw naturalnych oraz złoża soli kamiennej. Obecnie na tutejszym obszarze znajdują się 5 aktywnych obszarów górniczych.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwosuwiiskowej SOPO), na obszarze gminy nie znajdują się obszary zagrożone ruchami masowymi.

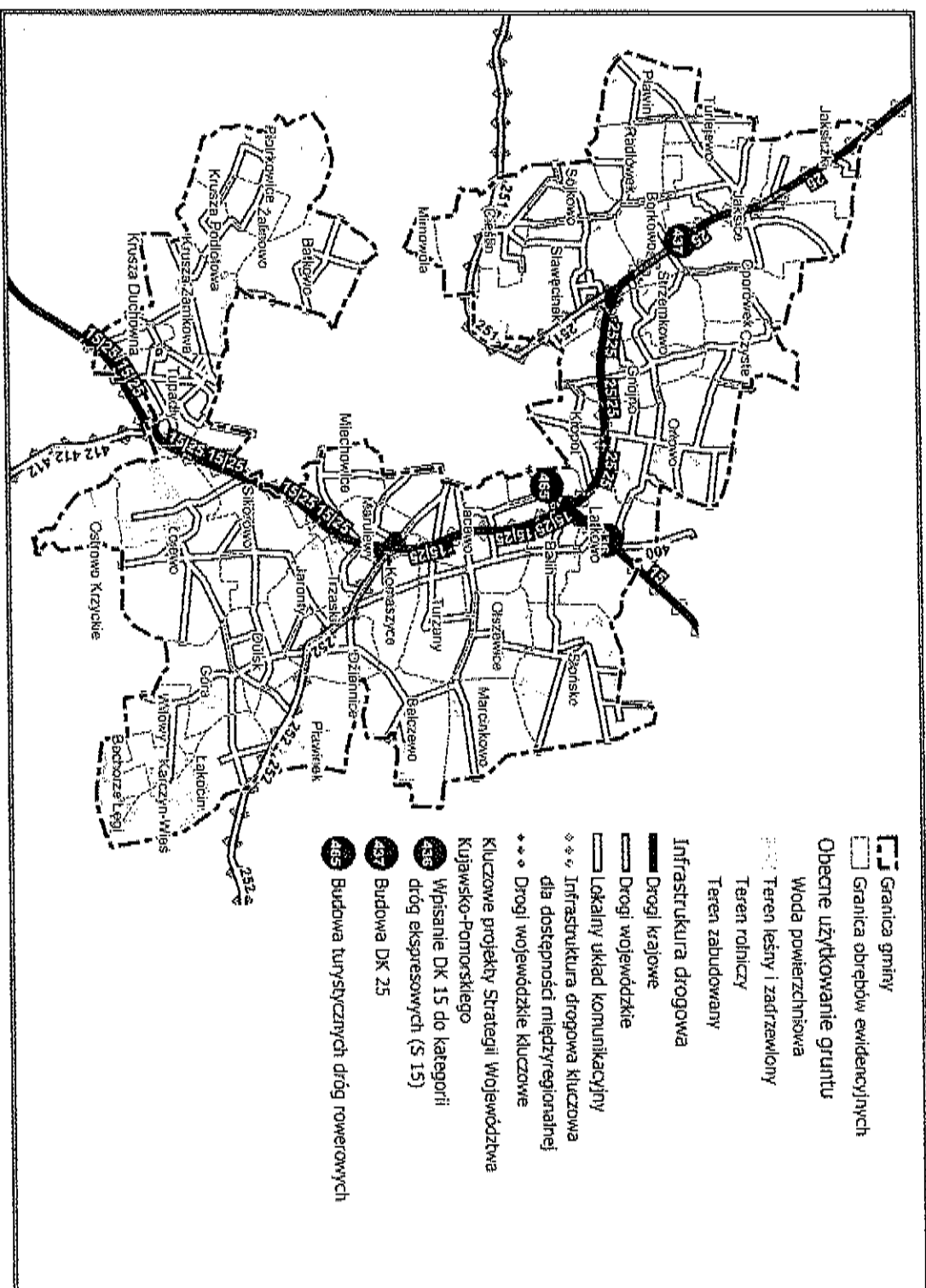
3.3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

Gmina posiada korzystne położenie komunikacyjne. Układ drogowy na terenie gminy Inowrocław tworzą:

- Drogi krajowe:
 - nr 25 łącząca Inowrocław z Bydgoszczą,
 - nr 15 łącząca Inowrocław z Toruniem i Poznaniem,
- Drogi wojewódzkie:
 - nr 252 relacji Inowrocław – Włocławek,
 - nr 251 relacji Wągrowiec – Żnin – Inowrocław,
 - nr 400 relacji Łatkowo - Więclawice.
- drogi powiatowe oraz drogi gminne i wewnętrzne.

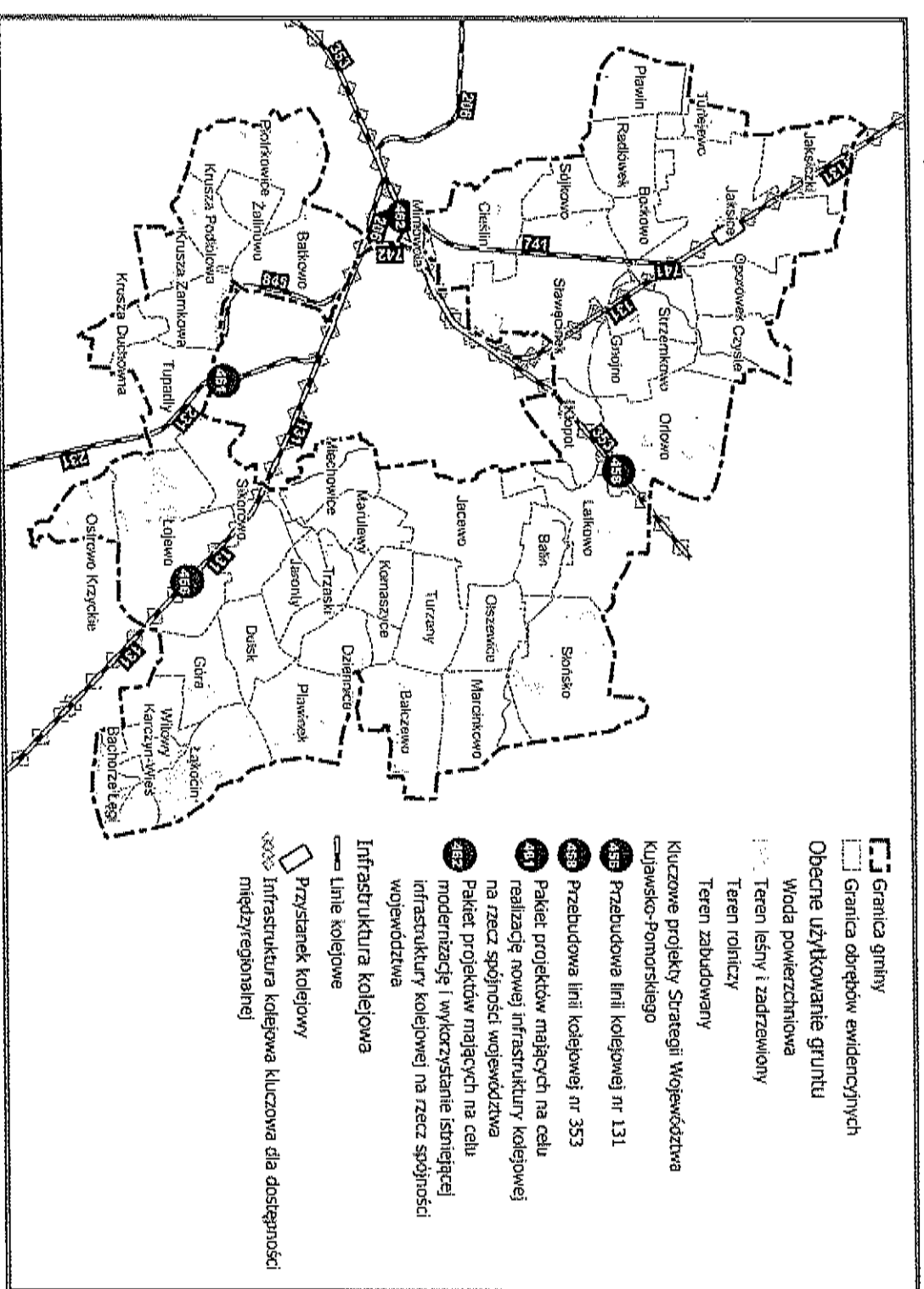
Ponadto przy południowej granicy gminy bieg zaczyna droga wojewódzka nr 412.

Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Infrastruktura drogowa

Zródło: Opracowanie własne

Rysunek 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Infrastruktura kolejowa

Źródło: Opracowanie własne

Sieć dróg gminnych umożliwia komunikację między poszczególnymi jednostkami osadniczymi gminy. Na tutejszym obszarze występują także połączenia autobusowe, które umożliwiają przemieszczanie się.

Obszar gminy wyróżnia się znaczną ilością linii kolejowych, gdyż sąsiadujące z nią miasto Inowrocław stanowi ważny węzeł kolejowy, w którym krzyżuje się wiele linii (w tym o znaczeniu ogólnokrajowym). Przez Inowrocław i obszar gminy przebiegają linie łączące północ (Trójmiasto, Bydgoszcz, Olsztyn) z południową częścią kraju (Katowice, Chorzów, Wrocław) oraz te łączące zachód (Poznań, Szczecin) ze wschodem (Warszawa).

Przez teren gminy przebiegają następujące linie kolejowe:

- Linia 353 – Poznań Wschód – Skandawa,
- Linia 131 – Chorzów Batory – Tczew,
- Linia 231 – Inowrocław Rąbinek – Mogilno,
- Linia 741 – Mimowola – Jaskowice,
- Linia 845 – stacja Inowrocław Rąbinek – stacja Inowrocław Chemia,
- Linia 206 – stacja Inowrocław Rąbinek – Żnin.

Na obszarze gminy, na linii nr 131, w miejscowości Jaksice zlokalizowana jest jedna stacja kolejowa. Według danych Urzędu Transportu Kolejowego obsługiwała ona w roku 2022 około 20-49 pasażerów na dobę.

Na terenie gminy Inowrocław zlokalizowane jest częściowo cywilne lotnisko AeroKlubu Kujawskiego. Lotnisko posiada jeden pas główny o długości 760 metrów oraz 2 pasy o wymiarach 690 i 390 metrów. Wszystkie one posiadają nawierzchnię trawiastą.

W północno-wschodniej części gminy zlokalizowane jest również wojskowe lotnisko Inowrocław – Łatkowo należące do 56 Bazy Lotniczej i posiadające trawiasty pas o długości około 2 000 metrów.

Poniżej przedstawiono zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ ustalenia szczególnie istotne dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, dotyczące rozwoju gminy w najbliższej dekadzie oraz pozwalające we właściwy sposób określić rolę i znaczenie gminy w rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego.

Do infrastruktury transportowej obsługującej kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego przebiegającej przez obszar gminy Inowrocław należą:

- droga krajowa nr 15:
 - stan realizacji: funkcjonująca, do budowy lub przebudowy,

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

- oczekiwania: realizacja drogi jako drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego w układzie jezdni 2+2 lub 2+1 z budową obwodnic,
- droga krajowa nr 25:
 - stan realizacji: funkcjonująca, do budowy lub przebudowy,
 - oczekiwania: realizacja drogi jako drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego w układzie jezdni 2+2 lub 2+1 z budową obwodnic,
- linia kolejowa nr 131:
 - stan realizacji: funkcjonująca, do przebudowy,
 - oczekiwania: doprowadzenie (docelowo) do standardu 200 km/h. Realizacja połączeń relacji Trójmiasto – Bydgoszcz – Inowrocław – Metropolia Górnośląska,
- linia kolejowa nr 353:
 - stan realizacji: funkcjonująca, do przebudowy,
 - oczekiwania: doprowadzenie (docelowo) do standardu 200 km/h. Realizacja połączeń relacji Olsztyn – Łąwa – Toruń – Inowrocław – Poznań – Wrocław.

Do dróg wojewódzkich kluczowych dla zapewnienia spójności komunikacyjnej województwa kujawsko-pomorskiego w okresie do roku 2030 przebiegających przez obszar gminy Inowrocław należą: DW251 i DW252 oraz także DW412. Wskazane drogi powinny być traktowane priorytetowo w polityce rozwoju sieci drogowej.

W poniższej tabeli wykazano kluczowe projekty „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+”, których realizacja dotyczyć będzie gminy Inowrocław.

Tabela 9. Kluczowe projekty „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+”, których realizacja dotyczyć będzie gminy Inowrocław

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
436	Wpisanie DK 15 do kategorii dróg ekspresowych (§ 15)	Budowa DK 15 w relacji: granica województwa – Inowrocław – Toruń – granica województwa w standardzie drogi ekspresowej. Przebudowa drogi mająca na celu skrócenie czasu przejazdu, poprawę bezpieczeństwa oraz odpowiednie skomunikowanie drogi z pozostałą siecią drogową. Strategiczna droga przebiegająca z południowego zachodu na północny-wschód.	Zadanie administracji rządowej
437	Budowa DK 25	Budowa DK 25 w relacji: granica województwa – Inowrocław – Bydgoszcz – granica województwa ze szczególnym (priorytetowym) uwzględnieniem odcinka Bydgoszcz – Inowrocław. Rozbudowa istniejącej drogi mająca na celu skrócenie czasu przejazdu, poprawę bezpieczeństwa oraz odpowiednie skomunikowanie drogi z pozostałą siecią drogową.	Zadanie administracji rządowej
456	Przebudowa linii kolejowej nr 131	Prace na ciągu C-E 65 na odcinku Zduńska Wola – Inowrocław – Tezew. Przygotowywana inwestycja obejmuje 175,679 km linii kolejowej w obszarze województwa na odcinku granica woj. – Piotrków Kujawski – Twarda Góra – granica woj. oraz około 32 km linii nr 201 (odcinek Nowa Wieś Wielka – Bydgoszcz), a także 7 km na linii nr 240 (odcinek Terespol Pomorski – Świecie).	Zadanie administracji rządowej

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
458	Przebudowa linii kolejowej nr 353	Prace na ciągu linii 353 na całej długości w granicach województwa kujawsko-pomorskiego. W ramach projektów przewiduje się podwyższenie prędkości na całym odcinku oraz poprawę innych parametrów np. zwiększenie maksymalnych długości pociągów. Analiza budowy łącznicy umożliwiającej przejazd bez zmiany czoła w relacji Włocławek – Toruń Główny – Toruń Wschodni – Ilawa. Projekt zakłada także szereg inwestycji na terenie miasta Toruń na odcinku Toruń Główny – Toruń Wschodni. Zakres prac przewiduje m.in. dobudowę drugiego toru pod pl. Pokoju Toruńskiego oraz szereg inwestycji na terenie miasta, mających na celu poprawę bezpieczeństwa, usprawnienie ruchu, komfortu korzystania z transportu publicznego, między innymi przez przebudowę dworców Toruń Wschodni i Miasto i stworzenie węzła przesiadkowego.	Zadania administracji rządowej
461	Pakiet projektów mających na celu realizację nowej infrastruktury kolejowej na rzecz spójności województwa	Projekt nr III. Odbudowa połączenia (Bydgoszcz) – Szubin – Żnin – (Inowrocław) – Odbudowa połączenia (Bydgoszcz) – Szubin – Żnin – (Inowrocław) ujęta w dokumencie: Zamierzenia inwestycyjne w perspektywie 2021-2027 z uwzględnieniem ram do roku 2030 (Tabela 4 Projekty Regionalne poz. 23 str. 24).	Zadanie administracji rządowej przy możliwym udziale współfinansowania ze środków UE Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
462	Pakiet projektów mających na celu modernizację i wykorzystanie istniejącej infrastruktury kolejowej na rzecz spójności województwa	Projekt nr II. Przywrócenie ruchu pasażerskiego na linii kolejowej nr 231 Inowrocław – Kruszwica wraz z ewentualnym przedłużeniem linii w kierunku Radziejowa oraz podłączeniem do linii kolejowej nr 131 Przywrócenie ruchu pasażerskiego na linii 231 Inowrocław – Kruszwica wraz z analizą zasadności przedłużenia w kierunku do Radziejowa i podłączeniem do linii 131.	Zadanie administracji rządowej przy możliwym udziale współfinansowania ze środków UE Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
465	Budowa turystycznych dróg rowerowych	Projekt zakłada budowę turystycznych dróg rowerowych łączących główne ośrodki województwa z obszarami o walorach turystycznych i kulturowych ze szczególnym uwzględnieniem Wiślanej Trasy Rowerowej, Międzynarodowych Dróg EuroVelo 2 i Euro Velo 9.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

3.4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej

Obecność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej istotnie podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność osiedleńczą dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

Procent budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy w roku 2023 wyniósł 21,0%.

Na części obszaru gminy zgodnie z uchwałą nr XXXII/310/2020 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 17 grudnia 2020 roku wyznaczona została aglomeracja Inowrocław o RLM 78 198, która oprócz miasta Inowrocław obejmuje następujące miejscowości: Cieślin (w części), Gnojno (w części), Kłopot (w części), Jacewo (w części), Sójkowo (w części), Komaszycy (w części), Marulewy (w części), Jaksice (w części), Strzemkowo (w części), Sławęcinek (w części), Sławęcín (w części), Kruśliwiec (w części), Trzaski (w części) oraz Batkowo (w części). Główną oczyszczalnią ścieków w powyższej aglomeracji jest mechaniczno-biologiczna z pogłębionym

usuwaniem biogenów miejska oczyszczalnia ścieków komunalnych w Inowrocławiu. Dodatkowo miejscowość Łojewo wpięta jest do infrastruktury kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni ścieków w Kruszwicy.

W pozostałych częściach gminy, niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej, podstawową infrastrukturą techniczną w zakresie gospodarki ściekowej stanowią przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe. Przydomowe oczyszczalnie oraz zbiorniki bezodpływowe znajdują się na obszarach, na ogół rozproszonej zabudowy mieszkalnej, gdzie podłączenie budynków do kanalizacji jest obecnie ekonomicznie nieuzasadnione, ze względu na wysokie koszty. Następnie nieczystości płynne dostarczane są tarem asenizacyjnym do punktu zlewnego zlokalizowanego na terenie oczyszczalni ścieków.

Procent budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy w roku 2023 wyniósł 95,7%, co oznacza, że obszar gminy niemal w całości pokryty jest siecią wodociagową. Na terenie gminy w obszarze aglomeracji Inowrocław zlokalizowane są dwie następujące strefy ochronne ujęć wód podziemnych: ujęcie wód podziemnych w miejscowości Strzemkowo oraz ujęcie wód podziemnych w miejscowości Cieślin.

Obszar gminy Inowrocław jest zaopatrywany w wodę z następujących wodociągów publicznych grupowego zaopatrzenia: Strzemkowo, Dziennice, Cieślin, Łojewo, Jaksice oraz Tupadły.

Na terenie gminy Inowrocław nie funkcjonuje centralny system ciepłowniczy i nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze, co jest spowodowane wiejskim charakterem gminy. Ciepło odbiorcom dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych oraz obiektów publicznych. W celach grzewczych najczęściej wykorzystywany jest węgiel, olej opałowy, natomiast w mniejszym stopniu gaz ziemny, energia elektryczną czy biomasa.

Na terenie gminy Inowrocław funkcjonuje sieć gazowa. Obecnie w gaz ziemny zaopatrywane są miejscowości: Balin, Jacewo, Kłopot oraz Latkowo. Ogólny stopień gazyfikacji obszaru gminy wynosi 4,84%.⁵

Źródło zasilania na tym terenie stanowią gazociągi średniego ciśnienia zlokalizowane na terenie miasta Inowrocław. Eksploatowana infrastruktura gazowa na terenie gminy obejmuje:

- Gazociąg relacji Gniewkowo-Inowrocław DN 150 MOP 5,5 MPa,
- Gazociąg relacji Gniewkowo-Inowrocław DN 200 MOP 5,5 MPa,
- Gazociąg relacji Inowrocław-Kruszwica DN 100 MOP 5,5 MPa,

⁵ https://www.psgaz.pl/mapasystemu/PSG_data/index_2497.html

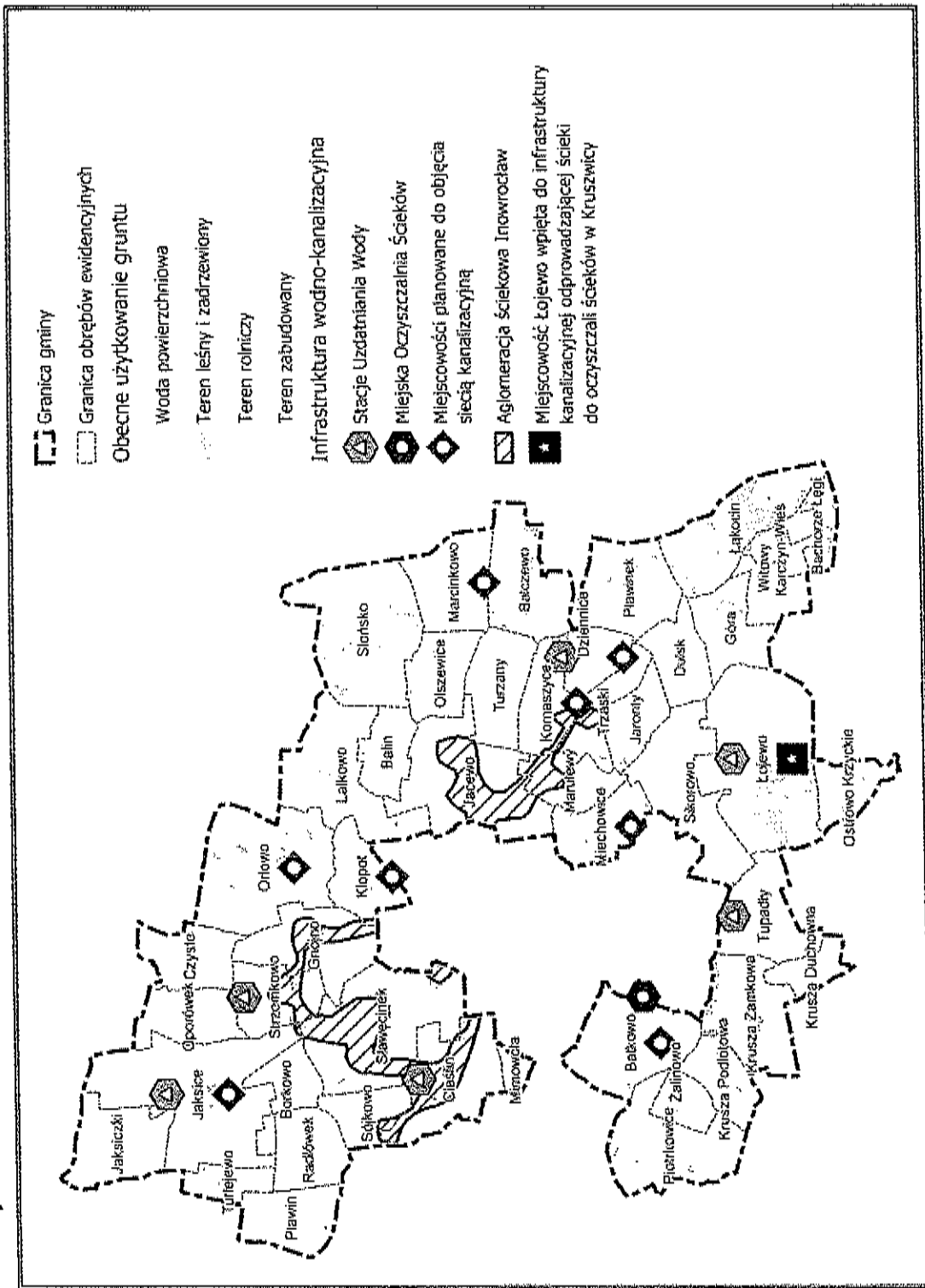
- Gazociąg relacji Łatkowo-Weronika DN 150 MOP 5,5 MPa,
- Odgałęzienie wysokiego ciśnienia do Tuczna DN 50 MOP 5,5 MPa,
- Stacja pomiarowa wysokiego ciśnienia $Q= 16\ 000\ m^3/h$, Łatkowo, Gmina Inowrocław.

Struktura infrastruktury elektroenergetycznej na terenie gminy Inowrocław składa się z:

- Stacji elektroenergetycznej 110 kV „Inowrocław Mątwy”,
- Stacji elektroenergetycznej 110 kV „Inowrocław Marulewska”,
- Linii elektroenergetycznej 2x400kV Pątnów – Jasiniec,
- Linii elektroenergetycznej 220kV Pątnów – Bydgoszcz Jasiniec tor II
- Linii elektroenergetycznej 110kV Gniewkowo – Inowrocław Marulewska,
- Linii elektroenergetycznej 110kV Mątwy – Marulewska,
- Linii elektroenergetycznej 110kV Pakość – Inowrocław Mątwy,
- Linii elektroenergetycznej 110kV Inowrocław Mątwy – Rąbin,
- Linii elektroenergetycznej 110kV Inowrocław Mątwy – Kruszwica,
- Linii elektroenergetycznej 110kV Inowrocław Mątwy – Soda Mątwy I,
- Linii elektroenergetycznej 110kV Inowrocław Mątwy – Soda Mątwy II,
- Linii elektroenergetycznych SN i nn,
- Stacji transformatorowych SN/nn.

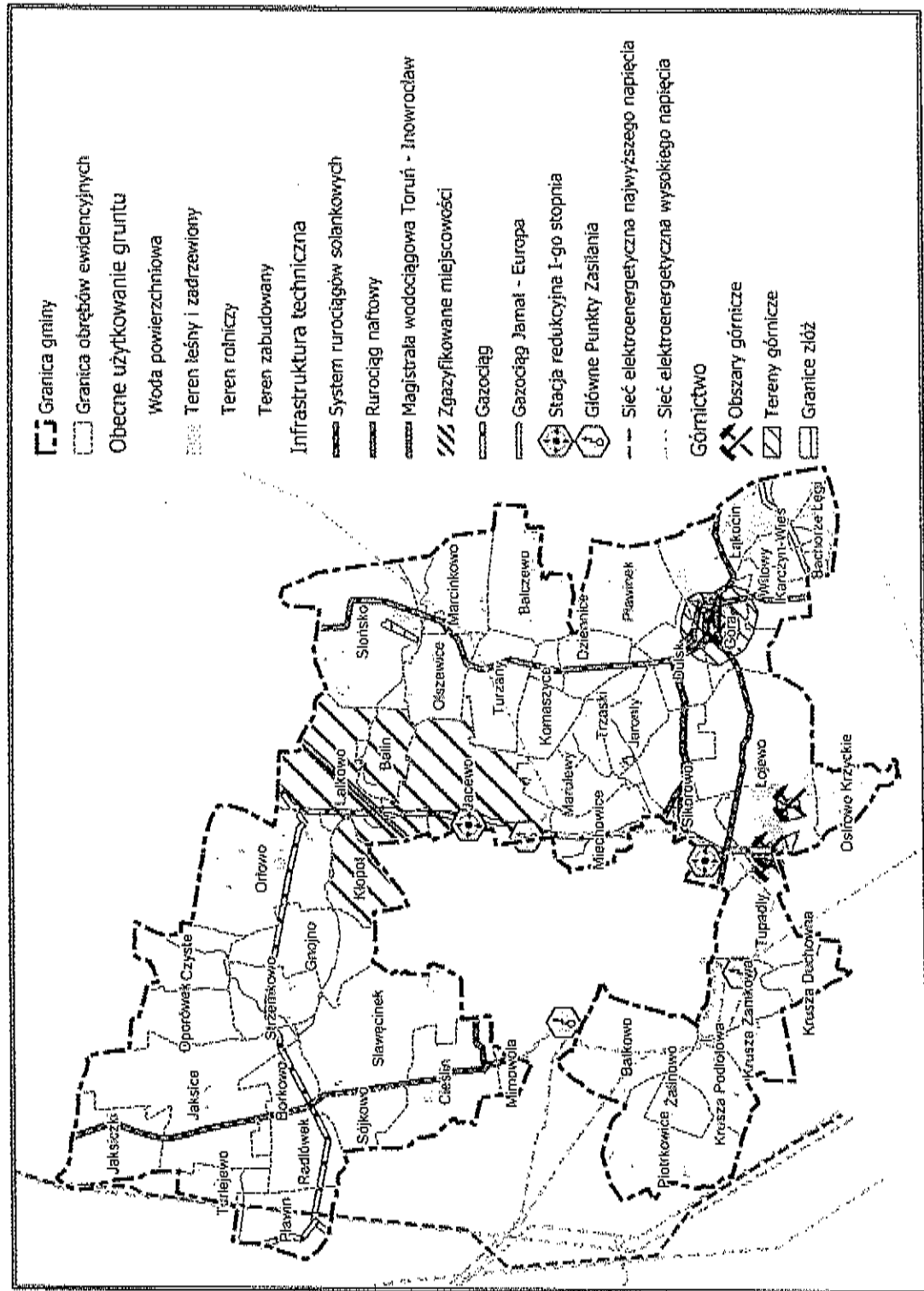
Na obszarze gminy energia elektryczna rozprowadzana jest poprzez linie średniego napięcia do poszczególnych stacji transformatorowych SN/nn znajdujących się na jej terenie, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych.

Rysunek 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 8. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Infrastruktura techniczna oraz górnictwo

Źródło: Opracowanie własne

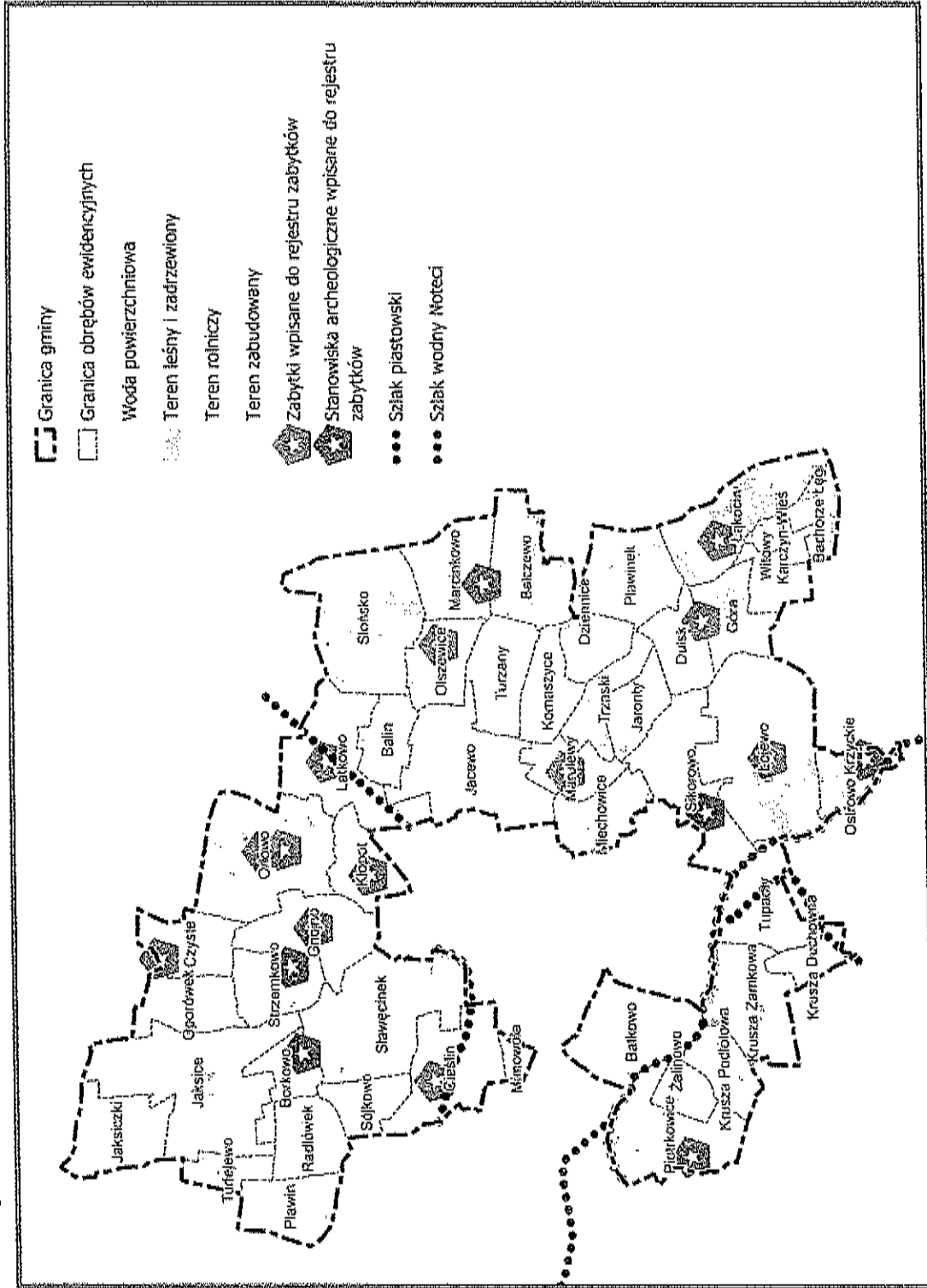
Na terenie gminy funkcjonuje przedszkole oraz szkoły podstawowe. Główną instytucją kultury jest Gminna Biblioteka Publiczna w Jaksicach oraz Centrum Dziedzictwa Kujaw Zachodnich w Łojewie.

Na obszarze gminy pielęgnowane są takie elementy dziedzictwa kulturowego Kujaw jak m.in. sztuka, strój ludowy, zwyczaje i obrzędy, muzyka i taniec. Promowana jest tutaj m.in. oferta pn. Przystanek Łojewo. Na jej terenie zlokalizowanych jest także wiele obszarów i obiektów zabytkowych. Jednym z najważniejszych obiektów turystycznych jest leżąca na szlaku bursztynowym osada Askaukalis zlokalizowana w Kruszy Zamkowej. Przez Gminę Inowrocław przebiega również 6 oznakowanych pieszych szlaków turystycznych.

Gmina Inowrocław posiada dobre warunki dla rozwoju turystyki wypoczynkowej. Do walorów turystycznych zaliczyć można: zachowane dziedzictwo kulturowe, bogatą historię oraz korzystne położenie i walory krajoznawcze z zachowanymi naturalnymi krajobrazami. Powyższe czynniki stanowią dobre warunki do rozwoju wszelkich form wypoczynku oraz rekreacji, w tym wypoczynku weekendowego dla mieszkańców Inowrocławia.

Na obszarze gminy wyznaczony został także makroobszar inwestycyjny. Jest to rejon skupień już obecnie funkcjonujących stref gospodarczych i parków przemysłowych, obszarów inwestycyjnych, wciąż oferujących rezerwy terenowe oraz lokalizacji predestynowanych do wyznaczenia w przyszłości terenów inwestycyjnych. Cechą charakterystyczną wszystkich wyznaczonych makroobszarów jest ich relatywnie bardzo dobra dostępność komunikacyjna, potencjalna dostępność przestrzeni inwestycyjnej o zróżnicowanych walorach oraz obecność dużego ośrodka miejskiego, który stanowi rezerwuuar wykwalifikowanych kadr oraz zaplecze finansowo-konsultingowe (w przypadku gminy – miasto Inowrocław), a także jest albo może być podstawą rozwoju współpracy badawczo-rozwojowej i naukowej z przedsiębiorcami (co sprzyja rozwojowi innowacyjności, dla której niezbędnym uwarunkowaniem jest kombinacja cech typowych dla największych miast).

Rysunek 10. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Dziedzictwo kulturowe i turystyka

Źródło: Opracowanie własne

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

4.1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

Ochrona przyrody

- wszelkie działania inwestycyjne należy realizować zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi:
 - na terenach wyznaczonych form ochrony przyrody – należy stosować zasady wynikające z dokumentów je ustanawiających oraz planów zadań ochronnych i planów ochrony (jeśli takie obowiązują),
 - na terenach leśnych – należy stosować zasady wynikające z planów urządzania lasów,
 - na terenach dolin rzek – należy dążyć do uwzględniania potrzeby zachowania ciągłości łączności ekologicznej i migracji zwierząt (w postaci pozostawiania niezagospodarowanych fragmentów dna doliny i jej zboczy, posiadających łączność ekologiczną z pozostałą częścią doliny),
 - na terenach podmokłych – należy dążyć do uwzględniania potrzeby zachowania ciągłości łączności ekologicznej i migracji zwierząt (w postaci pozostawiania niezagospodarowanych fragmentów dna doliny i jej zboczy, posiadających łączność ekologiczną z pozostałą częścią doliny),
- należy dążyć do ochrony dziko występujących roślin, zwierząt, grzybów oraz ich siedlisk, zgodnie z przepisami o ochronie przyrody,
- należy dążyć do przeciwdziałania negatywnym efektom urbanizacji na obszary chronione,
- należy dążyć do prowadzenia wspólnych działań z sąsiednimi gminami na obszarach położonych na styku jednostek, w szczególności w zakresie kształtowania powiązań ekologicznych oraz utrzymania systemu obszarów chronionych,
- należy dążyć do zachowania naturalnych cieków i zbiorników wodnych, w granicach ciągów ekologicznych, przy zachowaniu ich dotychczasowego gospodarczego wykorzystania, z uwzględnieniem uzasadnionej potrzeby ich przeznaczenia na cele publiczne,
- należy dążyć do stosowania rozwiązań techniczno-przestrzennych służących zachowaniu i podwyższeniu przyrodniczej, w tym krajobrazowej jakości przestrzeni i zapobieganiu przekształceniom przestrzennym skutkującym utratą bądź istotnym obniżeniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych, fragmentacją terenów przyrodniczo cennych oraz utratą łączności przestrzennej ekosystemów,

- należy dążyć do zachowania w stanie naturalnym terenów podmokłych - jako regulatorów warunków hydrologicznych, klimatycznych i ekologicznych środowiska oraz elementów naturalnej retencji wód,
- należy dążyć do prowadzenia identyfikowania, dokumentowania i waloryzacji przyrodniczej (m.in. w ramach sporządzania opracowań ekofizjograficznych dla gmin) terenów pełniących funkcję ekologiczną,
- należy dążyć do prowadzenia zalesień, wprowadzania zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych oraz ekstensywnego wykorzystania użytków zielonych,
- należy dążyć do zapobiegania rozlewaniu się zabudowy na terenach otwartych, niezabudowanych, poprzez ochronę ekosystemów naturalnych i gruntów rolnych,
- należy dążyć do przywracania cech naturalnych, poprawienia kondycji jakościowych elementów środowiska, odtwarzania obszarów przyrodniczych i ekosystemów zdegradowanych – w tym wodnych, podmokłych, leśnych i łąkowych, w szczególności poprzez:
 - rekultywację jezior i przeciwdziałanie procesom ich eutrofizacji antropogennej,
 - renaturyzację rzek i dolin rzecznych oraz przywracanie dolinom rzecznych funkcji korytarzy ekologicznych,
 - zwiększanie zdolności retencyjnej ekosystemów i terenów,
- należy dążyć do utworzenia warunków do zwiększania powierzchni lasów i zadrzewień, zwłaszcza:
 - na terenach leśnej potencjalnej roślinności naturalnej, cechującej się aktualną niską lesistością,
 - w obrębie gruntów rolnych o najniższej przydatności rolniczej,
 - na obszarach objętych potencjalnymi i czynnymi procesami erozyjnymi,
 - na obszarach porolnych, objętych sukcesją naturalną,
- należy dążyć do zachowywania, odtwarzania, rewaloryzowania i kształtowania elementów przyrodniczych charakterystycznych dla krajobrazu wiejskiego tj.: miedz, pasów zadrzewień śródpolnych, małych cieków i dróg śródpolnych, śródpolnych oczek wodnych, ekosystemów brzegowych wód śródlądowych czy żywopłotów, w szczególności w rejonach wielkoobszarowej gospodarki rolnej,
- należy dążyć do przeciwdziałania zjawiskom suszy glebowej (rolniczej) poprzez zachowanie, kształtowanie i odtwarzanie śródpolnych zadrzewień, małych cieków, śródpolnych oczek wodnych i terenów podmokłych wraz z otaczającą je roślinnością oraz układów melioracyjnych o znaczeniu historycznym, w szczególności w rejonach wielkoobszarowej gospodarki rolnej,

- należy dążyć do zapewnienia ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu m.in. poprzez adekwatne zapisy w planach miejscowych,
- należy dążyć do likwidacji szkodliwego oddziaływania obiektów uciążliwych dla środowiska.

Ochrona wód

- należy dążyć do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez:
 - rozwój i modernizację infrastruktury ochrony środowiska,
 - ograniczenie punktowych źródeł zanieczyszczeń (likwidacja nieszczelnych szamb),
 - redukcję odpływu azotu ze źródeł rolniczych,
 - bierną ochronę wód powierzchniowych poprzez tworzenie stref (obszar z roślinnością zawierającą organizmy charakterystyczne dla danego środowiska, której system korzeniowy stanowi filtr dla spływu zanieczyszczeń) i zbiorników buforowych (płytkich zbiorników wodnych wykorzystujących efekt ryzofiltracji⁶) wokół cieków,
 - ochronę wód przed eutrofizacją oraz retencje wody w ekosystemach,
 - racjonalne gospodarowanie zasobami m.in. ograniczanie wodochłonności, zatrzymanie wody w środowisku (zwiększenie retencji wodnej jezior i małej retencji), opracowanie programu rekultywacji jezior (poprawienie jakości wód, przywrócenie retencji wodnej, właściwe zagospodarowanie przestrzeni wokół jezior),
 - optymalizację zużycia wody do celów bytowo-gospodarczych i przemysłowych,
- należy dążyć do ochrony lub zwiększenia retencji wodnej, w tym dolin rzecznych, poprzez m.in. budowę małych zbiorników wodnych, piętrzenie wody w ciekach i jeziorach, przebudowę rowów i kanałów, retencję wód opadowych oraz właściwe kształtowanie struktury terenów rolnych, leśnych i tworzenie roślinnych stref ochronnych w dokumentach planistycznych gminy,
- należy dążyć do ochrony lub zwiększenia retencji zlewniowej na gruntach leśnych, wodnoblotnych, zadrzewionych i zakrzewionych oraz na gruntach rolnych, z równoczesnym przyjęciem polityki nie pogarszania warunków przepływu wód na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
- należy dążyć do zwiększania wykorzystania wód opadowych i roztopowych na gruntach zurbanizowanych, w celu zmniejszenia poboru z dotychczasowych ujęć,
- należy dążyć do ochrony głównych zbiorników wód podziemnych i stref ochronnych ujęć wód (powierzchniowych i podziemnych),

⁶ Proces ryzofiltracji polega na zdolności wybranych gatunków roślin do usuwania zanieczyszczeń z wody i ścieków przez ich korzenie. Wynika to z ich bardziej rozbudowanego systemu korzeniowego w porównaniu z roślinami wodnymi.

- należy dążyć do ochrony naturalnych elementów przyrodniczych (m.in. starorzeczy, torfowisk, bagien, stawów, oczek wodnych),
- należy dążyć do ograniczenia lokalizacji obiektów w strefie bliższej niż 100 m od linii brzegowej jezior przepływowych, leżących w granicach wielu nieruchomości gruntowych, które to zbiorniki mają znaczenie dla walorów krajobrazowych (otoczenie strefy brzegowej jeziora jako dobro wspólne różnych użytkowników przestrzeni),
- należy dążyć do ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, np. nawożenie, składowanie nawozów i kiszzonek w pobliżu cieków,
- przeciwdziałanie skutkom suszy prowadzi się zgodnie z Planem przeciwdziałania skutkom suszy ustanowionym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 (Dz.U. z 2021 r. poz. 1615): należy promować i w pierwszej kolejności rozważać działania zakładające naturalne metody retencji, a budowanie retencji sztucznej należy traktować jako działania ostatecznego wyboru. Nowe działania inwestycyjne w gospodarce wodnej, kształtowanie sztucznej retencji musi zostać poprzedzone szeregiem analiz, dotyczących ich warunków i procedur, które muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami środowiskowymi oraz być adekwatne do potrzeb w zakresie retencji.

Zaplanowane działania należy realizować z uwzględnieniem zapisów planów zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy. Zgodnie z przytoczonym planem gmina Inowrocław zagrożona jest suszą atmosferyczną i rolniczą w najwyższym, ekstremalnym stopniu. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną uznaje się za słabe. Z kolei zagrożenie suszą hydrologiczną części północnej uznaje się jako umiarkowanego, natomiast w części południowej jako silne. W rezultacie łączne zagrożenie suszą całej Gminy Inowrocław w części położonej w regionie wodnym Noteci zostało sklasyfikowane jako silne.

Obszar gminy podlega pod Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Na obszarze tym obowiązują dokumenty „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 300) oraz „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 335). Przewidziane działania dla JCWP rzecznych zgrupowane zostały w następujących kategoriach: adaptacja do zmian klimatu, edukacja i informacja, gospodarka ściekowa, kształtowanie stosunków wodnych w zlewni JCWP, ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa, poprawa warunków dla obszarów chronionych, poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków, redukcja emisji i zrzutów substancji priorytetowych, aktualizacja programu ochrony środowiska, zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków oraz zapewnienie ciągłości

biologicznej rzek i potoków. W odniesieniu do JCWP Noteć od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej przewiduje się przeprowadzenie dodatkowego przeglądu pozwoleń wodnoprawnych i opracowanie wariantowej analizy sposobu udroźnienia budowli piętrzących na cieku wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej. Zaplanowano podjęcie działań renaturyzacyjnych, a także działania inwestycyjne polegające na realizacji wybranego wariantu udroźnienia cieku. Dla JCWP Szarłej RZGW Bydgoszcz planuje kontrolę gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych. Dla JCWPd o kodzie PLGW600043 przewiduje się dodatkowy przegląd udzielonych pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych.

W myśl art. 16 pkt 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), celem nadrzędnym zarządzania ryzykiem powodziowym, przyjętym również w obowiązującym w regionie wodnym Noteci Planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Określono tam z tego względu cele szczegółowe i kierunki działań mające zmierzać do realizacji przyjętych w tym Planie celów zarządzania ryzykiem powodziowym. Wśród nich wyróżnić można zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, a w jego ramach zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego. Służyć temu ma ochrona lub zwiększenie retencji zlewniowej na gruntach leśnych, wodnoblotnych, zadrzewionych i zakrzewionych, a także na gruntach rolnych (typy działań nr 1 i 2). Warunkiem ich prowadzenia jest ograniczanie niekorzystnych zmian w sposobie zagospodarowania.

Ochrona powietrza

- należy dążyć do rozbudowy centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą, zamiany paliw na niskoemisyjne oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- należy dążyć do dalszego ograniczania emisji z transportu drogowego, wielkości emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych, emisji ze źródeł komunalnych,
- należy dążyć do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza oraz poprawy efektywności energetycznej i ciepłej poprzez:
 - modernizację istniejących kotłowni lokalnych,
 - wymianę źródeł ciepła na niskoemisyjne i nieemisyjne,
 - wykorzystanie odnawialnych źródeł ciepła i energii,
 - zwiększenie udziału paliw gazowych, osiągnięte przez budowę i rozbudowę sieci gazowniczej,
 - pozostałe działania termomodernizacyjne obiektów użyteczności publicznej.

Ochrona klimatu akustycznego

- należy dążyć do ograniczania poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu wzdłuż głównych dróg i linii kolejowych,
- należy dążyć do tworzenia alternatyw dla indywidualnego transportu samochodowego i jego ograniczania.

Ochrona złóż kopalin

- należy dążyć do racjonalnej gospodarki złożami kopalin, w szczególności przez kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopaliny głównej i kopalin towarzyszących oraz technologii eksploatacji zapewniającej ograniczenie ujemnego wpływu na środowisko,
- należy dążyć do wspierania prac związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem surowców energetycznych,
- należy dążyć do wyznaczenia pasów ochronnych dla terenów sąsiednich nieobjętych eksploatacją zgodnie z przepisami odrębnymi,
- sposób zagospodarowania terenu powinien być dostosowany do potrzeb prowadzonej działalności i nie powinien powodować zagrożenia bezpieczeństwa na terenach sąsiednich,
- zaleca się wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji,
- należy dążyć do ograniczania degradacji litosfery, w tym warstwy glebowej, jak również niekorzystnych zmian w krajobrazie i gospodarce wodnej, związanych z powierzchniową eksploatacją surowców mineralnych m.in. poprzez rekultywację terenów poeksploatacyjnych.

Zapobieganie zagrożeniom naturalnym

- uwzględnić mapy zagrożenia powodziowego, mapy ryzyka powodziowego, plany zarządzania ryzykiem powodziowym, a także Plany przeciwdziałania skutkom suszy,

Ochrona krajobrazu

- należy dążyć do zachowania bogatej struktury krajobrazu tj. drobnopowierzchniowej mozaiki łąk, kęp zadrzewień i zakrzewień, sadów, pól uprawnych oraz lasów, w szczególności m.in. poprzez:
 - kształtowanie harmonijnej mozaiki elementów krajobrazowych,
 - przeciwdziałanie wycince zadrzewień przydrożnych,
 - stosowanie następujących kategorii dolesień: powiększanie istniejących kompleksów, uzyskanie większej zwartości kompleksów, zalesienia łącznikowe,

- kształtowanie krajobrazu rolniczego: wprowadzanie pasmowo i grupowo zadrzewień śródpolnych,
- zachowanie łąk - zwiększenie hodowli bydła i prowadzenie wypasu,
- obudowę biologicznej linii brzegowych zbiorników wodnych i cieków,
- ochronę wyróżniających się wizualnie form geomorfologicznych,
- optymalizację układu osadniczego, ograniczanie rozpraszania zabudowy,
- tworzenie biologicznej zabudowy terenów właściwych dla rozwoju rekreacji w sąsiedztwie lasów.

4.2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

- należy dążyć do utrzymania w dobrym stanie zasobów dziedzictwa kulturowego objętych ochroną konserwatorską prawną (rejestr zabytków) oraz ustawową (ewidencja zabytków),
- należy dążyć do prowadzenia kompleksowej odnowy i rewaloryzacji definiujących tożsamość regionu zdegradowanych zabytkowych założeń przestrzennych obszarów historycznych, obiektów i zespołów zabytkowych,
- należy dążyć do zachowania i odtwarzania dawnych układów terenów zielonych tj.: cmentarzy historycznych, alei, szpalerów i założeń parkowych,
- należy dążyć do eliminowania funkcji użytkowych obniżających wartości historyczne obiektów zabytkowych oraz obiektów kolidujących z walorami kulturowymi obszarów zabytkowych,
- należy dążyć do wzmacniania istniejących oraz nadawania (w sposób nieumniejszający ich wartości kulturowej) nieużytkowanym obiektom zabytkowym nowych funkcji kulturalnych, turystycznych i edukacyjnych w celu efektywnego i racjonalnego gospodarowania zasobami dziedzictwa kulturowego, podnoszenia atrakcyjności poszczególnych obszarów oraz tworzenia miejsc pracy,
- należy dążyć do tworzenia obiektów o charakterze wystawienniczym, muzealnym, jak również skansenów, służących zachowaniu, ochronie i promocji dziedzictwa kulturowego regionu,
- należy dążyć do ochrony elementów środowiska kulturowego jako istotnych dla budowania tożsamości obszarów miejskich i wiejskich,
- należy dążyć do tworzenia obrazu gminy rozwijającej się harmonijnie, wykorzystującej i szanującej swoje dziedzictwo,
- należy dążyć do wykorzystania walorów kulturowych gminy dla rozwoju rekreacji i wypoczynku,

- należy dążyć do objęcia ochroną terenów zachowujących tożsamość kulturową i walory tradycyjnego krajobrazu o specyficznych i unikatowych walorach krajobrazowych,
- należy dążyć do porządkowania i odtwarzania wartości kulturowych oraz elementów ekspozycji krajobrazowej,
- należy dążyć do utrzymania cennych krajobrazowo przestrzeni otwartych, ograniczaniu inwestowania na terenach rolnych i leśnych, zagospodarowanie rezerw terenowych w istniejących strukturach przestrzennych,
- należy dążyć do kształtowania nowej zabudowy w sposób nawiązujący do tradycji miejsca, eksponować i odtwarzać dominanty architektoniczne i krajobrazowe, ograniczać powstawanie obcych krajobrazowo form zagospodarowania oraz eliminować obiekty dyszharmonijne,
- należy dążyć do objęcia ochroną unikalnych elementów architektury wiejskiej charakterystycznej dla poszczególnych regionów,
- należy dążyć do realizacji zadań wskazanych w wojewódzkim programie opieki nad zabytkami,
- należy dążyć do zachowania i kreowania ładu przestrzennego, zachowania walorów krajobrazu kulturowego oraz kształtowania pasm przyrodniczo-kulturowych o znaczeniu regionalnym poprzez:
 - przeciwdziałanie negatywnym efektom urbanizacji i reurbanizacji,
 - wzmocnienie przestrzennych walorów obiektów oraz układów przestrzennych (w tym obiektów i obszarów przemysłowych) poprzez rewitalizację, restaurację oraz rekultywację,
 - ochronę, rewitalizację i rewaloryzację obiektów i obszarów historycznych, w tym zabytków mających znaczenie symboliczne,
 - wykorzystanie sieci atrakcji krajobrazowo-architektonicznych m.in. dla wyznaczania szlaków turystyki kulturowej,
- należy dążyć do identyfikacji wartościowych obiektów i obszarów dóbr kultury współczesnej o charakterze ponadlokalnym oraz ich ochronę poprzez ustalenia w gminnych dokumentach planistycznych (w tym miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego),
- należy dążyć do zagospodarowania i udostępniania stanowisk archeologicznych posiadających czytelną formę krajobrazową w celach dydaktycznych, naukowych i turystycznych,
- należy dążyć do zabezpieczenia właściwego wglądu na zabytki i ich otoczenie przez określenie nieprzekraczalnych gabarytów zabudowy,

- należy dążyć do wyznaczenia stref ochrony ekspozycji i krajobrazu w celu zabezpieczenia właściwego eksponowania i otoczenia zespołów zabytkowych,
- należy dążyć do utrzymania i rehabilitacji stanu struktury o walorach kulturowych, prowadzenie fachowych prac rewaloryzacyjnych, likwidacji samosiewów i przypadkowych nasadzeń, pielęgnacji starodrzewu,
- w ramach ochrony krajobrazu kulturowego należy dążyć do:
 - odtworzenia zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego,
 - ochrony krajobrazu naturalnego związanego z historycznym założeniem,
 - ochrony charakteru osadnictwa,
 - odbudowy zadrzewień alejowych m.in. wzdłuż dróg,
 - zlikwidowania elementów dysharmonizujących lub zastosowanie zielonych przesłon,
 - poddania rygorom w zakresie sposobu lokalizacji, kształtowania bryły i elewacji, (dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i bryły obiektów) współczesnej zabudowy.

Atrakcyjność turystyczna

- należy dążyć do rozwoju stref rekreacji oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- należy dążyć do rozwoju zagospodarowania turystycznego zbiorników wodnych oraz rzek regionu wraz z otoczeniem,
- należy dążyć do rozwoju ponadlokalnych przestrzeni turystycznych,
- należy dążyć do kształtowania zintegrowanej sieci tras i szlaków turystycznych, w tym kulturowych, oraz powiązania ich z trasami i szlakami sąsiednich jednostek,
- należy dążyć do rozwoju infrastruktury towarzyszącej dla tras i szlaków turystycznych oraz utworzenia spójnego systemu ich oznakowania,
- należy dążyć do podniesienia atrakcyjności turystycznej obiektów zabytkowych,
- należy dążyć do rozwoju ośrodków rekreacji wodnej z towarzyszącym im zapleczem w sąsiedztwie rzek i zbiorników wodnych,
- należy dążyć do rozwoju kompleksów wypoczynkowych, rekreacyjnych i centrów wypoczynku na terenach atrakcyjnych turystycznie,
- należy dążyć do zapewnienia właściwego poziomu dostępności komunikacyjnej do atrakcji turystycznych.

4.3. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- wskazuje się miejscowości: Jaksice, Jacewo, Słońsko, Balczewo-Dziennice, Sławęcinek, Tupadły, Łojewo, Sikorowo, Kłopot, Cieślin, Orłowo, Gnojno do priorytetowego wyposażenia w usługi i przestrzenie publiczne. W miejscowościach tych skupiać się

powinna największa koncentracja usług publicznych. Wyjątkiem są działalności, które służą integracji lokalnej społeczności, zwłaszcza aktywizacji osób starszych (powinny one rozwijać się w większości miejscowości),

- wykorzystanie bliskości Inowrocławia oraz dobrej dostępności drogowej gminy do rozwoju działalności gospodarczych typowych dla obszarów podmiejskich dużych miast,
- dopuszczenie lokalizacji kładek i przejść pieszych oraz rowerowych nad rzeką Noteć, umożliwiających integrację przestrzenną terenów leżących na obu brzegach rzeki, jak też służących sieci ścieżek pieszych i dróg rowerowych o znaczeniu komunikacyjnym i turystyczno-rekreacyjnym – z zastrzeżeniem, że ich konstrukcja nie może być w kolizji z ewentualnym transportowym lub turystycznym wykorzystaniem rzeki,
- należy dążyć do zapobieżenia niekontrolowanym procesom rozprzestrzeniania się osadnictwa,
- należy dążyć do ochrony terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy,
- należy dążyć do przeciwdziałania negatywnym skutkom suburbanizacji w aspekcie ochrony środowiska,
- należy dążyć do ochrony krajobrazu przed chaosem inwestycyjnym,
- należy dążyć do odpowiedniego wykorzystania terenów w granicach zurbanizowanych oraz tworzenia większej zwartości przestrzennej struktury miejscowości,
- należy dążyć do unikania konfliktów przestrzennych przy wyznaczaniu nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową: teren zabudowy mieszkaniowej – teren produkcji, teren zabudowy mieszkaniowej – teren zabudowy zagrodowej,
- należy dążyć do uzupełniania zabudowy mieszkaniowej o usługi podstawowe i zieleń urządzoną,
- należy dążyć do tego, aby lokalizacja nowej zabudowy wielorodzinnej odbywała się w powiązaniu z istniejącą lub wyznaczoną w planie miejscowym, jako kontynuacja istniejącej w sąsiedztwie, na terenach skomunikowanych i uzbrojonych,
- należy dążyć do przygotowania i realizacji infrastruktury technicznej zapewniającej odpowiednie standardy zasobów istniejących i projektowanych,
- należy dążyć do tworzenia wysokiej jakości przestrzeni zapewniającej wysokie standardy zamieszkania,
- należy dążyć do projektowania nowej zabudowy jako uzupełnienia istniejącej struktury przestrzennej, w szczególności w obszarach posiadających dostęp do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej bez konieczności jej rozbudowy,
- należy dążyć do wykorzystania potencjału inwestycyjnego terenów stanowiących obszary możliwego zagospodarowania, wskazywanego w polityce przestrzennej gminy, w szczególności w kierunku zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, przy

czym wielkości wyznaczonych terenów powinny uwzględniać skalę rozwoju miejscowości i przeciwdziałać dezintegracji jednostki osadniczej,

- wyznaczanie nowych terenów pod rozwój osadnictwa odbywać się powinno na podstawie analiz sporządzonych do planu ogólnego,
- należy dążyć do ponownego wykorzystania obszarów, które utraciły swoje dotychczasowe funkcje i/lub walory środowiskowe, a posiadają potencjał do rozwoju funkcji: mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych, usługowych, rekreacyjnych, a także związanych z zieloną infrastrukturą, z uwzględnieniem koniecznych do przeprowadzenia przekształceń funkcjonalno-przestrzennych, rekultywacji oraz działań rewaloryzacyjnych, remontowych czy modernizacyjnych,
- należy dążyć do podnoszenia jakości istniejących struktur podmiejskich, w szczególności:
 - koncentrowania i rozwoju podstawowych usług publicznych oraz powiązanych z nimi przestrzeni publicznych w istniejących i kształtujących się ośrodkach krystalizujących się wokół osadniczą,
 - wzmocnienia powiązań w transporcie zbiorowym pomiędzy ośrodkami krystalizującymi się wokół osadniczą na poziomie lokalnym a ośrodkami wyższej rangi,
 - strukturyzacji przestrzennej obszarów zdegradowanych żywiolową suburbanizacją (rekompozycja funkcjonalno-przestrzenna), m.in. poprzez integrację istniejących małych struktur mieszkaniowych w większe zespoły, uwzględniające w swym programie ogólnodostępne przestrzenie publiczne oraz funkcje ośrodkotwórcze na poziomie lokalnym,
- należy dążyć do tworzenia strategicznych obszarów do zainwestowania produkcyjnego i usługowego oraz ich uzbrajania w infrastrukturę techniczną,
- należy dbać o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych) form zabudowy,
- zaleca się, aby rozwój zabudowy produkcyjno-przemysłowej następował przy głównych szlakach komunikacyjnych,
- zaleca się realizację zabezpieczeń zabudowy produkcyjno-przemysłowej w postaci m.in. pasów zieleni izolacyjnej od granic terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej,
- w przypadku obiektów, dla których pomimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie jest możliwe dotrzymanie standardów jakości środowiska, należy utworzyć obszar ograniczonego użytkowania.

4.4. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Na terenie gminy nie jest konieczne wyznaczenie terenów usługowych umożliwiających budowę obiektów handlu wielkopowierzchniowego. Obecnie potrzeby zaopatrzenia mieszkańców w usługi o tym profilu realizują takie obszary znajdujące się w Inowrocławiu.

4.5. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Dla lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego stosuje się przepisy art. 50-67c ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.).

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Na obszarze gminy Inowrocław przewiduje się realizację następujących inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- budowa DK 25 (budowa DK 25 w relacji: granica województwa – Inowrocław – Bydgoszcz – granica województwa ze szczególnym (priorytetowym) uwzględnieniem odcinka Bydgoszcz – Inowrocław. Rozbudowa istniejącej drogi mająca na celu skrócenie czasu przejazdu, poprawę bezpieczeństwa oraz odpowiednie skomunikowanie drogi z pozostałą siecią drogową.),
- przebudowa linii kolejowej nr 131 (prace na ciągu C-E 65 na odcinku Zduńska Wola – Inowrocław – Tczew. Przygotowywana inwestycja obejmuje 175,679 km linii kolejowej w obszarze województwa na odcinku granica woj. – Piotrków Kujawski – Twarda Góra – granica woj. oraz około 32 km linii nr 201 (odcinek Nowa Wieś Wielka – Bydgoszcz), a także 7 km na linii nr 240 (odcinek Terespol Pomorski – Świecie),
- przebudowa linii kolejowej nr 353 (prace na ciągu linii 353 na całej długości w granicach województwa kujawsko-pomorskiego. W ramach projektów przewiduje się podwyższenie prędkości na całym odcinku oraz poprawę innych parametrów np. zwiększenie maksymalnych długości pociągów. Analiza budowy łącznicy umożliwiającej przejazd bez zmiany czoła w relacji Włocławek – Toruń Główny – Toruń Wschodni – Iława. Projekt zakłada także szereg inwestycji na terenie miasta Toruń na odcinku Toruń Główny – Toruń Wschodni. Zakres prac przewiduje m.in. dobudowę drugiego toru pod pl. Pokoju Toruńskiego oraz szereg inwestycji na terenie miasta, mających na celu poprawę bezpieczeństwa, usprawnienie ruchu, komfortu korzystania z transportu publicznego, między innymi przez przebudowę dworców Toruń Wschodni i Miasto i stworzenie węzła przesiadkowego.),

- budowa turystycznych dróg rowerowych (projekt zakłada budowę turystycznych dróg rowerowych łączących główne ośrodki województwa z obszarami o walorach turystycznych i kulturowych ze szczególnym uwzględnieniem Wiślanej Trasy Rowerowej, Międzynarodowych Dróg EuroVelo 2 i Euro Velo 9.).

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Zgodnie z definicją inwestycji celu publicznego zawartą w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 2024 r. poz. 1145 ze zm.), działania te obejmują realizację celów takich jak:

- wydziałanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji,
- budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń,
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania lub ich wykorzystania w instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzającej biogaz w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2024 r., poz. 1361 ze zm.),
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, uczelni publicznych, federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, o których mowa w art. 165 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2024 r., poz. 1571 ze zm.), szkół publicznych, państwowych lub samorządowych instytucji kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, obiektów sportowych,

- budowa, utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym wynikające z umów lub porozumień międzynarodowych, a także na potrzeby ochrony granicy państwowej lub zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich,
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem,
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy,
- inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

4.6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Infrastruktura komunikacyjna

- należy dążyć do poprawy dostępności komunikacyjnej, m.in. poprzez rozwój transportu publicznego, w tym przebudowę/rozbudowę istniejącej gminnej sieci drogowej,
- należy dążyć do wprowadzania priorytetów w ruchu drogowym dla transportu zbiorowego poprzez dogodnie usytuowanie przystanków,
- należy dążyć do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa drogowego przez:
 - realizację chodników, dróg dla rowerów, przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów;
 - działania poprawiające bezpieczeństwo ruchu, w tym m. in.: strefowanie prędkości pojazdów, fizyczne środki uspokajania ruchu (progi zwalniające, wyniesione przejścia dla pieszych, azyle dla pieszych, wyniesione skrzyżowania, małe ronda),
- zaleca się, aby przebudowy dróg realizować zgodnie z wynikami okresowych kontroli stanu technicznego, badań natężenia oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- należy dążyć do budowy i rozbudowy lokalnego układu komunikacyjnego, w tym infrastruktury obsługi transportu zbiorowego (w tym P&R i B&R) w węzłach integracyjnych i przystankach zintegrowanych,
- należy dążyć do adaptacji istniejących tras i urządzeń, ich uzupełnienia, modernizacji i rozbudowy w celu pełnego obsłużenia terenów istniejącego i potencjalnego rozwoju osadnictwa oraz zapewnienia dostępności komunikacyjnej,
- należy dążyć do utrzymania oraz wzmocnienia systemu komunikacji drogowej, pieszej i rowerowej poprzez stworzenie powiązań terenów przeznaczonych pod zainwestowanie z istniejącą strukturą przestrzenną miejscowości oraz z otoczeniem.

Trasy rowerowe

- określa się możliwość realizacji regionalnych i ponadregionalnych tras rowerowych w postaci:
 - wydzielonych dróg dla rowerów w pasie drogowym (poza terenami zabudowanymi w miarę możliwości należy unikać dróg, na których natężenie ruchu samochodowego przekracza 10 000 pojazdów na dobę, chyba że droga dla rowerów prowadzi np. za ekranem przeciwhałasowym),
 - pasów ruchu dla rowerów lub asfaltowym poboczem:
 - w obszarze zabudowanym na drogach, gdzie natężenie ruchu nie przekracza 10 000 pojazdów/dobę, a dopuszczalna prędkość nie przekracza 50 km/h,
 - poza obszarem zabudowanym na drogach, gdzie natężenie ruchu nie przekracza 4 000 pojazdów/dobę,
 - ruchu mieszanego, rowerowo-samochodowego jezdnią:
 - na drogach o natężeniu ruchu do 4 000 pojazdów/dobę: w terenie zabudowanym w przypadku ograniczenia prędkości do nie więcej niż 30 km/h,
 - na drogach o natężeniu ruchu do 1 000 pojazdów/dobę: poza terenem zabudowanym lub gdy dopuszczalna prędkość wynosi powyżej 30 km/h,
 - ruchu na zasadach ogólnych drogami serwisowymi wzdłuż dróg wyższych klas lub linii kolejowych,
 - ruchu na zasadach ogólnych drogami wewnętrznymi o ograniczonym ruchu pojazdów samochodowych, np. leśnymi,
 - zgodnej z zasadami projektowania uniwersalnego (nieodzwolone jest prowadzenie tras ścieżkami piaszczystymi, błotnistymi, brukowanymi, nadmiernie nierównymi),
- należy dążyć do budowy infrastruktury rowerowej dowiązującej sieć ponadregionalnych i regionalnych tras rowerowych do węzłów integracyjnych i przystanków zintegrowanych transportu zbiorowego.

Infrastruktura energetyczna

- należy dążyć do poprawy bezpieczeństwa energetycznego, m.in. poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej w zakresie niskich i średnich napięć,
- należy dążyć do rozwoju, modernizacji i dywersyfikacji źródeł energii i paliw, w tym ich rozproszenie, a także wzrost efektywności wytwarzania, przesyłania oraz zużycia energii i paliw,
- należy dążyć do realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego Unii Europejskiej, zakładającego ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, wzrost udziału energii odnawialnej oraz poprawę efektywności energetycznej,

- dopuszcza się planowanie i realizację urządzeń infrastruktury energetycznej, a także przebudowę, rozbudowę i korekty tras sieci istniejących, jeśli będzie to miało na celu optymalizację funkcji technicznych systemów energetycznych, minimalizację uciążliwości dla środowiska lub usunięcie kolizji przestrzennych – pod warunkiem braku sprzeczności z innymi ustaleniami prawnymi,
- należy dążyć do zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej poprzez zapewnienie co najmniej dwustronnego zasilania wszędzie tam, gdzie jest to szczególnie istotne ze względu na potrzeby społeczno-gospodarcze,
- należy dążyć do uwzględniania w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym potrzeby bezpieczeństwa energetycznego przez m.in.:
 - rezerwowanie pasów terenów wolnych od zabudowy i przeszkód terenowych dla projektowanej i planowanej infrastruktury elektroenergetycznej, a na etapie jej eksploatacji zapewniających dostęp do sieci i urządzeń energetycznych,
 - określanie ograniczeń w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w pobliżu projektowanej i planowanej infrastruktury elektroenergetycznej, oraz źródeł produkcji energii elektrycznej i ciepłej,
 - rezerwowanie terenów przewidzianych pod budowę instalacji i infrastruktury wykorzystywanej do wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (fotowoltaika, farmy wiatrowe, geotermia), z zachowaniem stref bezpieczeństwa, jeśli są wymagane,
 - należy dążyć do przebudowy systemów oświetlenia ulicznego w kierunku energooszczędnych, inteligentnych układów, wykorzystujących źródła odnawialne,
- należy dążyć do tego, aby zaopatrzenie w energię elektryczną odbywało się na podstawie warunków przyłączenia określonych przez gestora sieci, z istniejącej sieci elektroenergetycznej. Istniejącą i projektowaną sieć elektroenergetyczną należy przystosować do planowanego zagospodarowania. Dopuszcza się rozbudowę, przebudowę oraz budowę nowych sieci elektroenergetycznych, kablowych i napowietrznych. Dopuszcza się budowę stacji transformatorowych w każdym terenie, w ilości zależnej od zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną.

Infrastruktura gazowa

- należy eliminować lub maksymalnie ograniczyć negatywne oddziaływanie na środowisko, walory krajobrazu i bezpieczeństwo ludności, obiektów liniowej i punktowej infrastruktury systemów przesyłu i magazynowania gazu, ropy naftowej i produktów naftowych.

Infrastruktura światłowodowa

- należy dążyć do eliminacji braków w zakresie tradycyjnych, podstawowych usług szerokopasmowych oraz usług e-administracji,

- należy dążyć do budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci telekomunikacyjnych, szczególnie na potrzeby szerokopasmowego i światłowodowego dostępu do Internetu.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

- należy dążyć do dalszej rozbudowy sieci kanalizacyjnej i poprawy jej stanu technicznego oraz modernizacji sieci wodociągowej,
- należy dążyć do realizacji indywidualnych i lokalnych systemów utylizacji ścieków,
- należy dążyć do sukcesywnej sanitaracji terenów o zabudowie rozproszonej na obszarach wiejskich (przydomowe oczyszczalnie ścieków lub wywożenie ścieków przy zapewnieniu ich oczyszczania),
- należy dążyć do budowy systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków deszczowych z terenów zurbanizowanych, głównych tras komunikacyjnych i obszarów przemysłowych.

Utylizacja odpadów

- należy dążyć do tworzenia właściwych warunków funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, w tym przez realizację inwestycji, wynikających z obowiązującego Planu gospodarki odpadami oraz dokumentów go realizujących,
- zaleca się, aby zasady gospodarowania odpadami prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz ustalonymi przepisami lokalnymi.

Infrastruktura społeczna

- należy dążyć do poprawy dostępu do placówek kultury, rewitalizacji oraz adaptacji zasobów dziedzictwa kultury, w tym obiektów zabytkowych dla potrzeb kultury,
- należy dążyć do racjonalizacji sieci placówek kultury, w tym modernizacji i rozbudowy istniejącej infrastruktury,
- należy dążyć do poprawy dostępu do placówek ochrony zdrowia, jak również opieki rehabilitacyjnej oraz obiektów pomocy społecznej,
- należy dążyć do budowy, rozbudowy i modernizacji placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, w tym w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej,
- należy dążyć do racjonalizacji sieci placówek szkół podstawowych, w tym modernizacji i rozbudowy istniejącej infrastruktury,
- należy dążyć do rozwoju infrastruktury warunkującej zwiększenie dostępności i upowszechnienie wychowania przedszkolnego oraz zorganizowanych form opieki nad dziećmi do lat trzech,
- należy dążyć do wyposażenia ośrodków w ogólnodostępną infrastrukturę sportowo-rekreacyjną poprzez budowę, rozbudowę i modernizację otwartych i zamkniętych obiektów

sportowych, niepowiązanych z infrastrukturą szkolną, w dopasowaniu do rangi i obszaru obsługi konkretnego ośrodka,

- należy dążyć do rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej powiązanej z infrastrukturą szkolną, poprzez budowę, rozbudowę i modernizację obiektów sportowych przy placówkach edukacyjnych,
- należy dążyć do upowszechniania prozdrowotnych postaw związanych z aktywnością fizyczną poprzez budowę, rozbudowę i modernizację urządzeń rekreacyjno-sportowych, służących codziennej rekreacji.

4.7. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

W zakresie infrastruktury energii odnawialnej uwzględnia się obowiązujące regulacje prawne, w tym szczególnie wymóg zachowania minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od różnego rodzaju obiektów, zwłaszcza budynków mieszkalnych.

Dla obszarów rozmieszczenia farm fotowoltaicznych przewidywana jest lokalizacja obiektów budowlanych niezbędnych dla funkcjonowania farm fotowoltaicznych.

Lokalizacja instalacji do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych powinna odbywać się z preferowaniem obszarów i miejsc o największym potencjale zasobowym, przy uwzględnieniu konieczności eliminowania lub maksymalnego ograniczania zagrożeń i negatywnego oddziaływania tej infrastruktury na środowisko, w tym na bioróżnorodność, powiązania przyrodnicze, walory krajobrazowe oraz zdrowie ludzi, w tym:

- siłowni wiatrowych wszędzie tam, gdzie brak przeciwwskazań wynikających z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego, krajobrazu kulturowego oraz bezpieczeństwa i obronności państwa, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych,
- instalacji na biomasę i biogaz na terenach wiejskich, w tym na drewno odpadowe, słomę odpadową z rolnictwa, siano odpadowe z rolnictwa, odpady z hodowli i przetwórstwa rolno-spożywczego oraz z plantację roślin energetycznych,
- instalacji słonecznych, w tym z systemów fotowoltaicznych (farm) - w obrębie kompleksów najślabszych gruntów rolnych o powierzchni co najmniej 1 ha i gruntach zrehabilitowanych na cele inne niż rolnicze i leśne.

4.8. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć z zakresu mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenach produkcyjnych, magazynowych i składowych funkcjonujących

w ramach terenów inwestycyjnych dla funkcji produkcyjno-usługowej, służących realizacji polityki aktywizacji gospodarczej gminy.

4.9. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

- należy dążyć do tego, aby rozwój funkcji rolniczej na terenach gruntów ornych o wysokich wartościach przyrodniczych i użytkowych oparty był na produkcji rolnej (kierunek warzywniczy),
- tereny charakteryzujące się przewagą użytków zielonych wysokiej i średniej jakości powinny być predysponowane do prowadzenia hodowli (z wyłączeniem przemysłowej) - zalecana ekologizacja rolnictwa,
- należy dążyć do kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej na gruntach najwyższych klas bonitacyjnych I-III,
- należy dążyć do ochrony gruntów rolnych klas bonitacyjnych I-III oraz gruntów leśnych przed ich nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nierolnicze i nieleśne,
- należy dążyć do tworzenia warunków infrastrukturalnych i transportowych dla lokalizacji inwestycji służących tworzeniu nowoczesnych gospodarstw rolnych, o charakterze wielkoobszarowym i zmechanizowanym,
- należy dążyć do wielofunkcyjnego rozwoju obszarów o średniej i niskiej zdolności produkcyjnej, przy zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego (m.in.: utrzymywanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego, zachowywanie wolnych przestrzeni użytkowanych rolniczo, utrzymywanie trwałych użytków zielonych dla ochrony bioróżnorodności),
- należy dążyć do wspierania działalności gospodarczej towarzyszącej produkcji rolnej, a także do zrównoważonego rozwoju funkcji pozarolniczych,
- należy dążyć do ochrony przed presją urbanizacyjną najcenniejszych i najbardziej produktywnych elementów rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- należy dążyć do ograniczania przeznaczania najlepszych gleb pod uprawy roślin energetycznych,
- należy dążyć do przeciwdziałania fragmentacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez poprawę struktury obszarowej gospodarstw, w tym scalanie gruntów i zagospodarowanie poscaleniowe,
- należy dążyć do wzmocnienia wykształconych kierunków produkcji rolniczej oraz zwiększania towarowości gospodarstw rolnych w celu utrzymania wysokiego poziomu i jakości produkcji rolniczej tych obszarów,

- należy dążyć do upowszechniania działań rolno-środowiskowo-klimatycznych zapewniających rozwój gospodarki rolnej zintegrowanej z ochroną zasobów i walorów przyrodniczych, w tym rozwój rolnictwa ekologicznego,
- należy dążyć do działań na rzecz poprawy warunków glebowo-wodnych dla rolnictwa m.in. poprzez budowę i renowację infrastruktury nawadniającej i odwadniającej,
- należy dążyć do wdrożenia działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, tzw. programu azotanowego,
- należy dążyć do kształtowania struktury krajobrazu rolniczego w sposób wspierający zachowanie lub zwiększenie różnorodności biologicznej, przez urozmaicanie warunków siedliskowych roślin i zapewnianie warunków schronienia dla jak największej liczby gatunków zwierząt,
- należy dążyć do wykorzystywania niezagospodarowanych obszarów rolniczych oraz zachęcać i promować przekształcanie pól o niskich klasach bonitacyjnych gleb na zadrzewienia śródpolne, zalesienia, małe zbiorniki wodne itp.,
- należy na obszarach użytkowanych rolniczo dążyć do pozostawiania pasów gruntu wokół oczek wodnych i wszelkiego typu mokradel, celem umożliwienia rozwoju półnaturalnych zbiorowisk roślinnych w postaci zarośli, szuwarów, ugrupowań roślinności bagiennej, które spontanicznie tworzą się w wyniku braku bezpośredniego użytkowania lub pod wpływem koszenia i wypasu,
- w dolinach rzek należy dążyć do zadbania o zachowanie tradycyjnej gospodarki łąkowej, a zwłaszcza niezastępowanie półnaturalnych łąk przez pola i intensywne użytki zielone,
- należy dążyć do ochrony półnaturalnych ekosystemów (m.in. łąki) w warunkach normalnego użytkowania gospodarczego dużych obszarów,
- należy dążyć do ochrony zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz do zwiększenia ich udziału powierzchniowego, przez popieranie spontanicznego rozwoju drzew i krzewów na miedzach, wokół oczek wodnych i innych miejsc nienadających się do rolniczego wykorzystania,
- należy dążyć do ochrony torfowisk w kompleksach pól uprawnych przez zaniechanie odwodnień i zapobieganie eutrofizacji,
- należy dążyć do tworzenia barier biologicznych, przeciwdziałających się rozprzestrzenianiu zanieczyszczeń przez migrację wodną oraz powstawaniu erozji wietrznej i wodnej,
- należy dążyć do zaprzestania osuszania łąk, torfowisk i mokradel (unikanie nadmiernych melioracji),

- należy dążyć do prowadzenia rekultywacji drobnych terenów zdewastowanych zgodnie z zasadą kształtowania zróżnicowanych warunków środowiskowych, stosując głównie kierunek rekultywacji fitomelioracyjny i krajobrazowy.

Leśna przestrzeń produkcyjna

- należy dążyć do zwiększania lesistości oraz przeciwdziałania fragmentacji przestrzeni przyrodniczej poprzez leśne zagospodarowanie gruntów o najniższej przydatności dla rolnictwa i w ramach rekultywacji nieużytków,
- należy dążyć do ograniczania zmian przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
- należy dążyć do uwzględniania nadrzędności pozaprodukcyjnych funkcji lasów w prowadzeniu gospodarki leśnej, w szczególności w lasach ochronnych, lasach o szczególnych walorach przyrodniczych, na terenach przyrodniczo wrażliwych (wydmowych, podmokłych, na znacznych spadkach terenu) oraz pełniących funkcje rekreacyjne, w szczególności w granicach administracyjnych miast i w ich bezpośrednim otoczeniu.

4.10. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na terenie gminy wyznaczony został obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Obszar zdegradowany obejmuje jednostki osadnicze Cieślin, Góra, Jaksice, Krusza Duchowna, Krusza Zamkowa, Łatkowo, Łąkocin, Łojewo, Pławin, Radłówek, Stawęcinek i Tupadły. Natomiast do obszaru rewitalizacji zaliczone zostały jednostki osadnicze Cieślin, Jaksice, Łojewo, Pławin, Radłówek i Tupadły.

Do najważniejszych działań w zakresie zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego w tych obszarach należą:

- uporządkowanie „starej tkanki” ruralistycznej poprzez właściwe zagospodarowywanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- przebudowa budynków oraz pomieszczeń z przeznaczeniem na inne cele,
- renowacja budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, w tym ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne, edukacyjne, turystyczne lub kulturalne, przyczyniająca się do tworzenia stałych miejsc pracy,
- wyburzanie budynków o charakterze dysharmonijnym i zastąpienie ich nowymi strukturami,
- wyremontowanie lub przebudowa budynków i infrastruktury publicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych,

- przebudowa przestrzeni publicznych: placów, parkingów, placów zabaw dla dzieci, małej architektury,
- tworzenie nowych miejsc rekreacji, terenów zieleni urządzonej,
- poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego; poprawa dostępności do sieci urządzeń infrastruktury technicznej,
- dla obiektów związanych z rolnictwem dopuszczanie również pozarolniczego wykorzystania istniejących obiektów do nowych działalności,
- przywrócenie przestrzeniom i budynkom należytej im roli w strukturze gminy.

Obszarami potencjalnej rekultywacji lub remediacji są tereny złóż surowców naturalnych, w których eksploatacja kopaliny została zakończona lub zaniechana. Rekultywacja obiektów przemysłowych i poeksploatacyjnych powinna być zgodna z decyzjami urzędowymi dotyczącymi działań rekultywacyjnych lub remediacji. Potencjalne zmiany funkcji obszarów będą możliwe po zakończeniu prac rekultywacyjnych i określeniu docelowej funkcji obszarów, z uwzględnieniem aktualnego przeznaczenia terenu w dokumentach planistycznych.

5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Według Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, obszar strategicznej interwencji definiowany jest jako „wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i w zasoby ludzkie, lub rozwiązania regulacyjne”. Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ Gmina Inowrocław zaliczona została do Obszarów Strategicznej Interwencji zdefiniowanych jako:

- zidentyfikowane na poziomie krajowym, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Rada Ministrów RP:
 - miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze – w ramach miejskiego obszaru funkcjonalnych miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze – miasto kryzysowe (MOF Inowrocławia).
- zidentyfikowane na poziomie wojewódzkim, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Samorząd Województwa:
 - Miejski Obszar Funkcjonalny (MOF) Inowrocławia,
 - OSI obszarów cechujących się skrajnym niedoborem wody dla rolnictwa,

Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze w ramach miejskiego obszaru funkcjonalnych miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (MOF Inowrocławia).

Zgodnie ze wskazaniem Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ w przypadku wyróżnienia „miejskich obszarów funkcjonalnych miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze” (miasto Inowrocław) jako OSI należy traktować obszary funkcjonalne a nie wyłącznie wskazane miasta. Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze to miasta, które w wyniku różnorodnych procesów społecznych, gospodarczych i demograficznych stopniowo tracą swoje znaczenie w regionie, a także potencjał do pełnienia istotnych funkcji w skali lokalnej, regionalnej czy krajowej. Tego rodzaju miasta stają się mniej atrakcyjne jako miejsca zamieszkania, pracy czy inwestycji, co prowadzi do ich stopniowego pogorszenia sytuacji społeczno-ekonomicznej. Do głównych przeciwdziałań takiej sytuacji należą m.in.: inwestycje w rewitalizację przestrzeni, wsparcie dla przedsiębiorczości i nowych technologii, rozwój sektora usług i turystyki czy poprawa jakości życia mieszkańców (np. poprzez rozwój infrastruktury, edukacji i kultury).

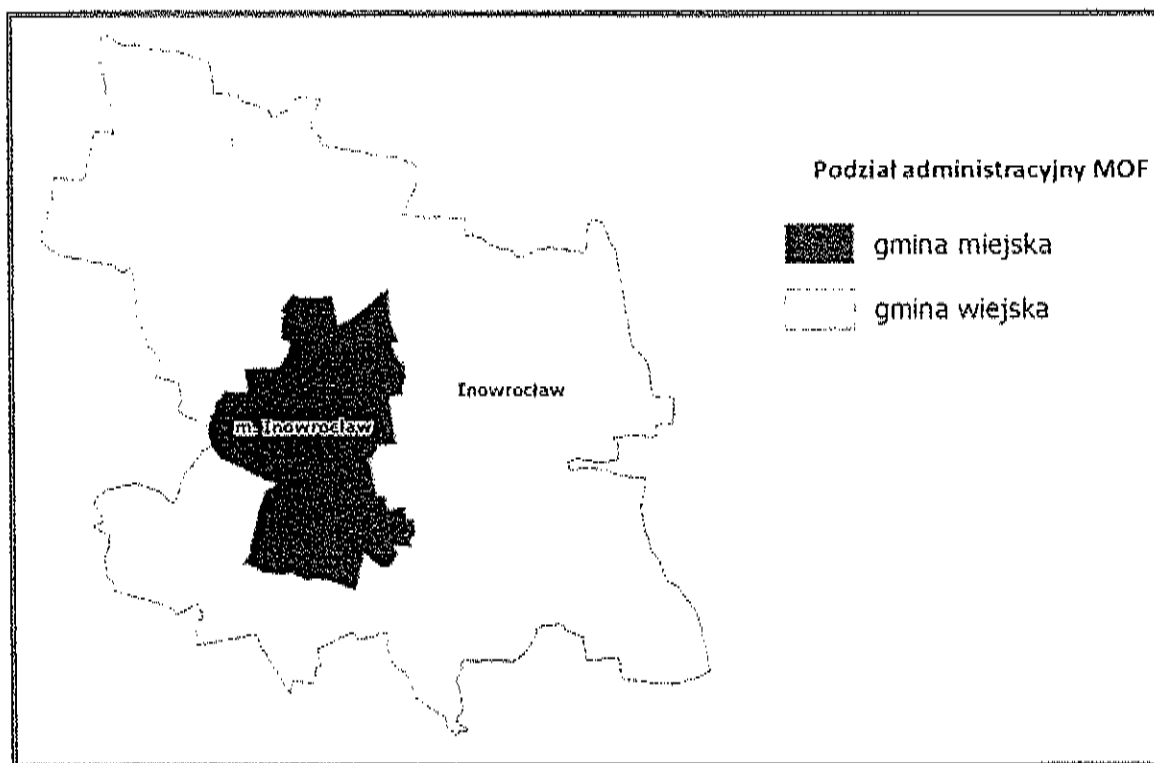
Miejski Obszar Funkcjonalny (MOF) Inowrocławia

MOF Inowrocławia położony jest w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego. Terytorialnie obejmuje miasto rdzeniowe Inowrocław oraz gminę wiejską Inowrocław. Obszar zajmuje powierzchnię 202 km². Na terenie MOF Inowrocławia identyfikuje się występowanie silnych powiązań społeczno-gospodarczych, gdyż miasto Inowrocław pełni rolę siedziby powiatu inowrocławskiego zapewniając wszystkim mieszkańcom obszaru obsługę z zakresu m.in. administracji, szkolnictwa ponadpodstawowego, opieki zdrowotnej. Ponadto na terenie gminy wiejskiej Inowrocław rozwija się osadnictwo podmiejskie, generujące zwiększone przepływy ludności w zakresie codziennych dojazdów do pracy oraz zaspokojenia potrzeb w zakresie podstawowych usług. Inowrocław, z uwagi na dobrze rozwiniętą działalność leczniczą bazującą na bogactwie naturalnym, jest również jednym z ważniejszych w kraju ośrodków uzdrowiskowych. Obsługuje zarówno kuracjuszy przebywających na leczeniu uzdrowiskowym w ramach gwarantowanych świadczeń, jak i osoby zainteresowane wizytami komercyjnymi, pochodzące z różnych części kraju.⁷

Ponadto na obszarze MOF Inowrocławia zawiązane zostało porozumienie międzygminne w sprawie powołania ZIT Inowrocław dla realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miasta Inowrocław i Gminy Inowrocław, poprzedzone uchwałami rad obu gmin w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie ww. porozumienia.

⁷ Strategia Terytorialna Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Inowrocławia

Rysunek 11. Zasięg przestrzenny MOF Inowrocławia

Źródło: Strategia Terytorialna Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Inowrocławia

Działania dotyczące MOF Inowrocławia w ramach kształtowania struktur i wzmacniania potencjału województwa powinny w szczególności polegać na:

- rozwoju potencjału gospodarczego (tworzenie nowych miejsc pracy, wspieranie działalności badawczo-rozwojowych na rzecz przemysłu – uzupełniająca rola w obszarze kreowania ekosystemu innowacyjności w regionie poprzez inwestycje w sferze B+R, reindustrializacja, logistyka),
- zwiększaniu możliwości obsługi mieszkańców w zakresie usług (szkolnictwo wyższe zawodowe, szkolnictwo ponadpodstawowe, edukacja dorosłych, kultura, specjalistyczna ochrona zdrowia),
- rozwijaniu działalności o znaczeniu lokalnym, ale stanowiących bezpośrednie tło dla pełnienia funkcji regionalnych (edukacja na wszystkich poziomach, placówki wsparcia całodobowego, specjalistyczne poradnie, lokalne instytucje kultury, przestrzenie publiczne oraz aktywność fizyczna i integracja, sprawny transport miejski i podmiejski, stan środowiska w mieście – zwłaszcza stan powietrza),
- porządkowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej (estetyzacja zagospodarowania, deglomeracja przemysłu z centrów miast, zachowanie/rekonstrukcja zielonych pierścieni wokół miast),

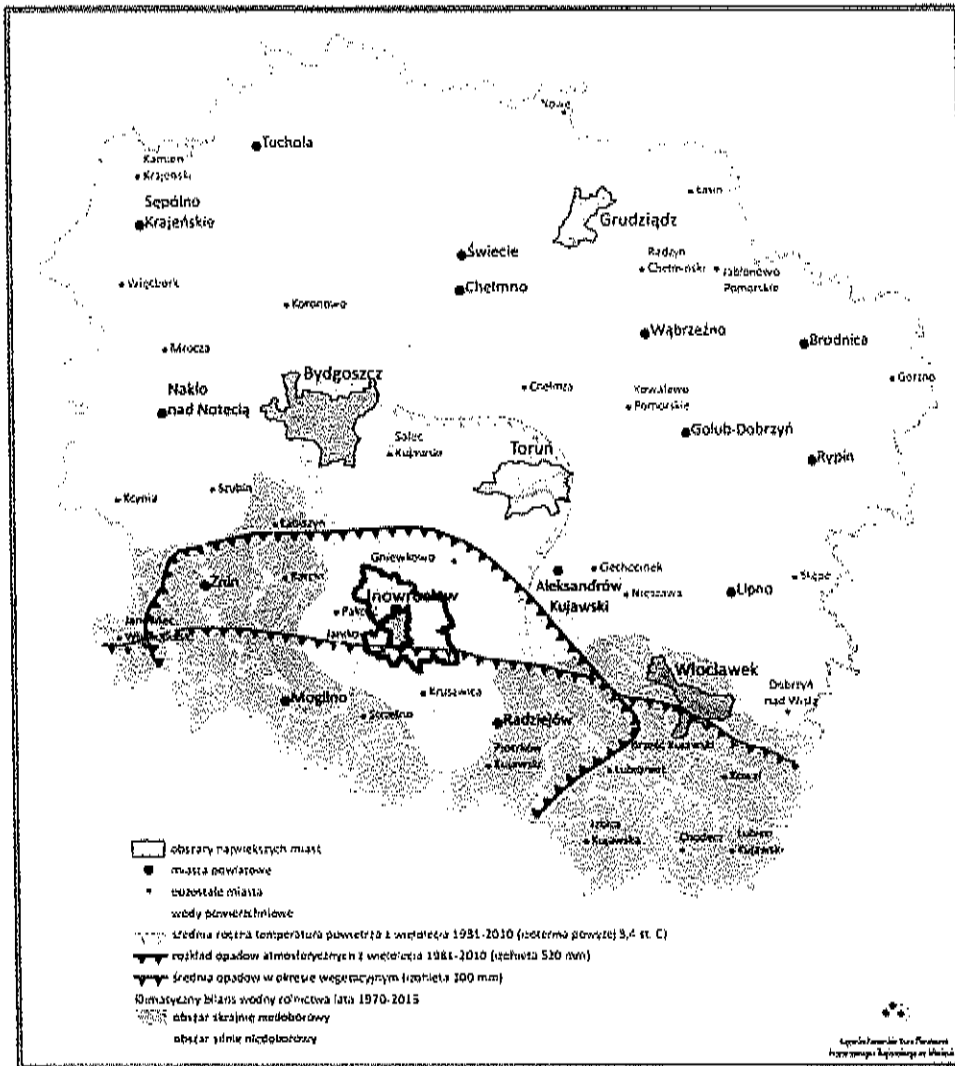
- wykorzystaniu potencjałów endogenicznych (uzdrowisko, turystyka wodna, inne specyficzne walory przyrodnicze i kulturowe mogące być podstawą dla rozwoju gospodarczego lub pełnienia ważnych funkcji rekreacyjnych i/lub integracyjnych dla lokalnych społeczności),
- rozwoju aglomeracyjnego transportu publicznego (w relacjach do obszarów podmiejskich).

Obszar cechujący się niedoborem wody dla rolnictwa

W województwie kujawsko-pomorskim w najbliższych latach coraz bardziej kluczowym zasobem środowiska staje się woda, ze względu na coraz większe jej deficyty, wzmocnione zmianami klimatycznymi. Obecnie główny jej niedobór pojawia się przede wszystkim dla produkcji rolniczej i funkcjonowania środowiska. Nie wykluczone, że w nieodległej przyszłości pojawić się mogą ograniczenia również w poborze wody dla celów socjalno-bytowych czy przedsiębiorczości pozarolniczej.

W celu zapobieżenia niedoborowi wody niezwykle ważne są działania na rzecz racjonalizacji wykorzystania wody, wprowadzania rozwiązań minimalizujących jej zużycie oraz realizacja działań na rzecz zatrzymywania i gromadzenia wody. Priorytetowego znaczenia nabierają też działania na rzecz retencji wody i przeciwdziałanie występowaniu oraz skutkom suszy, które muszą być prowadzone w ciągu najbliższych lat z najwyższą determinacją.

Rysunek 12. Położenie Gminy Inowrocław na tle obszarów cechujących się niedoborem wody dla rolnictwa

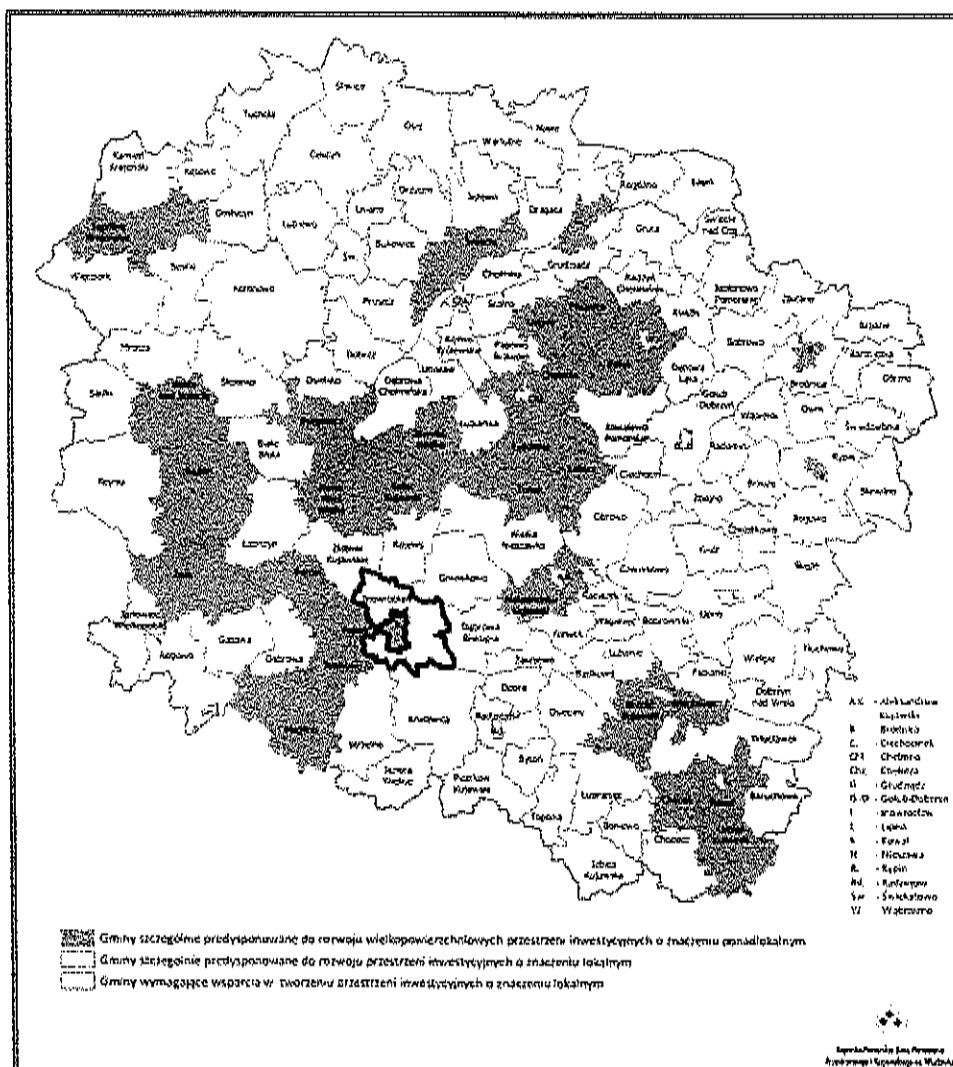

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+
Koncepcja rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie woj. kuj.-pom.

Gmina Inowrocław została wskazana również, jako wymagająca wsparcia w tworzeniu przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym. W związku z brakiem uwarunkowań sprzyjających rozwoju działalności na tych obszarach, wskazano działania z zakresu sprzyjania lokalnym przedsiębiorcom (łatwość uzbrojenia terenu, niższe koszty realizacji „wspólnej” infrastruktury, dróg dojazdowych, itp.), oraz poprawy ładu przestrzennego, podnoszenia jakości życia i minimalizowania oddziaływania na środowisko. Na terenie województwa w tym zakresie wyróżnia się trzy kategorie gmin pod względem potrzeby i charakteru wsparcia rozwoju terenów inwestycyjnych: gminy, w których są dostępne lub są możliwe do wskazania tereny inwestycyjne o skali wieloprzestrzennej, gminy, w których są dostępne tereny o znaczeniu lokalnym oraz gminy, w których należy dążyć do utworzenia

terenów o znaczeniu lokalnym. Gmina Inowrocław należy do trzeciej kategorii. Sąsiadujące z gminą miasto Inowrocław wskazane zostało jako makroobszar inwestycyjny: gminy szczególnie predysponowane do rozwoju wielkopowierzchniowych przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu ponadlokalnym.

Rysunek 13. Położenie Gminy Inowrocław na tle koncepcji rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa kujawsko - pomorskiego

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego

Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego w okresie programowania 2021-2027 realizowana będzie w ujęciu 5 poziomów. Gmina Inowrocław należy do poziomu III (MOF Inowrocławia) oraz poziomu V (Stowarzyszenie LGD Czarnoziem na soli).

6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy

Na terenie gminy Inowrocław nie wyznacza się obszarów strategicznej interwencji na poziomie lokalnym.

7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie wdrażanie dokumentu, a następnie jego monitoring i ewaluację.

Działania wyznaczone w dokumencie wynikają z kompetencji Gminy oraz ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb mieszkańców gminy. Ich koordynacja należy do obowiązku władzy wykonawczej Gminy Inowrocław.

Wdrażanie Strategii będzie obejmować w szczególności.

- realizację przypisanych działań,
- ewaluację i monitorowanie procesu realizacji działań określonych w strategii,
- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych działań od partnerów i interesariuszy strategii,
- koordynację procesu jej aktualizacji we współpracy z Radą Gminy Inowrocław,
- zapewnianie promocji strategii,
- poszukiwanie, wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi zewnętrznymi źródeł finansowania dla działań.

Wójt Gminy Inowrocław będzie koordynował realizację założeń Strategii, które wykonywane będą przez poszczególne wydziały i pracowników Urzędu Gminy Inowrocław oraz kierowników, dyrektorów jednostek odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych kierunków działań przydzielonych im ze względu na posiadane kompetencje w danym zakresie.

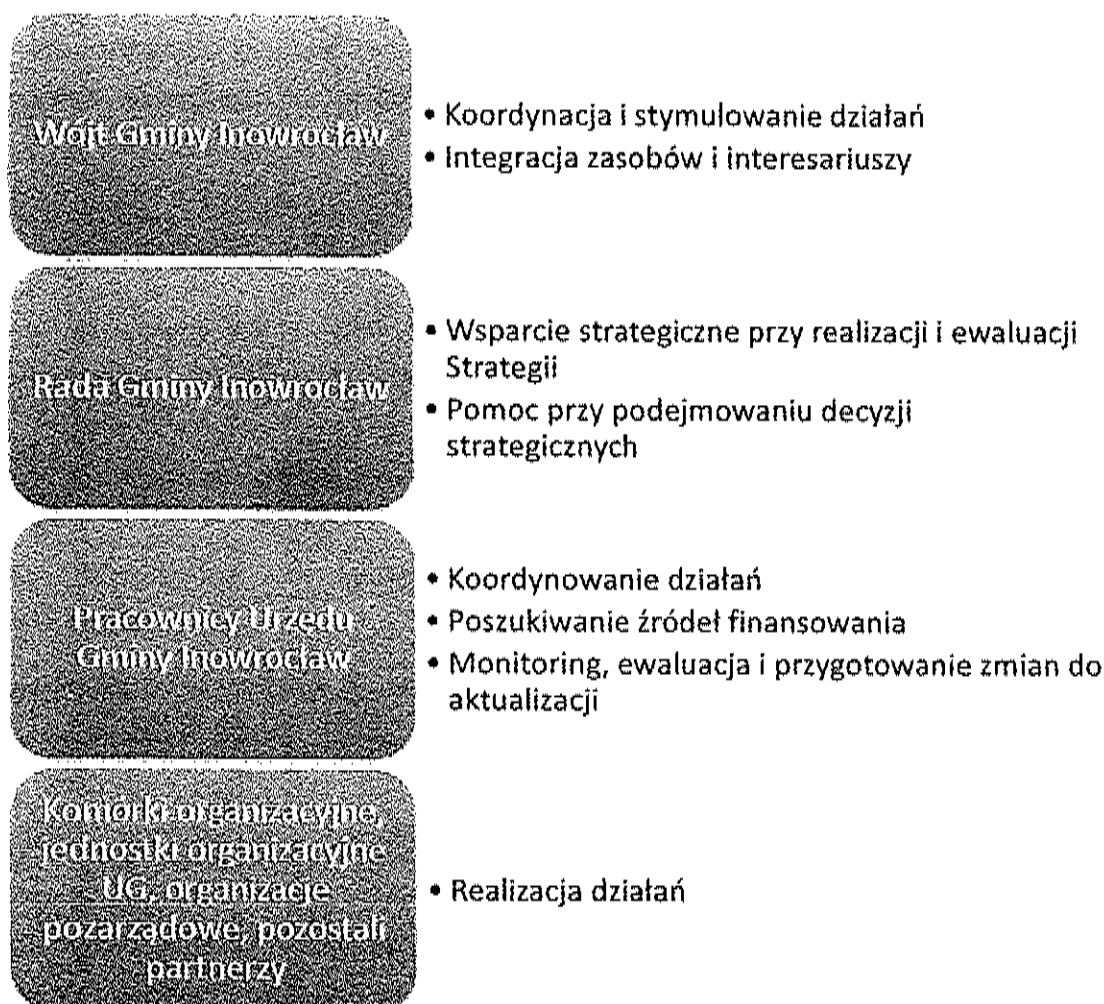
Do stanowisk i podmiotów tych, przede wszystkim należą: Zastępca Wójta Gminy Inowrocław, Sekretarz Gminy Inowrocław, Skarbnik Gminy Inowrocław, Wydział Finansowy, Wydział Infrastruktury, Wydział Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska, Wydział Cyfryzacji, Rozwoju i Inicjatyw Europejskich, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, Centrum Integracji Społecznej w Łojewie, Gminny Zakład Komunalny Inowrocław z siedzibą w Kruśliwcu, Gminna Biblioteka Publiczna w Jaksicach, Centrum Usług Oświatowych Gminy Inowrocław w Sławęcinku oraz placówki oświatowe.

Rada Gminy będzie wsparciem strategicznym przy realizacji strategii oraz podejmowaniu decyzji strategicznych.

Ponadto w Strategii znajdują się również działania, za których realizację odpowiadać mogą organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorcy z terenu gminy, partnerzy społeczno-gospodarczy oraz mieszkańcy gminy. Stąd istotne jest również wdrażanie skutecznych

mechanizmów współdziałania między Gminą i pozostałymi zainteresowanymi. Wszyscy partnerzy zaangażowani, realizujący działania w ramach Strategii będą aktywnie współpracować z Gminą Inowrocław (liderem i koordynatorem).

Rysunek 14. Podział zadań realizacji Strategii

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław będzie wdrażana poprzez wykorzystanie instrumentów obejmujących narzędzia programowe i finansowe, których zakres przedmiotowy lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu. Należą do nich m.in. programy branżowe, strategie postępowania w ramach konkretnych obszarów, uchwały budżetowe i inne dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych, projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne, w tym zlecenie organizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym czy klubom sportowym.

Politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy należy wziąć pod uwagę,

określając ustalenia planu ogólnego gminy, który zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Dodatkowo, rekomendowane jest również przyjęcie i aktualizacja szczegółowych programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w Strategii w poszczególnych dziedzinach (np. pomocy społecznej, ochrony środowiska, rewitalizacji, gospodarki niskoemisyjnej oraz pozostałych strategii i programów jednorocznych).

Wobec powyższego, dla sprawnej realizacji przedmiotowej strategii konieczne będzie opracowywanie i wdrażanie następujących dokumentów (strategii, programów, planów) wykonawczych:

- Programu Ochrony Środowiska,
- Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- Programu Opieki nad Zabytkami,
- Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy,
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Programu Przeciwdziałania Narkomani,
- Programu Wspierania Rodziny.

Ważnym aspektem wdrażania Strategii jest również zachęcanie lokalnej społeczności do aktywnego udziału w planowaniu i realizacji zaplanowanych działań, przyczyniających się do rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy. Pełna wersja Strategii znajdować się będzie na stronie internetowej Gminy oraz dostępna będzie w Urzędzie Gminy do wglądu. Na stronie internetowej znajdować się będą również informacje w zakresie spotkań oraz realizowanych działań w ramach dokumentu. Stąd wszyscy zainteresowani będą mogli czerpać informację i wziąć udział w organizowanych spotkaniach dotyczących realizacji Strategii.

Monitoring wdrażania Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami i celami. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji Strategii. Będzie ona polegała na gromadzeniu i opracowywaniu informacji oraz danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych.

Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji działań i osiągnięcia celów,

- prognozowanie możliwych zmian warunków realizacji Strategii,
- podjęcie czynności naprawczych i zabezpieczających,
- informowanie lokalnej społeczności o osiągniętych efektach,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

Ewaluacja oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia wartości Strategii. W szerokim pojęciu proces ten musi odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy społeczności lokalnej, w wąskim zaś aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji oceny zapisów strategii np. wskaźników realizacji celów i działań strategii, rozwiązywanie problemów.

Ewaluacji podlegać będzie: materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen oraz ocena trafności, skuteczności, efektywności, użyteczności, trwałość i spójności.

Sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji będzie realizowana w okresach rocznych, w oparciu o analizę wskaźnikową, na podstawie własnych danych i informacji statystyki publicznej generowanej przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, a także statystyk realizatorów działań. Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie będzie Wójt Gminy Inowrocław, który realizuje swoje zadania poprzez jednostki podległe.

Ponadto do ewaluacji zostanie wykorzystana metoda samodzielnej oceny stopnia realizacji Strategii i osiągniętych efektów, dokonywana siłami własnymi na podstawie zbioru informacji pochodzących ze sprawozdań i raportów. Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych w niej działań.

Informacje przede wszystkim zawarte będą w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonym na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 poz. 1465 ze zm.). Prowadzony monitoring pozwoli na wykrycie zagrożenia w zakresie braku realizacji danego zadania i osiągnięcia założonych wskaźników oraz na ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji działań lub podmiotów współpracujących przy ich realizacji.

Do roku od zakończenia realizacji Strategii sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie efektów wybranych do realizacji działań w całym okresie jej wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę realizacji założeń Strategii. Będzie on również określał wnioski i rekomendacje, które pozwolą usprawnić proces wdrażania Strategii na kolejne lata.

8. Źródła finansowania Strategii Rozwoju

Zaplanowane do realizacji działania wskazane w Strategii, oprócz odpowiednich zasobów ludzkich i rzeczowych, muszą posiadać odpowiednie zasoby finansowe. Efektywna polityka rozwoju Gminy powinna wykorzystywać dostępne zewnętrzne środki finansowe oraz być dostosowana do możliwości budżetowych. Gmina Inowrocław, przystępując do realizacji danego działania, w pierwszej kolejności analizuje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel, tj.

- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki budżetowe jednostek samorządu terytorialnego województwa, powiatu,
- fundusze europejskie,
- fundusze celowe,
- fundusze Europejskiego Instrumentu Odbudowy,
- inne fundusze związane z funkcjonowaniem Unii Europejskiej,
- środki sektora pozarządowego oraz środki prywatne w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe rynku kapitałowego.

Główne źródła finansowania działań oraz wkładu własnego stanowi budżet Gminy. Część działań przewidzianych w Strategii należy do zadań realizowanych w ramach bieżącej działalności Urzędu Gminy. Wobec tego środki na te działania pochodzą z dochodów własnych Gminy. Realizacja części działań zakłada również współpracę z innymi jednostkami organizacyjnymi, spółkami komunalnymi, stowarzyszeniami, pozostałymi partnerami. Współpraca ta może również opierać się na wspólnym finansowaniu działań, przekazaniu dotacji na ich realizację.

W poniższej tabeli przedstawiono szacunkowy harmonogram realizacji działań wyznaczonych w Strategii.

Tabela 10. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy Inowrocław

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania									Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródła finansowania.									
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030												
		3	4	5	6	7	8	9	11											
1	2																			
Cel strategiczny 1. Wysoki kapitał ludzki i społeczny																				
Cel operacyjny 1.1. Wysoki kapitał ludzki i społeczny	Zwiększenie jakości edukacji																			Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne. (m.in. Ministerstwo Kultury); Rządowy program Maluch +.
	Ochrona zasobów kulturowych																			Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne. (m.in. Ministerstwo Kultury).
	Poszerzenie oferty kulturalnej																			Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne. (m.in. Ministerstwo Kultury).
	Wsparcie organizacji pozarządowych																			Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 1.2. Aktywne społeczeństwo, które nie jest wykluczone społecznie	Poprawa warunków funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych																			Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Wsparcie rodzin z problemami społecznymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym																			Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Zapewnienie form wsparcia dla osób z uzależnieniami																			Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 1.3. Atrakcyjna infrastruktura sportowo-rekreacyjna	Zwiększenie dostępu mieszkańców do usług społecznych																			Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej																			Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 1.4. Budowanie marki turystycznej	Działania informacyjno – promocyjne we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami																			Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Cel strategiczny 2. Rozwój sektora gospodarczego i infrastruktury technicznej w oparciu o bliskość miasta Inowrocław																			

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.
		2024	2025	2025	2027	2028	2029	2030	
Cel operacyjny 2.1. Oferta inwestycyjna gminy o wysokim potencjale	Wzrost atrakcyjności terenów inwestycyjnych								Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej i okolicznej								Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Modernizacja infrastruktury wodociągowej								Budżet gminy; Budżet NFOŚiGW w Warszawie; Budżet WFOŚiGW; PROW 2021-2027; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej								Budżet gminy; PROW 2021-2027 Środki własne mieszkańców; Fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 2.2. Rozbudowana infrastruktura techniczna	Wsparcie transportu publicznego								Budżet gminy; Budżet PKP; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Rozbudowa sieci teleinformatycznej i elektroenergetycznej								Budżet gminy; Środki własne podmiotów zewnętrznych; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Budowa sieci szkieletowej regionalnych tras rowerowych								Budżet województwa; Fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 2.3. Dobre warunki dla rozwoju mieszkalnictwa	Wsparcie działań służących rozwojowi budownictwa mieszkalniowego								Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Modernizacja obecnych budynków i mieszkań komunalnych oraz budowa nowych								Budżet gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2024-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania						Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.	
		2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
Cel strategiczny 3. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska									
Cel operacyjny 3.1. Adaptacja do zmian klimatu	Realizacja działań niskoemisyjnych w ramach poprawy stanu powietrza atmosferycznego								Budżet gminy; Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych; Budżet NFOŚiGW w Warszawie; Budżet WFOŚiGW; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Rozwój odnawialnych źródeł energii								Budżet gminy; Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych; Budżet NFOŚiGW w Warszawie; Budżet WFOŚiGW; Fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 3.2. Dobra jakość środowiska przyrodniczego	Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych								Budżet gminy; Budżet RDOŚ; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Edukacja ekologiczna mieszkańców								Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Sprawny system gospodarowania odpadami								Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 3.3. Ukształtowany ład przestrzenny	Współpraca gminy na poziomie ponadlokalnym								Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Poprawa spójności zagospodarowania przestrzennego								Środki własne jednostek zewnętrznych; Fundusze krajowe i zagraniczne.
	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych								Budżet gminy; Fundusze krajowe i zagraniczne.

Źródło: Opracowanie własne

Poniżej opisano fundusze i środki zewnętrzne, które stanowią potencjalne źródła finansowania działań strategicznych.

Fundusze Europejskie na lata 2021-2027

Polityka spójności na lata 2021-2027 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST).

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej UE, w tym ma łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.

Fundusz Spójności służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).

Europejski Fundusz Społeczny+ ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki.

Powyższe fundusze polityki spójności będzie uzupełniał **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji**. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji, a jego celem jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

W ramach **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich** wspierany jest rozwój wsi i obszarów wiejskich oraz sektor rolno-spożywczy. W perspektywie na lata 2021-2027 wyznaczono dziewięć celów w zakresie: zapewnienia rolnikom godziwych dochodów, zwiększenia konkurencyjności, poprawy pozycji rolnika w łańcuchach wartości, przyczyniania się do łagodzenia skutków zmian klimatu i przystosowywania się do nich, a także do zrównoważonej produkcji energii, wydajnego gospodarowania glebą, różnorodności biologicznej i krajobrazu rolniczego, zmian strukturalnych i wymiany pokoleń, zatrudnienia i wzrostu gospodarczego na obszarach wiejskich, zdrowia, żywność i oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe.

Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspierają przedsięwzięcia, w formie instrumentów

zwrotnych, z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej, ekologii, ochrony przyrody oraz zarządzania gospodarką wodną i odpadową.

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD) stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, stanowiącej ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczyniającej się do poprawy poziomu życia obywateli.

Fundusz ma również na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi przy tym działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego.

Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego mają na celu dofinansowanie zadań z zakresu kultury o charakterze projektowym, z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Skierowane są do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, instytucji filmowych, szkół i uczelni wyższych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz ich osób prawnych. Wyjątek stanowi jeden program – Ochrona zabytków, w ramach którego osoby fizyczne mogą również składać wniosek o wsparcie.

Fundusze norweskie i EOG 2014-2021

Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy (czyli tzw. Fundusze norweskie i EOG) to forma bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Islandię, Norwegię, i Lichtenstein nowym członkom UE – kilkunastu państwom Europy Środkowej i Południowej oraz krajom bałtyckim. Głównym celem Funduszy norweskich i Funduszy EOG jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami-darczyńcami a państwem-beneficjentem.

Za koordynację wdrażania Funduszy norweskich i EOG w Polsce odpowiada Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Programy w ramach III edycji Funduszy norweskich i EOG będą wdrażane do 2024 r. Wyjątek stanowi Fundusz Współpracy Dwustronnej, który będzie wdrażany do 30 kwietnia 2025 r.

Do programów tych należą:

- Rozwój przedsiębiorczości i innowacje,
- Rozwój Lokalny,
- Badania naukowe,
- Edukacja,
- Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu,
- Kultura,
- Zdrowie,
- Sprawiedliwość,
- Sprawy Wewnętrzne,
- Fundusz Współpracy Dwustronnej,
- Pomoc Techniczna,
- Fundusz NGO,
- Social Dialogue-Decent Work.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Jest to kompleksowy program reform i projektów strategicznych. Jego celem jest wzmocnienie odporności gospodarczej i społecznej oraz budowa potencjału polskiej gospodarki na przyszłość. Powyższy Program ma odbudować kondycję gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Środki przyznawane w ramach programu mają być przeznaczone na modernizację technologiczną, trafić do rodzimych firm oraz poprawić jakość życia Polaków i konkurencyjność naszej gospodarki.

W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie miała do dyspozycji ok. 58,1 mld euro, w tym: 23,9 mld euro w formie dotacji oraz 34,2 mld euro w pożyczkach. Czas na wykorzystanie tych środków to rok 2026.

Środki muszą być przeznaczone na konkretne inwestycje, wpisujące się w kluczowe obszary dla UE: infrastruktura, transport, energia i środowisko, innowacje, cyfryzacja, zdrowie, społeczeństwo oraz spójność terytorialna.

Wobec powyższego, Plan odbudowy ma na celu zbudowanie odporności poprzez realizację projektów w następujących obszarach:

1. Odporne społeczeństwo:
 - Ochrona zdrowia.
 - Edukacja.
2. Odporne państwo:

- Cyfryzacja usług publicznych.
 - Infrastruktura i komunikacja.
3. Odporna gospodarka:
- Umiejętności.
 - Nowe technologie.
4. Odporne środowisko:
- Budynki.
 - Energetyka.

Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2027 (PROO) i Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO)

PROO to program bezpośredniego wsparcia rozwoju polskich organizacji obywatelskich. Dotacje w ramach programu będą przydzielane na rozwój instytucjonalny organizacji oraz realizację ich celów statutowych. Dotacje będzie można uzyskać zarówno na realizację wieloletniej strategii rozwoju organizacji, budowę kapitału żelaznego, ale także np. na zaspokojenie nagłych potrzeb w sytuacjach awaryjnych. Są uruchamiane konkursy dla mediów obywatelskich, organizacji strażniczych, think tanków.

Celem FIO jest natomiast dofinansowywanie projektów mających na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Dotację można otrzymać na projekt społeczny. Zakres możliwych do zrealizowania działań obejmuje wszystkie obszary działalności pożytku publicznego. W ramach Programu wydzielone zostały cztery priorytety: „Małe Inicjatywy”, „Aktywne Społeczeństwo”, „Aktywni Obywatele”, „Silne Organizacje Pozarządowe”.

Fundusz Inwestycji Samorządowych

Fundusz Inwestycji Samorządowych zarządzany jest przez Polski Fundusz Rozwoju. Fundusz powstał z myślą o zapewnieniu kapitału niezbędnego dla realizacji inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Fundusz oferuje kilka instrumentów finansowych: kapitał wspólnika/akcjonariusza, pożyczka wspólnika/akcjonariusza, dług podporządkowany względem finansowania bankowego. Samorządy dokonują wyboru wspólnika, jako akcjonariusza w trybie procedur konkurencyjnych. Głównymi sektorami objętymi tą formą finansowania są zadania użyteczności publicznej i zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, w tym głównie drogi, ulice, mosty, sektor wodno – kanalizacyjny, infrastruktura społeczna, gospodarka odpadami, transport zbiorowy, ciepłownictwo, ochrona zdrowia. Samorządy mogą pozyskać również środki na obiekty: infrastruktury sportowej, infrastruktury wspierającej biznes czy infrastruktury miejskiej.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Analiza SWOT – wymiar społeczny	13
Tabela 2. Analiza SWOT – wymiar gospodarczy	14
Tabela 3. Analiza SWOT – wymiar przestrzenny.....	15
Tabela 4. Problemy, przyczyny i potrzeby rozwojowe Gminy Inowrocław.....	17
Tabela 5. Cele strategiczne i operacyjne	19
Tabela 6. Cel strategiczny 1. Wysoki kapitał ludzki i społeczny.....	26
Tabela 7. Cel strategiczny 2. Rozwój sektora gospodarczego i infrastruktury technicznej w oparciu o bliskość miasta Inowrocław	31
Tabela 8. Cel strategiczny 3. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska	36
Tabela 9. Kluczowe projekty „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+”, których realizacja dotyczyć będzie gminy Inowrocław	51
Tabela 10. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy Inowrocław	92
Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Strefy funkcjonalno-przestrzenne.....	39
Rysunek 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Struktura osadnicza.....	42
Rysunek 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Zagospodarowanie terenu	43
Rysunek 4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Środowisko przyrodnicze	46
Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Infrastruktura drogowa.	48
Rysunek 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Infrastruktura kolejowa	49
Rysunek 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Infrastruktura wodno-kanalizacyjna.....	55
Rysunek 8. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Infrastruktura techniczna oraz górnictwo	56
Rysunek 9. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Infrastruktura społeczna	58
Rysunek 10. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Inowrocław – Dziedzictwo kulturowe i turystyka	59
Rysunek 11. Zasięg przestrzenny MOF Inowrocławia	83
Rysunek 12. Położenie Gminy Inowrocław na tle obszarów cechujących się niedoborem wody dla rolnictwa.....	85
Rysunek 13. Położenie Gminy Inowrocław na tle koncepcji rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa kujawsko - pomorskiego	86
Rysunek 14. Podział zadań realizacji Strategii.....	88

Projekt

z dnia 4 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY INOWROCŁAW**

z dnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w miejscowości Cieślin

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 litera „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹⁾) uchwała się, co następuje:

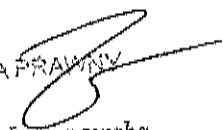
§ 1. Wyrazić zgodę na sprzedaż nieruchomości położonej w miejscowości Cieślin, gmina Inowrocław, oznaczonej w ewidencji gruntów numerem działki 100 o pow. 0,4113 ha, zapisanej w jednostce rejestrowej G2, dla której w Sądzie Rejonowym w Inowrocławiu prowadzona jest księga wieczysta nr BY11/00026452/5.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Inowrocław.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY
Justyna Jarzynowska

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940.

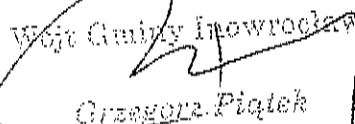
Uzasadnienie

Działka oznaczona ewidencyjnie numerem 100 położona w obrębie Cieślin, gmina Inowrocław znajduje się w obszarze obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego Uchwałą Nr LXX/618/2024 Rady Gminy Inowrocław z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Cieślin, gmina Inowrocław (opublikowaną w Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. z dnia 4 marca 2024 r. poz. 1370) i usytuowana jest w terenie oznaczonym symbolem U o przeznaczeniu na cel zabudowy usługowej. Sprzedaż przedmiotowej działki nastąpi w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.

Niniejszy projekt uchwały jest zgodny z art. 18 ust. 2 pkt 9 litera „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.). Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 litera „a” rada gminy podejmuje uchwały w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej.

Przewodniczący Rady
Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

Wojt Gminy Inowrocław

Grzegorz Piątek

Projekt

z dnia 7 marca 2025 r.
Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR
RADY GMINY INOWROCŁAW

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Gminy Inowrocław na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032”.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program ochrony środowiska dla Gminy Inowrocław na lata 2025-2028, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXVIII/285/2021 Rady Gminy Inowrocław z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska dla Gminy Inowrocław na lata 2021-2024, z perspektywą 2025-2028.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Inowrocław.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY

Justyna Czyszynowska Wójt Gminy Inowrocław
Grzegorz Piątek

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940.

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 834, poz. 1089, poz. 1222, poz. 1847, poz. 1853, poz. 1881, poz. 1914, poz. 1940, poz. 1946.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza gminny program ochrony środowiska, który uchwała rada gminy.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 Prawa ochrony środowiska projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez organ wykonawczy powiatu. W związku z powyższym uzyskano pozytywną opinię wyrażoną uchwałą Nr 172/2025 Zarządu Powiatu Inowrocławskiego z dnia 31 stycznia 2025 r. w sprawie zaopiniowania projektu programu ochrony środowiska dla Gminy Inowrocław na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032.

Na podstawie art. 17 ust. 4 Wójt Gminy Inowrocław zapewnił możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska, poprzez udostępnianie informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz wywieszenie na tablicach ogłoszeń na okres 21 dni.

Przewodniczący Rady Gminy
Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY

Wójt Gminy Inowrocław w *Justyna Jarezyńska*

Grzegorz Piątko

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Inowrocław
z dnia 2025 r.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

DLA GMINY INOWROCŁAW NA LATA 2025-
2028 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA
LATA 2029-2032

27 GRUDNIA 2024

ZAMAWIAJĄCY:

Urząd Gminy Inowrocław
ul. Królowej Jadwigi 43
88-100 Inowrocław

WYKONAWCA:

Envico Solutions
ul. 11 Listopada 47/14
07-200 Wyszaków
Tel: +48 517 621 901
E-mail: samorzady@envico.com.pl
www.envico.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Mgr inż. Mateusz Puścian

Mateusz Puścian
.....

Mgr Inż. Krystian Rachubka

Krystian Rachubka
.....

Mgr Inż. Daria Kostrzewa

Daria Kostrzewa
.....

SPIS TREŚCI

Spis rysunków	8
Spis tabel	8
Spis wykresów	9
Wykaz skrótów	11
1. Wstęp	12
2. Streszczenie	13
3. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	15
4. Charakterystyka Gminy Inowrocław	20
4.1. Położenie geograficzne	20
4.2. Sytuacja demograficzna	22
4.3. Sytuacja gospodarcza	24
4.4. Zabytki	26
4.5. Warunki klimatyczne	28
4.6. Infrastruktura techniczna	29
4.6.1. System gazowy	29
4.6.2. System ciepłowniczy	30
4.6.3. System elektroenergetyczny	30
5. Ocena aktualnego stanu środowiska Gminy Inowrocław	32
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	32
5.1.1. Jakość powietrza atmosferycznego	32
5.1.2. Zagadnienia horyzontalne	38
5.1.3. Podsumowanie	38
5.1.4. Analiza SWOT	39
5.2. Gospodarowanie wodami	39
5.2.1. Wody powierzchniowe	39

5.2.2. Wody podziemne	42
5.2.3. Susze	44
5.2.4. Zagadnienia horyzontalne	45
5.2.5. Podsumowanie	45
5.2.6. Analiza SWOT	46
5.3. Gleby	46
5.3.1. Zagadnienia horyzontalne	48
5.3.2. Podsumowanie	48
5.3.3. Analiza SWOT	49
5.4. Zasoby geologiczne	49
5.4.1. Zagadnienia horyzontalne	51
5.4.2. Podsumowanie	51
5.4.3. Analiza SWOT	51
5.5. Zasoby przyrodnicze	51
5.5.1. Formy ochrony przyrody	52
5.5.2. Zagadnienia horyzontalne	57
5.5.3. Podsumowanie	58
5.5.4. Analiza SWOT	58
5.6. Gospodarka wodno-ściekowa	59
5.6.1. Sieć wodociągowa	59
5.6.2. Sieć kanalizacyjna	61
5.6.3. Jakość wód powierzchniowych	62
5.6.4. Jakość wód podziemnych	64
5.6.5. Zagadnienia horyzontalne	65
5.6.6. Podsumowanie	66
5.6.7. Analiza SWOT	66

5.7.Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	67
5.7.1.Zagadnienia horyzontalne	70
5.7.2.Podsumowanie	70
5.7.3.Analiza SWOT	71
5.8.Zagrożenia hałasem.....	71
5.8.1.Zagadnienia horyzontalne	74
5.8.2.Podsumowanie	75
5.8.3.Analiza SWOT	75
5.9.Pola elektromagnetyczne.....	76
5.9.1.Zagadnienia horyzontalne	78
5.9.2.Podsumowanie	78
5.9.3.Analiza SWOT	79
5.10.Zagrożenia poważnymi awariami.....	79
5.10.1.Zagadnienia horyzontalne	80
5.10.2.Podsumowanie	80
5.10.3.Analiza SWOT	81
6. Podsumowanie efektów realizacji dotychczas realizowanych działań na rzecz ochrony środowiska	82
7. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie.....	83
8. Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość z realizacji Programu Ochrony Środowiska ..	91

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie Gminy Inowrocław na tle powiatu inowrocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego	21
Rysunek 2. Lokalizacja linii energetycznych na tle Gminy Inowrocław	31
Rysunek 3. Podział województwa kujawsko-pomorskiego na strefy	33
Rysunek 4. Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych i jeziornych na tle Gminy Inowrocław	41
Rysunek 5. Mapa zagrożenia powodziowego Inowrocław	42
Rysunek 6. Jednolite Części Wód Podziemnych na tle Gminy Inowrocław	43
Rysunek 7. Położenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych na tle Gminy Inowrocław	44
Rysunek 8. Złoża kopalin na tle Gminy Inowrocław	50
Rysunek 9. Położenie obszarów chronionego krajobrazu na tle Gminy Inowrocław	53
Rysunek 10. Pomniki przyrody na tle Gminy Inowrocław	56
Rysunek 11. Korytarze ekologiczne na tle Gminy Inowrocław	57
Rysunek 12. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej oraz linii energetycznej na tle Gminy Inowrocław	77

SPIS TABEL

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD w Gminie Inowrocław w roku 2023	25
Tabela 2. Wykaz zabytków na terenie Gminy Inowrocław	26
Tabela 3. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia	34
Tabela 4. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin	35
Tabela 5. Charakterystyka JCWPd	43
Tabela 6. Struktura użytkowania gruntów rolnych na terenie Gminy Inowrocław	47
Tabela 7. Bilans zasobów złóż kopalin w Gminie Inowrocław	49
Tabela 8. Struktura lasów na terenie Gminy Inowrocław	52
Tabela 9. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Inowrocław	54

Tabela 10. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Inowrocław w latach 2016-2023	61
Tabela 11. Stan ekologiczny jednolitych części wód	63
Tabela 12. Klasyfikacja stanu czystości jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Gminy Inowrocław	64
Tabela 13. Stan ekologiczny jednolitych części wód	64
Tabela 14. Ilość (Mg) odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Inowrocław w 2023 roku	67
Tabela 15. Ilość (Mg) odpadów komunalnych zebranych w PSZOK z terenu Gminy Inowrocław w 2023 roku.....	68
Tabela 16. Ilość (Mg) odpadów komunalnych zebranych w punktach skupu surowców wtórnych z terenu Gminy Inowrocław w 2023 roku.....	68
Tabela 17. Ilość (Mg) odpadów komunalnych zebranych w punktach skupu surowców wtórnych z terenu Gminy Inowrocław w 2023 roku.....	69
Tabela 18. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik LDWN – powiat inowrocławski.....	73
Tabela 19. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik LN – powiat inowrocławski.....	73
Tabela 20. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Kruszwica.....	78
Tabela 21. Wskaźnik monitorowania efektów realizacji związanych z ochroną środowiska w Gminie.....	82
Tabela 22. Cele, kierunki interwencji i zadania	85
Tabela 23. Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem	87

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności na terenie Gminy Inowrocław w latach 2016–2023	22
Wykres 2. Ruch naturalny na terenie Gminy Inowrocław w latach 2016–2023.....	23
Wykres 3. Liczba ludności w grupach: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej na terenie Gminy Inowrocław.....	23

Wykres 4. Liczba zameldowań i wymeldowań na pobyt stały w Gminie Inowrocław w latach 2016–2023.....	24
Wykres 5. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Inowrocław w latach 2016–2023	25
Wykres 6. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej i wskaźnik zwodociągowania Gminy Inowrocław w latach 2016-2023	60
Wykres 7. Zużycie wody ogółem na 1 mieszkańca w m ³ Gminy Inowrocław w latach 2016–2023	60
Wykres 8. Długość sieci kanalizacyjnej oraz wskaźnik skanalizowania Gminy Inowrocław w latach 2016–2023	61

WYKAZ SKRÓTÓW

ARIMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BDL	Bank Danych Lokalnych
GDDKIA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie
GPZ	Główny Punkt Zasilania
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
ISOK	Informatyczny System Osłony Kraju
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KZGW	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NPPDL	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OSCR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
OSO	Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków
OZE	Odnawialne źródła energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
PIG PIB	Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
PWIS	Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
SOO	Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk
SUW	Stacja Uzdatniania Wody
SWOT	Technika służąca do porządkowania i analizy informacji
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WPGO	Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami
WSSE	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
ZDR	Zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

1. WSTĘP

Sporządzenie niniejszego Programu jest wypełnieniem dyspozycji przepisów prawa. Najwyższy imperatyw stanowi art. 74 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., nakazujący władzom publicznym prowadzenie polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom. Norma ta została rozwinięta w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.), która w art. 17 i 18 zobowiązuje organ wykonawczy gminy do sporządzenia, a Radę Gminy do uchwalenia programu ochrony środowiska.

Program przyjmowany jest uchwałą Rady Gminy po zaopiniowaniu przez odpowiednie jednostki (Zarząd Powiatu, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego) i przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Program Ochrony Środowiska jest podstawowym dokumentem pozwalającym na koordynację działań związanych z ochroną środowiska na terenie gminy. Znajdują się w nim szczegółowe cele i zadania, jakie stoją przed gminą i innymi podmiotami w odniesieniu do ochrony środowiska. Zdefiniowane cele i zadania są przygotowane w taki sposób, by w jak najwyższym stopniu były wykonalne z zastosowaniem założeń zrównoważonego rozwoju.

Realizacja zaplanowanych w Programie zadań wymaga koordynacji pomiędzy sektorami administracji, przedsiębiorstw oraz nauki, a także włączenia społeczeństwa w proces dbałości o środowisko.

Znajdują się w nim zapisy związane z działaniami profilaktycznymi, które mają za zadanie przeciwdziałać potencjalnym zagrożeniom w przyszłości. Przygotowane zestawienie wytycznych pozwoli na dążenie do poprawy stanu środowiska w gminie i ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko. Dzięki programowi zwiększy się ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Oprócz kwestii ochrony środowiska Program porusza również problematykę nasilających się zmian klimatycznych oraz wyznacza kierunki adaptacji. Obowiązek ich określenia na poziomie regionalnym nakłada *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)*.

2. STRESZCZENIE

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem, którego obowiązek opracowania został nałożony na organ wykonawczy gminy przez ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.). Struktura i zawartość dokumentu została opracowana według Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska 2 września 2015 r. wraz z aktualizacją załącznika nr 4 w roku 2020.

Nadrzędnym celem opracowania Programu Ochrony Środowiska jest sprecyzowanie działań, jakie można przedsięwziąć w celu realizacji polityki ochrony środowiska. Zadania stawiane przed jednostką samorządu terytorialnego pokrywają się z założeniami podstawowej dokumentacji programowej i strategicznej. Program Ochrony Środowiska jest niezbędny do prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania ochroną środowiska na szczeblu gminnym. Stanowi pomost między konkretnymi działaniami a dokumentami, które dotyczą ekologii.

Podczas opracowania programu ochrony środowiska zastosowano model D-P-S-I-R (siła sprawcza – presja – stan – wpływ – reakcja), który został opracowany przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Zgodnie z modelem zjawiska społeczne i gospodarcze prowadzą do wywierania presji na środowisko. W konsekwencji zmienia ulega stan środowiska. Środowisko ma bezpośredni wpływ na ekosystemy oraz na gospodarkę. Wpływ ten wywołuje społeczną i polityczną reakcję, która kształtuje pośrednio lub bezpośrednio poszczególne elementy modelu.

Opis stanu środowiska został uzupełniony o opis przyczyn takiego stanu oraz wpływu środowiska na życie gospodarcze i społeczne. Oceny stanu środowiska dokonano z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji, są to kolejno:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza.
2. Gospodarowanie wodami.
3. Gleby.
4. Zasoby geologiczne.
5. Zasoby przyrodnicze.
6. Gospodarka wodno-ściekowa.
7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

8. Zagrożenia hałasem.
9. Pole elektromagnetyczne.
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

Ponadto w każdym z powyższych obszarów interwencji szczegółowo przedstawiono wyniki analizy SWOT, a zatem mocne strony gminy, przyczyniające się do pozytywnych aspektów obecnego stanu środowiska i słabe, wymagające zmian, a przez to interwencji zmierzających do poprawy stanu obecnego, wskazano również potencjalne zagrożenia, jakie w przyszłości mogą być szkodliwe, a którym można i trzeba przeciwdziałać. Ponadto uwzględniono zagadnienia horyzontalne, tj. adaptację do zmian klimatu, monitoring środowiska i nadzwyczajne zagrożenia środowiska oraz działania edukacyjne.

W celu określenia stopnia zaawansowania realizacji zamierzonych działań, do poszczególnych zadań sprecyzowano wskaźniki. Pomogą one monitorować, w jakim stopniu założenia z Programu Ochrony Środowiska są już wykonane, a jakie należy udoskonalać.

Wskazane w Programie Ochrony Środowiska cele i kierunki, a także konkretne zamierzenia inwestycyjne im przypisane są spójne, zarówno z krajowymi, jak i wojewódzkimi programami, strategiami i planami w zakresie ochrony środowiska. Odzwierciedlają obecne trendy w zakresie jego ochrony, które przyczynią się także do realizacji polityk krajowych. Spójność z dokumentami strategicznymi i programami została opisana w rozdziale 3.

3. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PROGRAMOWYMI

Obecnie polityka ochrony środowiska prowadzona jest w oparciu o strategię rozwoju, programy i dokumenty programowe, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 324). W związku z tym, dokumentami, na których oparty został tworzony Program Ochrony Środowiska dla Gminy Inowrocław na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032 są:

1) Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.: bezpieczeństwa energetycznego, wewnętrznego rynku energii, efektywności energetycznej, obniżenia emisyjności, badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- a) 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- b) 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie,
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- c) wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- d) redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

2) Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności:

- a) Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.

3) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.):

- a) Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony,
- b) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport,
- c) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia,

- d) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko.
- 4) Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej:
- a) Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I),
 - b) Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II),
 - c) Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III),
 - d) Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV),
 - e) Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V).
- 5) Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku:
- a) Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności,
 - b) Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.
- 6) Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030:
- a) Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska.
- 7) Polityka energetyczna Polski do 2040 roku:
- a) Rozwój odnawialnych źródeł energii.
- 8) Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024:
- a) OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA:
 - i) dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm,
 - ii) ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
 - b) ZAGROŻENIA HAŁASEM:
 - i) dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomów hałasu,
 - ii) zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas,
 - c) POLA ELEKTROMAGNETYCZNE:

- i) utrzymywanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych
 - d) GOSPODAROWANIE WODAMI:
 - i) zwiększenie retencji wodnej województwa,
 - ii) ograniczenie wodochłonności gospodarki,
 - iii) osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód.
 - e) GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA:
 - i) poprawa jakości wody powierzchniowej,
 - ii) wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich
 - f) ZASOBY GEOLOGICZNE:
 - i) ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin,
 - ii) rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.
 - g) GLEBY:
 - i) dobra jakość gleb,
 - ii) rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych.
 - h) GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW:
 - i) racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami,
 - i) ZASOBY PRZYRODNICZE:
 - i) zachowanie różnorodności biologicznej,
 - ii) zwiększenie lesistości województwa,
 - j) ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI:
 - i) utrzymywanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii
 - k) EDUKACJA:
 - i) świadome ekologicznie społeczeństwo.
 - l) MONITORING ŚRODOWISKA:
 - i) zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.
- 9) Program ochrony środowiska dla powiatu inowrocławskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku:

- a) Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza:
 - i) Cel: Poprawa jakości powietrza,
 - b) Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem:
 - i) Cel: Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców powiatu,
 - c) Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne:
 - i) Cel: Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
 - d) Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami:
 - i) Cel: Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
 - e) Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa:
 - i) Cel: Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej,
 - f) Obszar interwencji: Zasoby geologiczne:
 - i) Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż,
 - g) Obszar interwencji: Gleby:
 - i) Cel: Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi,
 - h) Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:
 - i) Cel: Racjonalna gospodarka odpadami,
 - i) Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze:
 - i) Cel: Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych powiatu,
 - j) Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami
 - i) Cel: Ochrona środowiska przed poważnymi awariami,
- 10) Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2021-2030:
- a) Cel strategiczny: Rozwój sektora gospodarczego i infrastruktury technicznej w oparciu o bliskość miasta Inowrocław,
 - b) Cel strategiczny: Ochrona środowiska oraz zrównoważone i harmonijne kształtowanie ładu przestrzennego.
- 11) Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Inowrocław na lata 2019-2033,
- 12) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Inowrocław na lata 2021-2030,
- 13) Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2021-2030,

14) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Inowrocław.

4. CHARAKTERYSTYKA GMINY INOWROCŁAW

4.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Inowrocław jest gminą wiejską położoną w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego i wraz z dziewięcioma innymi jednostkami samorządu terytorialnego tworzy powiat inowrocławski. Gmina Inowrocław podzielona jest na 26 sołectw. Łączna powierzchnia gminy wynosi 172km² (17 163ha)¹.

Gmina Inowrocław położona jest w centralnej części powiatu inowrocławskiego i graniczy z następującymi Jednostkami Samorządu Terytorialnego:

- od północy z Gminą Złotniki Kujawskie, Rojewo oraz Gniewkowo (powiat inowrocławski),
- od wschodu z Gminą Dąbrowa Biskupia (powiat inowrocławski),
- od południa z Gminą Kruszwica (powiat inowrocławski) i Strzelno (powiat mogileński)
- od zachodu Gminą Janikowo i Pakość (powiat inowrocławski).

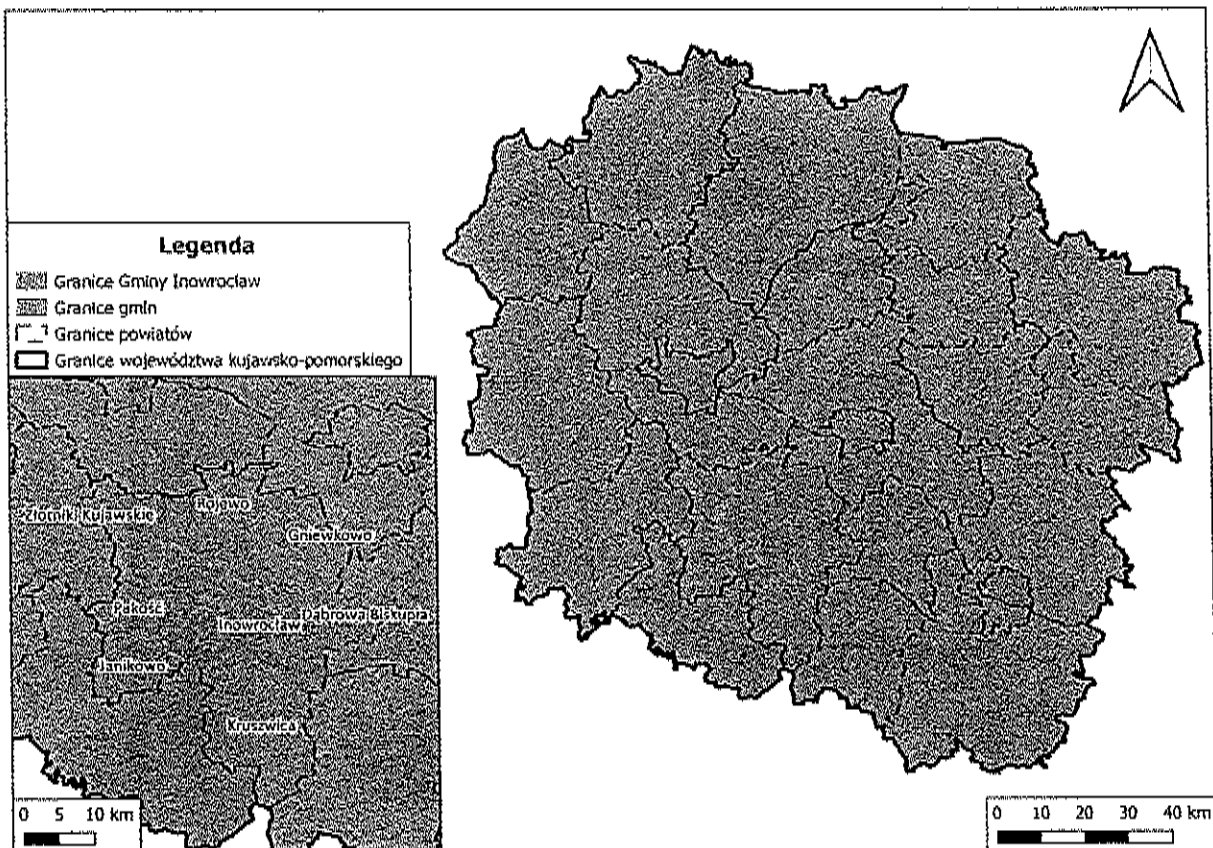
Siedzibą gminy jest miasto Inowrocław, które nie wchodzi w skład gminy, a jest osobną gminą miejską.

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Kondrackiego² Gmina Inowrocław położona jest w obrębie:

- megaregionu Pozaalpejskiej Europy Środkowej,
- prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego,
- podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego,
- makroregionu Pojezierza Wielkopolskie,
- mezoregionu Pojezierza Żnińsko-Mogileńskiego oraz Równiny Inowrocławskiej.

¹ Bank Danych Lokalnych, GUS

² Podział fizyko-geograficznym Polski wg Kondrackiego

Rysunek 1. Położenie Gminy Inowrocław na tle powiatu inowrocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: Opracowanie własne

Przez gminę przebiega droga krajowa 25 (Bobolice-Oleśnica) oraz 15 (Trzebnica-Ornowo), które od węzła w Latkowie na obwodnicy miasta Inowrocław, biegną na terenie gminy po jednym śladzie. Drogi wojewódzkie na terenie gminy mają układ promienisty: droga 252 łączy Inowrocław w kierunku Włocławka, 251 w kierunku Żnina oraz 412 w kierunku Kruszwicy. Długość dróg gminnych na terenie gminy Inowrocław wynosi 96,354 km³.

Przez teren przebiegają linie kolejowe znaczenia państwowego nr 131 realizująca połączenia relacji Trójmiasto – Bydgoszcz – Inowrocław – Metropolia Górnośląska oraz nr 353 realizująca połączenia relacji Olsztyn – Łąwa – Toruń – Inowrocław – Poznań – Wrocław⁴.

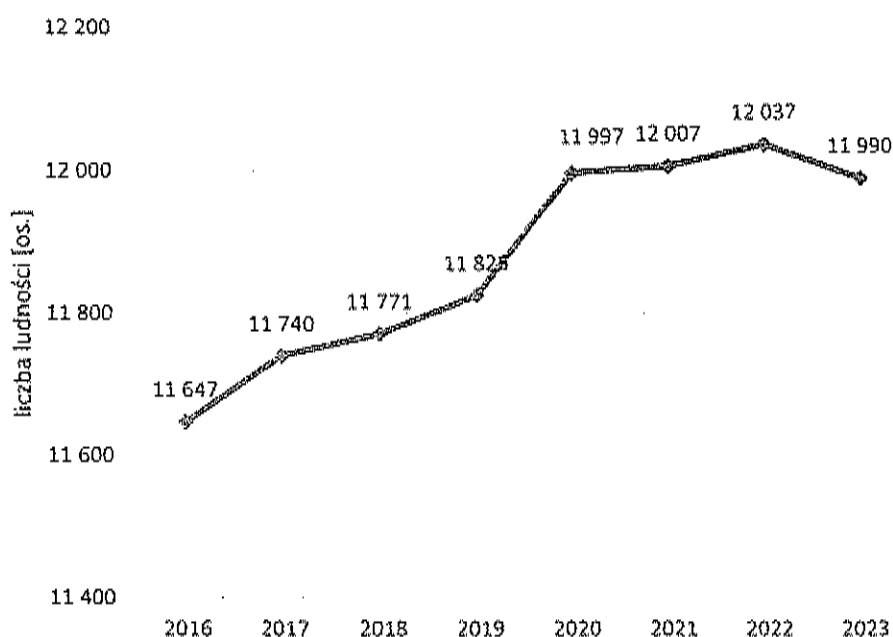
³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Inowrocław

⁴ Strategia rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2021-2030

4.2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Z Danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że na przestrzeni ostatnich lat liczba ludności na terenie Gminy Inowrocław aż do 2022 roku systematycznie rosła – porównując dane od 2016 do 2022 wzrost liczby mieszkańców wyniósł ok. 2,94%⁵.

W 2023 roku Gminę Inowrocław zamieszkiwało 11 990 osób, z czego 50,3% (6 032 osoby) stanowiły kobiety, a 49,7% (5 958 osób) mężczyźni. Mieszkańcy Gminy Inowrocław stanowią ok. 7,96% mieszkańców powiatu inowrocławskiego, a gęstość zaludnienia wynosi 69,9 osób na 1 km²⁶.

Wykres 1. Liczba ludności na terenie Gminy Inowrocław w latach 2016–2023

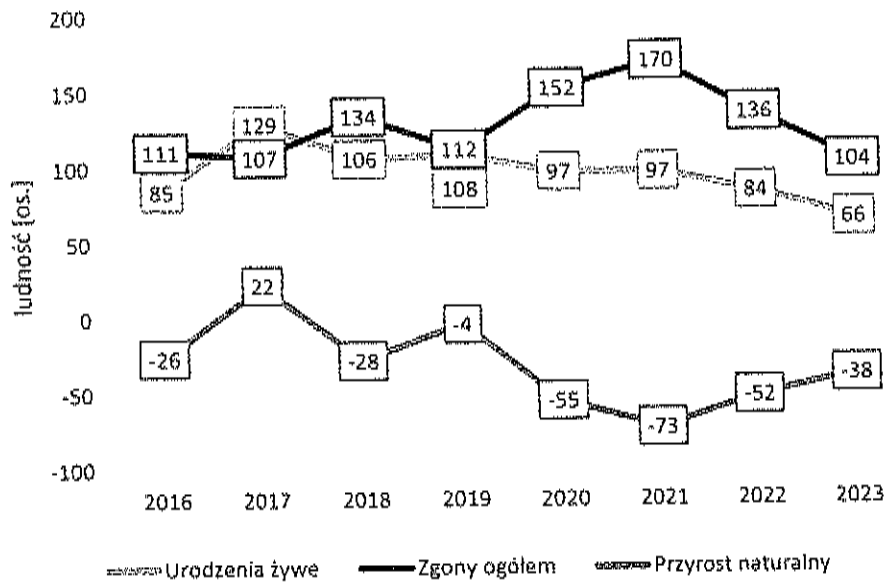
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Od 2018 roku w Gminie Inowrocław odnotowuje się ujemny przyrost naturalny (liczba urodzeń była mniejsza niż liczba zgonów)⁷.

⁵ Bank Danych Lokalnych, GUS

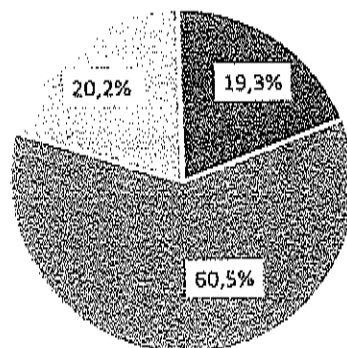
⁶ Bank Danych Lokalnych, GUS

⁷ Bank Danych Lokalnych, GUS

Wykres 2. Ruch naturalny na terenie Gminy Inowrocław w latach 2016–2023
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Pod względem struktury wiekowej, w Gminie Inowrocław przeważa ludność w wieku produkcyjnym (60,5% ludności). Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym stanowią 19,3%, natomiast w wieku poprodukcyjnym 20,2% ogółu ludności. Współczynnik obciążenia demograficznego, czyli liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosił w 2023 roku 65,3. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) w Gminie Inowrocław wyniósł 101⁸.

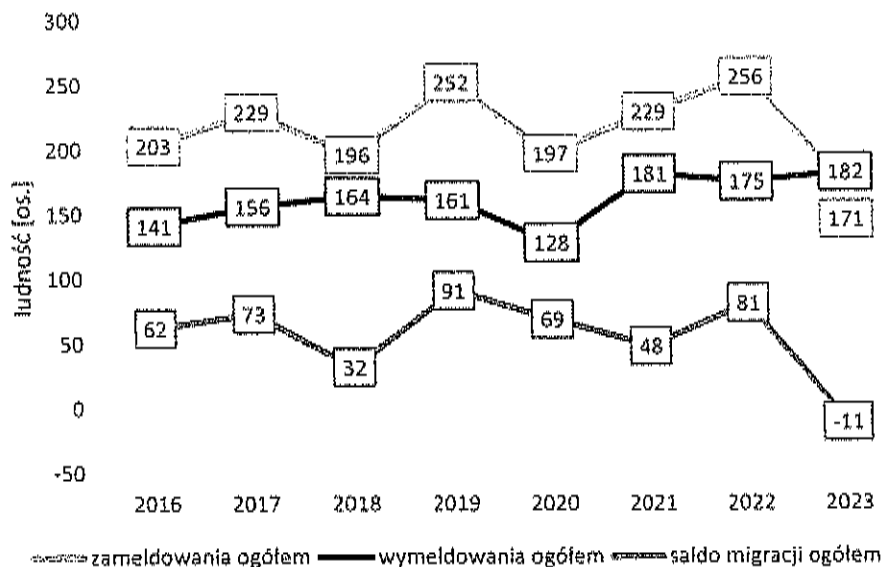
■ w wieku przedprodukcyjnym ■ w wieku produkcyjnym
□ w wieku poprodukcyjnym

Wykres 3. Liczba ludności w grupach: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej na terenie Gminy Inowrocław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

⁸ Bank Danych Lokalnych, GUS

Liczba zameldowań na terenie Gminy Inowrocław w roku 2023 wzrosła o 32 w stosunku do roku 2016. W analizowanym okresie saldo migracji przyjmowało na ogół wartości dodatnie, co świadczy o większej liczbie zameldowań niż wymeldowań na tym terenie⁹.

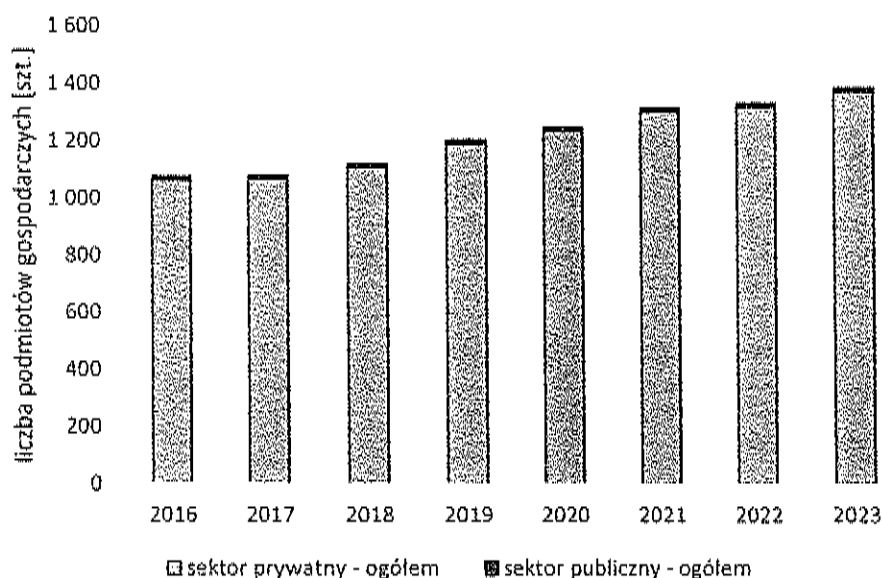
Wykres 4. Liczba zameldowań i wymeldowań na pobyt stały w Gminie Inowrocław w latach 2016–2023
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.3. SYTUACJA GOSPODARCZA

W Gminie Inowrocław w 2023 roku zarejestrowanych było 1 387 podmiotów gospodarki narodowej. Przeważają przedsiębiorstwa sektora prywatnego 1 375 (99,1%) – do sektora publicznego przynależy 12 instytucji (0,9%).

W 2023 roku liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Inowrocław, wg danych GUS, wzrosła o 132 przedsiębiorstwa względem roku 2016. Wpływa to pozytywnie na rozwój gospodarczy gminy.

⁹ Bank Danych Lokalnych, GUS

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Inowrocław w latach 2016–2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na tie wszystkich działalności zdecydowanie wyróżnia się sekcja: G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle) – 286 podmiotów oraz F (budownictwo) – 219 podmiotów.

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD w Gminie Inowrocław w roku 2023

Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych na rok 2023	
		Sektor prywatny	Sektor publiczny
Sekcja A	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	71	-
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	5	-
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	142	-
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	20	-
Sekcja E	Dostawa wody, gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	12	1
Sekcja F	Budownictwo	219	-
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	286	-

Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych na rok 2023	
		Sektor prywatny	Sektor publiczny
Sekcja H	Transport i działalność magazynowa	139	-
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	26	-
Sekcja J	Informacja i komunikacja	31	-
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13	-
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	43	1
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	100	1
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	36	-
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7	-
Sekcja P	Edukacja	19	8
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	64	-
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	29	1
Sekcja S i T	Pozostała działalność usługowa	110	-
Łącznie		1 375	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.4. ZABYTKI

Dziedzictwem kulturowym gminy są przede wszystkim obiekty architektoniczne. Poniżej przedstawiono spis budynków, które zostały wpisane do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa¹⁰.

Tabela 2. Wykaz zabytków na terenie Gminy Inowrocław

Lp.	Miejscowość	Funkcja	Nazwa	Chronologia	Nr rej.
1.	Cieślin	zespół - dwór	założenie dworsko-parkowe	poł. XIX w.	117/A z 1984-04-26
2.	Cieślin	dwór	dwór	koniec XIX w.	117/A z 1984-04-26
3.	Cieślin	park	park krajobrazowy	poł. XIX w.	117/A z 1984-04-26

¹⁰ Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków - stan na 13 listopada 2024 roku

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY INOWROCLAW NA LATA 2025-2028 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2029-2032

Lp.	Miejscowość	Funkcja	Nazwa	Chronologia	Nr rej.
4.	Czyste	zespół - dwór	założenie dworsko-parkowe	poł. XIX w.	116/A z 1984-04-26
5.	Czyste	dwór	dwór	pocz. XIX w.	116/A z 1984-04-26
6.	Czyste	park	park	poł. XIX w.	116/A z 1984-04-26
7.	Gnojno	zespół - dwór	założenie dworsko-parkowe	pocz. XX w.	115/A z 1984-04-26
8.	Gnojno	dwór	dwór	pocz. XX w.	115/A z 1984-04-26
9.	Gnojno	park	park krajobrazowy	pocz. XX w.	115/A z 1984-04-26
10.	Góra	cmentarz rzymskokatolicki	cmentarz parafialny rzymskokatolicki	koniec XVIII w.	A/1652 z 2013-12-06
11.	Kruśliwiec	zespół - dwór	założenie dworsko-parkowe	1910 r.	113/A z 1984-04-26
12.	Kruśliwiec	dwór	dwór	1910 r.	113/A z 1984-04-26
13.	Kruśliwiec	park	park	1920 r.	113/A z 1984-04-26
14.	Kłopot	zespół - pałac	założenie pałacowo-parkowe	poł. XIX w.	112/A z 1984-04-26
15.	Kłopot	pałac	pałac	koniec XIX w.	112/A z 1984-04-26
16.	Kłopot	park	park	2. poł. XIX w.	112/A z 1984-04-26
17.	Latkowo	zespół - dwór	założenie dworsko-parkowe	poł. XIX w.	171/A z 1985-06-15, brak numeru z 2020-06-29, A/1165 z 2020-09-01
18.	Latkowo	dwór	dwór	poł. XIX w.	171/A z 1985-06-15, A/1165 z 2020-09-01
19.	Latkowo	ogród	park	poł. XIX w.	171/A z 1985-06-15, brak numeru z 2020-06-29, A/1165 z 2020-09-01
20.	Marulewy	zespół - pałac	założenie pałacowo-parkowe	koniec XIX w.	111/A z 1984-04-26
21.	Marulewy	pałac	dwór	pocz. XX w.	111/A z 1984-04-26
22.	Marulewy	park	park krajobrazowy	koniec XIX w.	111/A z 1984-04-26
23.	Olszewice	pałac	pałac	poł. XIX w.	A/231/1 z 1987-07-28
24.	Olszewice	park	park	poł. XIX w.	A/163 z 1987-03-16, A/231/1 z 1987-07-28

Lp.	Miejscowość	Funkcja	Nazwa	Chronologia	Nr rej.
25.	Orłowo	zespół - kościół	zespół kościoła parafialnego pw. św. Elżbiety	1854 r.	A/509/1-2 z 1998-09-16, A/842/1-2 z 2008-10-24
26.	Orłowo	kościół	kościół parafialny pw. św. Elżbiety	1858 r.	A/509/1-2 z 1998-09-16, A/842/1-2 z 2008-10-24
27.	Orłowo	cmentarz rzymskokatolicki	cmentarz	koniec XVIII w.	A/509/1-2 z 1998-09-16, A/842/1-2 z 2008-10-24
28.	Orłowo	zespół - dwór	zespół dworsko-parkowy	2. poł. XIX w.	A/182/1-2 z 2004-06-09
29.	Orłowo	dwór	dwór	1872 r.	A/182/1-2 z 2004-06-09
30.	Orłowo	park	park	2. poł. XIX w.	A/182/1-2 z 2004-06-09
31.	Piotrkowice	zespół - dwór	założenie dworsko-parkowe	2. poł. XIX w.	106/A z 1982-12-15
32.	Piotrkowice	dwór	dwór	pocz. XX w.	106/A z 1982-12-15
33.	Piotrkowice	park	park krajobrazowy	2. poł. XIX w.	106/A z 1982-12-15
34.	Łojewo	zespół - dwór	założenie dworsko-parkowe	przełom XIX/XX w.	165/A z 1985-01-15
35.	Łojewo	dwór	dwór	przełom XIX/XX w.	165/A z 1985-01-15
36.	Łojewo	park	park krajobrazowy	przełom XIX/XX w.	165/A z 1985-01-15
37.	Łąkocin	park	park dworski	poł. XIX w.	A/206 z 1987-03-16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Zabytków

4.5. WARUNKI KLIMATYCZNE

Według klasyfikacji regionów klimatycznych Polski przeprowadzonej przez W. Okołowicza i D. Martyn, gmina leży w „subregionie kujawskim”. Dla regionu tego wskazuje się jako najbardziej charakterystyczną cechę „przejściowość” klimatu, dużą liczbę dni pochmurnych, a przede wszystkim występowanie najniższych w Polsce opadów atmosferycznych¹¹.

Opady atmosferyczne wynoszą do 550 mm rocznie, z czego ok. 300-350 mm przypada na półrocze letnie. Średnie temperatury wynoszą ok. 8-8,5°C, przy czym w lipcu przekraczają 18,5°C, natomiast w styczniu wahają się od ok. -2,5°C do -3°C. Okres wegetacyjny trwa do 210 dni, lato

¹¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Inowrocław

termiczne to ok. 100 dni, a zima termiczna ok. 90 dni. Pokrywa śnieżna występuje w okresie trwającym ok. 70 dni. Przeciętne roczne usłonecznienie waha się w przedziale 1500-1600 godzin. Jeśli chodzi o wiatry to notuje się przewagę wiatrów zachodnich.

Na terenie gminy wpływ na lokalne modyfikacje klimatu będą miały obniżenia terenu, zwłaszcza podmokłe (np. dolina Noteci), gdzie częstsze będą mgły. Z tych samych powodów należy się spodziewać w okresie jesienno-wiosennym zastoisk zimnego powietrza, a w okresie letnim nieco łagodniejszego przebiegu pogody (niższe temperatury maksymalne, wyższa wilgotność powietrza¹²).

4.6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

4.6.1. SYSTEM GAZOWY

Na terenie gminy Inowrocław funkcjonuje sieć gazowa, która obejmuje tylko miejscowości: Balin, Jacewo, Kłopot oraz Latkowo. Operatorem sieci gazowej jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., a źródło zasilania na tym terenie stanowią gazociągi średniego ciśnienia. Eksploatowana infrastruktura gazowa na terenie Gminy obejmuje:

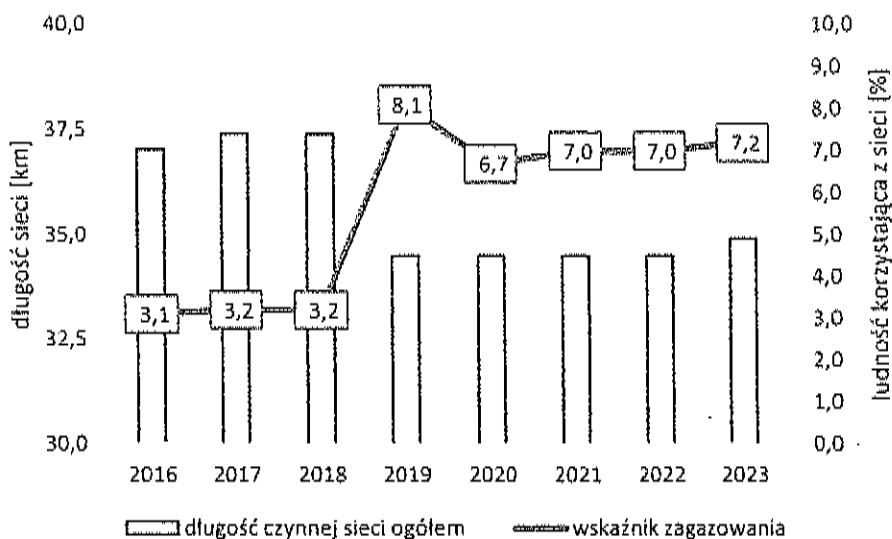
- gazociąg relacji Gniewkowo-Inowrocław DN 150 MOP 5,5 MPa,
- gazociąg relacji Gniewkowo-Inowrocław DN 200 MOP 5,5 MPa,
- gazociąg relacji Inowrocław-Kruszwica DN 100 MOP 5,5 MPa,
- gazociąg relacji Latkowo-Weronika DN 150 MOP 5,5 MPa,
- odgałęzienie wysokiego ciśnienia do Tuczna DN 50 MOP 5,5 MPa,
- stacja pomiarowa wysokiego ciśnienia $Q \approx 16\ 000\ \text{m}^3/\text{h}$, Latkowo, gmina Inowrocław¹³.

W 2023 roku długość czynnej sieci gazowej wynosiła 34,9km, a korzystało z niej 863 osób¹⁴.

¹² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Inowrocław

¹³ Strategia rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2021-2030

¹⁴ Urząd Gminy Inowrocław

Wykres 6. Sieć gazowa na terenie Gminy Inowrocław w latach 2016–2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.6.2. SYSTEM CIEPŁOWNICZY

Na terenie gminy Inowrocław nie funkcjonuje centralny system ciepłowniczy i nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze. Ciepło odbiorcom dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych oraz obiektów publicznych. Budownictwo wielorodzinne zaopatrywane jest z kotłowni lokalnych, natomiast indywidualni odbiorcy korzystają z własnych źródeł ciepła wykorzystujących głównie węgiel, biomasę, rzadziej gaz ziemny. W większości budynków mieszkalnych funkcjonują urządzenia grzewcze o przestarzałej konstrukcji jak kotły komorowe tradycyjne, bez regulacji i kontroli ilości podawanego paliwa do spalania, o sprawności wynoszącej ok. 50 %. W starych nieefektywnych urządzeniach grzewczych spala się niskiej jakości węgiel¹⁵.

4.6.3. SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY

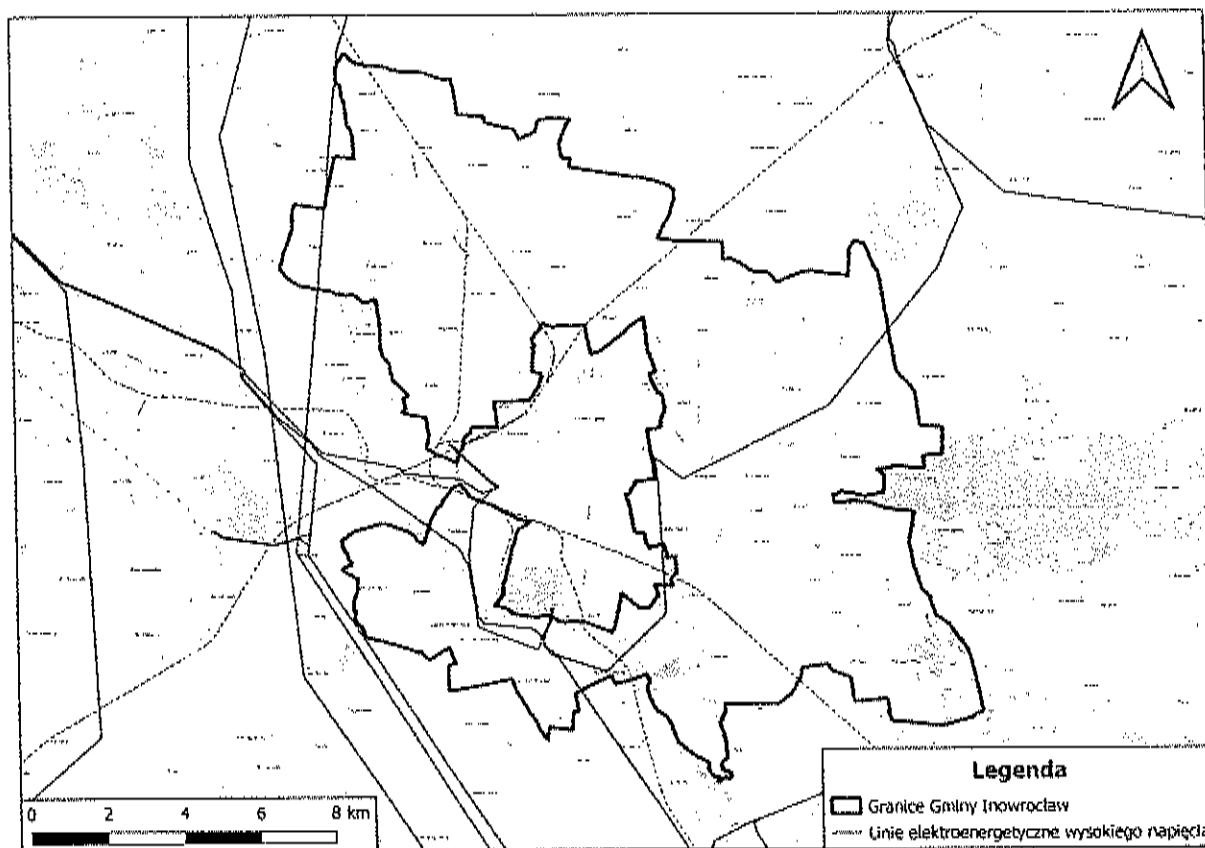
W Gminie Inowrocław istnieją dwie stacje elektroenergetyczne WN/SN 110/15 kV, które stanowią własność ENEA Operator Sp. z o.o. oraz 12 stacji transformatorach należących do PKP Energetyka S.A. Na terenie Gminy znajduje się:

- 171 sztuk linii napowietrznych,
- 9 sztuk linii wewnętrznych¹⁶.

¹⁵ Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Inowrocław na lata 2021-2030

¹⁶ Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Inowrocław na lata 2021-2030

Przebieg linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia na tle Gminy Inowrocław przedstawia mapa poniżej.

Rysunek 2. Lokalizacja linii energetycznych na tle Gminy Inowrocław

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.ebin.josm.pl oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Inowrocław

5. OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA GMINY INOWROCŁAW

5.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

5.1.1. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

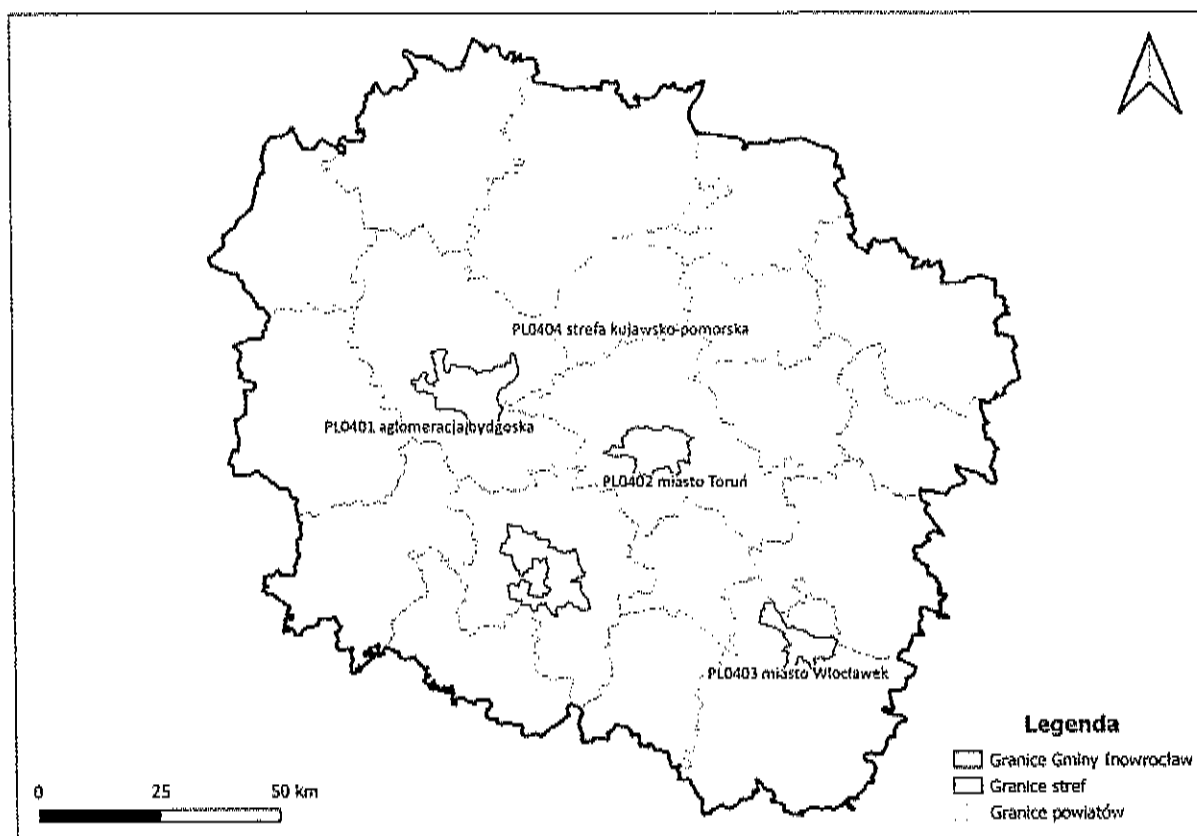
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w roku 2024 dla obszaru województwa kujawsko-pomorskiego przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2023. Obowiązek ten wynika z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2020 poz. 2279).

Zgodnie z ustawą POŚ w województwie kujawsko-pomorskim strefy stanowią:

- PL0404 strefa kujawsko-pomorska,
- PL0401 aglomeracja bydgoska,
- PL0402 miasto Toruń,
- PL0403 miasto Włocławek.

W strefach wykonano ocenę pod kątem ochrony zdrowia ludzi, a w strefie kujawsko-pomorskiej dodatkowo wykonano ocenę pod kątem ochrony roślin¹⁷.

¹⁷ Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Kujawsko-pomorskim, Raport Wojewódzki za rok 2023

Rysunek 3. Podział województwa kujawsko-pomorskiego na strefy

Źródło: *Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Kujawsko-pomorskim Raport Wojewódzki za rok 2023*

Gmina Inowrocław należy do strefy kujawsko-pomorskiej. Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia ludzi dla 12 substancji¹⁸:

- dwutlenku siarki - SO₂,
- dwutlenku azotu - NO₂,
- tlenku węgla - CO,
- benzenu - C₆H₆,
- pyłu zawieszonego PM₁₀,
- pyłu zawieszonego PM_{2,5},
- ołowiu w pyłe - Pb (PM₁₀),
- arsenu w pyłe - As (PM₁₀),
- kadmu w pyłe - Cd (PM₁₀),
- niklu w pyłe - Ni (PM₁₀),
- benzo(a)pirenu w pyłe - B(a)P (PM₁₀),

¹⁸ Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Kujawsko-pomorskim w 2023 r., GIOŚ

- ozonu - O₃,

oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla 3 substancji:

- dwutlenku siarki - SO₂,
- tlenków azotu - NO_x,
- ozonu - O₃.

Dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek azotu, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, a także metale ciężkie i pyły zawieszane należą do produktów spalania wpływających na występowanie niskiej emisji. Ozon z kolei jest zagrożeniem dla człowieka i środowiska naturalnego w sytuacji, gdy pojawi się w powietrzu przy powierzchni ziemi. Powstaje on w gorące, słoneczne, letnie dni, w wyniku reakcji chemicznych zachodzących w przyziemnej warstwie atmosfery, gdy jest ona zanieczyszczona dwutlenkiem azotu. Dzieje się tak najczęściej w centrach miast lub przy ruchliwych trasach komunikacyjnych.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie do jednej z poniższych klas¹⁹:

- w klasyfikacji podstawowej:
 - o do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub docelowych,
 - o do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.

Tabela 3. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	CO	NO ₂	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	BaP	O ₃
PL0404 strefa kujawsko-pomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Kujawsko-pomorskim, Raport Wojewódzki za rok 2023

¹⁹ Oznaczenie klas przyjęto wg. instrukcji GIOŚ i kodowania stosowanego w raportowaniu wyników do Europejskiej Agencji Środowiska

Tabela 4. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO ₂	O ₃
PL0404 strefa kujawsko-pomorska	A	A	A

Źródło: *Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Kujawsko-pomorskim, Raport Wojewódzki za rok 2023*

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim w 2023 r.* w strefie kujawsko-pomorskiej stwierdzono przekroczenia poziomów docelowych dla benzo(a)pirenu B(a)P w odniesieniu do ochrony zdrowia ludzi.

Dla pozostałych zanieczyszczeń: pyłu PM_{2,5}, PM₁₀, dwutlenku siarki SO₂, tlenku węgla CO, dwutlenku azotu NO₂, benzenu C₆H₆, ołowiu-Pb, arsenu-As, kadmu-Cd, niklu-Ni i ozonu O₃ standardy emisyjne na terenie strefy kujawsko-pomorskiej były dotrzymane.

W ramach emisji powierzchniowej to sektor mieszkalnictwa stanowi największe źródło wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza na terenie Gminy Inowrocław. Podstawowym problemem w zakresie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest emisja niska, pochodząca z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie odbywa się w nieefektywny sposób. Paliwa stałe (głównie węgiel) stosowane najczęściej w wyżej wymienionych systemach grzewczych emitują benzo(a)piren oraz pył zawieszony PM₁₀ kilkaset razy bardziej obficie, niż paliwa gazowe. Cechą charakterystyczną niskiej emisji jest to, że powodowana jest przez liczne źródła wprowadzające do powietrza niewielkie ilości zanieczyszczeń. Duża liczba kominów o niewielkiej wysokości powoduje, że wprowadzane zanieczyszczenia do środowiska są uciążliwe, ponieważ zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstania. Wyniki badań monitoringowych wskazują, że emisja z ogrzewania indywidualnego w mniejszych ośrodkach miejskich oraz wiejskich ma bardzo znaczący udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jej wpływ najbardziej uwidacznia się w obszarach charakteryzujących się zwartą zabudową.

Dodatkowo uwagę należy zwrócić na materiał wykorzystywany do spalania. Ze względów ekonomicznych często jest to węgiel o niskiej jakości.

Drugą grupą emisji, co do wielkości wpływu na wartość przekroczeń jest emisja liniowa pochodząca z ruchu drogowego. Największe strumienie zanieczyszczeń związane są z głównymi węzłami komunikacyjnymi, w tym: wzdłuż ulic o zwartej, obustronnej zabudowie, będących tranzytowymi ciągami komunikacyjnymi (podwyższone stężenia NO₂,

CO, formaldehydu, benzenu, itp.). Ciągły wzrost ruchu samochodowego powoduje degradację nawierzchni, co powoduje zwiększenie hałasu komunikacyjnego i wzrost ilości zanieczyszczeń uwalnianych do atmosfery. Dzieje się to pomimo działań w zakresie modernizacji i przebudowy dróg. Warto zaznaczyć, że wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy od natężenia ruchu na poszczególnych trasach, rodzaju samochodów oraz rodzaju stosowanego paliwa, ale wpływ na poziom zanieczyszczeń mają również takie procesy, jak zużycie opon, hamulców oraz ścieranie nawierzchni dróg, nazywane emisją poza spalinową. Duża część mieszkańców porusza się po drogach przestarzałymi pojazdami.

Największe zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów w Gminie Inowrocław emitowane są m.in. przez drogę krajową 25 (Bobolice-Oleśnica) oraz 15 (Trzebnica-Ornowo), drogi wojewódzkie: droga 252 w kierunku Włocławka, 251 w kierunku Żnina oraz 412 w kierunku Kruszwicy²⁰.

Emisja punktowa obejmuje głównie emisję zanieczyszczeń pochodzących z niewielkich zakładów przemysłowych. Do zanieczyszczeń tych należą: pyły, dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla oraz metale ciężkie. Mają one istotny wpływ na zasięg i wielkość stężeń zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym.

Potencjalnym źródłem emisji dużych ilości gazów i pyłów do powietrza mogą być także zakłady. Starosta Inowrocławski na terenie Gminy Inowrocław wydał pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza dla:

- Europanels Sp. z o.o. znajdującym się pod adresem Latkowo 35, 88-110 Inowrocław, emisja odbywa się poprzez stację dozowania pianki PUR.
- Auto Styl CNP Centrum Napraw Powypadkowych znajdującym się pod adresem Latkowo 2, 88-110 Inowrocław, emisja odbywa się z kabin lakierniczych, odciągów ze stanowisk przygotowania elementów oraz stanowisk mieszania farb²¹.

Gmina aktywnie uczestniczy w rozwoju odnawialnych źródeł energii, oprócz instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych znajdują się również na budynkach publicznych.

Na terenie Gminy znajdują się farmy fotowoltaiczne w miejscowościach:

- Balczewo do 3 MW,
- Batkowo do 99 MW,

²⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Inowrocław

²¹ Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu

- Gnojno do 1 MW,
- Góra do 5 MW,
- Jaronty do 7 MW,
- Karczyn-Wieś do 1 MW,
- Krusza Duchowna,
- Zamkowa do 2 MW,
- Krusza Podlotowa do 12 MW,
- Łąkocin do 24 MW,
- Łojewo do 81 MW,
- Marcinkowo do 2 MW,
- Marulewy do 4 MW,
- Olszewice do 19 MW,
- Orłowo do 4 MW,
- Pławinek do 187 MW,
- Sikorowo do 39 MW,
- Sławęcinek do 2 MW,
- Słońsko do 20 MW,
- Strzemkowo do 16 MW,
- Trzaski do 3 MW,
- Tupadły do 2 MW,
- Turzany do 21 MW,
- Witowy do 4 MW.

Na terenie Gminy Inowrocław znajduje się również łącznie 14 wiatraków w miejscowościach: Sikorowo, Batkowo, Sławęcinek, Miechowice, Dziennice.

Podczas okazjonalnych spotkań z mieszkańcami oraz przy okazji imprez okolicznościowych organizowanych przez Gminę organizowane są akcje edukacyjne programów WFOŚiGW (m.in. Czyste powietrze).

5.1.2. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii w skali lokalnej,
 - intensyfikacja działań w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł produkcji energii,
 - wykorzystywanie w nowym budownictwie źródeł ciepła opartych na zużyciu innych surowców niż węgiel,
 - w przypadku wykorzystania węgla ważne jest również instalowanie wysokosprawnych, nowoczesnych kotłów grzewczych.
-

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- należy zwrócić szczególną uwagę na awarie przemysłowe, awarie w sieciach gospodarki komunalnej i liniach energetycznych oraz na inne nadzwyczajne zagrożenia środowiska, które wynikają z nasilenia zmian klimatycznych. W przypadku instalacji technologicznych zagrożenie wynika głównie z niedopatżenia lub niewłaściwej obsługi, eksploatacji bądź konserwacji urządzeń. Przyczyną awarii sieci może być natomiast jej przeciążenie (w tym zły stan techniczny przy zwiększonym obciążeniu) bądź zewnętrzne warunki pogodowe (mróz, upał).
-

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie edukacji mieszkańców i zwiększanie ich świadomości w zakresie zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, a także metod zapobiegania niekorzystnym zmianom klimatu,
 - organizacja wydarzeń kierowanych do mieszkańców mających na celu promocję budownictwa pasywnego, odnawialnych źródeł energii oraz transportu alternatywnego (elektrycznego).
-

MONITORING ŚRODOWISKA

- w ramach funkcjonowania monitoringu środowiska przyrodniczego w zakresie badań jakości powietrza wykonywane są opracowania, dotyczące strefy kujawsko-pomorskiej. GIOŚ co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu.
-

5.1.3. PODSUMOWANIE

W 2024 roku GIOŚ dla obszaru województwa kujawsko-pomorskiego przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2023. Dla strefy kujawsko-pomorskiej na której położona jest Gmina Inowrocław występują obszary przekroczenia dla benzopirenów. Na obszarze gminy znaczny wpływ na stan powietrza atmosferycznego ma: emisja powierzchniowa pochodząca ze spalania paliw na cele energetyczne (głównie piece pozaklasowe) oraz emisja liniowa (droga krajowa 25 (Bobolice-Oleśnica) oraz 15 (Trzebnica-Ornowo), drogi wojewódzkie: droga 252 w kierunku Włocławka, 251 w kierunku Żnina oraz 412 w kierunku Kruszwicy). Większość budynków na terenie gminy wyposażona jest w instalacje centralnego ogrzewania opalane przede wszystkim węglem oraz drewnem.

Największe zanieczyszczenie ma miejsce podczas sezonu grzewczego (źródła emisji opierają się o paliwa stałe – głównie węgiel kamienny i drewno). Wpływ ruchu drogowego (emisja liniowa) na zanieczyszczenie powietrza jest mniejszy niż instalacje grzewcze, jednak jest równomiernie nasilony podczas całego roku kalendarzowego, zwłaszcza na obszarach położonych wzdłuż dróg krajowych.

5.1.4. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – stały monitoring powietrza na terenie strefy kujawsko-pomorskiej, – rozwój OZE na terenie gminy, – brak zakładów przemysłowych silnie zanieczyszczających powietrze. 	<ul style="list-style-type: none"> – położenie gminy w strefie kujawsko-pomorskiej, dla której odnotowano przekroczenia poziomu zanieczyszczeń, – wysoki udział emisji niskiej (z ogrzewania indywidualnego), – stale wzrastający ruch komunikacyjny, – duży udział pieców pozaklasowych, – spalanie paliw stałych niskiej jakości.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – termomodernizacja budynków gminnych, – wzrost energooszczędności poprzez rozwój energetyki odnawialnej, – dofinansowania dla Samorządów i osób fizycznych na inwestycje związane z ochroną powietrza. – ograniczenie emisji CO₂ z transportu kołowego. 	<ul style="list-style-type: none"> – brak wystarczających środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powietrza, – wzrost liczby samochodów, – spalanie odpadów w gospodarstwach domowych.

5.2. GOSPODAROWANIE WODAMI

5.2.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Inowrocław leży na obszarze dorzecza Odry, w całości w zlewni Noteci, chociaż bezpośrednio do Noteci odwadniana jest tylko niewielka część gminy. Największa część gminy (północ gminy) leży w zlewni cząstkowej Smyrni i Kanału Smyrni. Znaczna część (na południowy wschód od miasta) leży w zlewni cząstkowej cieką biegnącego od Turzan w kierunku południowo-zachodnim i uchodzącego do Jeziora Szarlej. Południowo-wschodnia

część odwadniana jest przez Kanał Bachorze Małe. Część leżąca w dorzeczu Wisły odwadniana jest przez Kanał Parchański i jego dopływy (Kanał Parchański jest dopływem Tążyny)²².

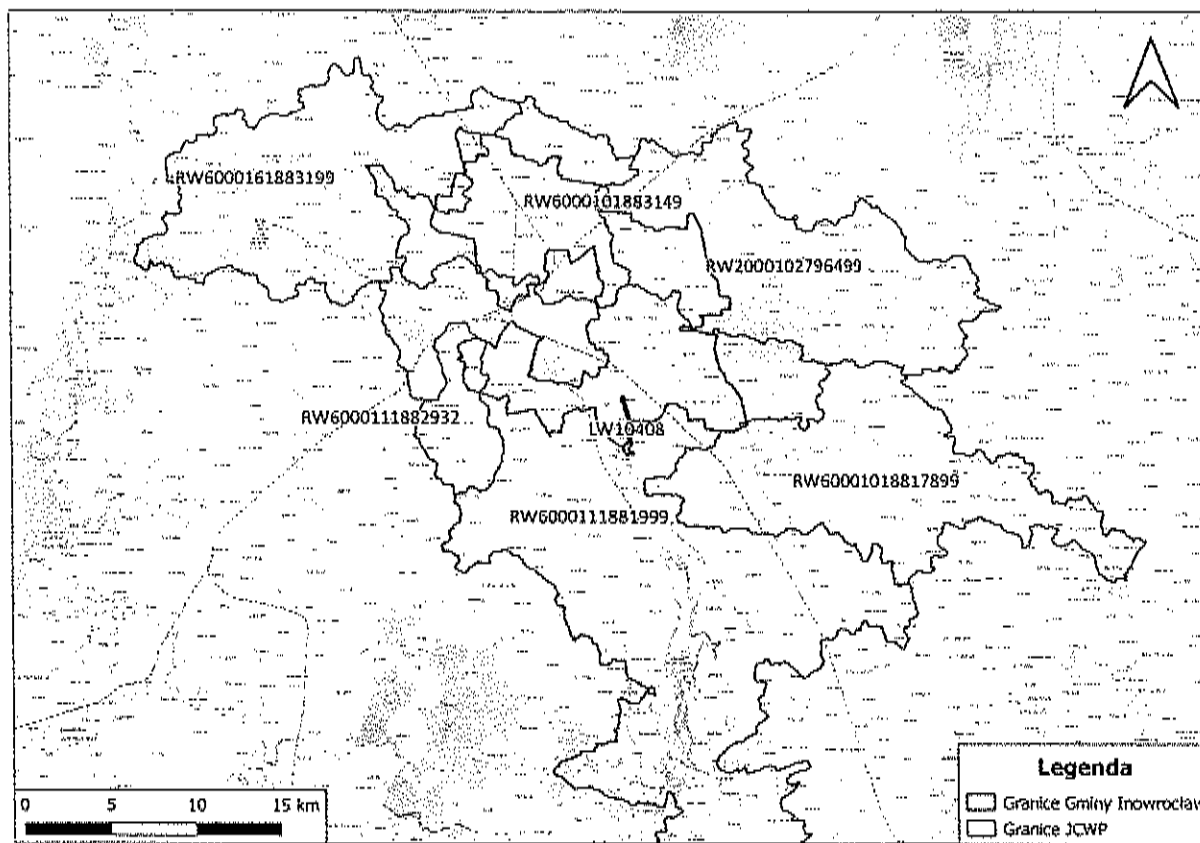
Na terenie gminy występują tylko dwa większe jeziora, leżące w południowej części, w zlewni Noteci, obydwa pochodzenia rynnowego. Jezioro Szarlej leży w rozległej rynnie na południu zajmowanej przez Gopło. Zajmuje powierzchnię ok. 67 ha. Jezioro Piotrkowickie jest nieco mniejsze (niespełna 49 ha, jednak tworzy system z sąsiadującym jeziorem Węgiereckim, leżącym w gminie Janikowo). Jest to również jezioro przepływowe (Stara Noteć)²³.

Gmina Inowrocław leży w granicach 6 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych oraz 1 jeziornej, którymi są:

- RW2000102796499 Kanał Parchański,
- RW60001018817899 Kanał Bachorze,
- RW6000101883149 Kanał Smyrnia,
- RW6000111881999 Noteć od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej,
- RW6000111882932 Stara Noteć,
- RW6000161883199 Noteć od Noteci Zachodniej do jez. Wolickiego,
- LW10408 Szarlejskie.

²² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Inowrocław

²³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Inowrocław

Rysunek 4. Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych i jeziornych na tle Gminy Inowrocław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KZGW

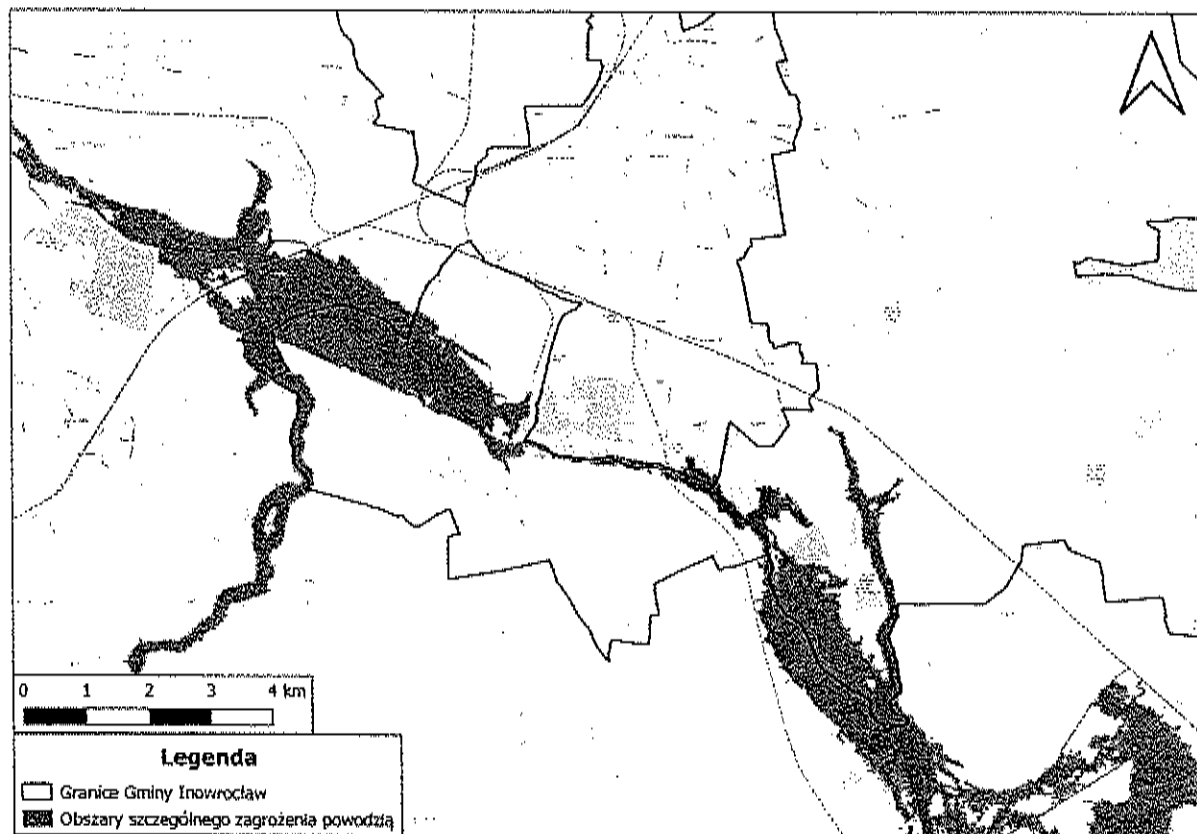
Do najważniejszych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie Gminy Inowrocław należą wylwanie ścieków na pobliskie pola oraz do przydrożnych rowów. Jednakże największym problemem jest niedostatecznie uregulowana gospodarka- wodno ściekowa²⁴.

Powódź to jedno z najczęściej występujących zagrożeń naturalnych, będącym zjawiskiem przyrodniczym o charakterze ekstremalnym, często gwałtownym, występującym nieregularnie. Powódź definiowana jest jako „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbrania wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Inowrocław to przede wszystkim tereny wykorzystywane jako użytki zielone w dolinie rzeki Noteć. Noteć jest rzeką

²⁴ Urząd Gminy Inowrocław

uregulowaną, a więc jej dolina nie ma charakteru naturalnego, ale podkreślić należy, że posiada predyspozycje sprzyjające powstawaniu zagrożenia powodzią i podtopieniami. Powstawanie terenów podtopionych jest związane z obecnością rzeki, ale nie jest spowodowane wylewaniem wody z koryta, a głównie brakiem możliwości odprowadzenia wód roztopowych lub opadowych²⁵.

Rysunek 5. Mapa zagrożenia powodziowego Inowrocław
Źródło: Opracowanie własne

5.2.2. WODY PODZIEMNE

W ramach prac nad przygotowaniem drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy (3 cykl planistyczny) państwowa służba hydrogeologiczna przeprowadziła przegląd granic JCWPd oraz aktualizację ich. Opracowano podział na 174 JCWPd, który będzie obowiązywał w latach 2022-2027. Jest on oparty na podziale na 172 jednostki obowiązującym w latach 2016-2021. Gmina Inowrocław położona na obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 45 (kod GW200045) oraz nr 43 (GW600043)²⁶.

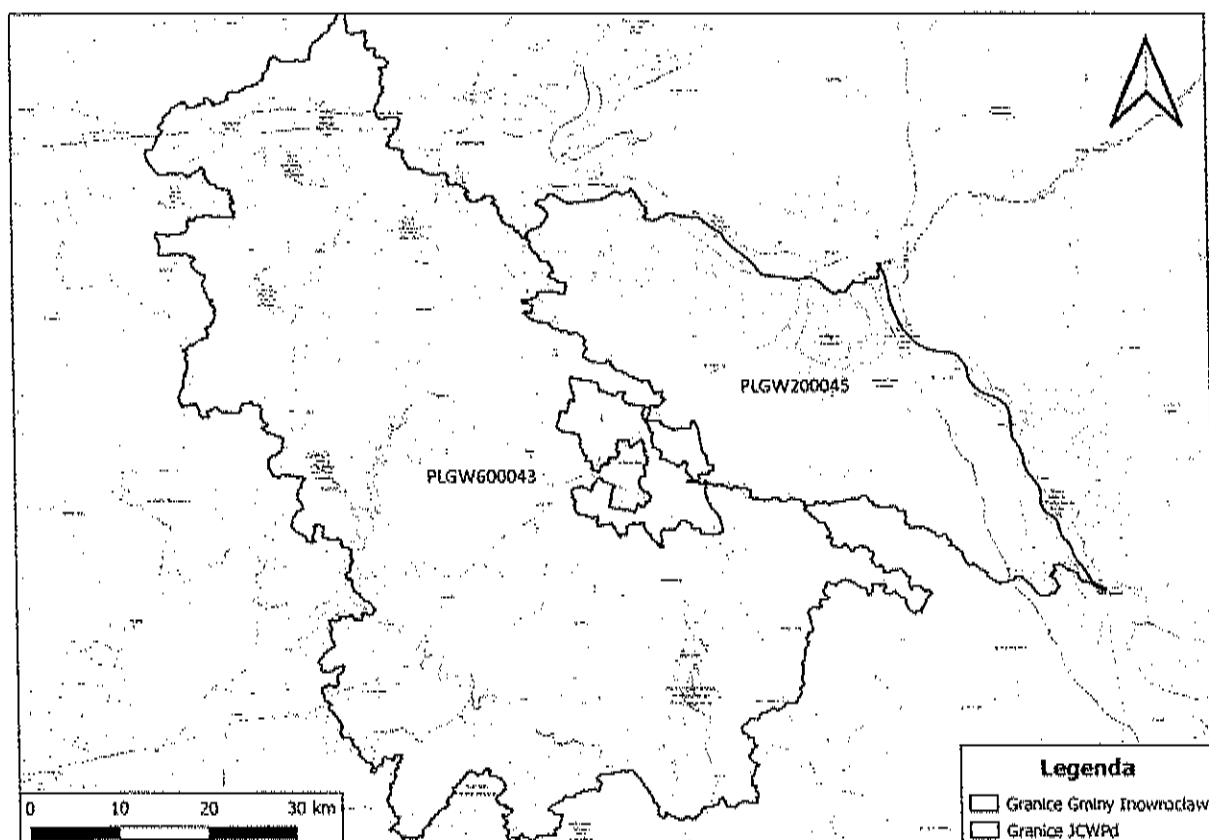
²⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Inowrocław

²⁶ Państwowy Instytut Geologiczny - Jednolite Części Wód Podziemnych w podziale obowiązującym na lata 2022-2027

Tabela 5. Charakterystyka JCWPd

JCWPd nr 45		
Powierzchnia (km ²)		1 302,85
Region Wodny		Dolnej Wisty
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania	(tys. m ³ /rok)	46 518,52
	%	29
Ocena stanu	Stan ilościowy	Dobry
	Stan chemiczny	Dobry
	Ogólna ocena stanu JCWPd	Dobra
	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	Niezagrażona
JCWPd nr 43		
Powierzchnia (km ²)		43
Region Wodny		Noteci
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania	(tys. m ³ /rok)	107 295,77
	%	48
Ocena stanu	Stan ilościowy	Słaby
	Stan chemiczny	Słaby
	Ogólna ocena stanu JCWPd	Słaby
	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	Zagrażona ilościowo i chemicznie

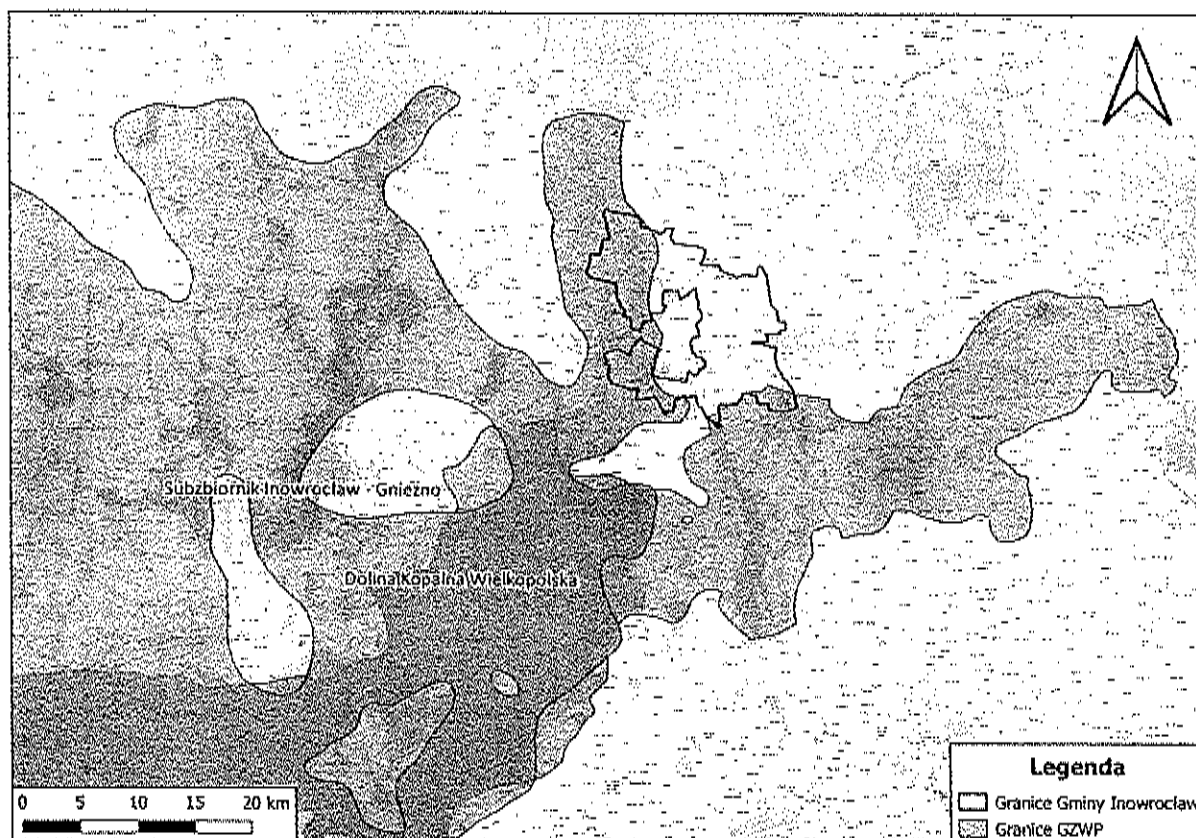
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Służby Hydrologicznej

Rysunek 6. Jednolite Części Wód Podziemnych na tle Gminy Inowrocław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowy Instytut Badawczy

Gmina Inowrocław położona jest w granicach dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – Subzbiornik Inowrocław – Gniezno (nr 143) oraz Dolina Kopalna Wielkopolska (nr 144). Zbiornik nr 143 o powierzchni 4 995,00 km² posiada zasoby dyspozycyjne na poziomie 92 552 m³/d, natomiast zbiornik nr 144 o powierzchni 4 122,40 km² posiada zasoby dyspozycyjne na poziomie 394 298,4 m³/d.

Rysunek 7. Położenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych na tle Gminy Inowrocław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowy Instytut Badawczy

5.2.3. SUSZE

Zgodnie z definicją susza jest to długotrwały okres, podczas którego nie występują opady atmosferyczne lub ich występowanie jest nieznaczne w ujęciu długookresowym. Najczęściej występuje w okresie letnim. Zjawisko suszy może w konsekwencji powodować przesuszenie gleby, zmniejszenie lub całkowite zniszczenie upraw roślinnych, a także zwiększone prawdopodobieństwo pożarów. Suszą określa się nie tylko występowanie zjawisk ekstremalnych, ale wszystkie sytuacje, które występują w warunkach mniejszej dostępności

wody dla danego obszaru²⁷. Wyróżnia się suszę atmosferyczną, hydrogeologiczną, rolniczą oraz hydrologiczną.

W 2023 r. miała miejsce klęska żywiołowa związana z suszą, która dotknęła 3 708,47 ha.

Na obszarze Gminy Inowrocław łączne zagrożenie występowaniem suszy jest umiarkowane²⁸.

5.2.4. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- stosowanie mechanizmów ekonomicznych w celu regulowania popytu na wodę – np. odpowiednio dobranych opłat za wodę,
 - wprowadzanie nowych technologii ograniczających zużycie wody,
 - zwiększanie pojemności obiektów „małej” i „dużej” retencji,
 - konserwacja urządzeń melioracyjnych.
-

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- rozwój systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń.
-

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego wykorzystywania zasobów wodnych, w tym upowszechnianie retencjonowania wód opadowych i wykorzystywania jej do nawadniania ogrodów przydomowych,
 - zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w kontekście turystycznego wykorzystania regionu.
-

MONITORING ŚRODOWISKA

- monitoring wód powierzchniowych realizuje GIOŚ. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna. Lokalny system monitoringu wód uzupełnia system monitorowania stanu sieci wodociągowej i wody ujmowanej na cele komunalne.
-

5.2.5. PODSUMOWANIE

Gmina Inowrocław znajduje się głównie na obszarze dorzecza Odry, w całości w zlewni Noteci. Największa część gminy leży w zlewni cząstkowej Smyrni i Kanału Smyrni. Znaczna część leży w zlewni cząstkowej cieką biegnącego od Turzan w kierunku południowo-zachodnim i uchodzącego do Jeziora Szarlej, a południowo-wschodnia część odwadniana jest

²⁷ Na podstawie strony internetowej: <https://www.teraz-srodowisko.pl/>

²⁸ Plan przeciwdziałania skutkom suszy

przez Kanał Bachorze Małe. Część leżąca w dorzeczu Wisły odwadniana jest przez Kanał Parchański. Wody podziemne na terenie gminy mają duże znaczenie, ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Obszar gminy położony jest w obrębie JCWPd nr 45 (kod GW200045) oraz nr 43 (GW600043). Poziom zagrożenia występowaniem susz na terenie gminy jest umiarkowany.

5.2.6. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – wystarczające zasoby wód podziemnych, – dobre zasoby wód powierzchniowych, – umiarkowany poziom zagrożenia występowaniem susz. 	<ul style="list-style-type: none"> – występowanie obszarów szczególnie zagrożonych powodzią.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – przeciwdziałanie zmianie stosunków wodnych – określenie map zagrożeń powodziowego (MZP) oraz map ryzyka powodziowego (MRP). 	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w zakresie gospodarowania wodami, – dopływ zanieczyszczeń spoza gminy, – stosowanie nawozów chemicznych, w miejscach, gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią.

5.3. GLEBY

Gmina Inowrocław jest typowo rolnicza. Gleby są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach Gminy. Zdecydowaną większość powierzchni gminy zajmują urodzajne czarne ziemie (tworzące gleby kompleksu 1 i 2). W części Gminy, gdzie występuje duża wilgotność tj. pas Sikorowo-Turzany oraz okolice Balczewa i Słońska, znajdują się również czarne ziemie zdegradowane (tworzące gleby słabszych kompleksów)²⁹.

Niewielkie powierzchnie zajmują również gleby brunatne wylugowane i kwaśne, o mniejszej przydatności rolniczej. Niewielkie powierzchnie zajmują nieurodzajne gleby bielcowe i pseudobielcowe. Spotyka się je jedynie w części wschodniej. Pozostałe obszary zajęte są przez gleby pochodzenia organicznego. Są one ściśle związane z obszarami o podwyższonej wilgotności i najczęściej są wykorzystywane jako trwałe użytki zielone. Pod

²⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Inowrocław

względem zajmowanej powierzchni, wśród gleb organicznych, największe znacznie mają gleby murszowo-mineralne i murszowate, znacznie mniejsza jest powierzchnia torfów niskich oraz gleb mułowo-torfowych.

Klasyfikacja gleb wg kompleksów rolniczej przydatności, wskazuje na dużą przydatność gleb, które dodatkowo w znacznej części gminy tworzą rozległe zwarte powierzchnie. Na terenie Gminy Inowrocław wśród gruntów ornych przeważa klasa bonitacyjna IIIA (29,9%) oraz II (27,2%).

Tabela 6. Struktura użytkowania gruntów rolnych na terenie Gminy Inowrocław

Użytkowanie gruntów	Powierzchnia [ha]
grunty ogółem	14 753,20
użytki rolne ogółem	14 227,34
użytki rolne w dobrej kulturze	14 136,94
pod zasiewami	13 310,64
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	20,03
uprawy trwałe	83,74
łąki trwałe	664,56
pastwiska trwałe	46,52
pozostałe użytki rolne	90,40
las i grunty leśne	122,63
pozostałe grunty	403,23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie zgodnie z zapisami Ustawy *Prawo Ochrony Środowiska* prowadzi „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych są pobierane próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Monitoring realizowany jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Na terenie Gminy Inowrocław nie znajduje się punkt monitoringu gleb w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski”.

5.3.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- podejmowanie prac zmniejszających nadmierne zagrożenie erozją, np. wsiewki poplonowe, międzyplony ścierniskowe,
 - stosowanie zalesień na terenach zniszczonych i obszarach niewykorzystanych rolniczo, gruntach rolnych o niskiej przydatności dla rolnictwa i podatnych na degradację
 - rozwój systemów małej retencji oraz przeciwdziałanie nadmiernej erozji wodnej na terenach nizinnych na obszarach leśnych.
-

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- stosowanie głównie nawozów naturalnych oraz racjonalne stosowanie nawozów sztucznych oraz środków ochrony roślin,
 - zapobieganie zanieczyszczeniu ze źródeł komunalnych – ograniczenie ilości odpadów i właściwa gospodarka,
 - ograniczenie przemysłowych źródeł zanieczyszczenia gleb poprzez stosowanie nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku oraz właściwą gospodarkę odpadami poprodukcyjnymi,
 - komunikacja i transport samochodowy.
-

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie działań edukacyjnych dla rolników w zakresie: promowania rolnictwa ekologicznego i integrowanego, zapobiegania zanieczyszczeniom gleb środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi, ochrony gleb przed erozją i zakwaszeniem.
-

MONITORING ŚRODOWISKA

- w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzony jest monitoring chemizmu gleb ornych. Monitoring gleb obejmuje badanie zmian jakości gleb użytkowanych rolniczo. Są one jednak prowadzone z bardzo małą częstotliwością i wybiórczo,
 - Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza systematycznie prowadzi badania gleb pod kątem: odczynu pH, potrzeb wapnowania oraz zawartości w makroelementy: fosfor, potas i magnez.
-

5.3.2. PODSUMOWANIE

Gmina Inowrocław cechuje się niskim stopniem uprzemysłowienia i urbanizacji. Zdecydowaną większość powierzchni gminy zajmują urodzajne czarne ziemie (tworzące gleby kompleksu 1 i 2). W części Gminy, gdzie występuje duża wilgotność tj. pas Sikorowo-Turzany oraz okolice Balczewa i Słońska, znajdują się również czarne ziemie zdegradowane (tworzące gleby słabszych kompleksów). Klasyfikacja gleb wg kompleksów rolniczej przydatności, wskazuje na dużą przydatność gleb, które dodatkowo w znacznej części gminy tworzą rozległe zwarte powierzchnie. Na terenie Gminy Inowrocław wśród gruntów ornych przeważa klasa bonitacyjna IIIA (29,9%) oraz II (27,2%).

5.3.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – brak silnie oddziaływającego na środowisko przemysłu, – większość terenu gminy pokryta jest przez gleby dobrej i średniej jakości, – brak erozji gleb. 	<ul style="list-style-type: none"> – brak punktu monitoringu gleb na terenie gminy.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – rozwój rolnictwa ekologicznego, – systematyczna kontrola jakości gleb, – zalesienie gleb o niskim potencjale rolnym. 	<ul style="list-style-type: none"> – niewłaściwe stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin w rolnictwie, – zakwaszenie gleb i ich zubożenie, – degradacja gleb.

5.4. ZASOBY GEOLOGICZNE

Złoża surowców przedstawiają naturalne skupienia kopalin, których wydobycie może przynieść korzyść gospodarczą. Są rozmieszczone nierównomiernie w przyrodzie, a ich występowanie i możliwość wykorzystania zależą w dużej mierze od budowy geologicznej.

Gmina Inowrocław jest średnio zasobna w surowce mineralne. Zgodnie z bazą danych Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie Gminy Inowrocław znajduje się 9 udokumentowanych złóż surowców mineralnych. Część z nich jest obecnie eksploatowana, a w niektórych wydobycie zostało zaniechanie.

Na terenie Gminy Inowrocław stwierdza się występowanie surowców mineralnych z grup kopalin pospolitych piaski i żwiry oraz soli kamiennej.

Stan zasobów kopalin, a także strukturę ich rozpoznania oraz stopień zagospodarowania, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Bilans zasobów złóż kopalin w Gminie Inowrocław

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodod. złoża	Zasoby geologiczne [tys. ton]	Zasoby przemysłowe [tys. ton]	Wydobycie [tys. ton]
1	Słońsko	Piaski i żwiry	R	713	-	-
2	Marcinkowo I*	Piaski i żwiry	R	89		
3	Marcinkowo II*	Piaski i żwiry	R	85		
4	Góra	Sól kamienna	E	2 347 724	410 356	1 190
5	Jaronty I	Piaski i żwiry	Z	160	-	-
6	Łojewo VI	Piaski i żwiry	E	1 169	279	97
7	Łojewo VII	Piaski i żwiry	R	1 214	-	-
8	Łojewo VIII	Piaski i żwiry	T	916	916	-

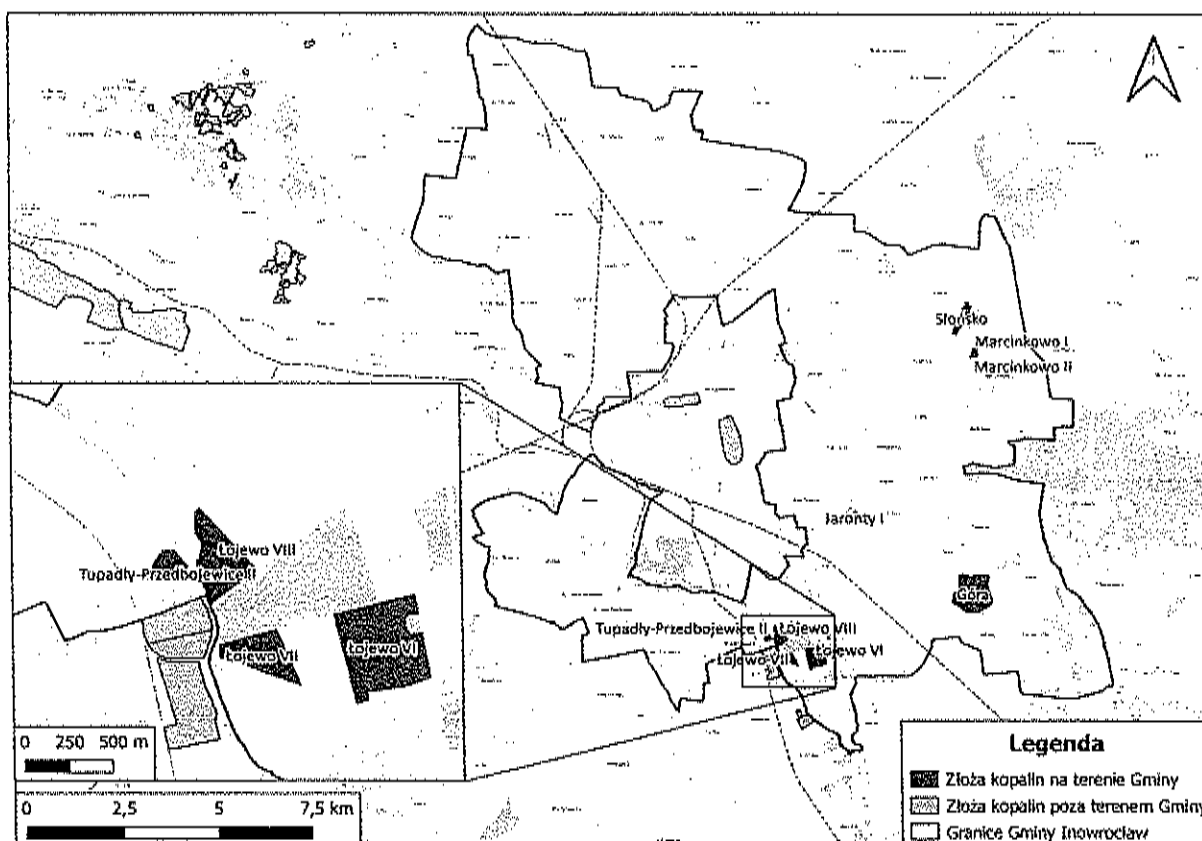
Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodod. złoża	Zasoby geologiczne [tys. ton]	Zasoby przemysłowe [tys. ton]	Wydobycie [tys. ton]
9	Tupadły-Przedbojewice II	Piaski i żwiry	E	784	784	118

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

*-złoża zawierające piasek ze żwirem

Skróty literowe dotyczące stanu zagospodarowania zasobów w wykazach złóż oznaczają:

- E – złożo eksploatowane,
- R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C1, a w przypadku ropy i gazu – w kat. A + B),
- Z – złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane,
- T – złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo³⁰.

Rysunek 8. Złoża kopalni na tle Gminy Inowrocław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

³⁰ Bilans Zasobów Złóż Kopalni w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r., PIG PIB

5.4.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- uwzględnianie w dokumentach planistycznych informacji o złożach kopalin.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- odpowiednie zabezpieczanie powierzchni ziemi w związku z ewentualną eksploatacją kopalń odkrywkowych, których działalność prowadzić będzie do zmiany stosunków wodnych.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie działań mających na celu informowanie społeczeństwa zarówno o korzyściach płynących z wykorzystania poszczególnych rodzajów złóż, jak i o zagrożeniach dla ludzi i środowiska z tym związanych.

MONITORING ŚRODOWISKA

- zarządzający kopalinami jest obowiązany podejmować środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

5.4.2. PODSUMOWANIE

Teren Gminy Inowrocław jest średnio zasobny w złoża kruszyw naturalnych. Złoża są eksploatowane, jednak w niektórych wydobycie zostało zaniechane. W granicach gminy nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

5.4.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – możliwość pozyskania surowca na potrzeby własne gminy, – udokumentowane złoża kopalin. 	<ul style="list-style-type: none"> – trwałe przekształcenie powierzchni ziemi, – wysokie koszty wydobycia kopalin.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – możliwość zagospodarowania terenów, na których wydobycie zostało zaniechane. 	<ul style="list-style-type: none"> – degradacja obszarów, na których wydobywane mogą być złoża kopalin.

5.5. ZASOBY PRZYRODNICZE

Gmina Inowrocław położona jest na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, na terenie Nadleśnictwa Gniewkowo oraz Miradz. Na obszarze gminy funkcjonują

3 leśnictwa – Leśnictwo Podlesie, Balczewo oraz Rożniaty³¹. Skład gatunkowy lasów, wynika z rodzaju siedliska (na które decydujący wpływ ma rodzaj występujących gleb i obecność cieków wodnych), a także z panujących warunków klimatycznych.

Lasy na terenie Gminy Inowrocław zajmują 330,82ha. Lesistość gminy wynosi 1,9%. Lasy publiczne stanowią 67,73 % powierzchni lasów, resztę natomiast stanowią lasy prywatne³².

Tabela 8. Struktura lasów na terenie Gminy Inowrocław

Sposób użytkowania gleb	Powierzchnia [ha]
Lasy publiczne ogółem:	233,93
Lasy publiczne Skarbu Państwa	224,05
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	218,15
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	5,90
Lasy publiczne gminne	96,89
Lasy prywatne ogółem	96,89
Łącznie	330,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

5.5.1. FORMY OCHRONY PRZYRODY

5.5.1.1. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych³³.

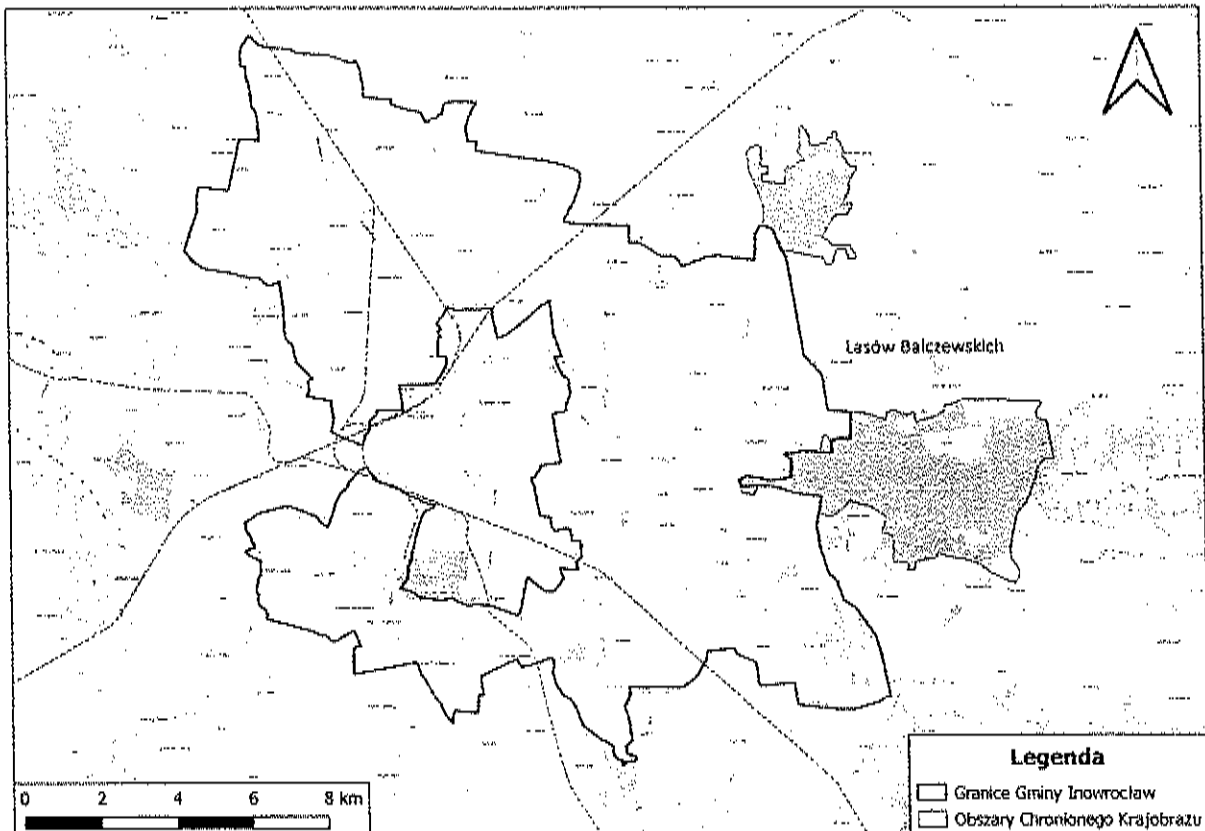
Teren Gminy Inowrocław położony jest w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich. Został utworzony 25.09.1991 r. i zajmuje 2 775,91 ha powierzchni, z czego jedynie 32,41 ha znajduje się na terenie Gminy Inowrocław. Obszar nie jest jednolity geograficznie i przyrodniczo. Obejmuje kompleks leśny - borów świeżych i suchych porastających wydmy i pola wydmowe okolic Rejny, Niemojewa i Radojewic. Jest to jedyny kompleks leśny wśród żyznych czarnych ziem kujawskich. Obszar ten integralnie łączy się wąskim korytarzem wzdłuż Kanału Parchańskiego z systemem rozległych mokradel i bagien

³¹ Bank Danych o Lasach

³² Bank danych lokalnych GUS

³³ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

tw. "Gąskich" i "Ostrowskich" - spełniających ważną rolę w retencji wodnej tego fragmentu Kujaw. Pokryte są one siedliskami wilgotnymi i bagiennymi. Na terenie jednostki znajdują się 2 rezerwaty przyrody: Bałczewo i Rejna³⁴.

Rysunek 9. Położenie obszarów chronionego krajobrazu na tle Gminy Inowrocław

Źródło: Opracowanie własne

5.5.1.2. POMNIKI PRZYRODY

Pomnikiem przyrody jest obiekt chroniony prawnie stanowiący twór przyrody żywej (pomnik przyrody ożywionej) lub nieożywionej (pomnik przyrody nieożywionej), bądź ich zespoły, charakteryzujące się niepowtarzalnymi wartościami naukowymi, krajobrazowymi, historyczno - pamiątkowymi, kulturowymi lub estetycznymi.

Na terenie Gminy Inowrocław zgodnie z Centralnym Rejestrem Ochrony Przyrody występuje 35 pomników przyrody³⁵.

³⁴ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

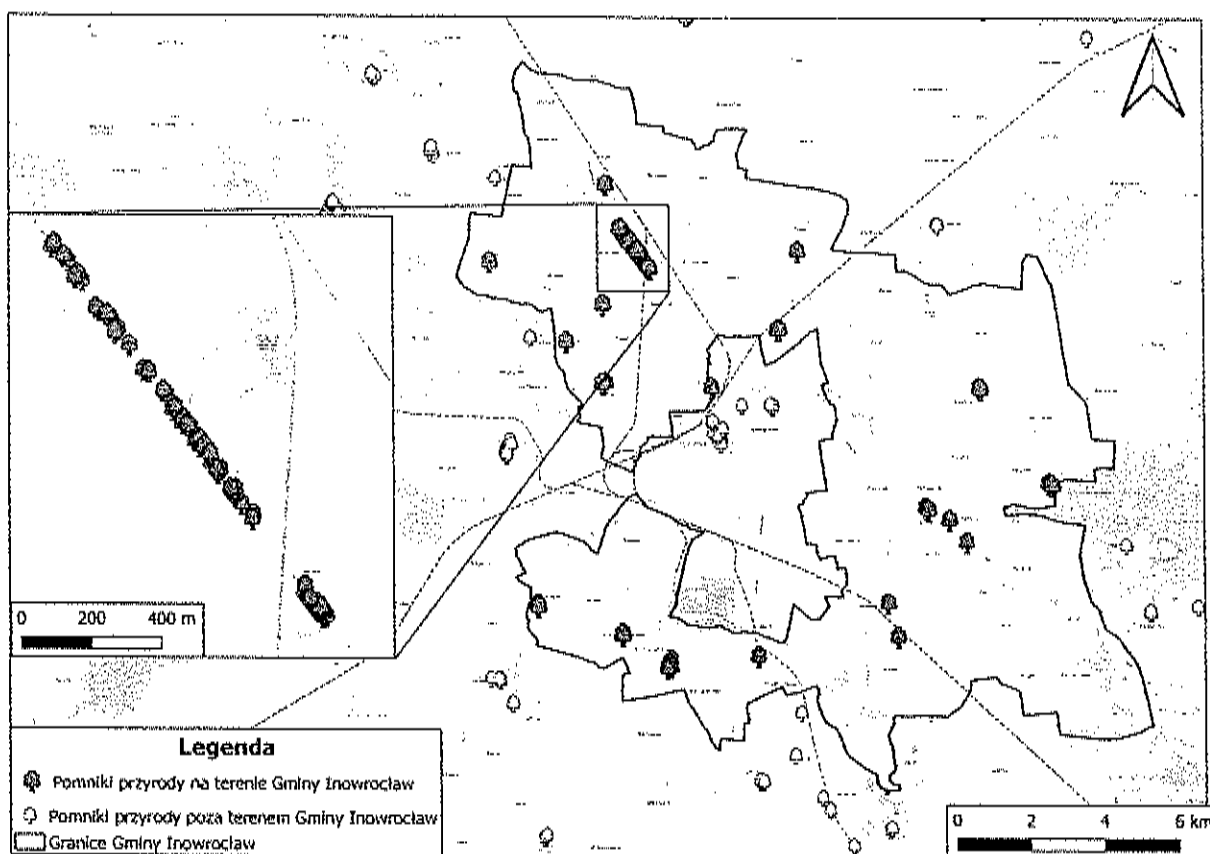
³⁵ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Tabela 9. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Inowrocław

Lp.	Rodzaj tworu	Forma	Gatunek	Lokalizacja	Data ustanowienia
1.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
2.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
3.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
4.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
5.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
6.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
7.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
8.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
9.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
10.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
11.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
12.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
13.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
14.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
15.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Aleja w Balczewie	09.07.2011
16.	drzewo	jednoobiektowy	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis	Park wiejski na dz. ew. 36/19	31.12.1994
17.	grupa drzew	wielooobiektowy	Buk pospolity - Fagus sylvatica, Dąb szypułkowy - Quercus robur, Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior, Topola biała - Populus alba	Park wiejski	31.12.1994
18.	drzewo	jednoobiektowy	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Przy drodze Inowrocław - Kruszwica	31.12.1994
19.	drzewo	jednoobiektowy	Klon srebrzysty - Acer saccharinum	Park wiejski na dz. ew. 85/4 w miejscowości Sikorowo	31.12.1994
20.	drzewo	jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Park dworski na dz. ew. 208/27 w miejscowości Kruśliwiec	31.12.1994
21.	drzewo	jednoobiektowy	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis	Park wiejski na dz. ew. 206/7 w miejscowości Sójkowo	31.12.1994
22.	drzewo	jednoobiektowy	Wiąz pospolity - Ulmus minor	Park wiejski na dz. ew. 52/1	31.12.1994

Lp.	Rodzaj tworzywa	Forma	Gatunek	Lokalizacja	Data ustanowienia
23.	drzewo	jednoobiektowy	Płatan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i>	Park dworski na dz. ew. 215/28	31.12.1994
24.	drzewo	jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Park dworski na dz. ew. 75/27 w miejscowości Orłowo	31.12.1994
25.	drzewo	jednoobiektowy	Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i>	Park pałacowy na dz. ew. 33/16 w miejscowości Kłopot	31.12.1994
26.	grupa drzew	wieloobiektowy	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	Park wiejski na dz. ew. 101/12 w miejscowości Sławęcín	31.12.1994
27.	drzewo	jednoobiektowy	Topola biała - <i>Populus alba</i>	Przy drodze Łojewo-Sikorowo	06.08.1992
28.	grupa drzew	wieloobiektowy	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Przy drodze Inowrocław-Komaszyce	06.08.1992
29.	grupa drzew	wieloobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Aleja przydrożna na trasie Bydgoszcz-Inowrocław, na odcinku drogi Jaksice do Strzemkowa	06.08.1992
30.	grupa drzew	wieloobiektowy	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> , Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i> , Klon polny - <i>Acer campestre</i>	Zabytkowy park dworski w miejscowości Piotrkowice na działce o nr ew. 84/18	10.04.1985
31.	drzewo	jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Plac zabaw, obok sklepu i boiska	14.08.1991
32.	grupa drzew	wieloobiektowy	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> , Płatan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i>	Park w miejscowości Cieślin na dz. ew. 206/2	06.10.1988
33.	grupa drzew	wieloobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> , Płatan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i>	Park w miejscowości Kłopot na dz. ew. 33/16	06.10.1988
34.	drzewo	jednoobiektowy	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	Aleja w Balczewie, w pasie drogi gminnej Nr G150520	09.07.2011
35.	grupa drzew	wieloobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	dz. 107/2, obręb Olszewice	06.08.1992

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych DGOŚ

Rysunek 10. Pomniki przyrody na tle Gminy Inowrocław
Źródło: Opracowanie własne

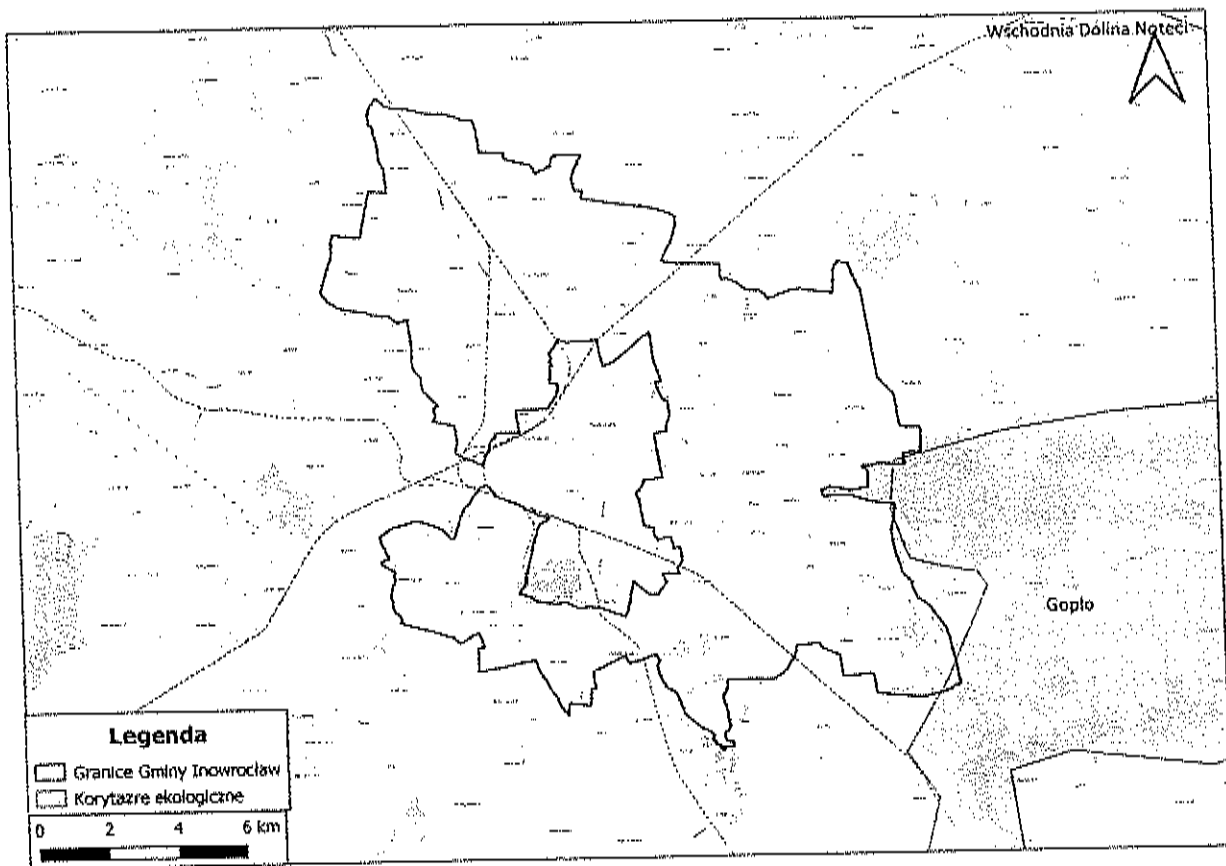
5.5.1.3. KORYTARZE EKOLOGICZNE

Zgodnie z polskim prawodawstwem, według ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację zwierząt, roślin lub grzybów.

Dla całego obszaru Polski opracowano sieć korytarzy ekologicznych, która obejmuje korytarze główne (o znaczeniu międzynarodowym, a nawet kontynentalnym) oraz uzupełniające je korytarze krajowe i lokalne³⁶.

Przez teren Gminy Inowrocław przebiega korytarz Gopło.

³⁶ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Rysunek 11. Korytarze ekologiczne na tle Gminy Inowrocław
Źródło: Opracowanie własne

5.5.2. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- ochrona struktur przyrodniczych, zachowanie spójności i drożności sieci ekologicznej,
- prowadzenie regulacji mikroklimatu poprzez zalesienia, zadrzewienia śródpolne, zieleń na terenach zabudowanych.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- lasy narażone są na anomalie pogodowe - okresowo występujące susze, huraganowe wiatry oraz pożary,
- eliminowanie obcych gatunków roślin i zwierząt zagrażających rodzimym gatunkom.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- Prowadzenie szeroko pojętej edukacji w m. in. zakresie: roli zjawisk przyrodniczych w procesie zmian klimatycznych, presji turystycznej wywieranej na obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego, szkolenia i wsparcia rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych, turystyki związanej z gospodarką leśną, łowiectwem, turystyki ekologicznej i rowerowej, roli lasów i ich ochrony przed suszą i pożarami,
- funkcję edukacyjną pełnią także szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne.

MONITORING ŚRODOWISKA

- współpraca z instytucjami ochrony środowiska w ramach Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego, którego zadaniem jest prowadzenie obserwacji możliwie jak największej liczby elementów środowiska przyrodniczego, w oparciu o planowe, zorganizowane badania stacjonarne.
- monitoring lasów włączono do Państwowego Monitoringu Środowiska koordynowanego przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska i obejmuje m.in.: uszkodzenia lasów, zagrożenia pożarowe i występowanie szkodników owadzych w lasach.

5.5.3. PODSUMOWANIE

Lasy stanowią siedlisko dla większości dzikich gatunków roślin i zwierząt. Pełnią więc nie tylko istotną funkcję ekologiczną (także ze względu na ich wpływ na klimat), ale także gospodarczą i społeczną. Lesistość Gminy Inowrocław wynosi 1,9% co jest wartością dużo poniżej przeciętnej w skali kraju. Istotnym zadaniem dla właścicieli nieruchomości gruntowych powinno być zalesianie ziem nieużytkowanych lub użytkowanych w nieefektywny sposób. Na obszarze gminy znajdują się formy ochrony przyrody. Należy uznać, że zróżnicowane i często unikatowe zasoby przyrodnicze Gminy Inowrocław są dobrze chronione, a dodatkowo zwiększają atrakcyjność turystyczną regionu.

5.5.4. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none">– występowanie form ochrony przyrody na terenie gminy,– wysokie walory turystyczno-wypoczynkowe, a także naukowo-badawcze,– dobrze chronione zasoby przyrodnicze gminy.	<ul style="list-style-type: none">– przekształcenie środowiska związane z działalnością człowieka,– systematyczny wzrost ruchu drogowego utrudniającego migrację zwierzętom.

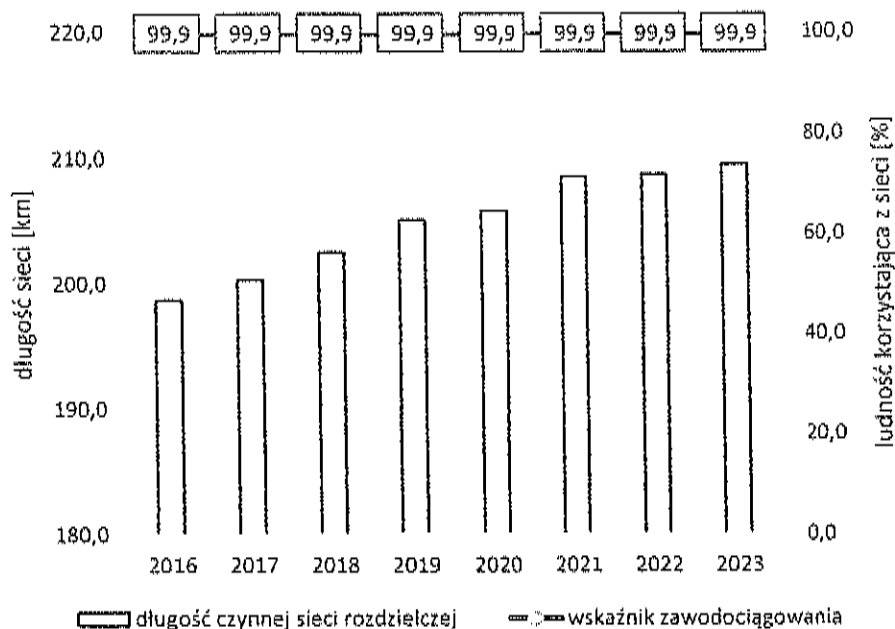
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – wzrost świadomości społeczeństwa dotyczący ochrony przyrody, – promowanie rozwoju turystyki zrównoważonej i ekologicznej, – wykonywanie odpowiednich zabiegów umożliwiających utrzymania dobrego stanu drzewostanów leśnych, – wprowadzenie do zalesień domieszek innych gatunków drzew (liściaste). 	<ul style="list-style-type: none"> – czasochłonne procedury oceny oddziaływania na środowisko w projektach inwestycyjnych, – wzrost natężenia ruchu powodujący zwiększoną śmiertelność zwierząt i pogorszający warunki ich migracji, – zaśmiecanie, niszczenie infrastruktury, zbieractwo runa leśnego, dewastacje lasów, – gradacje owadów, – utrata terenów atrakcyjnych przyrodniczo poprzez chaos inwestycyjny, – nieracjonalna gospodarka leśna, – zanieczyszczenia ze środków transportu, – niedostateczne finansowanie form ochrony przyrody.

5.6. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

5.6.1. SIĘĆ WODOCIĄGOWA

Na terenie Gminy Inowrocław rozdzielcza sieć wodociągowa wynosi 209,3 km, natomiast wskaźnik zwodociągowania, który oznacza stosunek liczby mieszkańców korzystających z wody wodociągowej do ogólnej liczby mieszkańców gminy, wyniósł szacunkowo 99,9%³⁷. Proces zmian na przestrzeni lat przedstawia poniższy wykres.

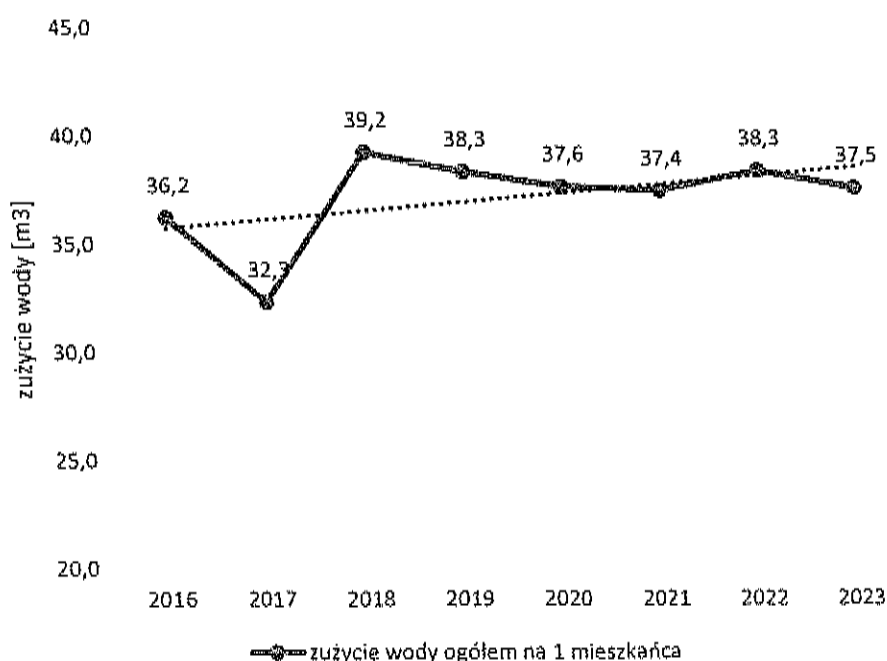
³⁷ Urząd Gminy Inowrocław

Wykres 6. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej i wskaźnik zwodociągowania Gminy Inowrocław w latach 2016-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zużycie wody przez gospodarstwa domowe na jednego mieszkańca na terenie Gminy Inowrocław w 2023 r. wyniosło 37,5 m³ i jak pokazuje poniższy wykres – zużycie wody od 2018 roku wykazuje tendencję spadkową.

Wykres 7. Zużycie wody ogółem na 1 mieszkańca w m³ Gminy Inowrocław w latach 2016-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Pozostałe parametry sieci wodociągowej na terenie Gminy Inowrocław zostały przedstawione w tabeli poniżej.

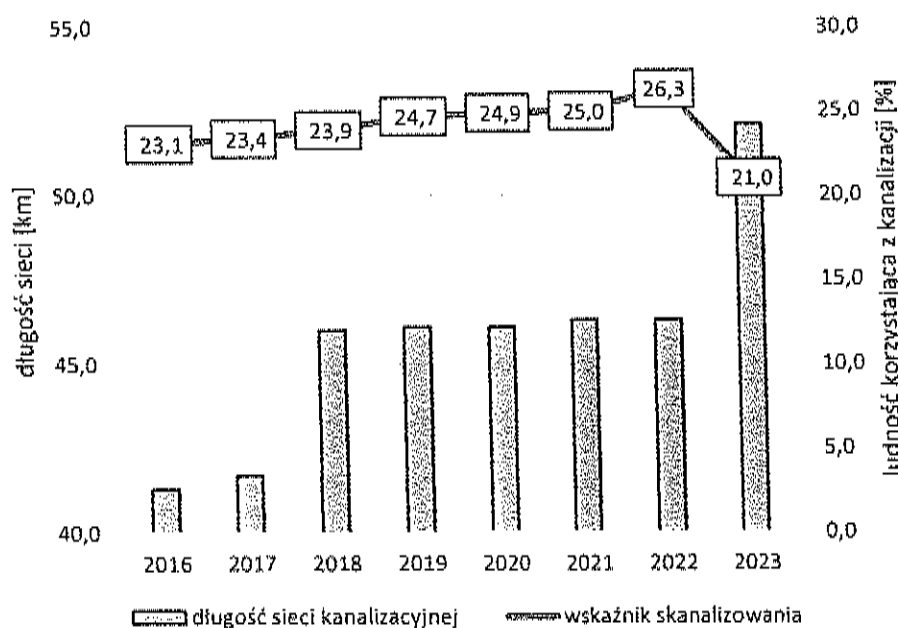
Tabela 10. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Inowrocław w latach 2016-2023

Lp.	Parametr	Jednostka	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Sieć rozdzielcza na 100 km ²	km	115,8	116,7	118	119,5	119,9	121,5	121,6	122,1
2	Ilość przyłączy	szt.	2 807	2 864	2 923	3 005	3 070	3 155	3 246	3 297
3	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	11 635	11 728	11 759	11 813	11 985	11 995	12 025	11 978
4	Woda dostarczana gospodarstwom domowym	dam ³	420,2	377,2	459,7	452,4	450,5	447,7	460,3	451,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

5.6.2. SIEĆ KANALIZACYJNA

Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Inowrocław jest dobrze rozwinięta, stanowi 52,1 km, a odsetek mieszkańców mających dostęp do kanalizacji w 2023 roku wyniósł 21,0%³⁸. Długość sieci kanalizacyjnej oraz wskaźnik skanalizowania na terenie Gminy Inowrocław w latach 2016–2023 przedstawia poniży wykres.

Wykres 8. Długość sieci kanalizacyjnej oraz wskaźnik skanalizowania Gminy Inowrocław w latach 2016–2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

³⁸ Urząd Gminy Inowrocław

Gminę Inowrocław objęto aglomeracją kanalizacyjną Inowrocław, ma ona RLM równą 78 198 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na granicy Miasta Inowrocławia i Gminy Inowrocław³⁹.

W miejscowościach, w których nie znajdują się oczyszczalnie ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i wywożone na podstawie indywidualnie zawartych umów na punkt zlewny. Gospodarstwa, które nie korzystają z sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości ciekłe (szamba). Zbiorniki te są oczyszczane przez prywatne, uprawnione podmioty gospodarcze. W 2023 roku było 2 156 bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe (szamb). Istotnym elementem uporządkowania systemu kanalizacji na terenie Gminy Inowrocław jest funkcjonowanie przydomowych oczyszczalni ścieków tam, gdzie budowa kanalizacji jest ekonomicznie niezasadniona. Na koniec 2023 roku na terenie gminy ich liczba wyniosła 663⁴⁰.

5.6.3. JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Ocenę stanu wód powierzchniowych (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych) wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego, stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach wyników Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.). Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny.

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny, jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników

³⁹ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Inowrocław

⁴⁰ Urząd Gminy Inowrocław

fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości.

Tabela 11. Stan ekologiczny jednolitych części wód

Lp.	Klasa jakości	Stan ekologiczny Potencjał ekologiczny
1	I	Bardzo dobry
2	II	Dobry
3	III	Umiarkowany
4	IV	Słaby
5	V	Zły

Źródło: opracowanie własne na podstawie GIOŚ

O przypisaniu ocenianej jednolitej części wód powierzchniowych decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego.

Klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się na podstawie analizy wyników pomiarów zanieczyszczeń chemicznych, w tym tzw. substancji priorytetowych. Podstawą analizy jest porównanie uzyskanych wyników ze środowiskowymi normami jakości.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan/potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie.

Gmina Inowrocław leży w granicach 6 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych oraz 1 jeziornej (rys. 5), którymi są:

- RW2000102796499 Kanał Parchański,
- RW60001018817899 Kanał Bachorze,
- RW6000101883149 Kanał Smyrnia,
- RW6000111881999 Noteć od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej,
- RW6000111882932 Stara Noteć,

- RW6000161883199 Noteć od Noteci Zachodniej do jez. Wolickiego,
- LW10408 Szarlejskie.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska dokonuje badania i oceny jakości wód powierzchniowych. Wyniki dla JCWP w obszarze Gminy Inowrocław przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Klasyfikacja stanu czystości jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Gminy Inowrocław

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena
1	RW2000102796499	Kanał Parchański	słaby	-	zły stan wód
2	RW60001018817899	Kanał Bachorze	umiarkowany	-	zły stan wód
3	RW6000101883149	Kanał Smyrnia	słaby	-	zły stan wód
4	RW6000111881999	Noteć od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej	słaby	-	zły stan wód
5	RW6000111882932	Stara Noteć	umiarkowany	-	zły stan wód
6	RW6000161883199	Noteć od Noteci Zachodniej do jez. Wolickiego	zły	-	zły stan wód
7	LW10408	Szarlejskie	-	poniżej dobrego	zły stan wód

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

5.6.4. JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych (Program PMS). Monitoring wód podziemnych jest w Polsce prowadzony w sieciach: krajowej, regionalnych i lokalnych.

Oceny stanu chemicznego JCWPd w punktach badawczych dokonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 poz. 2148), które wyróżnia pięć klas jakości wód.

Tabela 13. Stan ekologiczny jednolitych części wód

Lp.	Klasa jakości	Jakość wód
1	I	Wody bardzo dobrej jakości

Lp.	Klasa jakości	Jakość wód
2	II	Wody dobrej jakości
3	III	Wody zadowalającej jakości
4	IV	Wody niezadowalającej jakości
5	V	Wody złej jakości

Źródło: opracowanie własne na podstawie rozporządzenia.

Monitoring jakości wód podziemnych w ramach sieci krajowej realizowany był przez Państwowy Instytut Geologiczny (PIG) – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Badania chemizmu wód podziemnych wykonywane były zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016-2020”.

W latach 2016-2022 na terenie Gminy Inowrocław były prowadzone badania na terenie JCWPd nr. 26. Analiza wyników wykazała, że badane wody były dobrej i zadowalającej jakości (klasa II i III)⁴¹.

Położenie Gminy Inowrocław na tle JCWPd przedstawia rysunek 7.

5.6.5. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- wprowadzanie nowych technologii ograniczających zużycie wody,
- uszczelnianie sieci wodociągowych
- budowa sieci kanalizacyjnej
- budowa biologicznej oczyszczalni ścieków,
- budowa kanalizacji deszczowej.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- wzrost liczby zbiorników bezodpływowych.
- brak budowy sieci kanalizacyjnej.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- realizacja działań edukacyjnych (szkoleń, akcji informacyjnych, spotkań z ekspertami itp.) w zakresie prowadzenia racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej gospodarstwach domowych i w zakładach przemysłowych.

MONITORING ŚRODOWISKA

- prowadzący zakłady wodociągowe są zobowiązani do wykonania systematycznych badań jakości wody. Ponadto WIOŚ w ramach bieżącej działalności prowadzi kontrole przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

⁴¹ Monitoring jakości wód podziemnych, 2016-2019

5.6.6. PODSUMOWANIE

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Inowrocław ma długość 209,3 km i korzysta z niej 99,9% ogółu ludności. Sieć kanalizacyjna w gminie jest średnio rozwinięta i stanowi 52,1 km. Na terenie gminy większość gospodarstw domowych posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków – aktualnie 663. Ocena jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie Gminy Inowrocław nie jest zadowalająca. Głównym źródłem zanieczyszczeń wód są czynniki antropogeniczne wiążące się przede wszystkim z niewłaściwym prowadzeniem działalności gospodarczo-bytowej oraz wciąż niedostateczne uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej. Nieoczyszczone ścieki odprowadzone są często do nieszczelnych szamb, stanowiąc poważne źródło zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Dużym problemem jest także niewłaściwa eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków, co pociąga za sobą generowanie ścieku o parametrach znacznie przekraczających przyjęte normy. Wody podziemne na terenie gminy mają duże znaczenie, ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Jakość wód podziemnych jest dobra oraz zadowalająca (klasy II i III).

5.6.7. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – ujęcia wody skutecznie zapewniające dostawę wody dla mieszkańców gminy, – rosnąca świadomość społeczna dotycząca zachowania i ochrony zasobów wodnych, – występowanie czterech oczyszczalni ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> – niezadowalający stan wód powierzchniowych, – niewłaściwa eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków, – korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – dofinansowania na inwestycje związane z gospodarką wodno-ściekową, – budowa gminnej oczyszczalni ścieków, – rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej, – zmniejszenie liczby zbiorników bezodpływowych, – inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – awarie przestarzałych bezodpływowych zbiorników (szamb) co może spowodować przedostanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych, – brak funduszy na inwestycje związane z ochroną wód, – rozporozszona zabudowa.

5.7. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi określają szczegółowo akty prawa miejscowego. Zgodnie z podjętymi uchwałami oraz prawem powszechnie obowiązującym na terenie RP, właściciele nieruchomości z terenu gminy obowiązani są zbierać odpady w sposób selektywny.

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy Inowrocław realizowana jest zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z jej zapisami podmiot odbierający odpady komunalne jest zobowiązany do przekazywania odebranych od właściciela nieruchomości niesegregowanych odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Na terenie gminy każdy ma obowiązek segregować odpady komunalne. W 2023 roku 100% mieszkańców zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów komunalnych⁴².

Odbiorem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych terenów nieruchomości zamieszkałych zajmowała się firma Remondis Bydgoszcz S.A., ul. Inwalidów 45, 85-749 Bydgoszcz⁴³.

Na terenie gminy obowiązuje segregacja odpadów w systemie workowym, gdzie poszczególne kolory odpowiadają przypisanym im frakcjom. Poniższa tabela przedstawia ilości odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Inowrocław, przyjęto, że ilość odpadów komunalnych wytworzonych jest równa ilości odpadów zebranych i odebranych.

Tabela 14. Ilość (Mg) odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Inowrocław w 2023 roku

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania [Mg]
15 01 01	Odpady z papieru i tektury	201,84
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	192,46
15 01 07	Opakowania ze szkła	218,08
20 02 01	Odpady biodegradowalne	821,42
20 03 07	Zmieszane odpady komunalne	2 848,66
ŁĄCZNIE		4 282,46

Źródło: Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Inowrocław za 2023 r.

Na terenie Gminy Inowrocław znajduje się Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla mieszkańców Gminy Inowrocław w Kruśliwcu 12 (koło GZK). Do PSZOK z nieruchomości zamieszkałych przyjmowane są odpady takie jak: czysty gruz budowlany i

⁴² Urząd Gminy Inowrocław

⁴³ Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Inowrocław za 2023 r.

rozbiórkowy, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, bioodpady roślinne, zużyte baterie i akumulatory, tekstylia, odzież, komunalne odpady niebezpieczne, papier, metale, plastiki, szkło.⁴⁴ Na terenie PSZOK znajduje się również punkt wymiany rzeczy używanych – sprawne przedmioty, sprzęty czy meble można ponownie wykorzystać. Tabela poniżej przedstawia ilości odpadów zebranych w PSZOK Gminy Inowrocław.

Tabela 15. Ilość (Mg) odpadów komunalnych zebranych w PSZOK z terenu Gminy Inowrocław w 2023 roku

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2,0
15 01 07	Opakowania ze szkła	4,1
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,2
16 01 03	Zużyte opony	13,4
16 01 19	Tworzywa sztuczne	2,1
17 01 01	Odpady z betonu i gruzu	93,2
20 01 10	Odzież	2,3
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	5,9
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	250,4
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	41,2
ŁĄCZNIE		414,8

Źródło: Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Inowrocław za 2023 r.

Tabela 16. Ilość (Mg) odpadów komunalnych zebranych w punktach skupu surowców wtórnych z terenu Gminy Inowrocław w 2023 roku

Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów [Mg]
Papier	166,6
Tworzywa sztuczne	6,4
Metale	161,5
Elektrośmieci	477,6
ŁĄCZNIE	812,1

Źródło: Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Inowrocław za 2023 r.

Instalacje komunalne zapewniające mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego posiadają rezerwy w mocach przerobowych, oznacza to 100% zapewnienie mocy przerobowych instalacji do przetwarzania odpadów z terenu Gminy Inowrocław. Obecnie odpady z terenu Gminy trafiają do instalacji „Bydgoszcz – Remondis” oraz RIPOK PGKiM w Inowrocławiu. Na terenie Gminy nie funkcjonuje żadna instalacja komunalna, w związku z

⁴⁴ Strona internetowa Urzędu Gminy Inowrocław

czym nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania⁴⁵.

Tabela 17. Ilość (Mg) odpadów komunalnych zebranych w punktach skupu surowców wtórnych z terenu Gminy Inowrocław w 2023 roku

Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów [Mg]
19 05 01	Nieprzekompostowane frakcje odpadów komunalnych i podobnych	0,2160
19 05 03	Kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania)	95,7409
19 05 99	Inne niewymienione odpady	680,0048
19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	378,7530
ŁĄCZNIE		1 154,7147

Źródło: Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Inowrocław za 2023 r.

Osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów przez gminę⁴⁶:

- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku – 38,62% - warunek osiągnięty,
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 31,53% - warunek nieosiągnięty,
- poziom odpadów przetworzonych w procesie R1 – przekazanych do spalarni/współspalarni – 15,45%.

Zwiększenie poziomów będzie możliwe dzięki prowadzeniu akcji edukacyjnych w zakresie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych oraz stałemu monitorowaniu gospodarki odpadami.

Gmina wspólnie dofinansowuje usuwanie azbestu razem z WFOŚiGW. W ramach programu usunięto w 2021 r. 151,66 Mg azbestu, w 2022 r. 105,33 Mg, natomiast w 2023 r. 193,43 Mg. Szacunkowa ilość usuniętego azbestu w latach 2024-2026 wynosi 616,06 Mg.⁴⁷

Priorytetową kwestią jest uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi w celu lepszej segregacji odpadów oraz ograniczenia podrzucania śmieci w miejsca do tego nieprzeznaczone⁴⁸.

⁴⁵ Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Inowrocław za 2023 r.

⁴⁶ Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Inowrocław za 2023 r.

⁴⁷ Urząd Gminy Inowrocław

⁴⁸ Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Inowrocław za 2023 r.

Podczas okazjonalnych spotkań z mieszkańcami oraz przy okazji imprez okolicznościowych organizowanych przez Gminę prowadzone były akcje edukacyjne dotyczące gospodarki odpadami, w tym segregacji oraz promowanie prawidłowych postaw społecznych w zakresie ekologii i ochrony przyrody.

5.7.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- lokalizowanie obiektów gospodarki odpadami (np. składowisk, PSZOK-ów, magazynów odpadów) w oddaleniu od terenów zagrożonych podtopieniami, i osuwiskami, będącymi następstwami kumulacji zmian klimatycznych.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- głównym zagrożeniem jest możliwość wybuchu pożaru samych odpadów, czy to komunalnych czy przemysłowych. W wyniku pożaru będą się uwalniały do atmosfery bardzo toksyczne substancje z palącego się biogazu oraz odpadów tworzyw sztucznych.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie działalności edukacyjnej zarówno mieszkańców, jak i podmiotów gospodarczych w zakresie ograniczania powstawania odpadów, właściwego postępowania z odpadami, selektywnego zbierania odpadów oraz racjonalnego wykorzystania wody i energii.

MONITORING ŚRODOWISKA

- w kontekście odpadów komunalnych konieczne jest monitorowanie osiągniętych poziomów recyklingu i odzysku odpadów celem dostosowywania lokalnych, gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi.
-

5.7.2. PODSUMOWANIE

Gospodarka odpadami na terenie Gminy Inowrocław funkcjonuje prawidłowo. Na terenie gminy funkcjonuje PSZOK. Gmina Inowrocław nie osiągnęła wszystkich wymaganych ustawowo poziomów recyklingu i ograniczenia masy odpadów. Należy oczekiwać, że poprzez wzrost świadomości mieszkańców w kolejnych latach nastąpi jeszcze większy wzrost recyklingu i odzysku odpadów. Z terenu Gminy Inowrocław w 2023 roku usunięto 193,43 Mg wyrobów zawierających azbest.

5.7.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – PSZOK na terenie gminy, – realizacja programu usuwania azbestu, – umożliwienie wszystkim mieszkańcom gminy selektywnego zbierania odpadów, – ciągły wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie. 	<ul style="list-style-type: none"> – konieczność zwiększenia świadomości mieszkańców w temacie gospodarki odpadami.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie działań podmiotów zajmujących się gospodarowaniem odpadami, – eliminacja nielegalnego składowania odpadów, – budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów, – zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych. 	<ul style="list-style-type: none"> – palenie odpadów w gospodarstwach domowych, – nielegalne pozbywanie się odpadów, – nieprawidłowa segregacja odpadów, – brak środków finansowania na usuwanie azbestu.

5.8. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego. Szkodliwość lub uciążliwość hałasu zależy od natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, długotrwałości działania oraz zawartości składowych niesłyszalnych, a także od takich cech odbiorcy jak: stan zdrowia, nastrój, wiek.

W zależności od miejsca występowania i źródła rozróżnia się hałas:

- komunikacyjny (drogowy, kolejowy i lotniczy),
- przemysłowy,
- osiedlowy,
- domowy.

Ocena stanu akustycznego środowiska prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, a realizowana jest przez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska. Dokonywane pomiary i oceny mają umożliwić wyznaczenie obszarów o ponad normatywnym poziomie hałasu, na których należy skoncentrować działania naprawcze.

Głównym źródłem hałasu na terenie Gminy Inowrocław jest przede wszystkim komunikacja drogowa i kolejowa, która jednak ma znacznie mniejszy wpływ. Do głównych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy oraz powodujących podstawowe źródło hałasu należą:

- droga krajowa nr 25 Bobolice-Oleśnica,
- droga krajowa nr 15 Trzebnica-Ornowo,
- droga wojewódzka nr 252 Inowrocław-Włocławek,
- droga wojewódzka nr 251 Inowrocław-Żnina,
- droga wojewódzka nr 412 Inowrocław-Kruszwica.
- Linie kolejowe: nr 131 oraz 353.

Rosnące natężenie ruchu powoduje coraz większą presję na środowisko. Wieloletnie badania wskazują na zwiększanie się obszarów poddanych nadmiernemu oddziaływaniu hałasu i niepokojące zmniejszanie powierzchni terenów o korzystnych warunkach akustycznych. Na poziom hałasu drogowego ma wpływ szereg czynników związanych z ruchem pojazdów i parametrami drogi. Do najważniejszych z nich należą:

- natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym,
- struktura ruchu (udział pojazdów ciężkich i hałaśliwych),
- średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny,
- płynność ruchu,
- rodzaj i stan nawierzchni.

W przypadku hałasów drogowych i kolejowych obowiązujące obecnie wartości wskaźników wynoszą⁴⁹:

- 65 dB w porze dziennej i 56 dB w porze nocnej dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zabudowy zagrodowej,
- 61 dB w porze dziennej i 56 dB w porze nocnej dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Należy podkreślić, iż przyjęte wartości dopuszczalne stanowią kompromis pomiędzy realnymi możliwościami ograniczania emisji i propagacji hałasu, a potrzebą komfortu

⁴⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112)

akustycznego, w związku z czym ich zachowanie nie gwarantuje całkowitej eliminacji uciążliwości akustycznych.

Tabela 18. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik LDWN⁵⁰ – powiat inowrocławski

Poziom dźwięku w środowisku	Wskaźnik L _{DWN}				
	55 – 60 dB	60 – 65 dB	65 – 70 dB	70 – 75 dB	> 75 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	12,181	6,172	3,558	2,105	1,143
Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	2,035	1,139	0,857	0,410	0,159
Liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	6,806	3,750	2,799	1,359	0,530

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, województwo kujawsko-pomorskie, 2018 r. GDDKiA

Tabela 19. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik LN⁵¹ – powiat inowrocławski

Poziom dźwięku w środowisku	Wskaźnik L _N				
	50 – 55 dB	55 – 60 dB	60 – 65 dB	65 – 70 dB	> 70 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	10,101	5,048	2,725	1,707	0,370
Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	1,628	1,112	0,610	0,266	0,027
Liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	5,426	3,663	2,004	0,885	0,091

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, województwo kujawsko-pomorskie, 2018 r. GDDKiA

Z analiz przeprowadzonych przez GDDKiA w 2018 r. w opracowaniu pn. „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, województwo kujawsko-pomorskie”, wynika, że przekroczone zostały wartości dopuszczalne wskaźnika LDWN i LN w powiecie inowrocławskim.

⁵⁰ L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A (wskaźnik hałasu dla pory dziennej, wieczornej i nocnej)

⁵¹ L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A (wskaźnik hałasu dla pory nocnej)

Ponadto przedsiębiorstwa, zakłady i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na obszarze Gminy Inowrocław kształtują klimat akustyczny w swoim otoczeniu. Na analizowanym obszarze działalność prowadzi wiele średnich i mniejszych przedsiębiorstw i to one stanowią źródło niekontrolowanej emisji hałasu. Natomiast większe przedsiębiorstwa posiadające uregulowany stan prawny czynią starania w kierunku zmniejszenia lub całkowitego wyeliminowania uciążliwości związanych z ich działalnością. Działanie zakładów nie powinno powodować przekroczenia standardów, jakości środowiska i dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku poza teren, do którego prowadzący instalacji ma tytuł prawny.

Potencjalnym źródłem emisji hałasu w środowisku mogą być także zakłady przemysłowe. Starosta Inowrocławski nie wydał żadnej decyzji dla przedsiębiorstwa na terenie Gminy Inowrocław określającej dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku⁵².

5.8.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- wiązać się będzie ze wzrostem temperatury, przez co zwiększy się liczba urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych. W zwartej zabudowie lub nowych budynkach wielorodzinnych może powodować nadmierną emisję hałasu. Ograniczenie tego zjawiska polegać może na odpowiednim planowaniu przestrzeni (zielen publiczna, zbiorniki wodne).

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- w związku z wzrostem negatywnych czynników związanych z emisją hałasu należy przewidzieć podjęcie działań zmierzających do ograniczenia emisji hałasu poprzez: wykorzystywanie cichych nawierzchni na terenach zabudowanych, a w uzasadnionych przypadkach wprowadzenie również ograniczeń prędkości i wagi pojazdów na obszarach zabudowanych, wprowadzanie zieleni izolacyjnej w obrębie pasów drogowych, zapewnienie właściwej organizacji ruchu, wprowadzenie rozwiązań zapisanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie klimatu akustycznego,
- promowanie transportu zbiorowego i rowerowego,
- promowanie wśród przedsiębiorców technologii o obniżonej hałaśliwości

MONITORING ŚRODOWISKA

- w ramach funkcjonowania monitoringu środowiska przyrodniczego w zakresie stanu akustycznego GIOŚ wykonuje pomiary, badania i analizy na terenie całego województwa kujawsko-pomorskiego.
-

⁵² Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu

5.8.2. PODSUMOWANIE

Monitoring hałasu przeprowadzony na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wykazał, że hałas komunikacyjny, podobnie jak w poprzednich latach, jest jednym z największych zagrożeń i głównych uciążliwości dla ludności. W Gminie Inowrocław w szczególności hałas komunikacyjny uciążliwy jest dla mieszkańców, których posesje znajdują się bezpośrednio przy drodze krajowej czy wojewódzkiej. Wartości pomiarowe określone są dla powiatu inowrocławskiego.

Należy jednak pamiętać, iż specyfika Gminy Inowrocław wskazuje na mniejsze ryzyko zagrożenia hałasem niż ma to miejsce w wybranych do przeprowadzania badań punktach, które położone są przeważnie przy głównych drogach w miastach. Teren gminy stanowi bowiem obszar o charakterze typowo wiejskim. Lokalne źródła hałasu na terenie gminy stanowią także drobne zakłady usługowe, obiekty użyteczności publicznej oraz sezonowo maszyny rolnicze pracujące na polach.

5.8.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – wiejski charakter gminy wskazujący na mniejsze zagrożenie hałasem niż w przypadku ośrodków miejskich, – popularyzacja samochodów elektrycznych, – stale remontowane i modernizowane drogi. 	<ul style="list-style-type: none"> – potencjalne przekroczenia poziomu hałasu wzdłuż szlaków komunikacyjnych, – brak punktu monitoringu poziomu hałasu komunikacyjnego.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – poprawa stanu technicznego dróg na terenie gminy, – budowa obwodnic, co zmniejszy poziom hałasu w miejscowościach, – popularyzacja komunikacji rowerowej, – dostępność technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia, – zwiększenie ilości punktów kontrolnych oraz częstotliwości pomiarów prowadzonych przez GIOŚ. 	<ul style="list-style-type: none"> – niekontrolowany rozwój ruchu drogowego, – stale zwiększająca się liczba osób narażona na ponadnormatywny hałas, – rozwój ruchu drogowego, – zły stan techniczny pojazdów.

5.9. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Intensywność oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na żywe komórki zależy od jego mocy (im większa moc, tym silniejsze promieniowanie) i odległości od źródła (wraz z odległością natężenie emitowanego pola słabnie).

Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje:

- w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych,
- w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

Pole elektromagnetyczne stanowią stały i istotny czynnik oddziałujący na organizm ludzki. Naturalne i sztuczne pola elektromagnetyczne towarzyszą człowiekowi wszędzie – w miejscu zamieszkania, w pracy, w podróży, a ich coraz bardziej intensywne występowanie jest konsekwencją rozwoju techniki. W ostatnim czasie wraz ze wzrostem ilości urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne, wzrasta również zainteresowanie tym tematem.

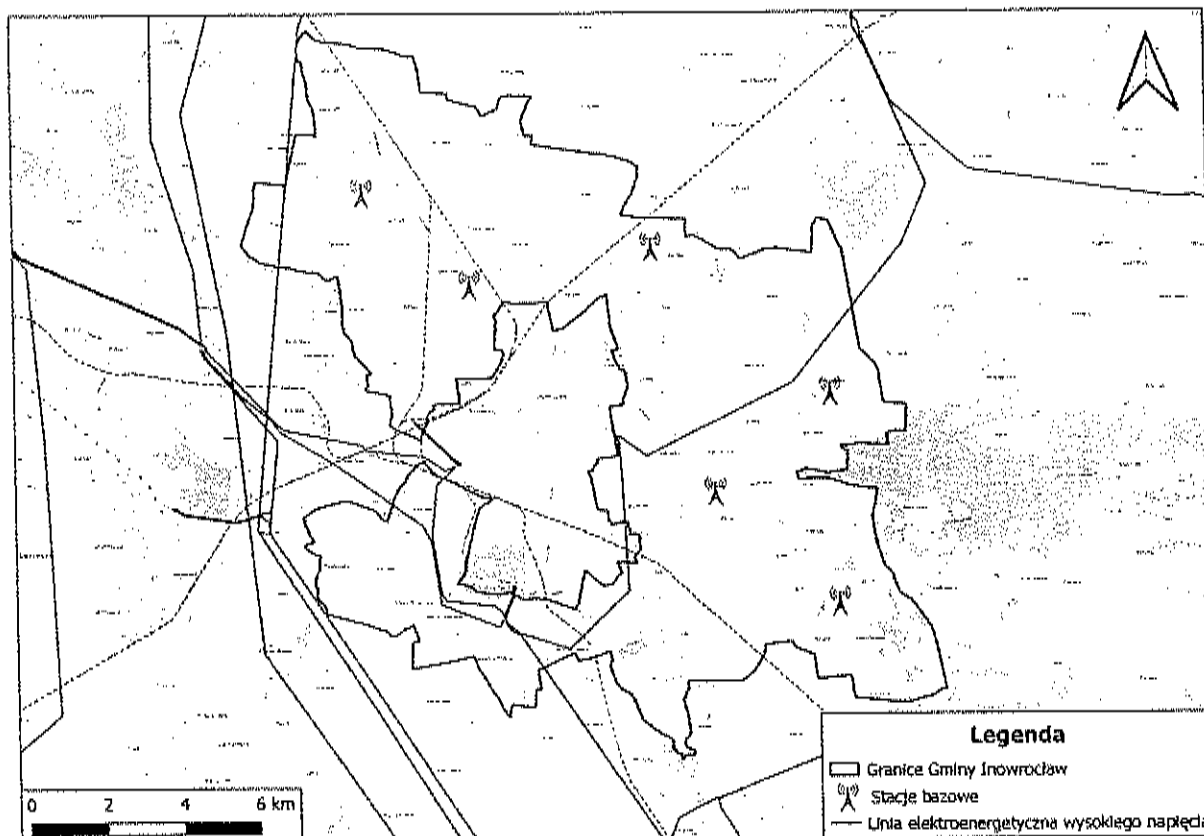
Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

Największe oddziaływanie w postaci promieniowania niejonizującego wykazują linie elektroenergetyczne wysokich napięć. Ich występowanie wymaga określenia stref ochronnych, zależnych od natężenia pola elektrycznego. Pod liniami o napięciu 110-400 kV może występować II strefa ochronna z zakazem lokalizacji budynków mieszkalnych.

W Gminie Inowrocław istnieją dwie stacje elektroenergetyczne WN/SN 110/15 kV, które stanowią własność ENEA Operator Sp. z o.o. oraz 12 stacji transformatorach należących do PKP Energetyka S.A. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy jest lokalizacja 6 stacji bazowych telefonii komórkowej.

Przebieg linii energetycznej oraz lokalizacja stacji bazowych została przedstawiona na poniższym rysunku.

Rysunek 12. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej oraz linii energetycznej na tle Gminy Inowrocław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie btsearch.pl.

W wyniku zmiany przepisów na poziomie ustawowym warunki dotyczące posadowienia nowych stacji bazowych również uległy zmianie. Stacje bazowe są to inwestycje celu publicznego i aktualnie nie ma obowiązku przeprowadzenia oceny ich oddziaływania na środowisko.

Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się zgodnie z Ustawą *Prawo Ochrony Środowiska* w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie badań monitoringowych oraz informacji o źródłach emitujących pola. W ramach monitoringu Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania kontrolne poziomów pól w środowisku na podstawie których między innymi ma prowadzić rejestr zawierający informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W Gminie wiejskiej Inowrocław nie znajdował się punkt pomiarowy poziomu pól elektromagnetycznych w ramach monitoringu GIOŚ w roku 2021. Jednakże w sąsiedniej Gminie Kruszwica zlokalizowano punkt pomiarowy.

Tabela 20. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Kruszwica

Lp.	Gmina	Adres	Typ obszaru	Parametr pomiaru	Wynik pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Średnia dla obszaru [V/m]
1	Kruszwica	ul. Kolegiacka	Miasta poniżej 20000 mieszkańców	Składowa elektryczna 3[MHz]-300[GHz]	0,52	0,29	0,36

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Poziom pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie Gminy Inowrocław utrzymuje się na niskim poziomie. Średnia dla obszaru sąsiedniej gminy w roku 2021 wyniosła 0,36 V/m i jest znacznie niższa od wartości dopuszczalnej określonej w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020 poz. 258).

5.9.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- ekstremalne zjawiska pogodowe mogą doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia masztów telefonii komórkowej, linii elektroenergetycznych, transformatorów, co wpłynie na ograniczenia w dostawie energii elektrycznej do odbiorców. Ważna jest rozbudowa systemu energetycznego o instalacje kablowe.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- lokalizacja urządzeń wykluczająca zachodzenie na siebie obszarów oddziaływań silnych pól wytwarzanych przez sąsiednie źródła i utrzymanie urządzeń w dobrym stanie technicznym.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- edukacja społeczeństwa (szkoły, zakłady produkcyjne, mieszkańcy) z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM.

MONITORING ŚRODOWISKA

- monitoring pól elektromagnetycznych prowadzi GIOŚ. Wyniki badań są publikowane przez inspekcję na bieżąco, corocznie.

5.9.2. PODSUMOWANIE

Promieniowanie elektromagnetyczne jest zanieczyszczeniem, którego oddziaływanie jest niezauważalne gołym okiem, a wpływ na człowieka nie jest dostatecznie rozpoznany. Na

terenie Gminy wiejskiej Inowrocław nie były prowadzone badania pól elektromagnetycznych. Jednakże w sąsiedniej Gminie zlokalizowano punkt pomiarowy, który nie wykazał przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji fal elektromagnetycznych pochodzących z ww. źródeł. Wynika z tego, że nie mają one negatywnego wpływu na człowieka.

5.9.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – dotychczasowy poziom tła elektromagnetycznego nie powoduje znaczącego zagrożenia środowiska i ludności. 	<ul style="list-style-type: none"> – nierozbudowany układ zewnętrznych sieciowych powiązań elektroenergetycznych, – niski poziom świadomości społecznej o zagrożeniach ze strony PEM, – brak punktu pomiarowego pól elektroenergetycznych na terenie gminy.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – racjonalny dobór lokalizacji powstających instalacji i urządzeń stanowiących źródła PEM. 	<ul style="list-style-type: none"> – możliwe przekroczenie w przyszłości dopuszczalnego poziomu w związku z rozwojem sieci elektromagnetycznych i zwiększoną liczbą urządzeń elektrycznych.

5.10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Na terenie Gminy Inowrocław występuje zakład o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, są to Inowrocławskie Kopalnie Soli SOLINO S. A. w Inowrocławiu PMRiP "GÓRA". Do głównej działalności Wydziału Robót Górniczych Kopalni Soli i Podziemnych Magazynów Ropy i Paliw Góra należy:

- Zاتفaczanie i wytfaczanie ropy i paliw,
- Magazynowanie ropy i paliw w kawernach,
- Dozowanie dodatków do paliw.

Działalność KS i RMRiP „Góra” obejmuje również wydobywanie soli metodą otworów wiertniczych. Zakład przykłada dużą uwagę do zapobiegania pożarom, wybuchom i uwolnieniom niebezpiecznych substancji chemicznych z instalacji przemysłowych.⁵³

Potencjalnym źródłem poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy). Przypadki

⁵³ Wykaz zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej wg stanu na 31.12.2023, GIOŚ

wystąpienia poważnych awarii mogą dotyczyć również wycieków substancji ropopochodnych w wyniku wypadków i kolizji drogowych.

5.10.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- ekstremalne zjawiska pogodowe mogą doprowadzić do uszkodzenia linii przesyłowych i dystrybucyjnych, a zatem ograniczenia w dostarczeniu energii do odbiorców, a także zakładów przemysłowych, co może doprowadzić do przerwania ich pracy, przegrzania układów technologicznych.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- nadzwyczajne zagrożenia środowiska powstają wskutek wypadków i zdarzeń w czasie budowy i eksploatacji dróg i innych obiektów drogowych, w których biorą udział pojazdy przewożące substancje niebezpieczne, a które mogą spowodować m.in.: skażenie powietrza, wód, gleb oraz pożary.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców gminy.

MONITORING ŚRODOWISKA

- stała współpraca z organami Państwowej Straży Pożarnej, Wojewodą oraz WIOŚ w zakresie prowadzenia kontroli występowania awarii.
-

5.10.2. PODSUMOWANIE

Na terenie Gminy Inowrocław znajduje się zakład o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii Inowrocławskie Kopalnie Soli SOLINO S. A. w Inowrocławiu PMRiP "GÓRA" Potencjalnym źródłem poważnych awarii jest również transport drogowy substancji niebezpiecznych.

5.10.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
---	<ul style="list-style-type: none">– brak zakładów mogących być źródłem powstania poważnej awarii,– stacje paliw płynnych, które są potencjalnym źródłem zanieczyszczenia środowiska.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none">– edukacja społeczeństwa na wypadek wystąpienia zagrożenia,– szkolenie jednostek odpowiedzialnych za usuwanie skutków poważnych awarii.	<ul style="list-style-type: none">– transport towarów niebezpiecznych, głównie paliw płynnych.

6. PODSUMOWANIE EFEKTÓW REALIZACJI DOTYCZĄCYCH REALIZOWANYCH DZIAŁAŃ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA

W celu zobrazowania efektów realizacji działań związanych z ochroną środowiska oraz oceny realizacji Programu Ochrony Środowiska jest właściwy system sprawozdawczości. W poniższej tabeli zestawiono wartości wybranych wskaźników stanu środowiska i zmian presji na środowisko, aby w przyszłości można było z łatwością określić trend zachodzących zmian, a w razie potrzeby wdrożyć działania naprawcze.

Tabela 21. Wskaźnik monitorowania efektów realizacji związanych z ochroną środowiska w Gminie

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Rok			Zmiana wartości wskaźnika ⁵⁴
			2019	2021	2023	
1	Długość czynnej sieci wodociągowej	km	205,1	208,5	209,5	↑ 4,4
2	Długość rozdzielczej sieci wodociągowej na 100 km ²	km	119,5	121,5	122,1	↑ 2,6
3	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 005	3 155	3 297	↑ 292
4	Korzystający z instalacji sieci wodociągowej	%	99,9	99,9	99,9	– 0
5	Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	38,3	37,4	37,5	↓ 0,8
6	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	45,1	46,3	52,1	↑ 7,0
7	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	586	599	713	↑ 127
8	Korzystający z instalacji sieci kanalizacyjnej	%	24,7	25,0	27,5	↑ 2,8
9	Zbiorniki bezodpływowe	szt.	2 042	2 065	2 136	↑ 94
10	Oczyszczalnie przydomowe	szt.	435	487	573	↑ 138
11	Oczyszczalnie komunalne	szt.	0	0	0	– 0
12	Nieczystości ciekłe (ścieki bytowe) odebrane w ciągu roku	m ³	28 883,8	80 136,5	51 768,9	↑ 22 885,1
13	Długość czynnej sieci gazowej	km	34,5	34,5	34,9	↑ 0,4
14	Czynne przyłącza gazowe	szt.	66	79	98	↑ 32
15	Korzystający z instalacji sieci gazowej ogółem	%	8,1	7,0	7,2	↓ 0,9
16	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku	Mg	2 280,66	3 089,10	2 980,92	↑ 700,26
17	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	35,1	38,5	37,4	↓ 2,3
18	Powierzchnia lasów	ha	330,64	327,56	330,82	↑ 0,18
19	Lesistość	%	1,9	1,9	1,9	– 0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

⁵⁴ ↓ - spadek wartości wskaźnika, – - wartość niezmienna, ↑ - wzrost wartości wskaźnika

7. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

Głównym celem opracowania Programu Ochrony Środowiska jest sprecyzowanie działań, jakie można przedsięwziąć w celu realizacji polityki ochrony środowiska. Program Ochrony Środowiska jest niezbędny do prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania ochroną środowiska na szczeblu gminnym. Stanowi pomost między konkretnymi działaniami, a dokumentami, które dotyczą ekologii. Po przeprowadzeniu analizy stanu środowiska w Gminie Inowrocław, wyznaczono cele oraz określono zadania, których realizacja przełoży się na poprawę stanu środowiska.

Ponadto kontynuowane będzie umieszczanie w aktach prawa miejscowego zapisów mających na celu ochronę środowiska. Przykładem takiego dokumentu jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Wyznaczane w nich kierunki zagospodarowania terenu oraz uwarunkowania, mające wpływ na ochronę środowiska to m.in.:

- Na obszarze gminy należy zachować wszelkie śródpolne i śródleśne oczka wodne, ze względu na ich ważną rolę w funkcjonowaniu ekosystemów polnych i leśnych oraz walory krajobrazowe.
- W ewentualnym zagospodarowaniu brzegów rzek do celów rekreacyjnych należy uwzględnić walory biocenotyczne i krajobrazowe dolin oraz proponowane obszary chronione.
- Należy zachować wszelkie naturalne zbiorniki wodne we wsiach i parkach.
- Doliny rzek, strumieni i jezior na obszarze gminy należy chronić przed tworzeniem sztucznych barier, ze względu na ich ważną rolę w funkcjonowaniu korytarzy ekologicznych, łączących strefy faunistyczne w różnych ekosystemach i stanowiących naturalne drogi migracji zwierząt.
- Należy zlikwidować wszelkie miejscowe źródła zanieczyszczeń wód (nieodpowiednio eksploatowane szamba, dzikie składowiska odpadów bytowych, niewłaściwie oczyszczane ścieki odprowadzane z istniejących oczyszczalni).
- Likwidacja istniejących „dzikich” wysypisk i wylewisk nieczystości występujących na terenie gminy.
- Gleby wysokiej jakości obejmujące 2-gi kompleks przydatności rolniczej [gleby IIIa, IIIb, klasy bonitacyjnej] powinny być chronione przed przeznaczeniem na cele nierolnicze, w tym także na cele inwestycyjne, zwłaszcza pod zabudowę.

- Racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi,
- Ograniczenie możliwości lokalizacji w pobliżu zabudowy mieszkaniowej nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych, w tym mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko takich jak m.in.: fermy wielkopowierzchniowe lub zakłady przetwarzania odpadów przemysłowych,
- Zakaz lokalizacji nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych, tj. powodujących przekroczenia ustalonych przepisami odrębnymi standardów jakości środowiska,
- Ograniczenie wycinki istniejących drzew i krzewów w zadrzewieniach, o ile nie jest ona bezpośrednio związana lokalizacją istniejącego lub przewidzianego niniejszym planem zainwestowania lub usuwaniem zagrożeń,
- Zakaz zanieczyszczania, zasypywania i kanalizowania (z wyjątkiem przepustów pod drogami) istniejących cieków powierzchniowych,
- Ograniczanie rozpraszania zabudowy poprzez wskazanie terenów jej rozwoju, w pierwszej kolejności w granicach wykształconych już pasów i skupisk zabudowy lub w ich sąsiedztwie,
- Wypełnianie wolnych enklaw w pasmach istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej w celu odpowiedniego wykorzystania terenów już zurbanizowanych i stworzenia większej ich zwartości przestrzennej,
- Propagowanie odnawialnych źródeł energii, rekomendowanie stopniowego ograniczania wykorzystywania węgla kamiennego jako głównego nośnika energii cieplnej stosowanego do ogrzewania budynków mieszkalnych zagospodarowanie maksymalnej powierzchni działek w postaci powierzchni biologicznie czynnych.

Tabela 22. Cele, kierunki interwencji i zadania

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Cel	Wskaźnik			Kierunek inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C			G	H	I	J	
1	Ochrona Klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Ilość wymienionych kotłów (szt.)	0	bd.	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy	Wymiana kotłów węglowych na bardziej ekologiczne	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania
			Ilość zmodernizowanych obiektów (szt.)	0	2		Termomodernizacja budynków Szkoły Podstawowej im. Rodu Piastów w Tupadłach	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania
			Ilość zmodernizowanych obiektów (szt.)	0	1		Zakup i montaż instalacji PV oraz montaż pompy ciepła wraz z magazynem energii na terenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Piotrkowicach	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania
			Ilość zmodernizowanych obiektów (szt.)	0	1		Zakup i montaż instalacji PV oraz montaż pompy ciepła wraz z magazynem energii na terenie Ochotniczej Straży Pożarnej przy SOLIND S.A. w Górze	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania
			Ilość zmodernizowanych obiektów (szt.)	0	1		Zakup i montaż instalacji PV oraz montaż pompy ciepła wraz z magazynem energii na terenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Jacewie	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania
			Ilość zmodernizowanych obiektów (szt.)	0	1		Zakup i montaż instalacji PV oraz montaż pompy ciepła wraz z magazynem energii na terenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaksicach	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania
			Ilość zmodernizowanych obiektów (szt.)	0	1	Zakup i montaż magazynu energii na terenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Gnojnie	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania	

2	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Powierzchnia stawów (ha)	0	2	Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania	Program zwiększenia malej retencji	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania	
			Długość zbudowanej sieci (m)	0	4 541,5				Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z infrastrukturą drogową i towarzyszącą w miejscowości Jacewo			
			Długość zbudowanej sieci (m)	0	4 300				Budowa kanalizacji sanitarnej w Jaksicach – etap III i IV			
			Długość zbudowanej sieci (km)	0	10,5				Budowa kanalizacji sanitarnej w Jaksicach – etap III i IV			
3	Zasoby przyrodnicze	Ochrona zasobów przyrodniczych	Długość zbudowanej sieci (m)	0	bd.	Poprawa walorów krajobrazowych	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w m. Jacewo- Etap I	Gmina Inowrocław	Nieotrzymanie dofinansowania	
			Ilość mieszkańcóv objętych akcją (os.)	0	170				Akcje promujące oszczędzanie wody (SP Jaksice)			
			Ilość nowych nasadzeń (szt.)	0	400				Nasadzenia wzdłuż dróg			
			Ilość pomników objętych zabiegami pielęgnacyjnymi (szt.)	0	40				Ochrona pomników przyrody w tym zabiegi pielęgnacyjne			
			Ilość pomników przyrody objętych ekspertyzą (szt.)	0	40				Ekspertyza dendrologiczna pomników przyrody 2025-2026			
			Powierzchnia objęta gatunkami inwazyjnymi (m ²)	0	bd.				Zwalczanie obcych gatunków inwazyjnych (barszcz Sosnowski), znajdujących się na działkach stanowiących własność Gminy Inowrocław			
			Długość terenu objętego pracami pielęgnacyjnymi (m)	0	6 200				Prace pielęgnacyjne na terenie szkolnym poprzez zakreślenie i zadrzewianie (SP Jaksice)			
			Długość zmodernizowanej ścieżki (m)	0	800				Pielęgnacja i modernizacja dydaktycznej ścieżki przyrodniczej (SP Jaksice)			

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Źródło finansowania
				2025	2026	2027	2028	2029-2032	
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	wraz z montażem magazynu energii na terenie Ochotniczej Straży Pożarnej przy SOLINO S.A. w Górze							programu finansowania służb ratowniczych, Modernizacja remiz Ochotniczych Straży Pożarnych
		Zakup i montaż instalacji PV oraz montaż pompy ciepła wraz z montażem magazynu energii na terenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Jacewie	Gmina Inowrocław	110 000	-	-	-	-	NFOŚiGW w zakresie Ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych, Modernizacja remiz Ochotniczych Straży Pożarnych
		Zakup i montaż instalacji PV oraz montaż pompy ciepła wraz z montażem magazynu energii na terenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaksicach	Gmina Inowrocław	110 000	-	-	-	-	NFOŚiGW w zakresie Ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych, Modernizacja remiz Ochotniczych Straży Pożarnych
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Zakup i montaż magazynu energii na terenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Gnojnie	Gmina Inowrocław	110 000	-	-	-	-	NFOŚiGW w zakresie Ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych, Modernizacja remiz Ochotniczych Straży Pożarnych
		Program zwiększenia malej retencji	Gmina Inowrocław	400	300	200	100	1 000	PROW, RPO
		Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z infrastrukturą drogową i towarzyszącą w miejscowości Jacewo	Gmina Inowrocław	6 150	-	-	-	-	XPO, Budżet Gminy

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY INOWROCŁAW NA LATA 2025-2028 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2029-2032

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Źródło finansowania
				2025	2026	2027	2028	2029-2032	
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa kanalizacji sanitarnej w Jaksicach – etap III i IV	Gmina Inowrocław	4 718	4 718	-	-	-	Polski Ład, Budżet Gminy
		Budowa kanalizacji sanitarnej w Jaksicach – etap III i IV	Gmina Inowrocław	7 700	-	-	-	-	Polski Ład, Budżet Gminy
		Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w m. Jacewo- Etap I	Gmina Inowrocław	1 150	-	-	-	-	KPO
		Akcje promujące oszczędzanie wody (SP Jaksice)	Gmina Inowrocław	1	1	1	1	3	Budżet szkoły
3	Zasoby przyrodnicze	Nasadzenia wzdłuż dróg	Gmina Inowrocław	15	16	17	18	50	Budżet Gminy, dofinansowanie WFOŚiGW
		Ochrona pomników przyrody w tym zabiegi pielęgnacyjne	Gmina Inowrocław	-	30	32	34	60	WFOŚiGW w Toruniu
		Ekspertyza dendrologiczna pomników przyrody 2025-2026	Gmina Inowrocław	5	5	5	15	40	Budżet Gminy
		Zwalczanie obcych gatunków inwazyjnych (barszcz Sosnowski), z najdłuższych się na działkach stanowiących własność Gminy Inowrocław	Gmina Inowrocław	2	2	2	2	10	WFOŚiGW, budżet gminy Inowrocław
		Prace pielęgnacyjne na terenie szkolnym poprzez zakrzewianie i zadrzewianie (SP Jaksice)	Gmina Inowrocław	1	1	1	1	3	Budżet szkoły
		Pielęgnacja i modernizacja dydaktycznej ścieżki przyrodniczej (SP Jaksice)	Gmina Inowrocław	1	1	1	1	3	Budżet szkoły

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Źródło finansowania
				2025	2026	2027	2028	2029-2032	
3	Zasoby przyrodnicze	Modernizacja boiska trawiastego na terenie szkolnym poprzez budowę bieżni i skoczni w dal (SP Jaksice)	Gmina Inowrocław	1	1	1	1	3	Budżet szkoły
		Naprawa nawierzchni boiska wielofunkcyjnego i modernizacja odwodnienia (SP Jaksice)	Gmina Inowrocław	1	1	1	1	5	Budżet szkoły
4	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Demontaż i unieszkodliwienie azbestu	Gmina Inowrocław	47441,83	52186,01	57404,61	63145,07	88403,09	Budżet Gminy, dofinansowanie WFOŚiGW
		Akcje propagujące segregację odpadów (SP Jaksice)	Gmina Inowrocław	1	1	1	1	3	Budżet szkoły
5	Edukacja społeczna	Działania edukacyjne dla mieszkańców	Gmina Inowrocław	10	11	12	13	50	WFOŚiGW

Źródło: Opracowanie własne

8. MONITORING, EWALUACJA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Aby realizacja zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w Programie Ochrony Środowiska zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring realizacji zadań własnych będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie gminy oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji Programu Ochrony Środowiska, a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

Wójt Gminy Inowrocław, zgodnie z art. 18 ust 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, będzie sporządzał co 2 lata raporty z wykonania Programu Ochrony Środowiska, które zostaną przedstawione Radzie Gminy, a następnie przekazane Zarządowi Powiatu Inowrocławskiego.

Wójt Gminy Inowrocław
Grzegorz Piątek

UCHWAŁA Nr.....
RADY GMINY INOWROCŁAW
z dnia

w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.²) uchwala się, co następuje:

§ 1. Udziela się pomocy rzeczowej dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego z przeznaczeniem na wykonanie i przekazanie dokumentacji projektowej na realizację zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 251 w zakresie wykonania drogi dla pieszych i rowerów na odcinku Inowrocław- Cieślin- granica gminy”.

§ 2. Pomoc rzeczowa, o której mowa w § 1, zostanie udzielona w formie wykonania dokumentacji projektowej ze środków budżetu Gminy Inowrocław na rok 2025 w wysokości 49.200,00 zł (słownie: czterdzieści dziewięć tysięcy dwieście złotych 00/100).

§ 3. Szczegółowe warunki udzielenia pomocy rzeczowej określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Gminą Inowrocław.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY

Justyna Jarzynowska

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1717, poz. 1756, poz. 1907 oraz 2025 r. poz. 39

Uzasadnienie
do Uchwały Nr
Rady Gminy Inowrocław
z dnia

Niniejsza uchwała dotyczy udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego w postaci pełnej dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 251 w zakresie wykonania drogi dla pieszych i rowerów na odcinku Inowrocław- Cieślin- granica gminy”.

Wartość przedmiotowej dokumentacji wynosi 49.200,00 zł. Środki na zadanie zabezpieczono w budżecie Gminy Inowrocław na rok 2025 r. Opracowana dokumentacja zostanie przekazana przez Gminę Inowrocław Województwu Kujawsko-Pomorskiemu.

Przedmiotowa inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa i warunków ruchu drogowego w szczególności niechronionych uczestników ruchu drogowego oraz komfortu życia mieszkańców na terenach gminy. Projektowana droga dla pieszych i rowerów będzie służyła głównie mieszkańcom Gminy Inowrocław.

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) gminy, związki międzygminne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy rzeczowej.

Zgodnie z art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) wydatki budżetu jednostek samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostkę samorządu terytorialnego.

W myśl art. 220 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona innym jednostkom samorządu terytorialnego pomoc finansowa w formie dotacji celowej lub pomocy rzeczowej.

Wobec zaistnienia powyższych okoliczności i uwarunkowań prawnych podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przewodniczący
Rady Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY
Justyna Jarzyńcowska

Wójt Gminy Inowrocław
Grzegorz Flątek

UCHWAŁA Nr.....
RADY GMINY INOWROCŁAW
z dnia

w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.²) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Udziela się pomocy finansowej w wysokości 935.100,00 zł (słownie: dziewięćset trzydzieści pięć tysięcy sto złotych) dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego na realizację zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 251 w zakresie wykonania drogi dla pieszych i rowerów na odcinku Inowrocław- Cieślin- granica gminy”, z przeznaczeniem na wykup gruntów.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust.1 została zaplanowana w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2025-2032 i zostanie przekazana Województwu Kujawsko-Pomorskiemu w 2026 r.

§ 2. Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Gminą Inowrocław.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY

Justyna Jarząpowska

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz.1572, poz. 1907, poz. 1940

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r., poz.1572, poz. 1717, poz. 1756, poz. 1907 oraz 2025 r. poz. 39

Uzasadnienie
do Uchwały Nr
Rady Gminy Inowrocław
z dnia

Niniejsza uchwała dotyczy udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na realizację zadania pn. „ Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 251 w zakresie wykonania drogi dla pieszych i rowerów na odcinku Inowrocław- Cieślin- granica gminy” z przeznaczeniem na wykup gruntów.

Przedmiotowa inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa i warunków ruchu drogowego w szczególności niechronionych uczestników ruchu drogowego oraz komfortu życia mieszkańców na terenach gminy. Projektowana droga dla pieszych i rowerów będzie służyła głównie mieszkańcom Gminy Inowrocław.

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) gminy, związki międzygminne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej.

Zgodnie z art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) wydatki budżetu jednostek samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostkę samorządu terytorialnego.

W myśl art. 220 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona innym jednostkom samorządu terytorialnego pomoc finansowa w formie dotacji celowej lub pomocy rzeczowej.

Wobec zaistnienia powyższych okoliczności i uwarunkowań prawnych podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przewodniczący
Rady Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY
Justyna Jarzyniecka

Wójt Gminy Inowrocław
Grzegorz Piątek

Projekt

z dnia 11 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY INOWROCŁAW**

z dnia 2025 r.

w sprawie zwolnienia samorządowego zakładu budżetowego – Gminnego Zakładu Komunalnego Inowrocław z siedzibą w Kruśliwcu z obowiązku dokonania wpłaty do budżetu nadwyżki środków obrotowych za 2024 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Zwalnia się samorządowy zakład budżetowy – Gminny Zakład Komunalny Inowrocław z siedzibą w Kruśliwcu z obowiązku dokonania wpłaty do budżetu Gminy Inowrocław nadwyżki środków obrotowych, ustalonej na koniec okresu sprawozdawczego za 2024 rok w wysokości 155 496,59 zł (słownie: sto pięćdziesiąt pięć tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt sześć złotych 59/100).

§ 2. Pozostawioną nadwyżkę środków obrotowych Gminny Zakład Komunalny Inowrocław z siedzibą w Kruśliwcu przeznaczy na pokrycie kosztów związanych z realizacją zadań statutowych.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Inowrocław.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY

Justyna Jarczyńska

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1717, poz. 1756, poz. 1907 oraz Dz. U. z 2025 r. poz. 39

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w art. 15 ust. 7 przyznała radzie gminy kompetencje do podjęcia uchwały zwalniającej Gminny Zakład Komunalny Inowrocław z siedzibą w Kruśliwcu – samorządowy zakład budżetowy z obowiązku wpłaty do budżetu Gminy Inowrocław nadwyżki środków obrotowych za 2024 rok.

W związku ze złożonym pismem przez Kierownika Gminnego Zakładu Komunalnego Inowrocław z siedzibą w Kruśliwcu z prośbą o wyżej wymienione zwolnienie i pozostawienie w dyspozycji samorządowego zakładu budżetowego nadwyżki za rok 2024 zasadne jest podjęcie powyższej uchwały.

Nadwyżkę środków obrotowych zakład przeznaczy na pokrycie bieżących kosztów związanych z realizacją zadań statutowych.

Przewodniczący Rady Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY Wójt Gminy Inowrocław
Justyna Jarkynowska *Grzegorz Piątek*

Projekt

z dnia 11 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR /2025
RADY GMINY INOWROCŁAW**

z dnia 2025 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowrocław na rok 2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4, pkt 9 lit. „d” oraz lit. „i” ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 późn.zm.¹⁾) oraz art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 222 ust. 1, 2 i 3, art. 235, art. 236, art. 237, art.239, art. 242 ust. 1, art.243 ust. 1 i 2, art. 258 ust. 1, art. 264 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn.zm.²⁾) oraz art. 12 ust. 1 i 2 i art.111 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 167 z późn.zm.³⁾) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. W uchwale Nr IX/73/2024 Rady Gminy Inowrocław z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowrocław na rok 2025 zmienionej:

- Zarządzeniem Wójta Gminy Inowrocław Nr 103/2025	z dnia 9 stycznia 2025 roku,
- Zarządzeniem Wójta Gminy Inowrocław Nr 117/2025	z dnia 30 stycznia 2025 roku,
- Uchwałą Rady Gminy Inowrocław Nr X/88/2025	z dnia 18 lutego 2025 roku,
- Zarządzeniem Wójta Gminy Inowrocław Nr 129/2025	z dnia 26 lutego 2025 roku,

wprowadza się następujące zmiany:

1) dokonać zmian w planie dochodów budżetowych:

- zwiększeń o kwotę **9 978,81 zł**, zgodnie załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały;

2) dokonać zmian w planie wydatków budżetowych:

- zwiększeń o kwotę **9 978,91 zł**, zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały;

2. Po dokonanych zmianach:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Dochody budżetu w wysokości 99 595 517,28 zł
1) bieżące w wysokości 87 966 102,74 zł,
2) majątkowe w wysokości 11 629 414,54 zł,
zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały”;

2) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wydatki budżetu w wysokości 97 884 117,28 zł
1) bieżące w wysokości 77 111 668,23 zł,
2) majątkowe w wysokości 20 772 449,05 zł,
zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały”;

3) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Limity wydatków na zadania inwestycyjne realizowane w roku 2025, zgodnie z załącznikiem Nr 3.”;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2024 r. poz.1572, poz.1907, poz.1940.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone .w Dz.U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1717, poz. 1756, poz. 1907 oraz z 2025 r. poz.39.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2024 r poz.232, poz. 834, poz. 854, poz. 858, poz. 1089, poz. 1222, poz. 1572.

4) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Wyodrębnia się w budżecie fundusz sołecki do dyspozycji sołectw, zgodnie z załącznikiem Nr 4.”.

§ 2. Zaplanowany budżet na rok 2025 jest budżetem z nadwyżką w kwocie 1 711 400,00 zł, która zostanie przeznaczona na częściowe pokrycie spłat rat kapitałowych przypadających na rok 2025 od wcześniej zaciągniętych przez gminę kredytów.

§ 3. Limity zobowiązań z tytułu emitowanych papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciąganych na:

1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu	w kwocie	3.000.000,00 zł;
2) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów	w kwocie	1.000.000,00 zł.

§ 4. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Inowrocław.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY Wójt Gminy Inowrocław

Justyna Jankowska

Grzegorz Piątek

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr /2025

Rady Gminy Inowrocław

z dnia 2025 r.

DOCHODY

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
755			Różne rozliczenia	618 531,48	32,81	1 618 564,29
	75514		Różne rozliczenia finansowe	105 249,54	32,81	105 282,35
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	73 694,54	32,81	73 727,35
801			Oświata, wychowanie	1 533 746,30	9 946,00	1 543 692,30
		80101	Szkoły podstawowe	210 854,90	9 946,00	220 800,90
		0960	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	49 572,90	9 946,00	59 518,90
Razem:				99 585 638,47	9 978,81	99 595 517,28

Wójt Gminy Inowrocław

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr /2025

Rady Gminy Inowrocław

z dnia 2025 r.

WYDATKI

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
750	75095		Administracja publiczna	14 753 317,43	-2 000,00	14 751 317,43
			Pozostała działalność	1 154 270,84	-2 000,00	1 152 270,84
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	240 139,24	-1 000,00	239 139,24
		4300	Zakup usług pozostałych	259 500,42	-1 000,00	258 500,42
754	75421		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	554 256,54	32,81	554 289,35
			Zarządzanie kryzysowe	36 046,54	32,81	36 079,35
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	14 046,54	-46,54	14 000,00
		4350	Zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	79,35	79,35
801	80101		Oświata i wychowanie	30 952 481,90	9 946,00	30 962 427,90
			Szkoły podstawowe	18 715 599,93	9 196,00	18 724 795,93
			Szkoły na ubezpieczenia społeczne	1 954 612,00	980,00	1 955 592,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	141,00	141,00	278 784,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	278 643,00	141,00	278 784,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	852 228,00	3 095,00	855 323,00
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	42 386,90	-750,00	41 636,90
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	8 532 636,00	5 730,00	8 538 366,00
			Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i/lub materiałów ćwiczeniowych	0,00	750,00	750,00
			Zakup środków dydaktycznych i książek	0,00	750,00	750,00
900	90095		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	9 723 133,66	3 000,00	9 720 133,66
			Pozostała działalność	1 451 227,67	-3 000,00	1 448 227,67
		4300	Zakup usług pozostałych	422 051,03	-3 000,00	419 051,03
926	92695		Kultura fizyczna	653 309,22	5 000,00	658 309,22
			Pozostała działalność	653 309,22	5 000,00	658 309,22
			Wynagrodzenia bezosobowe	42 000,00	-2 000,00	40 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	13 000,00	8 000,00	21 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	57 500,00	12 000,00	69 500,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	368 809,22	-13 000,00	355 809,22
Razem:				97 874 138,47	9 978,81	97 884 117,28

Wójt Gminy Inowrocław

Strona 1

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr /2025

Rady Gminy Inowrocław

z dnia 2025 r.

Zadania inwestycyjne zaplanowane do realizacji w roku 2025

Lp.	Data	Koszt	Kod	Jednostka realizująca	Nazwa zadania inwestycyjnego	Rok 2025 (8+9+10+11+12)	Planowane wydatki wg źródeł finansowania				
							Dochoły własne	Dochoły własne stanowiące dopłatę do projektu	RFKD	Polski Ład	Środki pochodzące z UE i innych źródeł
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	010	01043	621	UG	Dotacja dla GZK	600 000,00 zł	600 000,00 zł				
2.	010	01044	665/637	UG	Budowa kanalizacji sanitarnej w Jaksicach - etap III i IV	7 700 000,00 zł		2 000 000,00 zł		5 700 000,00 zł	
3.	010	01044	605	UG	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z infrastrukturą drogową i łowiącą w miejscowości Jacewo gm. Inowrocław - etap I	1 150 000,00 zł	1 150 000,00 zł				
4.	010	01044	6210	UG	Dotacja dla GZK	200 000,00 zł	200 000,00 zł				
5.	600	60013	605	UG	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 251 w zakresie wyznaczenia drogi dla pieszych i rowerów na odcinku Inowrocław - Cieslin - granica gminy	55 000,00 zł	55 000,00 zł				
6.	600	60013	605	UG	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 251 w zakresie wykonania drogi dla pieszych i rowerów na odcinku Inowrocław - Sławęcinek	150 000,00 zł	150 000,00 zł				
7.	600	60013	605	UG	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 252 polegająca na budowie drogi dla pieszych i rowerów na odcinku osi drogi gminnej nr 1503/7C do drogi gminnej nr 1505/24C	100 000,00 zł	100 000,00 zł				
8.	600	60013	605	UG	Budowa, przebudowa i modernizacja drogi	100 000,00 zł	100 000,00 zł				
9.	600	60014	605	UG	Budowa, przebudowa i modernizacja drogi	100 000,00 zł	100 000,00 zł				
10.	600	60014	605	UG	Przebudowa drogi powiatowej nr 253/6C Krusza Zamkowa - Piotrkowice	100 000,00 zł	100 000,00 zł				
11.	600	60014	605	UG	Planowa finansowa Powiatowej Inowrocławskiemu z przeznaczeniem na opracowanie programu funkcjonalno-technicznego dla inwestycji pn. „Rozbudowa drogi Inowrocław-Sokół Kujawski oraz Nowa Wieś Wielka-Leszycy”	100 000,00 zł	100 000,00 zł				
12.	600	60016	605	UG	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 251 w miejscowości Jacewo gmina Inowrocław (ul. Darszynowa)	100 000,00 zł	100 000,00 zł				
13.	600	60016	605	UG	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 251 w miejscowości Jacewo gmina Inowrocław (ul. Darszynowa)	1 150 000,00 zł	1 150 000,00 zł				

Wójt Gminy Inowrocław

Grzegorz Piątek

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Jednostka realizująca	Nazwa zadania inwestycyjnego	lkok 2025 (8+9+10+11+12)	Planowane wydatki wg źródeł finansowania			
							Dochody własne	Dochody własne stanowiące dopłaty do projektu	RPKD	Polski Ład
14.	600	60016	605	UG	Przebudowa drogi, wewn. ulicy zlokalizowanej na ul. 6, 7, 4/1, 3/7 i 10/19 w miejscowości Słotwisko gmina Inowrocław	990 000,00 zł	990 000,00 zł			
15.	600	60016	605	UG	Przebudowa drogi, gminnej nr L50311C Gnojno-Olszowa	190 000,00 zł	190 000,00 zł			
16.	600	60016	605	UG	Przebudowa drogi, gminnej nr L50311C Gnojno-Olszowa działkach nr 53/9, 68/4 i 2/7	200 000,00 zł	200 000,00 zł			
17.	600	60016	605	UG	Przebudowa drogi, wewn. ulicy w miejscowości Pławit nr działek nr 35	50 000,00 zł	50 000,00 zł			
18.	600	60016	605	UG	Przebudowa drogi, gminnej w miejscowości Krusza Duchowna L50335C	174 000,00 zł	174 000,00 zł			
19.	600	60016	605	UG	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg	450 000,00 zł	450 000,00 zł			
20.	600	60016	605	UG	Inwestycje w ramach Funduszu Sołeckiego 1) Gnojno – Budowa chodników w miejscowości Kruśniewo (6 000,00 zł), 2) Jacewo – Projekt budowy ulicy Jasinowskiej (15 000,00 zł)	21 000,00 zł	21 000,00 zł			
21.	600	60016	606	UG	Zakupy inwestycyjne	450 000,00 zł	450 000,00 zł			
22.	600	60016	606	UG	Zakupy inwestycyjne w ramach Funduszu Sołeckiego	7 769,65 zł	7 769,65 zł			
23.	760	76005	605	UG	Budowa podjazdów dla niepełnosprawnych w miejscowości Krusza Zamkowa	35 000,00 zł	35 000,00 zł			
24.	801	80101	605	UG	Termomodernizacja budynków Szkoły Podstawowej im. Rodu Piastów w Tupadłach	2 630 000,00 zł	2 630 000,00 zł			298 969,61 zł
	852	85219	6057	UG	Centrum Usług Społecznych Gminy Inowrocław - by żyło nam się pięknie!	298 969,61 zł	0,00 zł			32 723,93 zł
	852	85219	6059	UG	Centrum Usług Społecznych Gminy Inowrocław - by żyło nam się pięknie!	32 723,93 zł				1 777 448,16 zł
	852	85219	6067	UG	Centrum Usług Społecznych Gminy Inowrocław - by żyło nam się pięknie!	1 777 448,16 zł				194 551,84 zł
	852	85219	6069	UG	Centrum Usług Społecznych Gminy Inowrocław - by żyło nam się pięknie!	194 551,84 zł				
25.	900	90005	623	UG	Dofinansowanie kosztów inwestycji polegających na likwidacji źródeł niskiej emisji	130 000,00 zł	130 000,00 zł			
26.	900	90015	605	UG	Remont oświetlenia na terenie Gminy Inowrocław	800 000,00 zł	800 000,00 zł			

Wójt Gminy Inowrocław
Grzegorz Piątek

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Jednostka realizująca	Nazwa zadania inwestycyjnego	Rok 2025 (8+9+10+11+12)	Planowane wydatki w/w źródeł finansowania			
							Dochody własne	Dochody własne stanowiące dopłatę do projektu	RPKD	Polski Ład
27.	900	90015	605	UG	Inwestycje w ramach Funduszu Sołeckiego 1) Czysta – Zakup lampy solarnej (9 000,00 zł), 2) Komaszyc – Oświetlenie szlaku na drodze asfaltowej (16 000,00 zł), 3) Marciakowo – Zakup i montaż lampy hybrydowej (9 000,00 zł), 4) Miechłowice – projekty (5 000,00 zł), 5) Słońsko – zakup lamp solarnych z montażem 7 sztuk (49 000,00 zł), 6) Sławęcinek – zakup dwóch lamp (12 000,00 zł). Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie Inowrocław	180 000,00 zł				
28.	900	90095	605	UG	Inowrocław	100 000,00 zł				
29.	900	90095	605	UG	Inwestycje w ramach Funduszu Sołeckiego 1) Budkowo – Budowa Altany (18 000,00 zł), 2) Krosza Duchowna – Zakup altany i montaż (17 176,64 zł)	35 176,64 zł				
30.	900	90095	606	UG	Zakup ciągnika rolniczego z sprzężeniem (koszarka brykowa, plitg, płaskarka)	370 000,00 zł				
31.	900	90095	606	UG	Zakup traktora ogrodowego z koszeniem	20 000,00 zł				
32.	921	92109	605	UG	Inwestycje w ramach Funduszu Sołeckiego 1) Piotrkowice – Zakup klimatyzacji wraz z montażem (10 000,00 zł)	10 000,00 zł				
33.	926	92695	605	UG	Doposażenie placów zabaw na terenie Gminy Inowrocław	200 000,00 zł				

Województwo łódzkie
Gmina Inowrocław

Lp.	Dział	Koszt	Paragraf	Jednostka realizująca	Nazwa zadania inwestycyjnego	Rok 2025 (8+9+10+11+12)	Planowane wydatki wg źródeł finansowania			Środki pochodzące z UE i innych źródeł	
							Dochody własne stanowiące dopłatę do projektu	RFRD	Polski Łód		
34.	926	92695	605	UG	<p>Investycje w ramach Funduszu Sołeckiego</p> <p>1) Cieślin – Doposażenie placu zabaw w Sojkowie i Cieślinie (10 000,00 zł),</p> <p>2) Gnojno – doposażenie placu zabaw (4 000,00 zł),</p> <p>3) Góra – Plac zabaw – renowacja i doposażenie (Dalsk) (25 270,81 zł),</p> <p>4) Komaszyce – Opracowanie dokumentacji (22 000,00 zł),</p> <p>5) Łatkowo – Budowa siłowni zewnętrznej (10 000,00 zł),</p> <p>6) Mięchówice – Zakup i montaż wyposażenia placu zabaw dla dzieci (12 000,00 zł),</p> <p>7) Orłowo – Doposażenie placu zabaw (7 000,00 zł),</p> <p>8) Pławini – Doposażenie placu zabaw (10 000,00 zł),</p> <p>9) Sikorowo – Doposażenie placu zabaw (20 538,41 zł)</p>	120 809,22 zł					
35.	926	92695	605	UG	Budowa nawiedzenia boisk sportowych w Orłowie oraz Kraszy Zamkowej	35 000,00 zł					
36.	926	92695	606	UG	Zakup i montaż piłkochwyłów na boiskach sportowych	25 000,00 zł					
					Ogółem	20 772 449,65 zł	10 768 755,51 zł	2 000 000,00 zł	0,00 zł	5 700 000,00 zł	2 303 693,54 zł

Województwo Łódzkie
Urząd Marszałkowski
Urząd Wojewody Łódzkiego

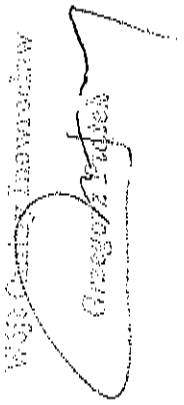
Załącznik Nr 4 do uchwały Nr /2025

Rady Gminy Inowrocław

z dnia 2025 r.

Fundusz sołecki 2025

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
750			Administracja publiczna	332 770,84	-2 000,00	330 770,84
	75095		Pozostała działalność	332 770,84	-2 000,00	330 770,84
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	105 139,24	-1 000,00	104 139,24
			soł. Kłopot	5 000,00	-1 000,00	4 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	149 500,42	-1 000,00	148 500,42
			soł. Kłopot	7 000,00	-1 000,00	6 000,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	199 727,67	-3 000,00	196 727,67
	90095		Pozostała działalność	199 727,67	-3 000,00	196 727,67
		4300	Zakup usług pozostałych	53 551,03	-3 000,00	50 551,03
			soł. Kłopot	3 000,00		0,00
920			Kultura fizyczna	149 309,22	-5 000,00	154 309,22
	92095		Pozostała działalność	149 309,22	-5 000,00	154 309,22
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 000,00	-2 000,00	0,00
			soł. Kłopot	2 000,00	-2 000,00	0,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 000,00	8 000,00	14 000,00
			soł. Kłopot	0,00	8 000,00	8 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	7 500,00	12 000,00	19 500,00
			soł. Kłopot	0,00	12 000,00	12 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	133 809,22	-13 000,00	120 809,22
			soł. Kłopot	13 000,00	-13 000,00	0,00
Razem:				989 009,66	0,00	989 009,66

Wójt Gminy Inowrocław

 Andrzej Fudziński

Uzasadnienie

Wywołanie tej uchwały stało się zasadne w związku z koniecznością dokonania zmian w budżecie po stronie dochodów i wydatków.

Wójt Gminy wnioskuję o dokonanie zmian w budżecie poprzez:

DOCHODY BUDŻETOWE:

Dochody bieżące: + 9 978,81 zł

W dziale 758 Różne rozliczenia dokonuje się zmian:

- zwiększenie w rozdziale 75814 o kwotę + 32,81 zł
we wpływach z tytułu odsetek

tytułem odsetek od środków Funduszu Pomocy Ukrainie zgromadzonych na wydzielonym rachunku

W dziale 801 Oświata i Wychowanie dokonuje się zmian:

- zwiększenie w rozdziale 80101 o kwotę + 9 946,00 zł

we wpływach z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej na podstawie Umowy Darowizny Nr EkoCzynni/00149/2025 na rzecz SP Stawęcinek

WYDATKI BUDŻETOWE:

+ 9 978,81 zł

Wydatki Bieżące

+22 978,81 zł

W dziale 750 Administracja Publiczna dokonuje się zmian:

- zmniejszenie w rozdziale 75095 o kwotę -2 000,00 zł

w zakupach materiałów i wyposażenia oraz zakupach usług pozostałych fundusz sołectwa Kłopot

W dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa dokonuje się zmian:

- zwiększenie w rozdziale 75421 o kwotę +32,81 zł

w zakupach towarów w związku z pomocą obywatelom Ukrainy o kwotę oraz przenosi się 46,54 zł z zakupów materiałów i wyposażenia na zakup towarów w związku z pomocą obywatelom Ukrainy

W dziale 801 Oświata i Wychowanie dokonuje się zmian:

- zwiększenie w rozdziale 80101 o kwotę + 9 196,00 zł

zwiększenie w składkach na ubezpieczenia społeczne, składkach na fundusz pracy, zakupach materiałów i wyposażenia, wynagrodzeniach osobowych nauczycieli- 9 946,00 zł, zmniejszenie w zakupach środków dydaktycznych i książek -750,00 zł

- zwiększenie w rozdziale 80153 o kwotę +750,00 zł

w zakupach środków dydaktycznych i książek

W dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska dokonuje się zmian:

- zmniejszenie w rozdziale 90095 o kwotę - 3 000,00 zł

w zakupach usług pozostałych fundusz sołectwa Kłopot

W dziale 926 Kultura fizyczna dokonuje się zmian:

- zwiększenie w rozdziale 92695 o kwotę + 18 000,00 zł

poprzez zmniejszenie w wynagrodzeniach bezosobowych o kwotę 2 000,00 zł i zwiększenie w zakupach materiałów i wyposażenia, zakupach usług pozostałych o kwotę 20 000,00 zł fundusz sołectwa Kłopot

Wydatki majątkowe:

- 13 000,00 zł

W dziale 926 Kultura fizyczna dokonuje się zmian:

- zmniejszenie w rozdziale 92695 o kwotę -13 000,00 zł

z zadania „Doposażenie placów zabaw na terenie Gminy Inowrocław” fundusz sołectwa Kłopot

Przewodniczący Rady Gminy Inowrocław

Augustyn Korona

RADCA PRAWNY

Wójt Gminy Inowrocław

Justyna Jankowska

Grzegorz Fijałkowski